

MEKTUPLAR

Yehuda Leib HaLevi Ashlag

(Baal HaSulam)

İÇİNDEKİLER

MEKTUP - 1.....	5
MEKTUP - 2.....	9
MEKTUP - 3.....	15
MEKTUP - 4.....	19
MEKTUP - 5.....	27
MEKTUP - 6.....	30
MEKTUP - 7.....	32
MEKTUP - 8.....	33
MEKTUP - 9.....	39
MEKTUP - 10.....	43
MEKTUP - 11.....	47
MEKTUP - 12.....	48
MEKTUP - 13.....	49
MEKTUP - 14.....	50
MEKTUP - 15.....	52
MEKTUP - 16.....	53
MEKTUP - 17.....	55
MEKTUP - 18.....	58
MEKTUP - 19.....	60
MEKTUP - 20.....	63
MEKTUP - 21.....	64
MEKTUP - 22.....	65
MEKTUP - 23.....	66

MEKTUP - 24.....	68
MEKTUP - 25.....	69
MEKTUP - 26.....	71
MEKTUP - 27.....	76
MEKTUP - 28.....	78
MEKTUP - 29.....	79
MEKTUP - 30.....	83
MEKTUP - 31.....	83
MEKTUP - 32.....	87
MEKTUP - 33.....	88
MEKTUP - 34.....	89
MEKTUP - 35.....	91
MEKTUP - 36.....	93
MEKTUP - 37.....	94
MEKTUP - 38.....	94
MEKTUP - 39.....	95
MEKTUP - 40.....	98
MEKTUP - 41.....	100
MEKTUP - 42.....	101
MEKTUP - 43.....	102
MEKTUP - 44.....	104
MEKTUP - 45.....	105
MEKTUP - 46.....	110
MEKTUP - 47.....	112
MEKTUP - 48.....	114
MEKTUP - 49.....	114

MEKTUP - 50.....	115
MEKTUP - 51.....	116
MEKTUP - 52.....	119
MEKTUP - 53.....	121
MEKTUP - 54.....	122
MEKTUP - 55.....	125
MEKTUP - 56.....	130
MEKTUP - 57.....	132
MEKTUP - 58.....	134

MEKTUP - 1

1920

Dostum,

Şimdi öğle vakti, onun mektubunu ilk ayın sekizinde aldım, senin bu dilencinin benimle ilgili sitemleri tıpkı *Zohar*'da yazdığı gibi geçer bir dua.

Bana yazmamakla sitem ettiğinde aslında suçlaman gereken senin kendi isteksizliğin çünkü önceki mektuplarımla ben bunu zaten ispatladım. Hatırlatırım, *Şevat*'ın (Musevi takviminde beşinci ay) yedisinden, *Nisan* ayının sekizine kadar yani iki aydan fazla bir zamanda sana dört kez yazmışken sen bana tek bir kelime bile yazmadın.

Ve eğer bu kadarı aslanı doyurmaya yetiyorsa, o zaman şöyle yazıldığı gibidir: “Kuledeki nöbetçilerden daha yukarıda oldukları için, onların üzerindedirler.” Onun ısrarla istediği cevaba karşılık olarak, herkes kişisel kadere inanır ama buna fazlaca tutunmaz diyebilirim.

Bunun sebebi bir aptalın düşüncesinin, “iyi ve iyilik yapanın” tek örneği Yaradan'a atfedilmemesi gerektiği içindir. Ancak, sadece Yaradan'ın gerçek hizmetkârları kendi kaderinin bilgisine sahiptir ki O, hem iyi hem kötü her şeyin sebebidir. Onlar kadere yapışır çünkü arı olana bağlananlar, arıdır.

Koruyucu koruduklarıyla bir olduğundan, kötü ve iyi arasında belirgin bir ayırım yoktur. Onlar, O'nun benzersizliğini yüceltmeye hazır ve kapların taşıyıcıları olduklarından, hepsi bütün ve sevilendir. İyi ve kötü tüm eylem ve düşüncelerin bilgisine içgüdüsel olarak sahip oldukları ölçüde Tanrı'nın kaplarının taşıyıcılarıdır. Yaradan onları hazırlar, onlar O'dan gelir. Bunu ıslahın sonunda herkes bilecek.

Ancak, arada uzun ve ürküten bir sürgün var. Asıl sorun şu ki, kişi hatalı bir şey yaptığında derecesinden düşer (ve bir yalana tutunarak, kasabın elindeki bıçak olduğunu unuttur). Kişi kendini eylemin sahibi zannedip, her şeyin O'dan geldiğini unuttur, oysa dünyada O'ndan başka bir işleyiş yoktur.

Ders budur. Kişi önceleri bunu bilse de, yine de, ihtiyaç zamanında, bu farkındalığı kontrol edemez ve her şeyi erdemlik ölçüsüne hükmeden sebebe bağlar. Bu onun mektubunun cevabıdır.

Sana daha önce yüz yüze, birinin diğerine öğrettiği bu iki kavramla ilgili gerçek bir hikâyeden bahsetmiştim. Yine de gizliliğin gücü aralarında, tıpkı atalarımızın rabbinin huzurundaki üzgünleri neşelendiren iki soytarıyla ilgili söyledikleri gibi.

Hizmetkârından, onu tüm vezirlerinin üzerine çıkaracak kadar hoşnut olan ve onunla ilgili kalbinde gerçek ve değişmez bir sevgi taşıyan kralla ilgili bir hikâye vardır.

Ancak, belli bir sebep olmadan kişiyi bir seferde en yüksek seviyeye yükseltmek asil bir davranış değildir. Daha ziyade, asil olan büyük bir bilgelikle tüm gerekçeleri ifşa etmektir.

Kral ne yapar? Hizmetkârını şehrin kapısına bekçi atar ve akıllı bir soytarı olan vezirine bekçi hazırlıksızken evi kuşatıp, savaş açmasını söyler.

Vezir kralın emrettiği gibi yapar ve büyük bir akıl ve kurnazlıkla kralın evine karşı savaş açar. Hizmetkâr yaşamını riske atarak, kral için duyduğu büyük sevgi açığa çıkana kadar cesurca ve adanmışlıkla vezirle savaşarak kralı kurtarır.

Sonra vezir kıyafetlerini çıkarır ve hepsi birden gülerler (vezir şiddetle savaşmış ve şimdi realite değil bir hayal yaşadıklarını anlamıştır). En çok da kral vezire gaddarlığının ve korkusunun hayali derinliklerini anlattığında gülerler. Bu kötü savaşta her unsur büyük bir neşe ve kahkahaya dönüşür.

Ancak, o hâlen daha bir hizmetkârdır; bilge değildir. Tüm vezirlerin ve kralın diğer hizmetkârlarının üzerine nasıl yükseltilecektir?

Sonra kral vezire kendini bir katil ve hırsıza dönüştürmesi gerektiğini ve ona karşı acımasız bir savaş açmasını söyler. Kral onun ikinci kez savaşırken tüm vezirlerin başında durup mükemmel bir bilgelik ve erdemlik sergileyeceğini bilir.

Nitekim hizmetkârı krallığın hazinesinden sorumlu atar. Şimdi vezir acımasız bir katil kılığına girmiştir ve kralın hazinesini yağmalamaya gelir.

Zavallı hizmetkâr kap dolana kadar korkusuzca ve adanmışlıkla savaşır. Sonra vezir kıyafetlerini çıkarır ve kralın sarayında öncekinden daha büyük bir coşku ve neşe hâkim olur.

Şimdi vezir öncesinden daha akıllı olduğundan onun bu aldatmacası büyük bir sevince neden olur çünkü bilinir ki hiç kimse kralın sarayında zalim değildir ve tüm zalimler soytarıdır. Dolayısıyla, vezir kötülüğün kıyafetlerine bürünebilmek için büyük bir yetenek sergilemiştir.

Bu sırada hizmetkâr, sonraki-bilgiden “bilgeliği” ve önceki-bilgiden “sevgiyi” miras alır ve ebediyete yükselir.

Bu sürgündeki tüm savaşların muhteşem olduğu gerçektir ve herkes içsel olarak bilir ki bu sadece iyilik getiren bir neşedir. Yine de, savaşın ve tehlikenin kişi üzerindeki ağırlığını kolaylaştıracak bir taktik yoktur.

Bunu seninle uzun uzadıya konuştuk ve şimdi bu hikâyenin bilgisine sahipsin ve Tanrı'nın yardımıyla diğer yönünü de anlayacaksın.

Benden bahsetmemi en çok istediğın şey, hiçbir şey söylemeyeceğım şeydir. Bununla ilgili sana bir hikâye de anlattım, “yeryüzünün krallığı cennetin krallığı gibidir” ve gerçek kılavuzluk vezirlere verilmiştir.

Yine de, her şey kralın öğüdüne ve imzasına göre yapılır. Kral vezirlerin tasarladığı planı imzalamaktan başka bir şey yapmaz. Eğer planda bir kusur bulursa, onu düzeltmez fakat yerine başka bir vezir yerleştirir ve ilki görevinden ayrılır.

İnsan da böyledir: krallar ondaki yetmiş ulusa hükmettiğinden, içine kazınmış harflere göre davranan küçük bir dünyadır. *Sefer Yetzira*’da (Yaratılış Kitabı) “O belli bir harfi taçlandırdı” yazılmasının anlamı budur.

Her harf, o zaman zarfında işleyen bir vezirdir ve dünyanın Kralı onları belirler. Harf belli bir planda hata verirse, derhal ofisten ayrılır ve Kral onun yerine başka bir harf atar.

“Her nesil ve onun yargıçları” denmesinin anlamı budur. İslahın sonunda Mesih denilen harf hükmedecek. O tüm nesilleri Tanrı’nın ihtişamının tacıyla bütünleyecek ve bağlayacak.

Şimdi senin devlet meselene nasıl müdahale ettiğimi anlayabilirsin... Krallar ve yargıçlar, her biri ifşa etmesi gerekeni açığa çıkarmalıdır. Birleşmenin geçidi... onları ıslah etmek istemez; her şeye rağmen ben onları ıslah edeceğim. Ve hepsi reenkarnasyon vasıtasıyla temizlenmiş olacak.

Bu nedenle tüm detaylarıyla bütün kararlarını duymak istiyorum. Çünkü her detayda derin bir ilim vardır ve eğer senden sağlam veriler alırsam onları doyurabilir ve seni mutlu edebilirim.

Bilesin ki senin dilini anlamak benim için çok zor çünkü adların devamlılığına ve anlamlarına sahip değilsin. Bu nedenle, adların anlamıyla ilgili sana bir kapı açacağım ve sen ilminin derecesini ölçebileceksin. Ben de bu şekilde senin niyetini takip edebileceğim.

Dolayısıyla, şarap şişesinin üzerindeki harflerin sıralanışı gibi tüm mektuplarında görmüş olduğum bilmeden yazmış olduklarını sana öğretmek ve aramızda kalıcılık sağlamak amacıyla adları düzenleyeceğim.

Tüm köklerin kökünden başlamalı ve sonuna kadar gitmeliyiz. Genel olarak beş derece vardır; *Yechida*, *Haya*, *Neşama*, *Ruah* ve *Nefeş*. Tüm bunlar ıslah edilmiş bir bedende bir araya gelmiştir.

Yechida, *Haya* ve *Neşama* zamanın üzerindedir ve yaratılan varlığın kalbinde olmasına rağmen, onu çevrelediği düşünülür. Onlar ıslah sırasında bedene gelmez çünkü gizli kaynağın içinde de ayırt edici kökler vardır: *Roş*, *Toh*, *Sof* (sırasıyla, Baş, İçsellik, Son)

Roş, *Yechida*’nın köküdür; o *Ayn Sof*’tur (sonsuzluk). Orada, kendi yerinde bile ışıkları gizlidir ve her şey onun önünde meşalenin önündeki mum gibi iptal olmuştur.

Sonrasında, *Toh*'un kökü gelir, o *Haya*'nın köküdür. *Ayn Sof* ışığının anlamı budur, yani O'nun tam ışığının tezahürü. Zamanla bu ışık sadece kendi devamlılığı için edinilir, buna "*Haya'nın kökü*" denir.

Bundan sonra *Sof*'un kökü gelir ve o ruhların köküdür. Tıpkı başlangıçtaki gibidir; *Ayn Sof*. Burada bir Üst Örtü yayılır ve zaman "altı bin yıl dünya var olur ama biri bozulur" formunda başlar. Buna *Ruah*, *Nefeş* denir ve onların kökü *Neşama*'ya tutunur.

Ancak, onlar *Nefeş* ve yaşamın özü olan Tora ve buyruklar gibi aşağıdan yayılır. *Nefeş* süreklilik, durgunluk ve ona kazınmış dişi güçlerle sabit durumdaki bedeni güçlendiren, her şeyi saran güçtür.

Ruah yaşamın özünü ve Tora'nın ışığını dişi imgesinde açığa çıkarır. Onun kökü "ve burun deliklerine yaşam nefesini üfledi ve insan yaşayan bir ruh hâline geldi" sözünün anlamını açıklığa kavuşturur. Bu, kralın yüzünün ışığında "yaşayan ruh" denilen ruha yaşam getirerek, ruha yükselen ve ondan yaşam alan öze aittir.

Bu aynı zamanda *Roş*'un yedi dişisinin ve *Nefeş*'in iki altının tüm *Zivugim*'lerindeki (çiftleşme) düzendir. "Tanrı yalnız olanları evine yerleştirir" sözünün anlamı budur, yani "Tüm ihtişam, saraydaki kralın kızlarına aittir" sözüyle dişilerin gücünün ortaya çıkmasıdır.

Esas ıslah ve çalışma, *Zohar*'ın "Üst Dünya" dediği ruhun güçlerini açığa çıkarmaktır. Bu da elbette sonun kökü gibi gizli kaynağa aittir ve herhangi bir eşleşme Üst Dünyanın realitesindeki tek ışığın belirmesi içindir. "Biz, oğulları gençliklerinde büyüyen bitkiler gibi olunuz," sözünün anlamı budur yani üst dünyadaki düşünce budur.

Çiftleşme ile aşağıda olana, O'nun düşüncesi gelir ve gizli kaynağın başlangıcının sonu ışıklarla tamamlanır...

Bilginin Hazinesi kitabından bir alıntı.

Akıl insanın ruhunun ve bütünüdür. Bu böyledir çünkü insan onun içinde tanımlanır ve onda görünenler onun kıyafetleri ve ona hizmet edenlerdir. Bazıları onun dallarıken bazılarının ona tamamen yabancı olduğu kabul edilir.

Bu gücü ruhunun içinde olmasına rağmen insan yine de göremez; yaşayan herhangi bir şeyden gizlidir. Bununla ilgili endişelenme çünkü göz ona kumanda eder ve hepsinin arasında en önemlisi odur. Yine de kişi asla kendini göremez, fakat sadece varlığını hissedebilir. Görüş ona bilgi katmaz ama hiçbir şey boşa yaratılmadığından bir algı yaratır ve bu algıya ekleme yapmaya gerek yoktur.

Aynı zamanda insanın özü olan ruhsal güç vardır. Bu güç akıldaki hiçbir anlayışa verilmemiştir çünkü kişinin kendi varoluşunun idraki yeterlidir ve hiç kimse kendi varlığıyla yetinmez ve idrakine tanıklık talep eder.

(Eylem olmadan his olmaz, yani bazen hissiyat durur ve O'nda hiç hareket olmaz, bu şekilde o daha çok mutlak farkındalıktır). Aklın özünün formunu, aklın gözüyle azaltma anlayışının formuna benzetmek büyük yanıltır. Bu kesinlikle yanıltır çünkü bu anlayış açığa çıkan ve işleyen bir ışık gibidir. Onun ışıkları aktif olduğu sürece hissedilir ta ki eylem sona erinceye kadar ve sonra onun ışığı kaybolur.

Bununla, aktifken hissedilenin aklın küçük fakat güçsüz bir dalı olduğunu öğrendin. (asıl hissin bilgi olduğu düşünülür çünkü algılama gücü de bir algı, sonuçtur ve hissiyata ihtiyacı yoktur).

O, hiçbir surette öz gibi değildir ne sayısal ne de niteliksel olarak, tıpkı içindeki saran gücün formunda asla ışık olmamasına rağmen, içindeki genel saran güçle yenilenmiş ışığın kıvılcımlarını açığa çıkaran dövülmüş bir taş gibi. Ayrıca, aklın özü insandaki genel gücün özüdür ve ondan pek çok dal yayılır tıpkı eylemin yasalarına göre kahramanlık ve güç, ısı ve ışık da olduğu gibi.

Bununla “aklın ruhunu” ya da “ruhun özünü” ima etsek de, bunun sebebi aklın da ruhun en önemli dalı olmasıdır çünkü “Kişi aklına göre övülür” denir.

Kişi sahip olmadığını veremediğinden, biz onu bile akıl olarak tanımlarız yani akıl ruhun bir dalı ve parçası olduğundan en azından akıldan daha az olmaması gerekir. O, tüm dallarına hükmeder ve onları yutar tıpkı meşalenin önündeki mum gibi. Akıl hiçbir eyleme bağlanmaz fakat farklı eylemler aklın içinde birbirine bağlanır ve sabitlenir.

Kişi tüm realitenin onun hizmetkârı olduğunu anlar ve genel olarak akıl gelişirken hepsi kayb olduğu için onu geliştirmek için çalışır. Bu nedenle tüm işimiz sadece aklın yolları ve onun ihtiraslarıdır ve bundan daha fazlası gereksizdir.

MEKTUP - 2

1920

Etimden kanımdan olana... Övülen ve yüceltilene...

Şimdi Ömer Sayması'nın (*Lag BaOmer*) (Musevilikte Hamursuz Bayramı ile Şavot Bayramı arasındaki günler) 33. günü ve dün elime geçen Sivan'ın 15'te yazdığın mektuplarına cevap yazmaya sıra geldi ki kalplerimizdeki düşünceleri açacak olan aramızdaki değişmez adların düzeninden beni bilgilendireceğini ummuş olduğumdan, *Lag BaOmer'de* gelen mektubunu cevaplamaktan kaçındım. Ancak ana fikri aldım, “Bilmiyorum...” Ki şimdi de yanlış anlayacağın korkusuyla detaylı olarak anlatamayacağım. Bu durumda üçüncü bir mektubu bekleyeceğim; muhtemelen bu şekilde kalbimde olanı bilmen için sana yol gösterebilecek ve amaçtan ayrılmamış olacağım.

Ne yazık ki, ilki Şevât'ın 22'sinde gelen üç uzun mektuba boşa zaman harcadığıma pişman oldum, oysa çalışma için şöyle başlayan bir şiir yazmıştım;

Doğrusu bırak dilim damağıma yapışsın; tüm kemiklerim yağdan kurudu.

Tanrı'nın çalışmasından, her iksir.

Hepsinin yaşamı, O'nda inanılmış olacak.

Mart'ın 10'undaki başka bir mektupta da insanı şaşırtan Midraş (tefsir) yorumlamıştım: “Bir ileri gelen, Selini evinin üyelerinden birine şöyle sormuş: ‘Bizden sonra krallığı kim alacak?’ O da temiz bir sayfa ve kalem getirip üzerine şöyle yazmış ‘Ve ondan sonra kardeşi çıktı.’ Şöyle demişler: ‘Bak, yeni olanın ağzından eski sözler.’” Bu sözlerdeki muhteşem gerçeği orada açıklamıştım.

VaYikrah'ın (Tora'nın bir bölümü) üçüncü gününde yazmış olduğum üçüncü mektupta, Şamma Evi ve Hillel Evi arasındaki anlaşmazlığı, gerçek ve konuyla alakalı bir şiirle beraber, gelinin önünde nasıl dans edileceğini hesaba katarak açıklamıştım. Şiir şöyle başlıyor:

Lütfen gör, imza kimin?

Bu, dünyanın tüm insanların sorusu.

Ve yanan ateş için: Günahkâr bir adam ya da isyankâr bir kadın gibi.

Aramızdaki netlik eksikliğine bağlı olarak yanlış anlamış olman haricinde mektuplarda onların kaybına sebep olacak bir kusur bulamadım. Dolayısıyla, tıpkı Babil'de olduğu gibi birinin diğerinin dilini anlamadığı aramızdaki bu demir duvarı kırmak şart oldu.

Mektubunda uzun uzadıya ispatladığın şey, aramızdaki sevginin temelini “gizli sevgi”ye dayandığını açıkça göstermen ve sana sormuş olduğum sorularla ilgili artık korku duymadığın sonucuna varmış olman.

Bunlar senin sözlerin, aynen aktarıyorum: “Ancak, artık seninle ya da benimle ilgili sorularından korkmuyorum. Hepsi geçerliliğini yitirdi ve iptal oldu, sen de artık korkmamalı ya da görünüşe bakmamalısın, daha ziyade kalbin içsel ifşasında tıpkı kalbine dolan sayısız düşünceyi gizleyip, turşu, koku veren soğan ve sarımsağı ret ederek, lezzetli ve dolgun bir ekmek yapan bir âşık gibi olmalısın.

“Bu istekle sevgiyi arttırmayı ya da hükümsüz kılmayı kast etmiyorum çünkü eklenecek ya da çıkarılacak bir şeyin olmadığı, değişmez, mükemmel ve bütün sevgi yerinde durur.

“Ancak, seni olur olmaz şekilde üzmemek için —neden ve ne için üzülesin, çünkü bu şekilde üzüntünü bana ekleyeceksin ve kesinlikle benim üzülmemi istemezsin— sana basit ve gerçek oldukları için bu iki tavsiyeyi verdim.” Bunlar senin sözlerin.

Gerçek acı olduğunda bile yalan söyleyemiyorsam ne yapabilirim? Bu nedenle, sana gerçeği söyleyeceğim: Tüm bu kibirli sözlerinden rahatsızım. Eğer bu sana acı veriyorsa, gerçek benim en sevdiğimdir. Şöyle yazılıdır: “Dostunu kendin gibi sev,” “Nefret ettiğin şeyi dostuna yapma,” eğer bu hakikat olmasa, seni bu “tatlı şey” ile nasıl bırakırım? Bundan gerçekten nefret ediyorum ve onu kusacak ve geri püskürteceğim.

Özellikle de İsrail ve onların cennetteki babası arasındaki en önemli mesele “sevgi” denilen manevi bağla ile ilgili olarak bunu yapacağım, tıpkı şöyle yazıldığı gibi “Ve Sen bizi bir araya getireceksin, Kralımız, Sen’in yüce adına, Selah, gerçekte ve sevgide” ve ayrıca “O’nun halkını, İsrail’i, kim sevgiyle seçer?” Bu, senin de çok iyi bildiğin gibi Yaradan’ın önceden kalbinde gizlediği tüm sevgiyi, yarattığı varlıklarına ifşası, kurtuluşun başlangıcı ve ıslahın sonudur.

Bu nedenle senin bu iki leziz tavsiyende tatmış olduğum eksikliği sana açıklamak zorundayım: ilk sebep dünyevi dost sevgisinden çok daha değerli olan üçlü bağla ilgili. Bu hikâyede koşullu dost sevgisiyle —iptal edildiğinde hükümsüz olan— manevi sevgiyi karşılaştırarak ve basite indirgeyerek çok hatalısın. Diğer sebepte de büyük ölçüde doğal sevgi eşitliğiyle aramızda var olan sevgiyi korumamıza zarar verecek aşağılamayı eklemiş oldun.

“İbrahim’in efendisi, bir kaynak olmadan derse arka çıktın.” Merak ediyorum da, sevgimiz doğal eşitlik sevgisine dayanan saf ve ebedi bir sevgiyken, hangisi iptal edilebilir, “Destekleyen başarısız olduğunda, desteklenen düşer.”

Fakat ben tekim, kim bana döner ki? Sana şunu da söylemeliyim, eğer sen bir hikâyeye anlatıcısıysan, “tam gelişmemiş manevi” sevgiyle, eninde sonunda iptal olacak, sebebe bağlı dost sevgisini karşılaştırmak yerine, aynı şekilde saf ve koşulsuz olan baba ve oğul arasındaki sevgiyi karşılaştırabilirsin.

Gel ve bu sevgideki muhteşem alışverişi gör. Öyle görünüyor ki, eğer oğul anne ve babasının tek çocuğuyorsa, onları daha fazla sever çünkü anne babası ona birkaç çocuğu olan anne babadan daha fazla sevgi gösterir.

Ancak, realitede bu böyle değildir. Tersine, eğer ebeveynler sevgileriyle çocuklarına fazlasıyla bağlıysa, çocukların sevgisi zamanla büyük ölçüde azalır ve kaybolur. Bazen çocuklar arasında bu tip bir sevgi öyle olur ki, “Bu sevginin hissi kalplerinde tamamen söner.” Bu doğanın yasalarının bir sonucudur ve bu dünyada geçerlidir.

Bunun sebebi basittir. Babanın oğluna olan sevgisi saf ve doğaldır. Baba oğlunun onu sevmesini dileğinde, oğul da babasının onu sevmesini ister. Kalplerindeki bu güçlü arzu

onlarda daimi, sürekli bir korku yaratır. Bu demektir ki, baba oğlunun ondan nefret etmesinden çok korkar, aynı zamanda çok ufak da olsa, oğlu da bir ölçüde babasının ondan nefret etmesinden korkar.

Bu “daimi korku” aralarında iyi ameller sergilemelerine sebep olur. Baba daima sevgisini oğluna gösterirken, oğul da yapabildiği kadar sevgisini babasına gösterir. Bu şekilde sevginin hissi her ikisinin kalbinde de çoğalır, daima, ta ki iyi amellerde biri diğeri üzerinde büyük ölçüde galip gelene kadar. Diğeri bir deyişle babanın babalık sevgisi oğluna hiçbir ilavenin ve eksiltmenin olamayacağı şekilde bütün görünür.

Bu aşamaya ulaşıldığında, oğul babasının kalbinde “mutlak sevgi”yi görür. Şunu söylemek isterim ki, oğulda hiçbir şekilde sevgisinin kaybolacağı korkusu ya da büyüyeceği umudu yoktur. Buna “mutlak sevgi” denir.

Sonra, git gide oğul babasının önünde iyi ameller göstermede avarelik eder. İyi amellerin ve babasına olan sevginin kalbinde azalması ölçüsünde oğul kalbine Doğanın bastırması ile kazanmış “tam olgunlaşmamış sevginin” kıvılcımları büyük ölçüde yayılır. İçinde nefrete çok yakın ikinci bir doğa oluşur çünkü babasının ona karşı tüm iyi amelleri, organlarına kazanmış “mutlak sevginin” yükümlülüğüne kıyasla, gözünde azalır ve küçülür. “Ben tüm merhamete ve gerçeğe değer değilim,” sözünün anlamı budur, bunun derinliklerine dal çünkü derin ve uzun bir konudur.

Yaradan’ın işlediği ve kurduğu doğanın sistemlerini övmek benim rehberim olduğundan, bu sınırı koymamın sebebini sana söyleyeceğim. Yoksa Allah korusun O’nun kötü bir arzusu olduğundan değil. Tersine tüm bunlar maneviyattaki çoğalmadır çünkü Yaradan’ın hizmetkârlarından istenen asıl şey, *Dvekut*’tur (birleşme), sevgi ve haz olmadıkça *Dvekut* yoktur, tıpkı şöyle yazdığı gibi, “Bizi yakınlaştıran Kralımız, Senin yüce adına, Selah, gerçekte ve sevgide.” Burada hangi sevgisinden bahsetmektedir? Bütünlük noksan olamayacağından, bu bütün sevgidir ve bu sevgi yukarıda söylendiği gibi “mutlak sevgi”dir.

Dolayısıyla, güçlenen ve üzerlerine gelen bütün tehlikelerden sonra elde edilen *Dvekut*’ta nasıl bir çoğalma olabilir? Yaradan’ın bedeni, sonunda fiilen sevgi göstermek zorunda olduğu ortaya çıkan kalbi ve sevginin açığa çıkmasındaki eksikliği ruh ile kılıflamasının anlamı budur çünkü maddenin doğası, edinilmiş sevginin herhangi bir hissini acilen söndürmektir.

Bu bağlamda, “Bütün olan, bütünün üzerindedir” ve akıl açısından bütün ve mutlak sevgide, mutlak bilme vardır. Ama yine de daha çok sevgi eklenebilir, eğer kişi sevgi ekleyemezse, kesinlikle düşecek ve hâli hazırda elde ettiklerinden soğuyacaktır. “Ve toprak sonsuza kadar satılamayacak,” denmesinin anlamı budur. Bunlar içten ve gerçek sözlerdir ve sen günlerin sonuna kadar onları saklamalısın.

Şimdi sana olan sevgimin soğumasından korkmadığını ve sevgimin mutlak sevgi olduğunu bildiğini gördüğümden, seninle ilgili düşüncelerimi anlayabilirsin. Açıklıkla yazmışsın ki, sevgimiz “ilaveler veya eksiltmeler olmadan” ayakta kalacak. Fakat sonunda maneviyatımız

maddeyle kılıflanır ve maddenin doğası mutlak sevgi nedeniyle soğumaktır. Bu değişmez bir yasadır.

Dahası, sevgimizi bütün olarak hissediyorsan, **mutlak sevginin** hissinden yükselen soğumanın korkusu nedeniyle, bu “sevgiyi göstermek” için hiç korku duymadan gerçek eylemler sergilemeye başlamalısın. Bu şekilde arzu ve sevgi iki katı artar. Buna “çoğalma” denir.

Benim sözlerim görme ile söylenmektedir, “Yargıç sadece gözlerinin gördüğüyle yargılar” ve hiçbir çalışma ve şüphe sözlerimi iptal edemez. Eğer sözlerimi kalbinde hissedemiyorsan, bu kendi patronunla arandaki soruna bağlıdır. Fakat kaybının ve zorluğun ortadan kalktığını anladığında, kalbinin içine bak, sevgiyi göstermedeki eylemlerin eksikliğine bağlı olarak onu sevgi hissinden eksik bulacaksın, bu kesin. Şimdi bile, sevgimizin zincirleri **mutlak sevgide olduklarını bildikleri için** “korku eksikliği” sebebiyle hafifçe sallanmakta.

Beni sonuna kadar dinle, daima mutlu olursun çünkü tecrübeliden daha bilgisi yoktur. Dolayısıyla, sana aramızdaki sevginin soğuma korkusunu içinde uyandırmanı tavsiye edeceğim. Akıl bunu anlamayı reddetse de, düşün, eğer sevgiyi artıracak bir taktik varsa ve kişi onu arttırmıyorsa, bu da düşünüş olarak kabul edilir.

Bu tıpkı dostuna büyük bir hediye veren kişinin durumu gibidir. Eylem sırasında kalbindeki sevgi, eylemden sonra kalbinde geride kalan sevgiden farklıdır. Daha ziyade, sevginin bereketi tamamıyla kaybolana kadar gittikçe küçülür. Bu nedenle, hediyeyi veren kendinde bunu her gün yenilemek için bir taktik bulmak zorundadır.

Tüm çalışmamız budur; her geçen gün aramızdaki sevgiyi göstermek, tıpkı almak gibi, yani akla pek çok ilave yaparak artırmak ve çoğaltmak, ta ki şimdinin bereketi gerçek bir hediye gibi duyularımıza dokunana kadar. Bu zamanı geldiğinde kullanılacak büyük taktikler gerektirir.

“O günlerde fazla şey söylemeyecekler,” “**Babalar ekşi üzüm yediğinde, çocukların dişi kamaşır**” sözlerinin anlamı budur. Ekşi üzüm yiyenin dişleri kamaşır. Bu demektir ki, bunu bilmeye yaklaşmadıkları sürece —sevginin gösterilmesi gereklidir— babalarının günahını ıslah edemezler ve bu nedenle şöyle derler: “Babalar ekşi üzüm yedi, çocukların dişi kamaştı.”

Fakat farkındalığa geldiklerinde, babalarının günahının ıslahıyla ödüllendirilir ve buldukları bir kusurda sevgiyi göstermede günah işleyeceklerini bilirler, tıpkı yukarıda söylendiği gibi. Dolayısıyla, her gün onların gözünde yeni gibi olur tıpkı ilk gün gibi. Ve o gün sevgi gösterdikleri ölçüde, hissedilene kadar ışığı çekerler. Eğer çok az hissediyorlarsa bu o gün ham meyveyi yedikleri içindir çünkü o günde sevgiyi açıkça göstermemişlerdir. Bu nedenle hislerinde azalma olur çünkü sevgileri ilk kez olduğundaki gibi değildir.

Kelimeler öncelikle Mesih için bir yasadır fakat aynı zamanda dünyaya da uyarlanırlar çünkü kişi ve Yaradan arasındaki sevgiyi göstermek için kalbi güçlendirmede, Yaradan, Tanrısallığını anı olarak ona işler, tıpkı şöyle yazdığı gibi, “Adımı zikrettiğim her yerde, ben sana geleceğim ve seni kutsayacağım.”

Anı gerçek çalışmayla arttırıldığında, arzu ve özlem de artar tıpkı “Ve öz özü çeker ve özü getirir,” olduğu gibi. Son olarak özlem artar ve büyür, iyi ameller de yükselir çünkü “Tüm kuruşlar bir araya geldiğinde büyük meblağ olur” ve “İşte, bu kişi gelir ve O’nun ödülü O’nun yanındadır ve O’nun çalışması O’nun önündedir” sözünün anlamı budur.

Akıl çalışmayı kısa kesmesine rağmen bu konuyla ilgili uzun uzadıya konuşabilirim. Ancak, tüm organlar idrak edene kadar bu kavramı anlamak uzun zaman alır.

Ama yine de, bu aşağıdan gelen uyanmadır; ıslahlar sırasındaki ıslahın hızı ve arzulan taraftaki çalışma sırasındaki ıslahtan sonraki çoğalmanın ölçüsü, sahip olunanların ölçüsüne bağlıdır.

Sözlerimden şüphe etmemelisin çünkü aksi halde “Dönmeler yukarıda, yurttaşlar aşağıdadır,” sevginin ölçüsü irade ile ilgili olduğu için kalbe bağlıdır; bu akılsal değildir. Dolayısıyla, bu kadar ayrıntılı anlattığım sevgi tüm akılsal derecelerin en üstünde nasıl olabilir?

Biz burada Yaradan ile *Dvekut* konusuyla ilgilendiğimizden, Yaradan’ın iyi olduğunu tadan ve gören herkes tüm bunlara tanıklık eder ve O’nun eşsizliği dünyadaki tüm idrakleri içine alır. Yine de O’nun eşsizliğiyle ilgili maddesel bir şeyin olmadığına hiç şüphe yoktur, dolayısıyla akılsal amacın dışında başka bir adım yoktur.

Bu sebeple, yalın akla tutundukları gibi O’na tutunmakla ödüllendirilen herkes bilgece büyür. *Dvekut* sırasında tapınan kişi, arzusunu ve sevgisini sergilenmenin gücüyle tapınana tutunur. Fakat O’nda, arzu, akıl ve bilme, tıpkı maddeselliğin yasalarında olduğu gibi form farklılığı olmadan tek bir birlik içindedir, bu kadar basit. Dolayısıyla, O’nun sevgisinin ifşasının edinimi aklın kutsamasıdır.

Gel ve bütün olan kişiden öğren (yukarıdan uyandırılmada bile bütün). Büyüklerine sor, sana bütün olanın her şeyde bütün olduğunu ve “geleceğinin kutsanmasında” tam bir bilgiye sahip olduğunu söyleyeceklerdir. Bu onda Tora ve çalışma nedeniyle asla zayıflamaz.

Tersine, kimse Tora’da onun kadar çabalamaz. Bunun basit bir sebebi vardır: Amacı kendine iyi bir gelecek sağlamak değildir. Daha ziyade tüm işi kendi ve onu yapanın arasındaki sevgiyi sergilemektir. Bu nedenle sevgi “mutlak sevgi” formunda bütün olana kadar her geçen gün büyür ve çoğalır. Sonrasında bu onu bütünlüğünü aşağıdan uyandırılma formunda çoğaltmaya getirir.

Bu arada atalarımızın *Tikkunim* ve *Zohar*’da fazlasıyla övdükleri yoksula yardım konusunun anlamını senin için açıklığa kavuşturayım: İnsanın içinde çalışması kesinlikle yasak olan bir

organ vardır. Onunla çalışacak olan küçük arzuların en küçüğü bile insanın içinde olsa, bu organ Yaradan tarafından üzüntü ve acı verici olarak bırakılır. Buna “yoksul” denir çünkü onun tüm yaşamı ve devamlılığı başkaları tarafından çalışma ve acıma yoluyla karşılanır. “Her kim İsrail’den tek bir ruhu ayakta tutarsa, bu tıpkı bütün dünyayı ayakta tutmak gibidir” sözünün anlamı budur. Organ başkalarına bağımlı olduğundan, kendi devamlılığını sürdürmekten fazlasına sahip değildir.

Ama yine de Yaradan onu sanki tüm dünyayı ayakta tutuyormuş gibi görür, öyle ki kendisi dünyanın ve içindeki her şeyin tüm kutsaması, çoğalanı ve sadece diğer organların çalışmasıyla ayakta kalan yoksul ruhun gücüyle bütünlenendir.

“Ve O, onu dışarıya çekip şöyle dedi, ‘Şimdi cennette doğru bak...’ ve o Tanrı’ya inandı ve onu ona erdemlilik olarak saydı” sözlerinin anlamı budur. Bu demektir ki, dışarıda bırakarak bu organla çalışma arzusu vardır; bu nedenle Yaradan kişinin çalışmasını yasaklar.

Şöyle denmiştir, “Şimdi cennette doğru bak.” Aynı zamanda tohumun kutsamasının sözü de kişiye verilir. Kişinin kutsanması gereken bütün tohumu özellikle bu organdan geldiğinden, bunlar aynı konudaki iki zıtlığa eşdeğerdir. Bu nedenle çalışmadığı zaman tohumu nereden bulacak?

“Ve o Tanrı’ya inandı” sözünün anlamı budur yani hem çalışmanın yasaklanması, hem de tohumun kutsaması vaadini olduğu gibi kabul eder.

Bunları nasıl elde etti? Bu nedenle şu karara varır: “Ve onu ona erdemlilik olarak saydı” yani başkalarının çalışmasıyla ayakta kalan yoksula(kişi)yardım ederek ((tzedakah (sadaka) hem “yardım” hem de “doğruluk” anlamı taşır).

Atalarımızın şu iki söyleminin anlamı budur: Kişi Yaradan’ın ona doğrulukla davranacağını yani çalışma olmadan onu koruyacağını ve İbrahim’in Yaradan’a karşı doğrulukla hareket edeceğini düşünür. Her iki sözde sevgili Tanrı’nındır çünkü ıslahtan önce bu organ cennettedir ve yardım (sadaka) aşağıda olana sayılır. İslahının sonunda elde edilebilir ve sonra yardım etmek üst olana sayılır. Bunu gerçek olarak bil ve takdis et.

Yehuda Leib

MEKTUP - 3

1920

“Dördü bir PARDESS’e, (*Pardess* İbranicede meyve ağaçlarından oluşan bahçe demektir, portakal bahçesi gibi fakat Kabala’da bu kelime *Pşat* (sözlü Tora) *Remez* (İma) *Druş* (Yorum) ve *Sod* (Sır) sözcüklerinin baş harfinden oluşmuştur, girdi.” Dünya yaratılmadan önce O vardı, O ve O’nun adı Bir’di çünkü ad konusu kişi dostuna yüz çevirdiği zaman

dostunun yüzünü ona dönmesini istemesiyle ilgili olduğundan, ruhlar ruh olarak kabul edilmezdi.

Ve yaratılıştan önce, ruhlar tamamen O'na bağlıydı ve O, talep etmeseler bile onların arzusunu ve dileğini bildiğinden, üzerlerine taçlar ve çelenkler, ihtişam, görkem ve parlaklık yerleştirdi. Bu nedenle, herhangi bir tarafın aşağıdan uyanışı ilgili ad belirtmek kesinlikle gereksizdir. Her şey tamamen saflık içinde olduğundan, buna “saf ışık” denir ve bu ışık her insan hatta ilmi asla görmemiş olanlar tarafından bile anlaşılır.

Bu nedenle bilge kişiler bunu *Pshat* (kelimesi kelimesine) olarak adlandırır çünkü *Pshat* her şeyin köküdür. Bu tek, yalın ve iyi bilinen bir kavram olduğundan yazarlar ve kitaplar bundan söz etmez. Aşağı dünyalarda bile, iki bölünme bu saf ışığın *Reşimo*'sunda algılanır, bunun sebebi kalplerinin “Ve Ben düzgün bir adamım” şeklinde bölünmesidir.

Yine de, yukarıda bahsedilen yer yapabilinecek her hangi bir tanımlamayla değişmez. Bu tıpkı sevgili oğlunu büyük ve muhteşem bahçesine getiren kralın durumuna benzer. Kralın oğlu gözlerini açtığı anda, bahçedeki büyük ışıklar nedeniyle durduğu yere bakamaz, sanki doğu batıdan çok uzakmış gibi gözleri uzakları dolaşır. Gözlerini sadece batıdaki uzak saraylara diker. Bu şekilde günler ve aylarca batıda gördüğü güzelliklere ve ihtişama bakarak yürür ve dolaşır.

Birkaç ay sonra, ruhu huzura kavuşur, arzusu tatmin olur ve batıya bakmaktan gözleri doyar. Şöyle düşünür, “Kat ettiğim yollarda ne buldum ki?” Yüzünü doğuya, geldiği tarafa döndürür. Aslında tüm ihtişam ve güzellik hemen yanı başındaydı. Şimdiye kadar bunu nasıl fark etmemiş olduğunu ve yalnızca batıda parlayan ışığa tutunduğunu anlayamaz. Sonra yalnızca doğuda parlayan ışığa bağlanır ve doğuyu dolaşır ta ki doğruca girişe ulaşana kadar.

Şimdi düşün ve önceki ve sonraki günler arasındaki farkı bana söyle. Sonraki aylarda gördüğü her şeyi önceki aylarda da görmüştü. Fakat başlangıçta bu pek ilham verici değildi çünkü gözleri ve kalbi batıda parlayan ışıktan etkilenmişti. Buna doyduktan sonra, yüzünü doğuya doğru çevirdi ve doğuda parlayan ışığı fark etti. Peki, bu nasıl olmuştu?

Girişe yakın olduğunda ikinci yolu ifşa etmek için yer vardır, buna atalarımız *Remez* (ima) der, “Gözlerin neyi anlatır?” sözünde olduğu gibi. Bu tıpkı sevgili oğluna bunu hissettiren ve bir göz kırpmasıyla onu dehşete düşüren bir kralın durumu gibidir. Kralın oğlu hiçbir şey anlamamasına ve bu imadaki gizli korkuyu görmemesine rağmen, yine de babasına olan içten bağlılığa bağlı olarak, derhal oradan öbür tarafa atlar.

İkinci yola *Remez* denmesinin sebebi budur, çünkü iki yol *Pshat* ve *Remez*, tek bir kök olarak, aşağıda olanlara kayıtlıdır, tıpkı bilgelerin iki-harflik kökü olmayan tek bir kelime bile yoktur demeleri gibi buna “kelimenin kökü” denir. Bu böyledir çünkü tek bir harften anlam çıkmaz, bu nedenle *Pshat* ve *Remez*'in akronimi *PR*'dir (Par okunur) ve bu dünyadaki *Par Ben Bakar*'ın (genç boğa) sözünün köküdür. Ve *Pria* ve *Revia* da (çoğaltma) bu kökten gelir.

Sonrasında atalarımızın *Druş* (yorum) dediği üçüncü yol ortaya çıkar. Dolayısıyla orada hiçbir şeye *Drisha* (talep) yoktur, tıpkı “O Bir’dir ve Adı Bir’dir” de olduğu gibi. Fakat bu yolda eksiltme, ekleme, yorum(çalışma) ve bulma vardır, tıpkı senin çok iyi bildiğin “Çabaladım ve buldum” sözündeki gibi. Bu nedenle, doğudaki Yukarının yüzünün uyanışından farklı olarak, orada “Onlar çağırmadan önce Ben cevap vereceğim” şeklinde aşağıdan bir uyanış olduğundan, bu yer aşağıda olanlara verilmiştir. Bu böyledir çünkü burada güçlü bir çağrı hatta çaba ve özlem vardır ve “İhtirasın mezarları” sözünün anlamı budur.

Sonra atalarımızın *Sod* (sır) dediği dördüncü yol gelir. Gerçekte *Remez*’e benzer fakat *Remez*’de herhangi bir algı yoktur; daha ziyade o insanı takip eden bir gölge gibidir. Dahası üçüncü yol *Druş* onu zaten giyinmiştir.

Burada o fısıltı gibidir, tıpkı hamile bir kadın gibi... Kulağına bugünün *Yom Kippur* (Kefaret Günü) olduğunu fısıldarsın, böylece fetüs sarsılmaz ve düşmez. Ve şöyle söyleyebilirsin, “O zaman bu yüz değil, yüzün gizliliğidir!” “O’nu korkutan hükümdarın öğüdü ve bilmeleri için O’nun güvencesi onlardır” sözünün anlamı budur. Bu sebeple bir dil fısıldayarak bunu ona söyleyene kadar dilini pek çok kez dolaştırır: “O, O’nu korkutan *Teref*’i (yiyecek/dua) onlara vermiştir” askerlerin küçümsediği *Trefa*’yı (koşer olmayan yiyecek) değil.

Bunu kendin de anlamışsın, bana mektubunda biraz da çekinerek bekâr ve bu nedenle doğuştan nazık biri olduğunu yazmışsın.

Bu ayet senin eline gelmiş olduğundan, bunu senin için açıklığa kavuşturacağım, bu ayrıca şairin de sorusu: “O’nu korkutan hükümdarın öğüdü onlardır.” Neden böyle söyler? Atalarımızın sorusunda olduğu gibi bu temiz bir dille konuşmak için ayetteki on iki harfin boşa harcandığını anladığımız yerdir. Şöyle yazdığı gibi, “temiz olmayan hayvanlardan.”

Fakat O ruhlara bolluk vermiş olduğundan, senin bu gerekçen şairi tatmin etmez, tıpkı Laban’ın Yakup’a temiz bir dille dediği gibi, “Neden gizlice kaçıp, beni atlattın ve bana seni neşeyle ve şarkılarla, davul ve arpla göndermiş olduğumu söylemedin?” Şairin buna cevabı şudur: “Bu onların bilmesi için, O’nun güvencesi.”

Kesip atmanın, çıkarmanın ve kan akmasının yani bireysel on üç güvencenin anlamı budur. Sır bu şekilde değil, fakat başka bir dille, yalnızca *Dikna*’nın on üç ıslahından dördünün kaybolup, *ZA*’daki *Dikna*’nın dokuz ıslahı geride kalacak şekilde olmalıdır. Bu şekilde, Tanrı’nın sırrını bilenlere malum olduğu gibi *ZA*, *AA*’yı giyinmiş olur. “Bu onların bilmesi için O’nun güvencesi” sözünün ve “Atalarımıza ait erdem sona erdi fakat atalarımıza ait güvence sona ermedi” sözünün anlamı budur.

Şimdi *PR* (Par okunur), *PRD* (Pered okunur) ve *PRDS* (Pardes okunur) konusuna tekrar geri dönelim. Onların yukarıdan aşağıya düzeni ve kombinasyonu budur. Aşağıda olan, ondan önceki yukarıda olanı içerdiğinden, *Pardes*’e giren bu dört bilge kişiyi yani *Sod* denilen

dördüncü yolu anlayabilirsin. Dolayısıyla dört yolun hepsi dördüncü yola dâhildir ve onlar sağ, sol, ön ve arkadır.

İlk iki yol sağ ve soldur yani *PR* (Tapınak Dağının basamaklarında onun “Tüm İsrail ataları benim gözümde değersizdir,” sözünün anlamı budur). Bunlar Ben Azai ve Ben Zuma’dır ki bu ruhlar iki *PR* yolunu bırakmışlardır. Ve son iki yol *Penim* (ön) ve *Achor*’dur (arka), o Rabbi Akiva’dır, ki onlara selamete girip, selamete çıkmıştır. Şöyle derler: “Bu gösterir ki her devedikeni için yığınla yasa öğrenilmelidir.”

Achor yoldan çıkan (kâfir olan) Elişa Ben Avola’dır. Atalarımız bununla ilgili şöyle der, yoldan çıkar diye “Kişi evinde kötü köpek yetiştirmemelidir.” Tüm bu sözler, “baktı ve öldü,” “baktı ve zarar gördü,” “yoldan çıktı,” reenkarnasyonun sırrını bilenlerin bildiği gibi, o nesille ilgili olarak birbirlerine yakın geldiklerinde ve teker teker tam anlamıyla ıslah olduklarında söylenir.

Yine de, Hutzpit’in konuşmasını gördüğünde, Rabbi Akiva’nın yerini alacak olan öğrencisi Rabbi Meir ve diğerini hariç tutarak tercüman şöyle der, “Dönün, kötü yola sapan çocuklar.” Şu gerçektir ki, bu Gematriya için bile zordur; Rabbi Meir başkasından Tora’yı nasıl öğrendi. Şöyle derler, “O bir nar buldu, yedi ve kabuğunu başkasına attı.” Bazıları der ki, o Klipa’yı da (kabuk) üzerinde duman yükselterek ıslah etti.

Şimdi Elişa Ben Avoyas’ın şu sözlerini anlayabilirsin: “Çocuğa öğreten biri neye benzer? Yeni bir kâğıda yazılan mürekkep gibi” yani Rabbi Akiva’nın ruhu. “Ve yaşlı birine öğreten biri neye benzer? Kullanılmış kâğıda yazılan mürekkep gibi,” bunu kendisi için söyler. Rabbi Meir’e uyarısının anlamı budur, atından hiç aşağıya inmediğinden, atının adımlarını anlayıp, kestirebildiği için “Buraya kadar Şabat bölgesi.”

“İsrail’in günahkârları, Cehennem ateşi onlara hükmetmez, onlar bir nar gibi *Mitzvot*’la (sevap) doludur,” sözünün anlamı budur. O der ki, altın para kadar kalın olan altın sunakta da böyledir. Binlerce yıl durur ve ışık ona hükmetmez. “Aranızdaki değersizler nar gibi *Mitzvot*’la doludur,” *Klipa*’nın da ıslah olduğunu söylediği gibi.

Bil ki, büyük Rabbi Eliezer ve Rabbi Yehoşa *PR*’nin ruhundan gelir tıpkı Ben Azai ve Ben Zuma gibi. Fakat Ben Azai ve Ben Zuma Rabbi Akiva’nın ve onun öğrencilerinin neslindedir. Fakat Rabbi Eliezer ve Rabbi Yehoşa onun öğretmenleridir.

Bu sebeple denir ki, Rabbi Eliezer’in yerine Achai’nin ocağına yaptıkları arınmayı (*Pshat*) ve bunu dilimlere kesip (onsekiz dilim) her iki dilimim arasına kum yerleştirerek yapıyorlar. Diğer bir deyişle, üçüncü yol, ikinci yol olan ilk dilim arasındaki kum gibidir ve ikinci dilim dördüncü yoldur. Doğal olarak kız kardeş ve farkındalık bir olarak birleşmiştir. Rabbi Tarfon ve Rabbi Yehoşa bir olarak, büyük Rabbi Eliezer’in öğrencileridir ve Rabbi Akiva’da onlara dahildir. Bu böyledir çünkü atalarımızın gözünde Remez’e kıyasla Druş öğle güneşindeki mum gibi olduğundan, ilk iyi güne kıyasla ikinci iyi gün sıradan bir gün gibidir. (Chol hem “kum” hem “haftanın günü” anlamındadır).

Fakat onun neslinin bilgeleri tüm bu arınmayı kirletti ve yaktı ve büyük Rabbi Eliezer üzerinden sular yükselen köprüyle Rabbi Yehoşa'nın büyük bir bilge olduğunu kanıtladı, bunu Tapınağın duvarları da ispatlar. Duvarlar Rabbi Yehoşa'nın zaferinden önce değil, Rabbi Eliezer'in zaferinden önce yıkılmaya başladı. Bu onun arı olduğuna hiç şüphe bırakmayacak tam bir kanıttır.

Fakat bilgiler Rabbi Yehoşa'yı kendisi için almak istediler öğretmeni Rabbi Eliezer'e yaptıkları gibi hükmetmek için değil ta ki bir ses Rabbi Yehoşa'nın gerçekten onun öğrencisi olduğunu söyleyene kadar. Fakat Rabbi Yehoşa onun yerine bağlanmadı ve "Orası Cennette değildir" diyen sese kulak verme dedi. Sonra bilgiler büyük Rabbi Eliezer'in yasalarını izlemediklerinden, *Avzen* (kulak) ışığı onlardan ayrıldığı için onu kutsadılar. En sevdiği öğrencisi Rabbi Akiva ona sayma sırasında 24.000 öğrencisinin öldüğünü ve dünyanın bozulduğunu söyledi.

Elisha Ben Avoya ve Rabbi Tarfon aynı kökten gelir. Fakat Elişa Ben Avoya, *Ahoraim* (arka), Rabbi Tarfon ise *Ahoraim'in Panim'idir* (yüz). Bu neye benzer? Bir evde hiçbir işe yaramayan acı zeytinler seriliyken, bir başka evde hiçbir işe yaramadan duran yağ-presi vardır. Sonra biri gelip her ikisini birleştirir. Presi zeytinlerin üzerine yerleştirir ve bol bol yağ elde eder.

Öyle anlaşılıyor ki, iyi yağ *Panim*, yağ-presi *Ahoraim*'dir. Ve diğer tahta aletleri işlerini bitirdikten sonra atarlar.

Bil ki, bu köklerin aşağıdaki dünyanın dallarına yayılmasıdır. Fakat köklerde her ikisi de aynı anda belirir, tıpkı aniden içeriye girip, yağ-presini ve onun altında bolca yağ çıkaran büyük zeytin yığını gören biri gibi. Bu böyledir çünkü kökte her şey bir seferde görünür. Bu nedenle birine "başka" ve diğerine "Tarfon" denir; biri "pres" diğeri "yağ"dır ki pres vasıtasıyla derhal yağ akmaya başlar.

Bu aynı zamanda yoldan çıkmanın anlamıdır. Rabbi Tarfon'un ruhu olan arzu ortaya çıktıktan sonra, "başka" olanın ruhu kişinin evinde "kötü davranış" olarak kalır. *Sod* kelimesinin harf kombinasyonunun anlamı budur: *Sameh*, *Sod* kelimesinin başı, "başka" olanın ruhudur ve *Dalet*, *Druş* kelimesinin başı, Rabbi Akiva'nın ruhudur çünkü onlar eylemde bulunur. Ve ortadaki *Vav*, Rabbi Tarfon'dur.

MEKTUP - 4

1920

Dostum,

Açıkça konuşmaktan çekiniyor olmandan dolayı çektiğin güçlüğü tüm samimiyetimle anlıyorum. Yine de, konuşmalarımız ve mektuplar aracılığı ile seninle olan tüm ilişkimde,

çoğu insanın bu tip konularda yaptığı gibi, senin ruh halini herhangi bir şekilde etkilemeye çalışmıyorum. Aslında bu insanlar günaha ortak ettikleri her organın hırsız olmaktan ya da onlara hayvanların yaptığı gibi davranmaktan utanç duyarlar. Kesilip atılanı ve diğer organları hayvanların yaptığı gibi yedi kılıfla örtüyorlar.

Bu nedenle, bu değişimle ilgili olarak sana karşı hoşgörülü olmak ve seninle hikâyelerin kılıfı altında konuşmak zorundayım çünkü bu sorunun ikimizin de ihtiyaç duyduğu cevabını beklemekten yorgun düştüm, özellikle Cennetin ihtişamı için tek ihtiyacım olan şey bu.

Seninle koruyucu meleklerin hiç ihtiyaç duymadığı şekilde hileli bir dille konuşacağım. Dolayısıyla senden kutsal Zohar'ın üç yerinde yazılanları benim için açıklığa kavuşturmanı istiyorum. Senin açıkça bir avantaj olarak gördüğün şeyleri, özellikle bilen ve anlayanların önünde böyle sırları açmanın günahını ve gökyüzündeki kuşlar gibi hafif olan en sıradan konuları bile bilmeye ihtiyacım var. Onlar kendileri için buna ihtiyaç duymasalar da, genel olarak bu bir ihtiyaçtır.

Bunu açıklıkla görmek için Zohar'da, *Şemot* (Çıkış) bölümünden başlayıp, Hamursuz Bayramı'ndan sonraki kısma ve onun devamına bakmalısın. Sonra *Şavot'tan* (Haftaların Festivali) önceki sayfaları, oradan da İsrail topraklarını geçtikleri zamanı araştır. Bu şekilde devam ederek İsrail topraklarının faziletini anlatan sayfalarından başlayıp sonuna kadar git.

Öncelikle buradan oraya kadar ki her türlü değişim ve hareketi derecelerini tamamlanmasıyla beraber açıklığa kavuştur ve elinden geldiğince konuyu anlamaya çalış. Sonra, bütününe ve onun parçalarının basamaklarındaki her iyi şeyi, gerekli ve gereksiz olanı, ne açıdan gerekli, ne açıdan gereksiz olduğunu ve o olmasaydı dünyanın neyden mahrum olacağını, her bölümdeki ümidi resmederek açıklığa kavuştur.

En önemlisi çizim gölgeler ve ışıklar aracılığıyla, çirkin ya da güzel ya da gülen ya da içten bir yüzün hatlarını ortaya çıkarmalıdır. Basit ve gereksiz bile olsa bu şekilde büyüyen bir şeyin üzerine her şey kaydedilmelidir, böylece tüm çizimler tek bir koleksiyonun her resmine dâhil olacak şekilde düzenlenmiş olur.

Ve çizimleri yorumlama hatasını tekrarlama, çizimlerin kendisi senin yorumuna gizlenmiştir. Benim ihtiyacım olan çizimin kendisi, ben de onları seninki gibi bir beceriyle, özellikle aşağıdan yaptığın yorumundan önce, sanki yukarıdan düşmüşler gibi yorumlamak istiyorum.

Senin yalnızca bir *Klipa* (kabuk) olan masum ve temiz ruhları avlayan aylıklığından korktuğumdan, sana bu formlardaki bazı yenilikleri yazacağım. Ve sen yukarıda bahsedilen çizimleri elinden geldiğince yorum yapmadan, sanki gökyüzünden düşmüşler gibi açıkladıktan sonra, benim burada Aramik dilinde yorumladıklarımı kendi kelimelerine yorumlayabilirsin. Bu şekilde yazılarımı ve düşüncelerimi iyi anlayıp anlamadığını bilebilirim.

Aklımda olanı yorumladıktan sonra, sözlerimi gözden geçir, onlara eklemeler, eksiltmeler ya da her ikisini birden yap. Ve Tanrı aşkına birkaç hafta boyunca hiçbir çalışmanı ya da duanı atlamadan isteğim yerine gelene ve sözlerin net bir cevap olarak bana ulaşana kadar bunu yap. Parmaklarım korkuyla birbirine dolanıyor, bu şekilde seninle Tora'nın ve Yüce Sevgi'nin gölgesi altında yazısamam.

Gel ve gör: Üstte olanlar ve aşağı olanlar için kutsal bir dil vardır. Bu nedenledir ki tüm bu gerçeğin bilgelerine “Tanrı'nın ağzı” denir. Bunun sebebi nedir? Çünkü kutsallık onların ağzından konuşur ve tüm konuştukları başkasının değil kendi damak tatlarıdır. Dolayısıyla, bu bilgiler gerçeğin yolu olan ilmi dostlarına ağızdan ağza geçirir.

Ağızdan kulağa değil de ağızdan ağza geçirmenin sebebi nedir? Çünkü damak tadı kulaklara verilmemiştir, onlar ayrıdır. Bununla ilgili şöyle yazar: “Onunla ağızdan ağza bilmecelele değil, açıkça konuşurum.” “Açıkça” görmek, “bilmecelele” duymak demektir.

Fakat tüm bunlar hiçbir şekilde damak tadına verilen gerçeğin ilminin yolu değildir tıpkı şöyle yazdığı gibi, “Eğer ben olmayacaksam, kim yiyecek ya da kim haz alacak?” Bu kuralla bilgiler yargının içindeki yargıyı, her birinin özgünlüğünü ve her şeyin kendine ait tadını bilirler.

Bu hainler kalplerindeki iğrençliği gördüklerinden, kalpleri bölünmüştür ve ağız tatları aynı değildir çünkü “Tanrı onların dillini karıştırmıştır” ve bu nedenle “başkasının konuşmasını anlayamazlar.”

Fakat bilgelerin damağında yalan yoktur. Bu nedenle, tüm yedikleri gerçektir ve tüm uyanışları gerçek içindir. Dolayısıyla, bilgelerin hepsi, damakları bir olduğundan birbirlerinin dilini anlayan tek adam gibidir. Dolayısıyla birbirlerine ağızdan ağza sırları ifşa etme gücüne sahiptirler.

Bu bağlamda sadık çoban Yuda için dua eder “ve halkının üzerine onu getirir.” Atalarımız der ki o erdemliler arasında durur ve yasaları onlarla tartışır yani onların dilinden anlar.

Bu böyledir çünkü kusurlu olan —Babil neslinin günahını doğru şekilde ıslah etmeyen— Babil'in *Ball* denilen tanrıların hükümü altındadır. “Ve orada onların dilini karıştır” ve atalarımızın ne söylediğini anlamaz. Yazıklar olsun ona ve ruhuna. “Kutsallık ne der? O benim başımdan, kolumdan hafiftir.”

“Böyle büyük bir günah nasıl ıslah edilebilir?” demelisin. Her şeyden önce şöyle yazılıdır, “Sen yeryüzünde, Tanrı cennette olduğu için; bırak sözlerin az olsun.” Ayrıca şöyle de yazılıdır; “Tanrı senin sesine neden kızgın olsun?” bu hiç şüphesiz gerçektir.

Fakat burada olduğu gibi ihtiyacımız olan şey, kendisiyle ilgili tanıklık eden Musa'nın, sadık çobanın, gücüdür: “O cennete değil, senin ağzında ve kalbinde.” Bilinir ki, sadık çobanın

büyük gücüyle Tora yeryüzüne inmiştir tıpkı Tora'nın isimlerindeki harflerin kombinasyonu gibi.

Onun tüm dünyanın ve bizim önümüze serdiği tüm iyi ameller, “Senin ağzından, izin verilenden gelen” sözündeki gibidir, şimdi onlar fiilen yeryüzündedir. Şöyle yazdığı gibi, “Yapman için o senin ağzında ve kalbindedir.” Bu, ruhun ve aklın babaların ve onların hizmetkârlarının söyleminde ve 613 emirdeki tüm akla ve sebebe tutunmasıdır. Her eylemde bir kombinasyon tüm ışığın depolandığı dünyanın Efendisi'nin yolları vasıtasıyla gözlere bilinir hale gelir. Bu anlayışa tam bir akılla tutunan, boşa çalışmış olmaz çünkü burada ruhun 613 parçasından biri söz konusudur. Bilahare tüm bu dereceleri ruhunun tüm organlarını bulana kadar çoğaltır.

Eğer ruhun bütünlüğü ile ödüllendirilirse, kralın sarayında hiçbir eksiklik ve yoksulluk olmadığı için her şeyi elde ettiğinden emin olur.

Yazıklar olsun aptallara, dünyayı mahvedenlere. Doğmamış olsalardı dahi iyi olacağını çok iyi bilirler. Söyleyebilecekleri tek bir şey vardır, o da bugünden yani doğmadan önce daha iyi günlerinin olduğu. Yaradan bunu onlara diğer insanların önünde eksikliklerini göstermeleri için yapar. Şöyle yazılıdır, “Bu günlerden önceki daha iyi olan günler nedir diye sorma çünkü bunu sorman ilimden dolayı değil” Diğer bir deyişle bu sözle onlara merhamet eder ve içlerindeki aptallığın eksikliğini işaret eden bu merhameti kalplerinde saklamaları için onları uyarır.

İnançlı peygamber, Malahi bununla ilgili onları azarlar: “Sunağıma kirli ekmek getirip, ‘Tanrı'nın masası aşağılık,’ diyerek şöyle dediniz, ‘Seni neyle kirlettik?’” Dünyadaki bütün aptalların yolu budur. Damakları tatlıyı acı olarak tattığı için, onun acı olduğunu söyler ve kutsal kralın ekmeğini hor görürler.

Bu sebeple o onları lanetler ve efendilerine karşı hilekârlık yapanın onlar olduğunu göstererek, şöyle der, “Sürüsünde bir erkek olan hileci lanetlensin.” Bunun sebebi nedir? Bu böyledir çünkü sürülerinde bir erkek vardır ve çalışmaları boşadır ve onu bulmak için çaba göstermezler. Kralın sarayına arı bir erkek yerine topal ve kör birini getirdikleri için kutsal peygamber onları lanetler.

Yazıklar olsun kralın sarayını itibarsızlaştıranlara. Bu sebeple büyük bir akılla eksiklikleri onlara gösterilir tıpkı, “Onu hükümdarına sun; senden memnun olur mu?” “Senin hükümdarın” onları aşağıda tutan kusurlarının yani üst dudakta bize göre kusur, onlara göre kusur olmayan bu yerin eğilimidir. Fakat bu yer dudaklarını bükerek doldurulamaz ve Yaradan onlara eksikliklerini yüzlerinde gösterir tıpkı seninleyken sana söylediğim gibi, şöyle yazılıdır, “Arı ve erdemli olan öldürmez.” Akla “arı” ve kalbe “erdemli” denir. Yazıklar olsun adını değiştirene, Yaradan adına yalan söyleyene ve anlamı ters yüz edene. Ayet onlara tanıklık eder: “Kötü olana tanıklık etmeyeceğim.”

Dolayısıyla, sen, hayatımın aşkı, sana kıyasla değersiz olan dünyanın yıkıcılarının ve aptallarının ayak izlerini izleme, ister gövdede, dalda ister fazlasıyla meyvede olsun. Gövdende sen bu nesilde eşsizsin. Seninleyken söylediğim gibi, bu gövdenin arılığında sen benden daha iyisin. Tanrı'nın kutsandığı yere gitmemen ve ruhundan düşen tüm o zayıf organları toplayıp tek bir beden haline getirmemen haricinde hiçbir eksikliğin yok.

Bu tamamlanmış bedene Yaradan ilahi gücünü aralıksız olarak akıtır ve ışığın yüksek akımı hiç bitmeyen bir pınar gibi olur. Sonra gözünü diktiğin her yer kutsanır ve sürekli olarak seni kutsuyor oldukları için, sen nedeniyle her şey kutsanmış olur ve dilekleri seni lanetlemek olan tüm kirliliğin taşıyıcıları sonsuza kadar onların üzerinde olur. Bu sırada büyükbabanın kutsaması, "Seni kutsayanlar, kutsanır," gerçekleşir.

Daha önce ilgilendiğimiz Tanrı'nın ağız konusuna geri dönelim. Bir üst dudak bir de alt dudak vardır. Bu taçlar birbirine denktir, fakat tüm bu değerli olanlara ekleme ve iyilik üzerine iyilik yapmak, ışık üzerine ışık eklemek için *Dikna*'nın dört büyük ve kutsal ıslahı onların üzerinde olmalıdır. Ne mutlu onları miras almakla ödüllendirilene ve onları miras almış olana tutunmakla ödüllendirilene.

Bu dört ıslahla ilgili olarak şöyle yazılmıştır: "Ne Ben'im düşüncelerim senin düşüncelerin, ne de yolların Ben'im yollarım." Yüce ve kutsal düşünceler, eğitimsiz birinin düşünceleri gibi değildir. Yüce ve kutsal yollar, eğitimsiz birinin yolları gibi değildir. Düşünce *Roş*'tur (baş/akıl) ve yol *Roş*'un yayıldığı ve çoğaldığı yerdir.

Gel ve gör. Yukarı bir *Roş* ve üst dudakta yukarı bir yol ve aşağı bir *Roş* ve alt dudakta aşağı bir yol vardır. Bu nedenle bıyık, daha önce bahsedilen yukarı *Roş*'un benzeri olan üst dudağın üstüne yerleşir.

Bu ıslaha "merhametli" denir. Biri bunu gözüyle görme ile ödüllendirildiğinde, her yer bereketle dolar çünkü içinde yer yoktur. Bu nedenle o gerçekten "merhametlidir."

Sonrasında onlar erkek keçilerin, yükselenlerin yolu olan üst yolu görmeye ödüllendirilirler. Bu sebeple o bütün aşağı dünyalarca görülür, tıpkı *Roş*'un övgülerin övgüsü "merhametli" denilen eşsiz ıslahının onlara görüldüğü gibi.

Bıyığın ortasında bir boşluk vardır, yoldaki bu kesinti burundaki iki delik vasıtasıyla aşağıda olanlara görünür. Bu yol uzar ve üst dudağın ortasına kazınır. Bu ıslaha "bağışlayan" denir ve sırları bilen herkes bunu açıkça görür.

Şimdi sen bu iki adla ödüllendirildin. Aşağıda olanlarla ve böylece dudağın olduğu yerde, önümüzde olanı görebileceğiz, alt dudaktaki *Roş*'u. Orada, yani buna layık olanlar öpücüklerle ödüllendirilir. Öpücükler nedeniyle, aşağıda olan bir olur.

Bu nedenle sormalıyız, "Neden alt dudağın *Roş*'una tutundular? İyi bir neden ve kutsal bir ağız, evgiyle olması gerektiği gibi, üst dudağa kazınmış yol, o yolu onlara insan doğası

olmayan bir yol gibi gösteren... Ve sonra onlar alt dudakta gittikçe güçlenir. Bu anda “Sevgi ölüm kadar güçlüdür.” Ruhları altta olanla üst ve alt sevgiyle açığa çıkar.

Bu sebeple o yere “alttaki Roş” denir. Bunun sebebi nedir? Bu böyledir çünkü o kesinlikle üst Roş’a benzer ve herkes birinin diğerine babalık yaptığını bilir. Üst Roş’un *Panim*’i (yüz) uzadığından buna “uzun” denir... herkes için değildir. Ve onlar bir olarak birleştiklerinde herkesin gözü olurlar.

Bununla ilgili atalarımız şöyle der, “Bir ses, bir görüş ve bir koku sahtekâr olarak düşünülmez.” Bunun sebebi nedir? Çünkü bu üçünde, tamamı görünür. Ve biz alt Roş’la ödüllendirildiğimizden, o katlanır ve üç övgüde gelir... Üst Roş bize geldiğinde onların içinde kesinlikle hile ve bu eşsiz ıslahlarda kusur yoktur ve herkes bilir ki, “Sarah, Gerar’ın kralı Abimelek’ten hamile kaldı” diyen saltanatın palyaçoları haricinde, biri öbürüne babalık eder.

Bu nedenle, “Bu Ben’im onlarla olan taahhümdür,” ayetinde Tanrı şöyle der, ‘Üzerinizde olan Ben’im Ruhum.’” Bu İsrail tohumunun ekiminde gerçek olur. Öyle görünüyor ki, bu ıslah kesinlikle aşağıda olanların Roş’udur, tıpkı onları saklamak ve yaşam demetine bağlamak aşağıda olanlar için olması gibi.

Atalarımız bunu şöyle pekiştirir: “Azarah’a (Tapınağın özel bir bölümü) Davud’un evindeki krallar haricinde giriş izni yoktur.” Bunun sebebi nedir? Çünkü onlar Roş’tadır. Fakat neslin geri kalanı için o yer sadece geçiş içindir. Böyle olmasaydı geri kalan orda dolanıyor olacaktı ki bu nedenle o Roş’dan aşağıda olana uzanacak ve yayılacak şekilde tesis edilmiştir.

Bu üst yola benzer fakat yaşlı bir adam gibi görünür ve “Yaşlılıkta sağduyu yoktur.” Bu tıpkı Barzillai, Gileadite gibidir çünkü üst Roş’tan yayılan üst yol gibi alttaki yolun şekli de her şeyde tamamıyla aynıdır, bu sebeple *Guf*’un aşağıda ve alttaki yolda üstte olana benzer olduğunu görür tıpkı maymunun insana benzemesi gibi. O ne görürse iyi görür.

Bu nedenle, tıpkı “Ve onlar yeryüzüne yüzlerini eğdiler” sözünde olduğu gibi, tüm yüzlerin aynı olmadığını ve insanların tüm kusurlarının yüzlerinde olması gerektiğini göstermek için bu ıslaha “yüz” denir.

Bu nedenle bu yol üst dudakın tam zıttı olan alt dudakta kayıtlıdır, tıpkı “birbirine bakar” gibi duran meleklerin yüzü gibi. Çünkü onların şekilleri birbirine benzer, birbirleriyle güçlenir ve dudaklara daha derinden tutunurlar. Bu aynı zamanda “yüz” ün anlamıdır yani şimdiye kadar hiçbir şekilde yukarıda ve aşağıda yüzler olduğu ve bütün yüzlerin aynı olmadığı bilinmiyordu.

O, Anah, “Babası Zibeon’un eşeklerini dolaştırırken çölde su kaynağı buldu” ve ilk kötülük silindi, diyerek tüm dünyaya “Gördüğün, Tanrı’nın imgesi” erdemliği içinde güldüğünü ve derecelerinden memnun olduğunu söyleyen o bilge öğrenciyi duyduğumda, kendime dedim ki, bu onu alt yolda bulup, ona “aşağı yol” diyen atalarımızdan gelir: Anah, babası Zibeon’un

çobanı. Burada daha önceki yazılarında hiç duymamış olduğum bir şeyden, aşağı Roş'a Zibeon dediğinden bahseder.

Bu sözleri şu nedenlerle yorumlamaya çabalıyorum, 1) bu “su kaynaklarının” ne yaptığını yani yüzlerinde toplanmış bütün *Reşimo*’ları (içimize işleyen/hatıralar) ses, görüntü ve koku olarak enine boyuna bilmek için. Bununla birlikte, soruları nedir ve bunlara ne cevap verirler? İster yeni bir soru olsun ister Zibeon’un çobanı Anah’tan gizlenmiş soru olsun? Eğer Zibeon ona “Oğlum, eğer kalbin bilgeyse, benim kalbimde sevinecek mi?” demiş olsaydı, bilge oğluyla ilgili olarak ne düşünüyor olacaktı?

Genel olarak bu soruda neşe var mıdır? Bu neşe kaç gün sürer ya da sadece birkaç saatlik midir? Tüm bunlar aşağı Roş’un ve bahsetmiş olduğum alttaki yolun açıklığa kavuşturulmasında açıkça açıklanmış ve yorumlanmıştır. Eğer bu senin için böyle değil de başka bir şekildeyse asıl çalışmanın nasıl olacağını bana anlat.

Şimdi artık aşağı Roş, alt yol ve yüzlerindeki alt dudak altındaki, “uzun yüz,” kılların ıslahıyla ödüllendirilmiş olanlara verilen kutsal adlarla ilgili olarak rahatladığımızdan, daha aşağıya kutsal perdenin altına inebiliriz. Orada kötü olana acı ve zor gelen cezalarla beraber, erdemli olana iyi bir ödül hazırlanmış, gizlenmiş ve ifşa olmuştur. Bu perdeye, *Hesed*’e (merhamet) doğru uzandığından “çok merhametli” denir. O tüm erdemliğe ve dünyanın Efendisi’nin cömertliğine sahiptir.

Yazıklar olsun ensest yapana. Ruhunu bu dünyadan kopardığında, gelecek dünyadan da kopar. O “Yakup’a gerçeği vereceksin” formundadır ki bu nedenle eli *Esaf*’ın topuğunu tutar. Bahsettiğimiz tüm bu merhameti bulur çünkü gerçek ve merhamet “Sen Yakup’a gerçeği, merhameti İbrahim’e vereceksin” sözündeki gibi birbirinin içine dâhil olduğundan, onun mükemmelliğinde “ve gerçek” denilen yedinci ıslah ifşa olur.

Gel, gör ve bu zamana kadar görmüş olduğun tüm derecelerdeki sana söylediğim düzeni anla ve onların tasvirine hakkıyla bak. Onları karşılıklı ve biri birini izleyen bitkilerin ekilmiş olduğu bir bahçe tasvirinde bulacaksın. Bu demektir ki, yukarıda bir Roş ve bir yol ve aşağıda tamamen onlara zıt bir Roş, bir yol ve herkese göre ortada ve herkesin aşağısında olan “çok merhametli” denilen bir yol vardır.

Ayrıca orada bu bitkilerin farklı bir kombinasyonda —üç bitki yukarıda olacak şekilde *Roş*, *Toch*, *Sof*— ekildiği bir bahçe daha vardır. Üst *Roş*’a *Roş*, üst yola *Toh* ve alt *Roş*’a *Sof* denir.

Onların kombinasyonunun bu olmasının sebebi nedir? Bu böyledir çünkü tüm bu üç bitkinin tat, görünüş ve kokusu aynıdır. Bununla üçü bir olarak birleşir ve üçü birden *Roş*, *Toch*, *Sof* olarak olağanüstü olarak kabul edilir.

Aşağı yol ve “çok merhametli” olanın birleşimine “söğüdün iki dalı” denir. Neden? Çünkü onlar eş zamanlı var olur ve ulusların içindeki sürgün çocukları onlarla kaynaştığında,

söğüdün iki dalıyla ilgili olarak derler ki ne kokusu var ne tadı. Bu nedenle bahçede daha önce bahsettiğim gibi yukarıda üç, aşağıda iki vardır.

(*Elokim*) kelimesindeki beş harfte 120 kombinasyon vardır. Fakat ben “hatırla” ve “sakla” kelimelerindeki kombinasyonu göstermek için bu ikisini söyledim. Gerisi bahsettiğim o iki tarafa dahildir ve bu düzene “*Elokim* adının beş kombinasyonu” denir.

Bunun sebebi nedir? Çünkü onlar biri diğerinin altında olacak şekilde yayılma yoluna göre yerleşmişlerdir. Ancak, genişliğin bir ölçüsü vardır, bu zamana kadar senden bir yorum duymadığım için sende onun içinde olduğunu duyana kadar sana bundan bahsetmeyeceğim.

Ben “aşağı” ve “yukarı” dediğim zaman, yerleri kast etmiyorum çünkü ruhun bir yeri yoktur. Ancak, dünyada biliniyor olmaları için kesinlikle bir zamanları vardır. Ona “yukarı” diyor olmam önce görüldüğü, “aşağı” diyor olmam sonradan görüldüğü içindir.

Senden daha fazlasını istiyorum: sana gösterdiğim tüm bu beş bölümü yukarı ve aşağı düzeninde kendi kelimelerine yorumladıktan sonra, her bir zamanı, ne zaman ilk bölüm, ne zaman onu takip eden bölüm olduğunu ya da hepsini birden hafızan el verdiğince titizlikle veya yaklaşık bir hesaplama ile benim için yorumla.

Ve her şeyden önemlisi “yüzün” ıslahı denilen aşağı yolla ilgili olarak sana bahsettiğim söğüdün iki dalının, “çok merhametli” denilen kutsal perdenin ve onların başlangıcı “gerçeğin” süresini senden duymayı heyecanla bekliyorum.

Bu senin için küçük bir şey olsa da benim için büyük bir şey. Başka bir mektubunda onların zamanını unutmuş olduğunu zaten yazmıştın ama lütfen sanki ben hapisteymişim ve bu yüzden kalbimdeki bu önemli meseleyi seninle tartışamıyormuşum gibi düşünüp bunları hatırlamaya çalış.

Dolayısıyla onların zamanını hatırlamak için kendini zorla, süreleri aşağı yukarı başlangıçları kadar. Ve lütfen boşa kaybedilen zamana acı ve bana sana sorduğum tüm bu soruların tam açıklamasını içeren bir mektup gönder ki böylece sonrasında tekrar cevap yazmak zorunda kalmayayım.

Şimdi sevgili dostum, beni gerçek cevaplarınla nasıl donatacağını gel ve gör. Yükü senle beraber taşıdığım için şu an hüzünden başka bir şeyim yok. Yine de, cevaplar soruların önünde gittiğinden seninle ilgili hiç şüphem yok.

Ama eski defterleri kapatalım ve hiçbirini ziyan etmemen için bundan böyle dakikaları sayalım, çünkü her gün yukarıdan üzerimize bir müjde iniyor. Bu sana verdiğim bir yetki değil. Daha ziyade sana verdiğim bir hizmet. Hem, karalın çocukları arasında, kötülüğe, aylaklığın *Klipa*'sına (kabuk) liderlik eden kimdir ve nerededir? Bu kesinlikle cennette karşı hürmetsizliktir ve “Kapı menteşeleri üzerinde, aylak yatağında döner”. Kutsallık, nefret ve

hiddetle metreslerinin yüzüne tükürmeyi dileyen yabancı metreslerin yaptığı gibi büyük bir küstahlıkla yürüyüp, başı ve kollarıyla her şeyi ezen metresinin ayakları altında toza döner.

Bu hürmetsizliği söküp atma gücüne sahip olanlar tüm bu saygısızlığı görüp, kalktığında yine de onlara “aylak” mı diyeceksin? Aylak onların adı değildir. Daha ziyade onlar önlerindeki cennetin Efendisi'nin (Yaradan) ihtişamı ve eşsizliğinin algısına sahip olmayanlardır.

Benzer şekilde, uzatma süresinde çaba olmadığını söylemek zorundayız fakat çalışırken o kirli öz ve günde yirmi dört saat çalışma arzusu hafiflediğinden, çalışmanın uzatılmasında bir saat bile harcamak istemez.

Temel çalışma Tora'nın sırlarını ve onun düşüncesini anlamaktır çünkü bu sürgünde başka bir kölelik yoktur. Bu kirli öz, *Mitzvot'u* (emirler) çalışma sebepleriyle uğraşmamak için her şeyi yapar. Bu sebepler bulunsa bile bu onun yorucu bir çalışma ve birinin diğerinden çok da farklı olmadığını gösterir, sonra kişi yorulur ve artık daha fazla çabalamaz.

Meselenin özü budur. Bu Tanrı'nın evininin topraklarından çıkarılmalı ve sökülmesi ve kişi Tora'nın mantığını ve Tora'nın sözlerindeki *Mitzvot*'ların anlamını bulma çalışmasını üstlenmelidir. Ve sonra Yaradan Tahtına geri döner.

Dün akşam *Heşvan* (Yahudi takviminde 8.ay) ayının on dördünde yazmış olduğun mektubunu aldım. Şimdi sabahın bu erken saatinde mektubum tamamlandı ve gönderilmeye hazır. Evine girip çıkan bu adamın gerçek bir bilge ve kutsal biri olduğunu nasıl anladığımı bilmek istiyorum. Lütfen detaylı bir şekilde hangi bakımdan muhalif olduğunu yaz çünkü bunu bilmek istiyorum, eğer bu kişi senin evinde gördüğüm ciltçi ya da kitap satıcısı değilse ve mektuplara bakıyorsa... onlarla ilgili ne diyor. Fakat en önemlisi sana gereksiz görünen bu sözlerle ilgili kanaatkar olma çünkü bu tip tanımlamaları arttırdığımızda aramızdaki idrak artar ve benim buna ihtiyacım var.

Dostun, Yehuda

MEKTUP - 5

1921

Ruh eşime, mumunun sonsuza kadar yanması dileğiyle,

Son mektubunda yüzümü senden saklayıp seni düşman olarak gördüğümü ve kendi eksikliğinin farkında olup da susan biri gibi, yükü dostlarımla paylaşmadığımı ve onlara hiç ilgilenmediğimi ima ediyorsun. Bununla ilgili haklı olduğunu ve senin hissettiğin acıları hissetmediğimi kabul ediyorum. Tam tersi ortaya çıkan ve çıkacak olan tüm bu bozukluk için seviniyorum.

Gerçekten seviniyorum, ancak gizli olan bozukluk ümitsiz bir durum ve onun yüzeye çıkması büyük bir kurtuluş olduğundan, henüz ortaya çıkmamış ama çıkması gereken bozukluklardan dolayı da üzüntü duyuyorum. Kural şudur ki, kişi sahip olmadığı bir şeyi veremez. Ve eğer şimdi ortaya çıkıyorsa, hiç şüphe yoktur ki gizli olanla değil onunla başlamamız için oradadır. Bu yüzden deliklerinden çıktıkları zaman mutlu oluyorum çünkü gözlerini onlara dikersen hepsi bir kemik yığınınına dönüşür.

Fakat bir dakika için bile olsa buna razı olamam çünkü biliyorum ki bizimle olanlar, onlarla beraber olanlardan daha fazla. Fakat zayıflık zamanı uzatır, bu aşğılık karıncalar gizlidir ve yerleri bilinmez. Atalarımız bununla ilgili şöyle der, “Aptal ellerini kavuşturur ve kendi etini yer.” Musa ellerini indirdi fakat onları inançla kaldırdığında ortaya çıkması gereken her şey hemen ortaya çıktı ve sonrasında İsrail “tüm bu kudretli el ve tüm bu büyük korku” ile övünür.

“Kendi gücünle yapabileceğin şeyi bulduğunda, onu yap” sözünün anlamı budur. Kap dolu olduğunda, “Kötüler çökertilir” gerçek olur. Ve kötüler kaybolduğunda, ışık ve mutluluk dünyaya gelir ve sonra hepsi gider.

Roş HaŞana'nın (Yahudi yılının ilk günü) ilk gününde seninle bunu tartıştığımı hatırlıyorum. Benimle sabah duası sırasında gördüğün çok üzücü şeyleri paylaşmıştın. Ben ise neşelenmişim ve bana şunu sordun, “Neden neşelendin?” Sana şimdikiyle aynı şekilde cevap vermişim, gömülü kötülük tam olarak fethedilmese de, ortaya çıktığında bu büyük bir kurtuluş ve günün kutsallığı olarak kabul edilir.

Ve nefret edilenin ilk doğan oğlu yerine sevilenin oğlunu tercih etmeyeceğini bana yazdığında, inancın olduğu yere *Bor* (delik/çukur) ve inancın doldurulmasına yaşam sularının *Be'er*'i (iyi) ya da kısaca “hayat” dendiğini söylemişim. Bu sıradan suyun doğasında olduğu gibi biraz su eksilse bile kuyunun hala yerinde duruyor olması değildir. Daha ziyade bu kuyu hayvan doğasına sahiptir ve tüm parçaları ruha bağlanmış organlardır. Onları her hangi bir şekilde delmek tüm hayvansal seviyenin ölmesine ve ortadan kaybolmasına neden olur. Bu “Onlar Ben'i, yaşam suların kaynağını, su tutmayan kırık sarnıçtan onları çıkarmam için terk ettiler.”

Suda hiçbir eksiklik olmamasına rağmen kuyuda bazı eksiklikler vardır, tamamen kırık olduğunda içinde kesinlikle hiç su tutmayacağına da şüphe yoktur. Bu peygamberin Yaradan adına söylediği şeydir ve bilge olan ve kendi aklıyla anlayan biri için gerçek Kabala'dır. Eğer anlamıyorsan, git ve incele ve sonra sen de bilge olacak ve kendi aklınla anlayacaksın.

Sevgi dolu bir kalp her şeyi kökünden tatlandırdığı ve acılı bir ruhu sıkıntıdan kurtarıp memnun etmek benim için asla zor olmadığı için mektubunun sonunda benim hoş sesimi duymak istediğini yazmışsın.

Sana açıkça diyorum ki her şeyin bir zamanı var. Bunu ilk mektubumda açıkça gördün, “Onlar Sen'in iyiliğinle doycak ve mutlu olacak” sözünün gerçek anlamını yorumlayarak,

sana Tanrı'nın kalbini ve insanı sevindirmenin bir gerçek ve bunun gerçek sözlere özlem duyan damakları hoşnut ettiğini yazmıştım.

Görüyorsun ki, gerçeğin sözleriyle seni nasıl hoşnut ediyorum. Seni yanlış şeylerle hoşnut edersem Allah korusun günah işlerim tıpkı yıkım sırasında sahte peygamberlerin yaptığı gibi ama bende asla yanlış yok. Zaten sen de öğrencilerini gerçeğe yanlış ve yalanlar ağıyla ya da lüks şeylerle getirenlerle ilgili ne dediğimi biliyorsun. Ben asla onların putlarıyla ve Yakup'un grubundakilerle kirlenmedim. Dolayısıyla, tüm sözlerim gerçeği söyler, gerçeği ifşa edemediğim yerde ise tamamen susarım.

Sana daha yakın olsaydım yazdıklarımın daha fazlasını söyleyeceğimi düşünüyor musun? Eğer bunun böyle olduğunu bilseydim seni zaten bırakmazdım. Sana söylediklerim tamamen gerçektir ki zaten hazırlığımıza baktığımızda bana ihtiyacın yok. Kendi hazzım için güvenilirmez sözler yarattığımı düşünme. Yaradan ıslahın sonuyla ödüllendirilmemize yardım ettiği zaman bana fazlasıyla ihtiyacın olacak, umalım ki Yaradan on iki ay içinde bize bunu versin çünkü günler uzun ve sen benim kadar hızlı değilsin. Yine de, bugünden sonra on iki ay içinde çalışmayı bitireceğini umuyorum, sonra tüm çabanın sonunda göreceksin ki beraber olacağız çünkü çalışmanın derinliği öncelikle sonunda başlar.

Tüm bunları mektubunun satırları arasında fark ettiğim düşünceler nedeniyle senin için detaylandırıyorum. Daima kalbimde ve ağızda olan saf gerçeği unutmuş görünüyorsun. Bugüne kadar sözlerimin gerçekliğine tanık olmandan daha fazla, tüm sözlerimin sonsuza kadar gerçek olduğuna ve kıl payı kadar bile olsa değişmeyeceğine şahit olacağına sana söz vermeme izin ver. Sana yazdığım tüm sözler değişmeyen gerçek bir anlam taşır ama dikkat gerektirir çünkü zaman özlük zamandır.

İnanmalısın ki, bu mektupta ifşa olan kelimeleri şimdiye kadar sebebi bende saklı olduğu için yazmadım. İstedikimizi başarmak için sadece amaca odaklıyım ve bu da her kelimenin muhafızlığına beni itiyor. Biliyorum ki zamanla sana söylediğim tüm bu sözler ve tavrım açıklığa kavuşacak, tıpkı şöyle yazdığı gibi, “Ne mutlu sana, kötülükle girip arılıkla çıkan kaplara,” çünkü bu Tora'nın yoludur.

Bana daha fazla yazmanı istemekten yorulduğum, söz veriyorum karşılığında sana daha sık yazacağım. Her gün belki senden bir kelime —ister manevi yaşamdan ister dünyasal yaşamdan olsun— gelir diye oturup, bekliyorum. Fakat bir ses bile gelmiyor. Bunu temize çıkarmak için ne söyleyeceksin? Güçlü ya da inançlı kelimelerle bunun bir cevabı yok, sadece fazla yüklenmiş gibi olan gösterişli bir stilde söylenen kuru cevaplar var fakat muhtemelen sen bile kendini anlayamıyorsun.

...Yine de, zamanla daha iyi olacağına inanıyorum ve sonra geliştikleri ölçüde sevgi de büyüyecek. Beraberce sonsuz sevgiye doyacağız tıpkı sonu gelmeyen bir pınar, doymuş ve beraberce mutlu olmuş gibi çünkü Yaradan'ın memnuniyeti hiç doyunluk hissetmeyenler içindir. O'nun arzusunu yerine getirenlere eski bir ışık ve tek birleşmede yeni ışık belirlediğinden, bu sebeple O'na “Her şeye gücü yeten” denir.

Bu Şabat'ı yerine getirmek ve *Yovel* (50.yıl dönümü) dünyası için feragat gerektirir. Bu aynı zamanda “Onu sabaha kadar terk ettiler” ve” “o ne çürür ne de içinde kurt vardır,” sözünün anlamıdır. Bu dünyasal ölçüyle mideyi tıka basa doldurmak gibidir, şöyle yazılıdır: “Ve onlar Sen’in iyiliğinle hoşnut olur ve doyarlar.” Dahası midedeki pişme beyne duman yükseltir ve kişi yorgun düşüp, uyuya kalır.

Bu onlar bağılyken onun beline saplanan mızrağın, Pinhas'ın anlamıdır. “Sonra Pinhas kalktı ve dua etti ve veba sona erdi.” Bu nedenle o Aron'un oğullarından olmamasına rağmen, Musa'nın kendisi ona şöyle dediği için “İşte, ona Ben'im barış taahhüdümü veriyorum” kutsal yağla ödüllendirilmiştir. Önce Vav'la kesilir fakat Tora'nın ışığı boyunca uzar ve “Ben'im taahhüdüm onunladır, yaşam ve barış” ve “Kralın yüzünün ışığıyla yaşamak,” gerçek olur.

Yehuda Leib

MEKTUP - 6

1921, Varşova

Ruh eşime,

Mumunun sonsuza kadar yanması dileğiyle,

Sana iki mektup yazdım ama onları gönderecek vaktim olmadı. Doğrusunu istersen Nisan'ın yirmi ikisinde ayrılmamdan önce seni görmek istemiştım. Şimdi ise sana peteğimin balından tattırmak istiyorum.

Şöyle yazılmıştır: “Yalan konuşanları yok ediyorsun; Tanrı kan akıtanlar ve hilekârlardan nefret eder.” Krallığın yöntemlerini oğluna öğretmeyi üzerine alan kralla ilgili bir hikâye vardır. Kral oğluna topraklarını, düşmanlarını ve dostlarını gösterip, gizli hazinesinden bir kılıç vermiş.

Kılıcın muhteşem bir gücü varmış. Düşmanlarına onu gösterdiği zaman hepsi onun önünde toprağa yığılıp, kalırmış.

Kralın oğlu pek çok ülke fethederek, krallık topraklarını genişletip büyük bir başarı elde etmiş.

Bir zaman sonra kral oğluna şöyle demiş, “Artık kuleye gidip kendimi oraya kapayacağım. Sen benim yerimde kal ve yeryüzüne bilgelik ve kudretle liderlik et. Ayrıca krallığın hazinesinden bugüne kadar gizli kalmış bu kalkanı sana vereceğim. Bu kalkanı yanında tuttuğun sürece hiç bir düşman sana zarar veremez.”

Kral kılıcı kalkana bağlayıp oğluna verdikten sonra kuleye gidip saklanmış.

Kralın oğlu, kalkanla kılıcın birbirine bağlı olduğunu bilmiyormuş çünkü babası bunu yaparken hiç ilgi gösterip, bakmamış. Bu nedenle kalkan ondan kılıçla beraber çalınmış.

Kalkan ve kılıcın kralın oğlundan, yeryüzünün hükümdarından çalındığı haberi ülkeye yayılınca, küstahlaşan düşmanları sahip olduklarını alana ve onu tutsak edene kadar ona savaş açmışlar. Bütün kinlerini ellerindeki tutsağa akıtarak, babasının hükümdarlığı sırasında onlara verdiği zararın öcünü alıp, her gün acımasızca dövmüşler.

Oğlan babasına karşı çok mahcup olmuş, babasının durumu ona kendi durumundan çok daha fazla acı vermiş ve bu nedenle babasının gönlünü almak ve gücünü ve bilgeliğini ona göstermek için ilki gibi bir kılıç ve kalkan yapmaya karar vermiş.

Böylece ilkinde çok benzeyen bir kılıç ve kalkan yapmış.

Ellindekilerle kulenin tepesindeki babasına seslenmiş: “Bilge bir oğul babasını memnun ettiği için benimle gurur duy.” Babasına seslendiği sırada düşmanları onun beynini ve ciğerini parçalamaktaymış. Onlar daha çok vurdukça, o babasını memnun etmek için daha çok karşı koyup, şöyle bağırmış, “Şimdi hiçbir şeyden korkmuyorum, elime kılıcımı ve kalkanımı alınca kim benimle savaşacak?”

O daha çok övündükçe, düşmanları kafasına daha çok taş ve sopalarla vurup, yüzünden kan akana kadar dövmüşler. O ise bu sırada kılıcının ve kalkanının yardımıyla tıpkı bir kahraman gibi gururla ayakta kalmaya ve onun gücüne kıyasla terazinin üzerindeki toz gibi olan düşmanlarından, hiç bir şeyden korkmadığını babasına göstermeye çalışıyormuş.

Bu şairin ima ettiği şeydir, “Yalan konuşanları yok ediyorsun,” yani tıpkı Yaradan’ın yaptığı gibi kendi gücüyle kılıç yapanların yüzüne sahip olanları değil, yüzü eşeğin yüzü gibi olanları yok ediyorsun. Dahası onlar çalışmalarını Yaradan’ın övünmesi gibi övmek ister. Onlarla ilgili şöyle denir, “Tanrı kan akıtan ve yalan söyleyenden nefret eder,” çünkü o insan yapımı bir kalkan yapar ve hiç acı hissetmemekle övünür ve bu da Yaradan’ın nefret ettiği şeydir; bilge, güçlü ve korkusuz olduğunu söyleyerek rol yapan kişi yine de yalanla doludur ve hilekâr yöntemler aramaktadır. Yaradan bundan nefret eder.

Ancak, bütünlük kutsal adın, erdemliğimin Tanrı’sı içindedir ki onun her organı ve tendonu Kutsallığın damla damla aktığı yerin doğruluk yeri yani O’nun tüm düşüncesinin adil olduğu ve tıpkı insanın kendi başına doğru adım atamaması gibi dünyanın hiçbir yerinde asla yanlış adım atan biri olmadığı mutlak bilgisine sahiptir.

Herkes buna inanmasına rağmen, kalbe yerleşmesi için ihtiyaçları olan bilgi budur. Herhangi basit ve kabul edilebilir bir şeyin kalbe kolayca yerleşmesi gibi, bu düşünceyi dünyaya Yaradan’a içtenlikle inanan bir kalp ifşa edebilir.

“Ve sen ‘oradan’ Tanrı’nı arayacak ve bulacaksın” sözünün anlamı budur. Ayrıca “İyi ve iyilik yapan” kutsamasının anlamı da budur, O’nun edinimi gerçek anlamda iyilik olduğundan O’na “iyi” denir. Bu ad kolaylıkla herhangi biri tarafından edinilebilir ve buna “Merhametimin Tanrı’sı” denir. Fakat bu kolay kabul edilir olduğundan, bunu kabullenmenin kolaylığına bağlı olarak, kişi diğer insanların üzerinde olamaz.

Bu nedenle sürgündeki çalışmayı ve Tora’yı yoksunlukla yerine getirmek, kesinlikle Yaradan’ın hizmetkârlarının —kutsal adın, “Erdemliğimin Tanrı’sının”— organlarının gözlerine ifşa olur. “Ve iyilik yapan” demek, bir an için bile olsa realitede asla kötülük yoktur demektir, yani bu “iyi” de değil, yalnızca “başkalarına iyi” de açığa çıkar. Bu derin ve önemli bir konudur ve kendisinden başka bir konuya yer bırakmaz.

Bütünlük içinde olanların edindiği, “Tanrı birdir ve O’nun adları birdir” sözünün anlamı budur.

Yehuda Leib

<http://www.kabbalah.info/eng/content/view/full/31399>

Yehuda Leib HaLevi Ashlag (Baal HaSulam)

MEKTUP - 7

1922, Kudüs

Dostuma, onun zaferi benim zaferim olsun, mumu sonsuza kadar yansın ve parlansın. Amin.

Eylül’ün dokuzundan Hanuka’nın ikinci gününe kadar yaklaşık dört aydır senden gelecek mektubun coşkusunun umudu içindeydim. Sonunda önümde tıpkı tilkinin sürülmüş toprakta yürürken kaldırdığı toz benzeri şiirsel sözcükler ve imalarla dolu uzun bir mektup var. Durumuna ne kadar değer verdiğimi bilmene rağmen, bu konuda bir şeyler biliyor olmamda kendimi değersiz hissetmeme neden olacak ne hata buldun?

Bana hiçbirinde seni bulamadığım ama sonsuz bir şekilde içinde akıp gittiğim şiirsel sözcüklerle dolu bir şey yazmayacağıyla ilgili konuşmamıza önem vermemiş olduğuna da şaşırđım.

Tanrı aşkına senden rica ediyorum bundan sonra bana biraz bilgi ver ve tıpkı nebi olmayan bir dostuyla konuşan biri gibi onları sade bir şekilde yorumladığından, güzel sözler yerine kolay açıklamalar yaptığından ve dostunun yolunu kaybetmeyeceğinden ve hatta üzerinde fazla düşünmeyeceğinden emin olarak yaz. Ve en önemlisi onun sözlerini şiirsel sözler ve imalarla harmanlama çünkü yabancı gözlerde korku yoktur ve benim evimde yabancılara giriş yoktur.

Tora'daki yenilikleri yazarken bana kitaplardaki isimler ya da *Partzufim*'lerle değil sıradan insanların ağzındaki şeylerle açıklama yap. Kendim için ise, benim için önemli olanları sıradan bir stilde baştan aşağı tam bir sadelikle açıklamaya özen gösteriyorum çünkü bu bir şeyi tam anlamıyla açıklığa kavuşturmanın en doğru ve kısa yolu.

Konuları kitapların adlarıyla kılıflarken bir taraftan kitapların düşüncesini bilme arzusu içimde beliriyor ve bu nedenle zihnim amacın yolundan ayrılıyor, bunu denedim ve test ettim. Dahası yolumla ilgili kitaplardaki şiirsel sözlerde bir yol bulduğumda, yanlışlıkla gerçeğe kaynaştırma coşkusu artıyor.

Dolayısıyla, yapmak zorunda olduğum bir şeyi ele aldığım, öncesinde ve sonrasında kendimi kitaplara bakmaktan alıkoyuyorum. Bu yazarken de benzer şekilde; yazdıklarında bir şeyden yardım almadan ya da ekleme yapmadan, gerçeğin kelimelerini durulukla bulmak için şiirsel sözler kullanmıyorum. Sadece bu şekilde damağım tat alıyor.

Yehuda Leib

MEKTUP - 8

1922, Kudüs

Saygıdeğer dostum,

Bana durumunla ilgili arada bir bilgi verme gevşekliğini eleştirmek zorundayım. Çalışmama birkaç sıra eklediğimi, Nisan'ın birinden önceki mektubumda zaten sana yazmıştım.

Midrah *Yitro*'da şöyle yazar: “Rabbi Jeremiah şöyle der, ‘O, dünyaya yaşam verdiğinde yeryüzü sallansaydı ne olurdu? O, Tora'nın sözlerine uymayanlardan intikam almak için geldiğinde bu daha fazlasıyla böyle olmaz mıydı, şöyle denildiği gibi, ‘Kim O'nun öfkesiyle yüzleşecek ve kim O'nun geliş gününü hesaplayacak?’ O istediğinde, hiçbir varlık O'nun gücüyle yüzleşemez. O öfkesini artırdığında, kim O'nun önünde duracak? Durun bakalım, ulusların Kralı Sen'den, korkmayanlar.’” Rabbi Jeremiah'ın bu sözleri içsel anlayış sağlasa da, Tora söz konusu olduğunda ona bağlı olduğun sürece onun içindeki tadı(mantık) bulursun.

Senin için bunları açıklığa kavuşturayım.

Şiirde şu yazar, “Sen tüm kötülerden daha kötü, tüm kibirlilerden daha kibirlisin; Sen her şeyi sarar, her şeyi doldurursun.” Yorum: Ölümünden daha kötü olan acı ve sıkıntılarla karşılaşırız. Tüm bunları yapan kimdir? Bu O'nun adıdır, “Sen tüm kötülerden daha kötüsün.”

Nesillerdir insanların, Yaradan çalışmasında biraz neden ve mana ya da mülk sahibinin kim olduğunu öğrenebilmek için kendine üzüntü verip, eziyet ettiğine şahit oluyoruz.

Yine de, yaşamlarını heba edip, geldikleri gibi hiç huzur bulamadan dünyayı terk ederler. Neden Yaradan dualarına cevap vermedi? Neden onlara bu kadar mağrur, bu kadar bağışlamaz davrandı? O'nun adı nedir? "Kibirliden daha kibirli." Bu O'nun adıdır(bu mektuba iliştiirdiğim, tarla kimin için ekilir diye soran şiirime bak, çünkü içinde doğru cevap var). Fakat kötülüklerden dolayı acı çekenler, neden aldığını bilmemelerine rağmen, Yaradan'ın onlardan bunu aldığından emin olarak kibri iyi bilirler.

Şairler bununla ilgili ne der? Derler ki bu dünyada olan her şeyin yüce bir amacı vardır ve buna "bir damla birleşme" denir. O çamur evlerin sakinleri tüm bu kötülüklerin toplamından, onlardan alınmış O'nun kibrinden geçtiklerinde, Yaratılışın doğası gereği sıkıca mühürlenmiş kalplerinin duvarlarında bir delik açılır ve bu damlanın kalplerine yerleşmesi için uygun hale gelirler. Sonra damgalanan bir şey gibi alt-üst olur ve açıkça bunun tersini, bütünlüğü tam olarak bu ölümcül kötülüklerin içinde algıladıklarını anlarlar. Oraya, sadece oraya Yaradan'ın kendisi tutunur ve orada O, onlara birleşme damlasını akıtır.

O, etraflarındaki her şeyi öyle bir şekilde döndürür ki, birleşme ustası O'nun, O'nu akıtmak için açık bir delik bulduğunu anlar.

Bu tam da şiirde yazılan şeydir: "Sen her şeyi sarar ve doldurursun." Edinim sırasında bereket hissedilir. Tüm zıtlıkların üzerinde belirir ve durur. "Tüm kötülüklerden daha kötü, kibirlilerden daha kibirli" sözünün anlamı budur ve doğal olarak, "her şeyi doldurur." Şair, O'nun onları bereketle doldurduğunu, O'nun onlara görünene kadar kimsenin O'na birleşme hazzını algılamadığını ve O'na birleşmenin hazzını ve tadını alabilmek için çektikleri ıstırabın bir erdemi olduğunu bilir. Her organı ve tendonu dünyadaki her bir insanın tüm yaşamları boyunca böyle bir tadı tek bir an tatmak için günde yedi defa ayaklarını ve ellerini keseceğini bilir ve tanıklık eder.

Bu, tüm hataları için rahibin önüne getirilen

Cüzamlının arındığı günkü yasasıdır.

Bu her bir iyi amel için bir hükümdür;

Böylece bu toprakları işleyeni bilirsin.

Her geçip giden buna sahip olacak;

O'nun nasıl... Ve O'nun yaşayacağı bilindir.

O zamanda O'nun karşıtı nedir,

Büyük hayvanlar arasında dolaşırken?

Orada, bir kulak çok hoş sözlere ödünç verilir;

Persimon nehirleri taş üzerine taş uzar.

Duyulanı, bunun sadece onların hatası olduğunu

Hoşluğunu görürler.

Kötü kokuları onlardan olabildiğince uzak olur,

Tıpkı doğunun batıdan uzak olması gibi.

O, onlara güler çünkü onların ruhunu

Sonsuza kadar bilir.

Fidye onların gözünde asla sınırlanmış olmayacak,

O, kendini onlara fidye için verdiğiğinde,

Her bir yabancı güzel sözlere kulak verecek.

Arınmanın her kabı için bir el var

Işığı ifşa etmek için sıkıca tuttuğu,

Kefaret ve dönüşüm gününde

Yaratmak ve ışığı üzerinde tutmak için.

Ve tüm bunlar sana yetmiyorsa, onları Rabbi Jemeiah'ın sözleriyle doldurmak isterim. Bu onun alegorik kelimelerle yüce anlatımıdır, "O, arzuladığında, hiçbir varlık O'nun gücüyle yüzleşemez. Öfkesini yükselttiğinde, kim O'nun önünde durur? Dur bakalım, Sen'den, ulusların Kralından kim korkmayacak?" Bu demektir ki, "kötülerden daha kötü, kibirliden daha kibirli" ve bunların tümü "yaşayan Tanrı'nın sözleridir" içindir.

Diğer bir deyişle, büyük kötülükler yalnızca gözün görmediği ve kalbin düşünüp, tasarlamadığı sesleri görmek için oluşturulmuştur. O bu niteliğe gelene kadar, Yaradan işleyişini hiç sorun olmadan sanki hiç işleyiş yokmuş gibi işletir. Bu sebeple bu uzun ve zor süreçte, O, kararlaştırılan zamanda ifşa etmeyi arzular ve işleyişe izin verir.

Bu Rabbi Jemeiah'ın söylediği şeydir: “O, arzuladığı zaman,” bu demektir ki, O'nun niyeti sadece Yaradan'a tapanlara, eylem yeterince ifşa olduğunda yüce tarafın daima onların önünde olacağını ispat etmektir.

Dolayısıyla, aptalın biri Yaradan'ın müşfik olduğunu söylediğinde O'nun onurunun zedelenmeyeceğinden kim emin olacak? Ayet şöyledir: “O'nun gazap gününde kim duracak ve O'nun geliş gününü kim tayin edecek?” uzun ve görkemli bir geçmişten sonra? O'nun gazap günü, O'nun geliş gününü tayin eder; onlar beraberce terazinin dengesidir.

Bununla “Yeter” dediklerini öne süren Rabbi Tarfon'un sözlerini anlayacaksınız. Bunu şu ayetle ispatlar, “Babası yüzüne vurdu ve o yedi gün boyunca gözden düşmüş olacak,” Kutsallık için gereken en az iki haftadan çok daha az. Ama yine de şu sonuca varır, “O yedi gün kapanmış olacak,” yani eylem ve Kutsallığın ortaya çıkmasından hemen önce, yüzünün ortaya çıkması için orada sadece “Babası onun yüzüne vurdu” vardır.

Bu birbirinin benzeri iki şey olarak düşünülür —biri kalp ve biri akıl— tıpkı “tüm kötülerden daha kötü, kibirliden daha kibirli” sözünde olduğu gibi. Başlangıçta kutsallığın önünde “yeter” demek, tecridin tamamlanması öncesinden farklı olarak, eğer saf bir kalbin varsa yedi gün boyunca kapalı kaldıktan sonra Tora'nın yolunda gittiler sözlerinin anlamını kalbinle anlarsın demektir.

Ağzım bir deniz gibi coşsa, dudaklarım onun sayısız dalgası kadar şükretse bile hiçbiri yarattıkları, yaratıyor oldukları ve yaratacaklarının önünde yaratan, yaratıyor ve yaratıyor olacak olan Yaradan'ın erdemliğini detaylandırmaya yetmez. Derinlemesine şunu öğrendim ki, dünyadaki büyük bir çoğunluk ciğerlerinin en yüksek noktasından bağırsa bile cevap alamıyor. Yalnız geldiler ve yalnız gidecekler. Başladıkları gibi sonlandıracaklar, eklemeyen büyük ölçüde çıkararak, yazıklar olsun bu utanca, yazıklar olsun bu rezilliğe.

Kutsallığın artması kesin bir kuraldır, o düşmez fakat Yaradan'ın eşsizliği —herhangi bir arzudan yoksun bedenlerle övünen— asla azalmaz. Daha ziyade “Cemaatin seçilmişleri, şöhretli olanlar” için bile övünür ve onlar da boşa vakit harcamamak için kendilerini dikkatle izledikleri sürece elbette Dünyanın İhtişamı güçlü ve O'nun yaratımının korkusuyla değişmediğinden, onları ilkinde olduğu gibi kendi dünyalarından kurtarabilir.

Pek çok insan bununla ilgili yanılgıya düşer çünkü kalplerinin uyanmış olduğundan emin olduklarını söylerler. Yazıda şöyle der, “Ve Er(İbranice: uyanmak), Yuda'nın ilk doğan oğlu, Tanrı'nın gözünde kötüydü ve Tanrı onu ölüme mahkum etti.” Atalarımız şöyle der, “Çalışmasını ihmal eden, bozguncunun kardeşidir” çünkü en önemlisi dikkatli ve düşünceli

olmaktır ve “Kendi gücünle yapabileceğin bir şey bulduğunda, yap” O’nun yüce ve mübarek adını kutsamak ve övmek için.

Ama bu özellikle, yüce bir kalpleri olmamasına rağmen sözcükleri nasıl dile getireceğini bilen aptalların haykırışı gibi değil, duyarlı bir şekilde yapılmalıdır. Fakat bilge olanın gözleri kafasındadır ve bedensel güçleri bilmez. O Er ya da Onan(İbranice uyanmak) değildir daha ziyade, “Ataların sözleri yalnızca Yaradan için gayretli bir çalışma yapıldığında duyulur.

Zohar’da şöyle yazılıdır, “Her şey düşüncede açıklığa kavuşur.” Burada ne yaygara, ne kendine-eziyet, ne hastalık ne de talihsizlik gibi bir şey yoktur. Daha ziyade “Onun yolları hoşluğun yoludur ve tüm yaşamı huzurludur” ve “Tüm açgözlüler öfkeli” ve “Tüm öfkeli olanlar, puta tapanlar gibidir” olduğundan, ruhu ondan ayrılır.

Fakat çok çalışmalı ve amacımızın gücüyle düşünmeliyiz ve “Bütün gün ve gece asla sessiz kalmayacaklar. Tanrı’ya benzeyecek olan sen, kendin için dinlenme ve O Kudüs’ü inşa edip yeryüzüne mabet yapana kadar O’na rahatlık verme.”

Sana gerçeği anlatmama izin ver: Kibirlilerin yaşamlarını boşa harcadığını gördüğüm zaman, bu bana hiçbir surette acı vermiyor çünkü sonunda onlar için hiçbir manevi şansızlık söz konusu değil, çünkü işkence gören yalnızca etleri ve kemikleri. Her hayvanın kaderi kıyım ve akılsız olmaktır, onlar hayvanlar gibidir.

Doğanın tüm düzeni saf kalpleri üzmez. Daha ziyade onların kalplerini sevindirir. Fakat düşenleri, şan şöhret sahiplerini gördüğüm zaman, sanki içim yanıyor, keskin bir kılıç kalbimi parçalıyor gibi olurum, çünkü onlar kutsal İlahi Gücü yalanlarla süsledikleri aptallıklarıyla çarpıtırlar.

Ne yazık tozda yitip giden bu güzelliğe, kutsal ve imanlı damlaya. Tüm bu rehberlik gerçeğin yüzünü açığa çıkarmak içindir ve ifşa olduğunda realitenin her köşesinde saf, iman dolu sular akar. Sonra, boş kabı olanlar doldurulur ve tüm sıkıntıda olanlara ihsan edilir ve burada ne bir demir-ağ ne de bir örümcek-ağı vardır. Daha ziyade burada yüce bir ihtişam vardır ve sonsuz sevgi Yaradan’dan Yarattıklarına gelir ve O’nun olduğu her yerde onların gözleri şifa bulur.

Ne mutlu asla kötü sözleri duymayan kulağa ve ne mutlu asla yanlış bir şey görmeyen gözlere! O’nun lanetlediği her şey kesinlikle lanetlenir ve O’nun kutsadığı her şey kutsanır. O’nun ağzından çıkan her şeyde ne bir kararsızlık ne de fazlalık vardır. Daha ziyade, bu Yaradan’ın emrettiği şeydir, “O’na yapışmak.”

Toz, toz, nasıl da dik başlısın. Göze güzel gelen her şey sende kaybolur; nasıl da küstahsın. Döndüğün her yeri kutsayan o Göz nasıl olur da yabancılaşır ve Baktığı her yer yanıp, tükenir? Bu çaresiz insanlar “değersizliğin konforu ve etin hazzıyla” nasıl avunacak? Çağrı gününde ne cevap verecekler? Bu öfke ve nefrete yol açar.

Nitekim, yüze yüze olduğun bu insanlar ve maddeselliğin artması ile ilgili olarak söylediklerini uzun uzadıya yazdım. Çalışmaları da kendileri gibi, “Onlara güvenen herkes” ve “insana güvenen ve kolunu et yapan insan lanetlenir” ve “Yaradan’a güvenen kutsandır.” “Ne mutlu kötünün öğüdünü dinlemeyip,...Yaradan’ın yasasıyla hoşnut olana ve gece gündüz O’nun yasasını dile getirene,” atalarımızın dediği gibi, “Kötü eğilimi Ben yarattım, şifası için Tora’yı yarattım,” ve “Eğer o haine rastlarsan onu maneviyata çek.” İnsan nasıl da korkmaz ve de efendisinin ona rehberlik ettiğini hissetmez.

Sana yüz yüze söylediğim gibi, bilgi neslinin(çöl nesli) birincil günahı ayete göre şudur, “Mısır’daki babalarımız Sen’in mucizelerini idrak edemedi...onlar Kızıl denizde isyankardı.” Hediyein değerinin, verenin değerine eşit olduğunu söylemişim. Onlar, “Sen’in mucizelerini idrak edemediklerinde” “mucizeleri” ilk suçlayanlardır. Bu nedenle, Tora’ya arkalarını dönmelerine sebep olan özü, “Sen bizimle konuşacaksın ve biz duyacağız” kaybetmişlerdir. Tora bu konuda onlara günah atfetmese de, “Onlara bu kalp Ben’den korkmaları için verildi” denir, bu böyledir çünkü günah Tora’nın verilışinden önce gelmiş ve Tora’ya yazılmamıştır ve bilinir ki Tora günah yoluna değil, ıslah yoluna bağlanır.

“Bununla ne yapmalıyım?” diye bana sorduğunda, çabalamanı ve verene şükretmeni söyledim çünkü doğaldır ki veren alanın memnun olmadığını gördüğünde, gelecekteki verecekleri azalır.

Bana O’nun nimetlerine şükretmenin maddesel ağızdan çıkan sözlerle değil, büyük bir çaba ve düşmanları sağda ve solda durduran kalbin birleşmenin erdemi yararına genişlemesi vasıtasıyla olacağını yazmışsın.

Gel ve gör, sonu gelmeyen çeşmeden akan sular nasılda güzel, bununla ilgili şöyle denir, “Bırak, Sen’in iyiliğinle doysunlar ve mutlu olsunlar.” Doygunluk hazzı iptal etmez çünkü insan “Sen’in mucizelerini” idrak eder, mucizeler ve işaretler olmasa o kime cevap verecek? Buna kendisi için ihtiyaç duymuyor olsa da, onlara ya da onlar için asla “Bana ver, gücünden Bana bir rüşvet sun” demez. Onların babası altta olanların koruyucusu sürüsünün köpeğiyle gitme nefreti içindedir, “ve yardım eden tökezlediğinde, yardım edilen düşer” ve “Her şey Kadir olan, gücünde mükemmeldir.”

Kişi “Yüce ve ulu, yüksek, çok yüksek” olanın niteliğini unuttuğunda hepsi üzerine gelir, et ve kan ölçüsüyle bağlanmaya başlar ve oradan ağaçların ölçüsüne ulaşır ve kendini hesaplamalar üzerine inşa etmek ister. Başkalarının hesaplarını hesaplar fakat zaten şöyle yazılmıştır “Ve sen buldun.”

Ravnai şöyle der, “Eline geçene kadar. Bu demektir ki sadece görerek elde etmez; bu ahmakların söylemidir: ‘Kişi elinde tutmadan onu satın almış olmaz.’” Dolayısıyla, Tanah, fiilen elinde tutana kadar anlamak ve bilgilendirmek için iki kapıdan bahseder, biri bulma ve biri uzlaşma.

Öyle görünüyor ki, günlerin sonunda kişi bunu keşfedecek...atalarımız şöyle der: “Sikkeyi kimden aldığını gördüğü zaman.” Bunun açıklaması şudur, iki insandan(günlerin sonunda ifşa olacak olan başka bir şeyi ima eden) alır, birinden isteyerek, diğerinden mecbur olduğu için ve kimden isteyerek, kimden mecbur olduğu için aldığı bilinmez. “Bizim adımıza konuştuğu gün, kız kardeşimize ne yapacağız?” ayetinin anlamı budur. O sağın sonunda belirecek ve görülecek çünkü biz Mesih’in yasında büyüyeceğiz.

Hediyeyi verenle, O’nun yüceliği ve O’nun değeriyle ilgili daha çok şey öğrenmek için konumuza tekrar geri dönersek, görürüz ki kişi sonrasında gerçek *Dvekut* (birleşme) ile ödüllendirilir ve Tora’nın tatlarını edinir çünkü dünyada bundan başka bir şifa yoktur.

Bununla ilgili temiz bir kalbe neşe getirecek hoş bir şiir nakledeyim.

Damlam, damlam, sen çok güzelsin, hayatımın,

bütün sabahlarımın ve gecelerimin enginliğinde.

Perdenin yüzü, örtüyü kaldır, geleceklerimin,

tüm kederlerimin, tüm refahımın enginliğinde.

Ekilmemiş toprak, kalabalıklar seni

tüm yıkımım, tüm doyumumla taşıyacak.

Sen kalbime nüfuz ettin, senin bütün ödülün elimde,

Tüm mükemmelliği, tüm altınımı,

tüm malımı, seviyorum.

İyi bir misafir, ne der? Ev sahibinin kendine verdiği tüm sıkıntı, kendini sadece benim için sıkıntıya soktuğu içindir, ayet şöyle der, “Kişi şöyle söylemeli, ‘Dünya benim için yaratıldı.’” Bu böyledir, dünya onun için yaratıldığından, realitesindeki her unsur onun için yaratılır.

Birleşme nedeniyle, genel ve özel her şey tek bir unsurdur, islahın sonunda insanların edineceği her şey, her neslin tüm unsurlarını içerecektir. Bu nedenle herkes organlarının öğelerini Tora’da bulur çünkü o hem genel olarak bütün kolektif ve hem de birey için oluşturulmuştur. Dahası, kolektifin içinde bireyin içinde olandan fazlası yoktur ve bu büyük işleyişte gerçek ve eksiksiz bir ölçüdür.

Bu sebeple şöyle yazılıdır, “Onun sevgisiyle sen daima büyöleneceksin” ve “Sen gece ve gündüz onu düşüneceksin” ve “Tora, Yaradan ve İsrail birdir.” Her şey bir olduğu ve maneviyat kısımlara ayrılmadığı için bu tamamen böyledir. Kişi kendini zihninde ve kalbinde arındırmalıdır ve önceden olduğu gibi Tora’nın kutsamasıyla kutsandığında, şu ayeti edinir, “Şimdi gör ki, Ben Benim ve Ben’den başka bir Tanrı yok.”

Bunu senin faydan ve mutluluğun için istiyorum; Tora’daki durumunla ilgili bana acil bilgi ver böylece zaman kazanmış oluruz. Bil ki, ıslahın zamanının uzaması ıslahın değerini azaltır ve manevi bir şey az zaman aldığında daha çok gelişir ve yükselir. Senin ve benim bildiğimiz gibi ışığın yollarında kalmayı uzatmak zararlıdır, çalışmada kesinlikle çabuk olmalısın.

Ne senin için çalışma arzum, ne de buna iznim olmamasına rağmen, Yaradan’ın kutsadığı yerde bulduğun dostlarını memnun etme izin vardır ve bu büyük bir *Mitzva*’dır. Yaşamdaki tüm çalışmamız yalnızca Kutsallığı tozdan çıkarmak, onu memnun etmek ve bütün gücümüzle onun önünde şarkı söylemek ve izin verilen ve özellikle başarılı olacağımızdan emin olduğumuz noktada ağızımızla Yaradan’a şükretmektir. Bu sebeple, senden acil bilgi bekliyorum, sevgiyle doyacağız, dikenleri çıkarıp, yakında gülü göreceğiz. Amin.

Yehuda

MEKTUP - 9

1923, Kudüs

Dostum, mumun sonsuza kadar yansın,

Aramızdakilerle ilgili olarak kendimi daha fazla engellemeden, sana açık ve net öğütler vereceğim. Gerçeğin değerinin senin için anlamını bilmek zorundayım, çünkü bu benim yolum—yaratılışın tüm işleyişini kesin bir duyarlılıkla çalışmak ve iyi veya kötü onun tüm erdemini öğrenmek. Bu babalarımın bana bıraktığı tek yol ve ben bu yolda çok değerli şeyler ve sırlar buldum. Bu yol önüme iyi bir nedenle geldi, onun kelimeleri ilmi ve bilgiyi oluşturan eşsiz kelimeler ve sadece ilmin birleşimi için yaratıldı.

Önce bu dünyadaki aylaklık niteliğini yargılayalım... Bütünde bu o kadar da negatif ve süfli bir nitelik değildir. Bunun ispatı atalarımızın şu söylediğidir, “Otur ve hiç bir şey yapma-daha iyi.” Sağduyu ve pek çok metin bu kurala karşı gelse de, yine de, duyarlı bir değerlendirme yapmak için “Her ikisi de Tanrı’nın sözleri” ayetinin doğruluğunu gösterdiğimde her şey yerli yerine oturacak.

Hiç şüphe olmaksızın dünyada O’nun çalışmasından başka bir çalışma yoktur ve O’nunkinin yanında diğer tüm çalışmalar—yalnızca kendi için endişeleniyorsa ruhun çalışması bile—meseleleri alt-üst ettiği ve alıcıyı veren haline getirmediği için dünyada olmasa daha iyidir. Bu değişmez bir yasadır ve “Orada olmuş olsaydı, günahattan kurtarılmamış olacaktı.”

Bu nedenle, çalışması alma formunda olan biriyle ya da onun çalışmasıyla ilgili olarak, bu tamamen boşa olduğu için tartışmamalıyız, hiç şüphe yoktur ki “Otur ve hiç bir şey yapma” daha iyidir çünkü çalışmasıyla kendine ve başkalarına zarar verir. Yukarıda söylediğimiz gibi bunun bir faydası olmaz.

Herhangi bir şekilde bu kuraldan rahatsız oluyor ve açıkça sözlerime itiraz ediyor olsan bile bu beni ilgilendirmiyor çünkü bu gerçeğin doğasıdır—insanoğlu, küçük veya büyük herhangi birinin rızasına ihtiyaç duymaz ve bu Tora’nın bilgisiyle ödüllendirilmiş birinin değişmez düşüncesidir.

Dolayısıyla, yüce ve eşsiz gerçeğin izinden giderek—çalışmayı lanetleyen kişi “bozguncunun dostudur”—aylaklar için endişe ve merhamet hissetmiyor, şu yüce kuralı onlara tavsiye ediyorum: “Otur ve hiç bir şey yapma-daha iyi.” Her durumda eğer Tanrı kelimesini bağırmasına basıp, onları yaratana gerçekten inanmak ve O’nun çalışmasını yüceltmek isterse, hiç şüphe yoktur ki Yaradan’ın özü onları kudret ve güçle kıyafetlendirdiğinden, aylaklık ruhu onlarla olmaz ve rüzgârdaki çöp misali uçar gider. Ancak, bu aylaklık ruhuyla tekrar birleştiklerinde hiç şüphe yoktur ki zihinleri Yaradan’a adanmadığı için “Otur ve hiçbir şey yapma” onlar için çok daha iyidir.

Bu konuyla ilgili söyleyecek çok şeyim var ancak kesin bir sadelikle dile getirdiğim yeniliklerime alışkın olmadığından, sözlerimi yanlış anlamamı istemem. Bunlar yüksek bir seviye gerektirir. Ama yine de Tanrı’nın arzusunda da olduğu gibi tarzımı değiştiremem.

Benden sadelikle dile getirilmiş pek çok Tora sözü duymana rağmen, Yaradan çalışmasındaki yöntemlerimi ve arzularımı anlamam için kendimi zorluyorum, şunu söylemek isterim ki, Yaradan’ın yardımıyla benden önceki neslin hocalarına eklemeler yaptım, Yaradan bunun için bana izin verdi ve sen benim tanığımın.

Ama yine de hafta içindeki durumun Tora’yla ilgili seninle daha fazla konuşmama izin vermediğinden, bu konuyla ilgili çalışmamız kısa olacak, yaklaşık olarak *BeHaalocha* (*Yükseldiğinde*) bölümünün ikinci gününden, *Şemot* (*Çıkış*) bölümüne kadar. Ayrıca, söylemeliyim ki kendime sakladığım gerekçeleri öğretmeyi tamamen bıraktım ama öncesinde biraz açıklama yaparak seni bilgilendireceğim.

Zaman kısıtlı olduğu ve benim yöntemlerime alışkın olmadığından, bunları iyice özümsemelisin. Bu sebeple zaman kaybetmemen için öğretme şeklime pek çok şey ekledim.

Açıkça tüm gücünle benim öğretme yöntemlerine ve onun dünyaya yayılmasına çalışacağını söylemişsin ama bu konuyu beraber paylaşacağımız doğru zamanın gelmesini bekle. Hiç bir şüphe kırıntısı olmadan tüm kalbinle, kararlılık ve ciddiyetle buna söz vermişsin, yukarıda söylenenlerle ödüllendirilmeyeceğini kim bilir?

Şimdi tüm bu vaatlerinle ilgili bana ne söyleyeceksin ... senin sonsuz sularda bir defada tüm bedenini yıkamak için planlamış olduğun tüm taktiklerini ve hilelerini biliyorum.

Ayrıca çalışmada benimle bağ kuramadığın, bilgiyi sergilemek, bozmak veya kurmak için yetersiz olduğunla ilgili hazırda bekleyen cevabını da biliyorum.

Ama yine de, bu senin eğilimin ve tabiatın gereği kendinle çelişiyorsun. Hiç tevazu göstermeden başka soruyu tersine cevaplıyorsun. Peki ipin iki ucunu birden nasıl tutabiliyorsun?

...Sana söylüyorum burada hiç utanç, küçüklük veya büyüklük yok, sadece yoluna çıkan her iyi şeye müdahil olmada başarılı iblisin çalışması var. Her şeyden önce senin küçüklüğünü fark etmemi neden bu kadar önemsiyorsun? Senin özlemin benim övüncüm mü olacak? Kalbinin böyle bir süprütüden daha saf olduğunu bilmeyi tercih ederim.

Ayrıca kalbinin içindeki gibi büyüklüğünün ölçüsünü de anlıyor olmamı neden önemsiyorsun? Senin hırçınlığınla alay etmemden mi korkuyorsun?

Benim gibi bir dostun önünde övüngen kelimelerle konuşmaktan neden utanıyorsun? Atalarımız da ister yüce ister bayağı olsun, kalplerindeki sırları olduğu gibi bazen özel bir hocaya bazen de özel ve gerçek bir dostu açıp tüm bu yollardan geçtiler.

Gerçeğin yolu, ister acı ister tatlı olsun hiç bir şeyden etkilenmez. Ve en önemlisi zihin “temiz” ve hiçbir koşulda kişinin karamsarlığının etkisinde olmadığı için her özümseme kabul edilmiş olur. Ve elbette kalp, Yaradan tam olarak tanımlanmamış olsa bile O’nu haklı çıkarma erdemliğinde olmalıdır.

Yaradan’ın erdemliğinin ve Yüceliğinin bir ölçüsü olmadığı gibi, yaratılışın bütün düşüklüğüne rağmen acı çeken bedeni için önyargıya kapılmadan gerçeği kabullenmeye istekli olması haricinde, insanoğlunun düşüklüğünün(ve zayıflığının) de bir ölçüsü yoktur. Aksine bu her zaman ayette dendiği gibidir, “Temiz ve erdemli olan öldürmez” böylece kutsallığın basamaklarında yürür ta ki... “Senin için olan bu çalışma ne?”

Açıkça az veya çok bu tuzağa düştüğünü görüyorum. Bu neslim için yaptığım verimli çalışmada gördüğüm sonuncu İblis. Tanrı’nın izniyle, neslimin düşüklüğünü ve ruhu mümkün olduğunca çabuk köküne geri döndürecek her çeşit kolay ve doğru ıslah yolunu Yaradan’ımın gözlerinde ifşa ettim.

“Senin için olan bu çalışma ne?” sorusuna cevap vermek zorunda olduğun için çağrı gününde ben ne yapacağım? Sorunun cevabı *Haggadah’da (Hamursuz Bayramı hikayesi)* açıklığa kavuşturulmuş olsa da, orada aptallara, kibre dalanlara ihtiyaç olmadığı için “Orada olmuş olsaydı, günahattan kurtulmuş olmayacaktı.” Yine de tüm kalbiyle gece ve gündüz, adanmışlıkla, daima, sonu gelmeyen bir şekilde sadece O’na memnuniyet vermek için çalışan seçilmişlerin haricinde kimse O’nun çalışması için seçilmemiştir. Öyleyse neden bu kötü ruhlu, Yaradan’ı bu denli sevenlerle kaynaşıp, onlara danışsın ki?

Ama yine de, kardeşim, bu entelektüel bir soru değil. Bu konu hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde açık ve net. Fakat özellikle bu bulanık ve anlaşılması güç bir konunun sorusu olduğu ve beraber çalıştığı babasının— daha doğrusu onun çalışan babanın hazzın sahibi olduğu— putlarına geri dönmek için maddesel bedeninin bir talebi olduğundan, cevabının olmadığı bir soru. Soran beden olduğu için aklın gücü bu soruya cevap vermeye yetmez çünkü kulakları yoktur ve “kulağı duymayan sağır gibidir.”

Neden Yaradan tarafından seçildiğimi uzun, çok uzun zaman araştırdığım için çağdaşlarım üzerinde Yaradan’ın bana bahsettiği büyük avantajı anladım. Benim dönemime hükmeden kötü ruhlu oğul *Klipa’dan* (kabuk) yayılan tüm bu düşüklüğe ve onun gerçek ölçüsüne tanıklık ettikten sonra bugün kalbimi kötülerden ve onların yukarıda bahsedilen sorusunu duymaktan uzaklaştıran Yaradan’ın iyiliğinin farkına vardım.

Kendimi buna adanmış ve mecbur hissediyorum bugün ve daima, gece ve gündüz yük taşıyan bir öküz ve eşek gibi. Beni Yapan’a memnuniyet verdiğim yeri bulmadan rahat etmeyeceğim. Başlangıçta duymuş olduğum bu yolun kesinlikle O’nun yollarında yürüme ve O’na tutunma yolu olduğunu öğrenmem haricinde başarının en ufak bilgisine sahip olmaksızın yetmiş yıl boyunca(bütün hayatım boyunca) hatta bugün bile bu büyük yükün altında çalışmaktan hoşnudum.

Ayrıca bayağılığımdan dolayı hiçbir düşüncüyü veya kavrayışı bahane gösterip O’nun için çalışmaktan kendimi asla alıkoymayacağım. Bütün bir gün yazıya dökemeyecek kadar yüce olan Tanrı çalışmasının yüceliğini düşünüyor ve bunun özlemini çekiyorum.

Şu gerçek ki, çağdaşlarımla bu meseleleri konuştuğumda, Tanrı çalışmasındaki ölçülerini bulmak için bir çeşit kural koduna sahip olduklarını gördüm. Fakat ben asla böyle bir kod görmedim ki bu O’yla *Dvekut’un* (birleşme) basamaklarıyla ilgili olarak, koşulları ve O’nun arzusunun miktarını Yaratmış olduklarından ayırır.

Genel anlamda anladığıma göre, büyük ve küçük O’nun önünde eşittir, tüm yaratılanlar kalplerine O’nun Rahmetini almak için hazırdır ve bunu almanın ölçüsü kesinlikle kişinin değil, Yaradan’ın arzusuna bağlıdır. Dolayısıyla buna şaşıyorum çünkü kim olursa olsun insanoğlu için Yaradan’ın arzusunun niteliğine bir sınırlama ya da görünürde bir sınırlama getirmek utanç verici.

Sözlerim tamamıyla basit ama yine de benim neslimde sözlerimin değerini oldukları gibi anlayan böyle basit biri— kendi gözünde— olup olmadığını anlamak zorundayım.

Ve buna geldiğim anda sana onların verilerinin bütün sırlarını ifşa edeceğim. Kötü ruhlu olana karşı daima kör oldukları için bunun onlara kötünün “Senin için olan bu çalışma ne?” sorusu nedeniyle geldiğini anlayacaksın.

...Ama bunlar halk, neden çalışmalarını her şeye rağmen bu uğraşıya çevirmiyorlar? Bağın sahibi bağından ne alır? Ama ister çalışmalarının meyvesini almaları için Yaradan üzerlerine

yüce özü akıtsın ister akıtmasın, onlar hala Yaradan'larına fikirsel olarak ibadet etmeye devam ediyorlar. Ama her şeye rağmen Yaradan'a ibadet edenler arasından çıkarılmış olmayacaklar. Kendi arzularıyla Tanrı'ya ibadet etme duyusu taşıyan hayvanlarla kıyaslandıklarında elde ettikleri her şeyle beraber tüm özü de kaybedeceklerini anlamayı istemedikleri için bellekleri sonsuza kadar yeryüzünden silinecek.

Seninle yüz yüze olduğumuzda bu konuları uzun uzadıya konuşmuştuk ve onları kâğıda ayrıntılarıyla dökmek imkânsız. Ama inanıyorum ki, bu mektupta yazmış olduklarımı özümsemişimde, kasten yazmış olduğum hoşuna gitmeyen pek çok konu bulacak ve muhtemelen bundan sonrasında daha iyi anlayacaksın.

Benimle tamamen hemfikir olmadığın her kökü ve detayı bana bildir, kalbim bütünüyle senle beraber... ve Yaradan tanığımdır ki, seni cennetin sütüyle besleyene kadar çalışmadan ayrılmayacağım.

Yehuda Leib

MEKTUP - 10

1925, Varşova

Öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

...

Dışsal koşulların dostların size katılmasını engellemesinden dolayı çok üzgünüm. Dileyelim ki Yaradan, bize katılmaları için onlara güç versin ve onlarla olsun.

Görüyorum ki, olmanızı istediğim gibi aklın ve kalbin birleşmesiyle meşgul değilsiniz. Yine de elinizden geleni yapın, Yaradan'ın selameti bir göz kırpması gibidir. Bugün önünüzdeki en önemli şey dostların birliğidir. Tüm yanlışları telafi edeceğinden buna her geçen gün daha çok bağlanın.

Şöyle denir, "Öğrenci sürgün edildiğinde, hocası da onla beraber sürgün edilir." Özellikle kişi bir kez gerçek bir hocaya tutunduğunda orada Tora'ya ve Yaradan'ın alanından öğrenciyi kovma noktasında çalışmasına kara çalma mümkün olamayacağı için bu konu atalarımız için kafa karıştırıcıdır. Bunu şöyle açıklarlar, öğrenci düştüğü zaman, ona hocası da düşmüş gibi gelir. Ve bu böyle olduğundan ki gerçekten de böyledir yani hocasını sadece kalbinde tuttuğu sürece sever. Dolayısıyla şimdi sahip olduğu şey ölçebildiği kadarıyla aşağı derecedeki bir hocadır.

Mısır'daki kölelik ve sürgün şu sözlerle başlar, "Ve Mısır'da Yusuf'u bilmeyen yeni bir kral doğdu." Bu demektir ki, bir önceki derecelerinden düştükleri için şimdi her birinin aklında

yeni bir yönetim belirdi. Açık olarak şunu söylemiştik, “Öğrenci sürgün edildiğinde, hocası da onla beraber sürgün edilir” onlar Yusuf’u bilmedi. Diğer bir deyişle, kalplerindeki ölçüye göre onu edindiler.

Dolayısıyla, Yusuf’un imgesini kendileri gibi tanımladılar. Bu nedenle Yusuf’u bilmediler ve kölelik başladı. Aksi takdirde erdemlik kesinlikle onları koruyacak, sürgün ya da kölelik onlara asla yaklaşmayacaktı.

Kölelikleri *Homer* (harç/alçı) ve *Levenim’de* (“kiremit” ve aynı zamanda “beyaz”) açıklanmıştır: Mortar (alçı), kişinin düşünceye mahkûm edildiği *Hamor*’un (eşek) günahıdır. Kiremitler (beyaz) tövbedir, üst merhametle ödüllendirilip, geçici olarak kutsal babaların inancından üst ışıkları aldıklarında günahlarından arınırlar. Ancak bu sürekli değildir, bu nedenle geri kalan *Mitzvot’larıyla* (*emirler/ıslah*) ilgili zorlu çalışmalarının devamlılığı için her türlü çalışmayı yapar ve enkarne olurlar.

Atalarımız şöyle der, “Ortadaki, her ikisi de onları yargılar.” Bu nedenle *Klipa’ya, Pe, Hey, Reyş ve Ayin* (*Pe Ra’nın* (kötü ağız) baş harfleri) kelimelerinden oluşan Firavun denir. Bu demektir ki, *Mohin’deki Malhut’a Pe* (ağız) denir, bu O’nun sözünü kırmamak ve Ağzından çıkan her şeyin yerine getirileceğinin kararlılığı içinde olmaktır.

Mısır’daki sürgünde yukarıda bahsedilen bu kötü ağız ve hepsi kötülüğe geri döndü. Bu nedenle, ilk dokuzki üst aydınlanmayla ödüllendirilmelerine rağmen, “*Keduşa’nın* (*kutsallık*) *Pe’nin*” tersi olan kötü ağız nedeniyle, bu üst aydınlanma *Guf’a* (beden) işlememiştir. Bu demektir ki, boynun arkası, *Roş’dan* (baş) aşağıya inen bereketi engeller ve İsrail’e gelmeye başlayan tüm bereketi geri püskürtür. Bu sebeple atalarımızın dediği gibi, Firavun Mısır’ın tüm çıkışlarına büyüler yerleştirdi ve hiçbir köle Mısır’dan kaçamadı.

Böylece şu ayeti anlayabiliriz, “Biliyorum ki, buna muktedir bir elin yardımı olmaksızın, Mısır kralı gitmene izin vermeyecek.” Hizmetkârı Musa vasıtasıyla Yaradan, dünyada hiçbir elin ya da gücün bu kötü *Klipa’ya* yardım etmeyeceğini duyurdu çünkü o sadece Yaradan’a teslim olur. “Elçi değil, Ben” sözünün ve “Ve Ben elimi öne getirecek ve Mısır’a vuracağım ... Ve Ben Mısırlıların gözü önünde bu insanlara iyilik vereceğim...” sözlerinin anlamı budur.

Şimdi kurtuluşun ilanı ve Musa’nın misyonunu yorumlayabiliriz. Şöyle yazılmıştır, “Ve Musa şöyle dedi, ‘Tanrı sana görünmedi’ diyerek, ‘Bana inanmazlar.’” Yorum: *Kedusha’nın* ağız “Ben yavaş sözlü ve yavaş dilliyim” de olduğu gibi sürgünde olduğundan, Musa, inançlı çoban, Yaradan’la tartıştı, “Fakat onlar bana inanmaz. İsrail’i kendime bağlasam ve onlara ihsanı indirsem bile, Firavun’un *Klipa’sı* onu geri püskürtür, bana bağlansalar bile yine de beni dinlemezler.” Bu demektir ki, Firavunun *Klipa’sının* hükmü altında ve ağız ve söz sürgündeyken, yine de inançlı çobana inanırlarsa, ağızın ve sözün üzerindeki İsrail oğulları Musa’yı dinleyebilir. Eğer kendilerini bunda güçlendirirlerse, kesinlikle Firavun’un *Klipa’sından* kurtarılırlar.

Musa'nın Yaradan'a şikayet ettiği budur, "Onlar 'Tanrı sana görünmedi' diyecek" tıpkı yukarıda açıklandığı gibi "Ve Mısır'da Yusuf'u bilmeyen yeni bir kral doğdu." Maddeye düşüklerinden Musa'nın, inançlı çobanın yüceliğini de inkâr edecekler, öyleyse Musa'nın bu kötülükten ve güçlü *Klipa'dan* onları kurtarması nasıl mümkün olacak?

Dolayısıyla, Yaradan Musa'ya İsrail oğullarına göstermesi için üç işaret gönderdi ve bu işaretleri onlara her seferinde bir tane olmak üzere nasıl göstereceğini öğretti. Yaradan ayrıca ona cennetten yardım etme sözü de verdi ki böylece Musa bu işaretleri gösterdiğinde İsrail oğulları onları kabul edecek, Musa'yı dinleyecek ve sonra o, bu acı sürgünden onları kurtarabilecekti.

Şimdi bu üç işareti açıklayacağım. İlk işaret asanın yılanı, yılanın asaya dönüşmesidir. İkinci işaret, göğsünden ayırmadan tuttuğunda elinin bembeyaz olması ve göğsünden ayırdığında normal rengine dönmesidir. Üçüncü işaret Nil nehrinin suyunu toprağa serptiğinde toprağın kana dönmesidir.

Şimdi bunları İsrail'e nasıl gösterdiğini yorumlayacağım. İnançlı çobanın, kurtarıcının elinde asa vardı. Asayı İsrail'in beyazını cennetteki babalarına yöneltmek için tutuyordu. Eğer onu toprağın üzerine (*Artza* (yere), *Ratzon* (arzu) gibidir) atarsa, bu demekti ki İsrail oğulları O'nun esasını diledikleri şeyi yapmak için alır. "Ve o yılanı dönüştü" demek günahları onlara hayvan gibi göründü demektir.

Onun esasına yaklaşmadan önce günahlarının durağan olduğu kabul edilir. Kendilerini onun esasına yaklaştırdıklarında, asa gerçek bir yılan haline geldi ta ki "Ve Musa ondan kaçtı" ("Yusuf'u bilmeyenler" sözünde olduğu gibi, İsrail'in kendinde ölçtüğü şeye göre).

Akabinde Musa yılanın ısırığından onları kurtarmak için geldiğinde, yılanı başından değil kuyruğundan tuttu çünkü sahte bir kurtarıcı İsrail için geldiğinde, başını koparmak için yılanı başından tutar, tıpkı tüm yılan yakalayanların yaptığı gibi.

Fakat gerçek bir kurtarıcı onu kuyruğundan yakalar (yılanın başını eğip, kuyruğuyla vurması gizemine göre ki bunu zaten yorumlamıştım) ve "o elinde bir asa olur" çünkü bu kalplerinin erdemlik ölçüsüne dönmelerini sağlar. Ve bir kez İsrail oğulları bu işareti aldığında, Yaradan Musa'ya ikinci işareti göstermesi için izin ve yetki verir.

Atalarımızın şu sözlerini sizin için daha önce yorumlamıştım, "onu, O'nun arzusuna kurban edecek." Nasıl? "O'nun arzusunu 'kabul ediyorum' diyene kadar zorlanacak" Bu böyledir çünkü düşünce ile ilgili konuştuğumuzda, yılanın kirliliği düşünceyi telafi eden adak vasıtasıyla ıslah olur.

Yine de, adak sevgi ve korkuyla yapılmalıdır ve bir kurbanı ihtiyaç duyan kişi sevgiden dolayı değil, korkudan dolayı çalışır ki böylece adak sevginin eksikliği nedeniyle elenir. Atalarımız bununla ilgili olarak derler ki, korkudan dolayı çalışan birinin *Zivug'una* "zorla" dendiği için, O, Yaradan zorlanır, tıpkı "Oğullarım Ben'i yendi" sözünde olduğu gibi.

Sonunda Yaradan, O'nun arzusunu ve niyetini ona ifşa eder ve çalışmada "İstiyorum" der ve bariz bir şekilde ortaya çıkar ki, başlangıçta zorlama değil fakat sevgi ve dostlukla yapılan gerçek bir *Zivug* vardır.

"Ağzını bilgelikle açar ve iyiliğin öğretileri onun dilindedir." sözünün anlamı budur. Ağzın açılmasında o zamandan dolayı üst *Hohma* belirir, "kötü ağzın" *Klipa'sı*, *Keduşa'dan* ayrıldığında, "*Keduşa'nın* ağzı" ortaya çıkar. Bu ağzı kocaman açmanın anlamıdır ve orada onun sözlerini bozacak kötü bir şey yoktur çünkü "Gizemleri bilen, onun aptallığa düşmeyeceğine tanıklık eder." Ve hemen üst *Hohma* ile ödüllendirilir çünkü yasanın (Tora) ve yargının ifşası daima beraber yürür. "Ağzını bilgelikle açar" sözünün anlamı budur.

Ve kişi önceki mecburi *Zivugim*'indeki (çiftleşme) çalışması nedeniyle ödüllendirilmesiyle birlikte bir kez *Hochma'nın* ifşasına ulaştığında, öyle olur ki içinde çalışmanın niteliği olan *Nukva'yla* ödüllendirilmezse başka hiçbir şeyle ödüllendirilmeyecek. Bu nedenle, başlangıçta bu aşikar hale gelir, mecburi *Zivugim bile* sevginin ve kucaklamanın gerçek *Zivugim'i olur*. "İyiliğin öğretisi onun (Malhut) dilindedir" özellikle "onun dilinde" başkasının değil.

Musa'nın yılanı asaya çevirmesiyle ilgili konumuza tekrar geri dönelim. "Korkudan tövbe" sözünün anlamı budur, tıpkı "O (Malhut) ağzını bilgelikle açar" sözünde olduğu gibi yani aşağıda oluşturulduğu andan itibaren—*Klipa* gönderilir ve geri dönmez— üst *Hohma'nın* ifşasının kökü başlar.

İkinci işaretin anlamı sevgiden tövbenin köküdür. Elini üst inançla göğsüne getirdiğinde, *Hesed* yasası başkasının dilinde değil, onun (Malhut'un) dilinde belirir.

Bu sözleri iyi özümseyin çünkü gerçekten de elini göğsünden çekmek zorundaydı çünkü "göğüs" "Ben, ve senin sahip olmadığın" dır. Eli çekmek bilginin (*Daat*) yayılımıdır. Eğer—Tora'nın aromaların (aynı zamanda hikmet) ve sırlarının yayılımı için elini çektiğinde — aromasını (aynı zamanda hikmet) değiştirmemek için kökünü iyi hatırlarsa, elini göğsünden çekmenin yararını da bilir.

Öyle anlaşılıyor ki, yasa (Tora) ve yargı birbirine ayrılmaz iki dost gibi bağlanır. Bu sırada yayılım doğru bir şekilde kendi yolunda akar. Bununla yasanın kabulü olan "elini göğsünün içine koydu" sözlerinin anlamını idrak ederiz "ve çıkardı" dendiğinde bu demektir ki, göğüs olan köke yapışmış olmayı güçlendirmeden *Daat'ın* yayılımını genişletme aşamasına geldi. Sonra "Eli kar kadar beyazdı." Yonatan Ben Uziel'in çevirisi şöyledir, "Elleri kapalıydı" yani bolluk çeşmesi kapalıydı ve bir kez daha güçlenmenin haricinde orada ıslah yoktu. Yasayı kabullenerek "Ve ellerini göğsüne geri koydu" ve sonra "elini göğsünden çektiğinde, eli teninin rengine geri döndü." Bu demektir ki, yasa el çekmeye eşlik eder ve bağlar ve böylece yasa ve yargı bağlanır. Bu sırada yaşam akışı ve bereket yerine geri döner.

"Ve eğer inanmazlarsa... ilk işaretin sesine" sözünün anlamı budur, elini göğsünden çekmeyecek. Elini göğsünden çektiğinde elinin sağlığına kavuştuğunu göreğinden, "Ve onlar sonraki işaretin sesine inanacak."

Üçüncü işaret derin bir konu. Nil Mısır'ın kralı gibidir ve Firavun Nil'in tanrısıdır, şöyle dediği gibi, “Benim Nil'im ve onu ben yaptım” Daha önce Firavun 'un İsrail'in Roş'u için inen tüm bereketi kendine aldığını söylemiştik.

Ancak, çaldığı bereketin özünü İsrail'e verir ve Firavun tarafından verilen bu öze “Nil” denir. Bu Mısır'da yaşayan sulardır. Buna “aylaklığın ekmeği” denir çünkü çalışma gerektirmez. Bu nedenle İsrail oğullarının Mısır'ın kurtuluşundan sonra kadir sahibinin ekmeğiyle cezalandırılacağı korkusu vardır, tıpkı şöyle dediklerinde çölde olanlar gibi, “Mısır'da yediğimiz bedava balığı hatırlıyoruz.” Bu ıslaktır, “Ve su ... kuru toprak üzerinde kan haline geldi” çünkü herkes görecektir ki hepsi İsrail'in içeceğinden mahrum edildi. Sonrasında Hamursuzun ve sünnetin kanı onlara bundan gelir.

Bu aynı zamanda “O evinin işlerine iyi bakar” sözünün anlamıdır. Bu demektir ki, Nil'in suyu toprağın üzerinde kan oldu ve sonra “aylaklık ekmeğini yemez.” Bu kesinlikle başka bir yerde ayrıntılı incelenecek olan çok derin bir konu.

Yehuda Leib

MEKTUP - 11

1925, Varşova

Kalbime bağlanmış olana, mumu sonsuza kadar yansın.

...’nın seyahati ile ilgili mektubunu aldım. Tanrı’nın izniyle onu beraberimde Kudüs’e getireceğim. Onun için Beyrut’a oradan da Kudüs’e benim üzerimden vize alabileceğimi düşünüyorum, ne yazık ki şu anda yapabileceğim başka bir şey yok. Aileme bu konuyu mektubumda bildirmiştim.

Bana sormuş olduğun Tora’nın sözleriyle ilgili olarak şunu söyleyebilirim ki, her şeyi sevgiyle kabullenmek zorunda olduğundan, yoksun olduğun şeyi bana yazmalısın. Aslında bu gerçeğin yoludur fakat sevgiyi hissetmelisin, sevgi ancak eksiklik olduğunda hissedilir. “Halkın acısını paylaşan, halkın huzurunu görmeye ödüllendirilir” ve “Kişi paylaştığı ölçüde, payını alır” sözlerinin anlamı budur.

Yaradan’ın kurduğu şekliyle aşağıdan uyandırılmanın tüm iyiliğinin sadece eksikliği nasıl hissedeceğimizi öğrenmekle ilgili olduğunu çokça duymuşsundur. Bu “Dua, işin yarısı eder” sözünün anlamıdır çünkü kişi eksikliğin yarısını hissetmediği sürece —bütünden kesip çıkarılan ve olması gerektiği gibi hissedilmeyen kısım— kişi tam bir *Dvekut’a* (birleşme) erişemez. Bu böyledir çünkü bu onun için avantajlı değildir, insan gereksiz bir şeyi saklamaz ya da devam ettirmez.

Atalarımız bize der ki, bu hissin çaresi duanın gücüdür. Kişi duada ısrarcı olduğunda ve sürekli olarak O'na tutunmaya özlem duyduğunda, dua işin yarısını halleder yani kişi bunun yarım olduğunu fark eder. Kıvılcımlar çoğaldığında ve organlara işlemeye başladığında kişi kesinlikle tam bir kurtuluşla ödüllendirilir ve o kısım sonsuza kadar bütüne tutunur.

“Üst ve alt sular arasında sadece kıl payı kadar fark vardır” sözünün anlamı budur, atalarımızın söylediği gibi, “Bir ip (ya da saç teli) ona bağlanır” tıpkı “ipe dizili dağlar” sözünde olduğu gibi. Bu ipliğin bir dolguya ihtiyacı vardır, alt suların üst sulardan ayrılmasının sebebi budur.

“Ağzının başı, ağzının içinde” sözünün anlamı budur. Bu demektir ki, bloke edilen yani baştaki(*Peh de Roş*) ağız açılmadıkça, göbeğinden(*Tabur*) beslenir ve kapalı olan açılmalıdır. Öyle anlaşılıyor ki, “Ağzının başı, ağzının içinde; ağzının etrafında dudak olacak” demek azla yetinmeyecek demektir çünkü “Eğer payımıza izin verirsek, sunağın payına kim izin verecek?” Bu sebeple başında ağırlık hisseder.

Kişi alt dudağı arındırmak için kalbini Yaradan'a tam anlamıyla akıttığından, bu his onu ağızdaki dudak gibi çevreler. “Ağzının etrafında bir dudak olacak, bir doku” ayetinin anlamı budur yani özlemin kıvılcımları yan yana gelir ve birleşir “bir ceketin önü gibi.”

Diğer bir deyişle, acı hissine neden olan sebepler ve kalpten taşması herhangi bir şekilde iptal edilemez, tersine bir araya gelir ve bir ağız oluştururlar tıpkı atalarımızın dediği gibi, “Günahları ona erdemlik gibi gelir.” Akabinde iki ağız olur çünkü “etrafında” demek (Aramik dilinde) *Sehor* (daireler çizmek ve ticaret) demektir.

Bu nedenle yüz tam bir *Partzuf*'tur ve *Ahoraim* tam bir *Partzuf*'tur. Eğer kişi bununla ödüllendirilirse, “ceketin açıklığını” edinir ve sonra “O adam bozulmayacağını garantisini alır çünkü onun adı sonsuza kadar Yinon'dur.” Bunu dikkatlice özümse çünkü bu “Topraklarında iki misli miras alacaklar” sözünün anlamıdır.

Sözlerimde büyük derinlikler var fakat onları şimdi yorumlama gücüne sahip değilim. Fakat sözlerimi iyi anlarsan kesinlikle izinsiz olarak giriş ve çıkışla ödüllendirilirsin. Bu bölümü biterken, “Kutsal yere girdiğinde ve çıktığında onun sesi duyuldu” sözünün gerçekleşmesini dilerim.

Bütünde Tora'yı edinmemin erdemliğini anlamıyorsun. Eğer anlasaydın kesinlikle kendini ona adar ve onunla ödüllendirilmiş olurdun. “Mum emir; Tora ışıktır” ayetini biliyorsun. Eğer ışığı olmayan bir oda dolusu mumun varsa, mumlar odayı boşuna işgal eder. Tora adı *Horaah* (yönergeler) ve *Mar'eh* ve *Re'iah* (sırasıyla “bakış” ve “görüş”) kelimelerinden gelir, yani arkasında hiç iz bırakmayan tam bir farkındalık. Yaradan bu sözlerimi anlamana yardım etsin...

Ayrıca senden dost sevgisine çaba harcamanı, dostlar arasındaki sevgiyi arttıracak taktikler geliştirmeni ve aranızdaki bedensel meseleleri, nefrete yol açtığı ve Yaradan'a memnuniyet

verenler arasında nefretin olmaması gerektiği için, iptal etmenizi rica ediyorum. Daha ziyade dostlar arasında büyük bir şefkat ve sevgi olur.

Her dostun mektubunu diğer dostta göstermesini rica ediyorum çünkü konular birinden diğerine aktarılır, ruhu kutsamanın ve bedeni köleleştirmenin tek yolu vardır. Fakat Allah korusun, bedenin değiştiği gibi asla değişme. Sözlerimi dinlemelisin çünkü bu senin yaşamın ve senin günlerin.

Söylediklerim kendim için değil, ama askerleri emirlerini yerine getirmezse iyi bir general ne yapsın?

Yehuda Leib

MEKTUP - 12

1925, Varşova

Muhterem öğrencilerim, Yaradan üzerinizde olsun;

...

Öncelikli arzumuzla ilgili güçlü olmalısınız. “Ve Tanrı’n yapacağın her şeyde seni kutsayacak” ayetiyle ilgili yorumumu biliyorsunuz. Düşen kişi elinden gelini yapmalıdır ancak bundan sonra Kutsallığın içine işlemesi için yer açmış olur. Fakat bunun, Yaradan’ı kutsamayı özellikle kişinin çalışmasına işlemeye mecbur ettiğini düşünmek aptalca olur.

Tersine çoğunlukla çalışma bir yerde, kutsama ise başka bir yerde örneğin bilmediği ya da kendi başına bir şey yapamadığı için hiçbir şekilde çalışma yapmadığı yeredir. Gerçek kutsamada değişmez bir yasa vardır ve bu “Çalıştım ve buldum” da olduğu gibi bulmanın anlamıdır, bunu daha önce detaylandırmıştım.

Kendi adıma çalışmamdan memnunum; bu nedenle “Tanrı’yı arayan bereket eksikliği çekmez” ve şöyle yazılmıştır; “Kurtuluşum yakın ve erdemliğim ifşa olmak üzere.” Fakat hepinizden ricam şu ki, kendinizi cesaretlendirin ve güçlü olun, Yaradan sizinle olacak. Düşen dostlarla bize katılmaları ve yabancı korkulardan bir an önce kurtulmaları için konuşun, eğer evi boş bırakırlarsa putlara yer kalmaz. Yaşam ağacının yolundaki keskin kılıçtan korkmayın.

Eğer bilmek isterseniz sizi asla kendimden uzaklaştırmadığımı söylemek isterim. Tersine kişinin uzaklık hissetmesi kendindedir.

Başka bir söyleyecek bir şey yok.

Bunlar sizlerle mükemmel bir birlik içinde olmaya özlem duyan birinin sözleri...

Yehuda Leib

MEKTUP - 13

1925, Varşova

Dostum, mumun sonsuza kadar yansın,

Hasret dolu kalbinden yazdığın mektubunu aldım. Benimle yazı aracılığı ile konuşabilirsin.

Mısır sürgünüyle ilgili yazdıklarına şaşırdım; bu bilinen bir şey, “Yakardılar, yakarmaları Tanrı’ya ulaştı.” Sonra “Ve Tanrı bildi.” Eğer sürgünde Yaradan bilgisi yoksa günahattan arınma imkânsızdır. Ve sürgünü bilmenin kendisi kurtuluşun nedenidir, o halde neden kurtuluş zamanında sürgünden bahsediyorsun?

Gerçek yolunu gösterecektir, pişman olan pişmanlığını ifşa eder. Kendini tutmaz ya da saklamaz. Gerçekte hepimizi birden hissediyorum, sizin için bugün yarınla yer değiştirmiş ve “şimdi” yerine “sonra” diyorsunuz. Buna bir çare yok fakat bu yanlışı ve bozukluğu anlamaya çalışmak gerek: Yaradan tarafından kurtarılan kişi, yalnızca bugün kurtarılmaya ihtiyacı varsa kurtarılır. Yarını bekleyen kişi Allah korusun kurtuluşunu yıllar sonra elde eder.

Bu sana dost sevgisinde çalışma ricamı ihmal ettiğin için oldu, sana her şekilde açıkladığım gibi *bu çare tüm hatalarını düzeltmen için yeterlidir*. Ve eğer cennete yükselemezsen o zaman sana yeryüzü için çalışma veririm. Neden bu çalışmaya ekleme yapmıyorsun?

İçindeki büyük şifaya rağmen bilmelisin ki, gruptaki herkesin içinde kutsallığın pek çok kıvılcımı var. Tüm kutsallık kıvılcıklarını kardeşler olarak sevgi ve dostlukla bir yere topladığınızda, bir süre için kesinlikle yaşamın ışığından kutsallığın çok yüksek bir seviyesini edirsiniz, ben bundan tüm dostlara mektuplarımda bahsetmiştim.

Ayrıca benden aldığınız mektupları diğer dostlara da göstermenizi rica etmiştim, sen de öyle yapmalısın. Bugünden itibaren anlamak ve duymak için beni test et, en azından elinden geleni yap, çünkü sonra “Tanrı sana hazinelerini açacak.”

...’ya kendisi için çalışması gerektiğini söyle. Benimle yazışsa ne kaybeder? Kendini neden benden saklıyor? Dostlarının hatalarını değil erdemliğini görmesi ve “sevgi tüm günahları örter” gerçek olana kadar, gerçek sevgide bir araya gelmeleri için çabalamasını ondan rica ediyorum. Dostlara gönderdiğim tüm mektuplara bakmasını sağla ve “Aylaklık ekmeğinden fazlasını yemesine izin verme.”

...

Ve... Nerede? Uzun zamandır onlardan tek kelime bile almadım. Onlara söyle her ne olursa olsun, “Kurtuluşu bekliyor musun?” Unutmamak için dostlarının elbiselerine tutunup, mektuplarını ihtiyaç duydukça okusunlar.

Eğer kurtuluşu bekliyorlarsa, bu “Yaradan’ın onlardan istediği çalışma bu mu?” diyecekleri için olabilir mi? Eğer dostlardan birinin hayatını kurtarmam gerekseydi, kesinlikle senden daha çok çalışırdım.

Dolayısıyla, dünyanın kralına para ve hediyeler ver, kralın kızıyla ödüllendirilirsin, Tanrı’nın kurtuluşu bir göz kırpması gibidir.

Yehudi

MEKTUP - 14

1925, Varşova

Mumu sonsuza kadar yansın...

...

Onlar bilgi ırmağının yolları olduğundan, bin günde onları iyi özümse. Bu Samuel’in dediği gibidir, “Cennetin yolları bana açık,” tıpkı Şabat, bilgi ırmağının yolları, haftanın günleri gibi. Bu demektir ki, “Kişi Şabat’tan önce çabalamazsa, Şabat’ta nereden yiyecek?” Bu nedenle Şabat’tın tüm ışıkları haftanın günlerinde kazanılan ışıklarla yanar. “Bin gün” sözünün anlamı budur.

Bu şekilde “Firavuna gel” ayetini anlayabilirsin. İfşa olan kutsal İlahiliktir, *Zohar*’da yazdığı gibi “bırak kadının saçları dağılsın.” İsrail oğulları Mısır’ın onları köleleştirdiğini ve Yaradan’a tapmaktan alıkoyduğunu düşündükleri sürece onlar gerçekten Mısır’da sürgündedir. Dolayısıyla, Mesih’in tek işi başka bir gücün olmadığını, “Ben, resul değilim,” olarak onlara ifşa etmektir çünkü O’ndan başka bir güç yoktur. Bu Pesah’da *Haggadah* hikâyesinde anlatıldığı gibi aslında kurtuluşun ışığıdır.

Bu Yaradan’ın Musa’ya ayetle verdiği şeydir, “Firavuna gel,” yani gerçeğe tutun çünkü kutsal İlahiliğin ifşası ancak Firavuna yaklaşarak mümkündür. Bu sebeple O şöyle der, “Onun kalbini taşılaştırdım” ve “Ben’im işaretlerimi ona yerleştirdim.”

Daha önce açıkladığım gibi maneviyatta harfler yoktur. Maneviyattaki tüm çoğaltım bu dünyanın maddeselliğinden özümseven harflere dayanır, tıpkı “karanlığın yaratıcısı,” gibi. Burada ilave bir şey yenilik değil, karanlığın yaratımı, ışığın iyiliğini ifşa eden *Merkava* (yapı) vardır. Öyle görünüyor ki, Yaradan’ın kendisi onun kalbini taşılaştırmıştır. Neden? Çünkü Ben’in harflere ihtiyacı vardır.

Bu, “Ben’im Yaradan olduğumu bilmen için işaretlerimi onun içine yerleştirdim,” sözünün anlamıdır. Açıklama: Harfler bir kez kabul edildiğinde yani sen Ben’im adıma, Ben’im için *Ahoraim*’i (arka yüz) yerine getirip, Ben’im “arkamdan” ayrılmayacak olduğun için bunu sana verdiğimi ve seni zora soktuğumu anladığında, o bereketi alır ve harfleri doldurur. Doyumdan önce “nitelikler” denilenler sonra *Sefirot* haline gelir ve onlara en iyisini yerine getirdikleri için *Sefirot*, *bir uçtan bir uca* dünyayı aydınlatan safir denir.

Bu “anlatacağın” sözünün anlamıdır. Açıklamak için tüm bunlara ihtiyacım var yani “Ben’im Yaradan olduğumu bileceksin.” “Resul değilim.” Bu kötünün önünde erdemlinin düştüğü kırk-dokuz birbirinin zıttı ak ve kara yüz belirene kadar ortaya çıkmayacak olan ellinci kapının anlamıdır.

“Bilge adam ilmiyle, kudretli adam kudretiyle övünmesin...fakat Ben’i bildiği ve anladığı için bunun övüncüyle övünene izin ver,” sözünün anlamı budur. Tıpkı şöyle yazıldığı gibi, “Topraklarında kimse başarısız ve verimsiz olmayacak.” “Verimsiz” kelimesinin eksiklik, “başarısız” kelimesinin o eksikliği doldurmak için sürdürülemez, kısa ömürlü ve öfke dolu *Sitra Ahra*’nın doyumunu demek olmasının haricinde ikisi de aynı şeydir. İslah zamanında başarısızlık anlayış, verimsiz “Ben’i bil” haline gelir.

Atalarımızın bize emrettiği budur: “Bilge adam ilmiyle, kudretli adam kudretiyle övünmesin,” çünkü kişinin kendisinde hissettiği tüm varoluş ve farkındalık ne yukarıda ne aşağıda olanlar için bir anlam taşımaz. Bu böyledir çünkü varlıkta ya da ışıktaki hiçbir yenilik yoktur. Bu, “Işığı Yapan” sözünün anlamıdır yani kişi bu harfleri yerine getirdiği ve üst olanların şeklini ifşa ettiğinde ışıktaki değil yaratımda yenilik olur.

Ancak, yaratılan için “karanlığın yaratımı” demek yokluktan varlık çıkarımı demektir. Burada yenilik değil, fakat Tora kitabının mürekkebi gibi karanlık vardır. Yapan’ına memnuniyet vermek ve Yaradan’ın arzusunu yerine getirmek için çabasıyla Yaradan’a tapan için başarısızlık ve verimsizlik olabilir. Kişi cennet krallığının yükünü kabullendiğinde, “Işığı Yapan”ın gerçek formlarını acılar ve sorular aracılığı ile görmekle ödüllendirilir. Sonra bilginin övüncü ile ödüllendirilir ve bilinir ki, bu ilk düşüncede arzulanan ve övülen gerçek bir kazanımdır.

Bununla “Ve onlara şöyle dedi, ‘Böyle olsun, Tanrı seninle...’ O onları Firavunun huzurundan aldı,” ayetini anlayabiliriz. Firavunun tüm gücü onları ekmekle besleyen Yusuf’u bilmeyen “küçük olanlar” içindir. “Küçük olanlar” demek, *Katnut* (küçüklük) zamanında kısıtlanmış bereket demektir, tıpkı atalarımızın şu söylediğindeki gibi, “Neden çocuklar gelir? Onları getirene ödül vermek için.”

Bu sebeple o gücünü küçük olanlar üzerinde gösterir ve şöyle der, “Yüzünüzün önündeki kötülüğü görün” çünkü kişi Yaradan çalışmasında, Yaradan vasıtasıyla gelenlere ve *Gevurot* kıvılcımlarına şükretmek zorundadır. Fakat yüzünüzün önündeki kötülük kıvılcımlarının Yaradan’dan geldiği söylenemez.

Bu nedenle şöyle der, “Aradığın o olduğu için,” yani senin tüm niyetin *Gevura* ve kötülük kıvılcımlarını çoğaltmak, ve sen kötülüğün kıvılcımlarını Yaradan’la nasıl birleştireceksin? Bununla onlar Firavunun huzurundan (yüz) çıkarılırlar.

Böylece “Ve yeryüzünü kapladı ve kalan herşeyi yedi,” dendiğinde çekirge salgınını anlayabiliriz. Bu demektir ki, Yaradan Mısır kralının adamları ve çocukları kovmasındaki sıkıntısını gördü, salgında *Gevura*’nın tüm kıvılcımlarını kaybettiler.

Bu şekilde kurtuluş ayetini anlayabilirsiniz: “Bu ay sana diğer ayların başlangıcı.” Mısır’da aya *Nissan* denir, tıpkı Sina Dağında olduğu gibi, *Sinaa* (nefret) oradan gelir.

Ve kurtuluşun ışığıyla *Alephay Sahanaan*’la (binlerce) ödüllendirildiğimizde, *Hidush* (yenilik —*Hodesh* (ay) kelimesiyle benzer) ilk yaratılmış olur. Sonra, *Sivan*’ın yerine harfler *Nissan*’ı oluşturmak için birleşir yani *Nissim she Imanu* (bizimle olan mucizeler). Bu RASHI’nın ayetle ilgili yorumudur: “Bu ay Yaradan’ın Musa’ya başlangıçtaki ayı gösterdiğini belirtir.”

Yehuda Leib

MEKTUP - 15

12 Şubat 1925, Varşova

Dostum, mumun sonsuza kadar yansın,

Bo (gel) bölümünün altıncı günü ve *BeSalach* (Firavun Gönderdiğinde) bölümünün dördüncü günü gelen mektuplarına cevap: Tartıştığımız konuyla ilgili olarak, son yorumunun daha iyi olduğunu söyleyebilirim. Fakat izin ver sözlerinin arasını biraz doldurayım: “Kalbimin kapılarını yüce bir misafire açacağım,” örneğin kendini üst yola yükseltme sözü, aşağıda olanları herhangi bir edinimden mahrum bırakır.

Bu şekil bir yükselmeye, kalbin sütunları “kanca” denilen bağa (tıpkı “Sen kancalarla bağlanacaksın” sözünde olduğu gibi), gerçek *Dvekut*’a (birleşme) bağlandığı için “İhtişamın sütunlarının kancası ilan edecek,” denir, sonra üst ışık kişiye akar.

Tüm varlığını terk edermişçesine “Tüm iznim olanları cömertçe vereceğim,” yani kalbin kabulü bedeninin edinimi olduğundan, edinmiş olduğu her şeyi.

Fakat onları cömertçe vermek istemediği için, tüm varlığı savı dâhilinde ona tutunma gücünü elde edecektir. Bu yüzden, kendiyi hiçbir surette bağlantıları kalmasın diye onları kesinkes evinden çıkarır.

Tam bir uygulama için kapanış söylemine gelir ve şöyle der, “Bırakalım onun (Malhut) kurmuş olduğu temeli duyursunlar.” Bu izni dâhilindekilere sorduğu bir soru gibidir. Onlara karşı gelir ve şöyle der, “Muhtemelen sizin bu dünyada akılla desteklenen küçük veya büyük

temelleriniz ya da sütunlarınız vardır.” Bunu aslında bir cevabı olmayan ileri uzanan kafiyelele ilgili olarak ona nasıl cevap vereceklerini bilip bilmediklerini anlamaları için söyler. Dünyanın hiçbir şeye tutunmadığını bildirmek için onları uzaklaştırır.

BeShalach'ın dördüncü günü gelen mektubunda yazdıklarına göre sözlerimi anlamamışsın, buna şaşırđım. Bu sadece çalışmanın aylaklığına bağılı olmalı ve ben bununla ilgili ne yapabilirim? Özellikle şimdi seninle aramızda sarsılmaz bir sevgi bağı kurmamız için bunu kabullen.

Bununla ilgili pek çok mektup yazdım ve kalbim bana bunda gevşek davrandığını söylüyor çünkü genel olarak bir ihmalkârlık hissediyorum.

Yaradan hepimize merhamet etsin ve bizi kurtuluşla ödüllendirsin.

Yehuda Leib

MEKTUP - 16

1925, Varşova

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın,

Mektubunu dün aldım ve çok memnun oldum çünkü benim arzuladığım gibi yapmak istediğini gördüm. İlk soruyla ilgili olarak diyebilirim ki, sözlerin çok kafa karıştırıcı. Bu derin bir konu ve ben şu sıra çok meşgul olmama rağmen konuyla ilgili biraz çalıştım; muhtemelen bugünden sonra daha iyi anlayacaksın.

Baal Şem Tov adına daha önce söylediğim gibi, *Mitzva* (sevap) yerine getirmeden önce kişi asla İlahi Kaderi kişisel olarak almamalıdır. Tersine şunu söylemelidir, “Eğer ben kendim için değilsem, kim benim için?” Bu cümleden hareketle kişi tekrar düşünmeli ve inanmalıdır ki, *Mitzva*'yı yerine getirmesi “Benim gücüm ve benim elimin kudreti” ile değil, yalnızca önceden benimle ilgili böyle bir niyette olan Yaradan'ın gücüyle gerçekleşmiştir ve ben buna göre hareket ederim.

Dünyasal konularda da bu böyledir çünkü maneviyat ve maddesellik birbirine denktir. Dolayısıyla, kişi günlük ekmeğini çıkarmadan önce düşüncelerini kişisellikten çıkarmalı ve şöyle demelidir, “Eğer ben kendim için değilsem, kim benim için?” Bununla beraber diğerlerinin yaptığı gibi ekmeğini kazanmak için maddesellikteki tüm taktikleri yerine getirmelidir.

Fakat akşam olup da kazancıyla eve döndüğünde, asla bu kazancı kendi nitelikleri nedeniyle elde ettiğini düşünmemeli tersine bütün bir gün evinin bodrumunda oturmuş olsaydı bile,

Yaradan bunu önceden onun için tasarladığı için ekmeğini kazandığını ve bunun böyle olması gerektiğini anlamalıdır.

Yüzeyde meseleler bunun tersi gibi görünse ve mantıksız gelse de, kitaplardan ve yazarlarından öğrendiğimize göre kişi inanmalıdır ki, Yaradan Kendi yasası içinde bunu onun için kararlaştırmıştır.

Bu *HaVaYah Elokim* birleşmesinin anlamıdır. *HaVaYaH* demek, Yaradan'ın her şey olduğu ve maddesel hiçbir şeyin yardımına ihtiyaç duymadığı İlahi Kader demektir. *Gematria'da Elokim*, insanın maddesel cennet ve yeryüzü sistemi içinde O'nun tasarladığı doğaya göre hareket ettiği ve bu yasaları diğer dünyasal varlıklar gibi yerine getirdiği *HaTeva'dır* (Doğa). Ama yine de, kişi *HaVaYaH'a*, yani İlahi Kadere inanır.

Bu inançla onları birbiriyle birleştirir ve “onlar elinde bir gibi olur”, bu nedenle Yaradan'a büyük bir memnuniyet verir ve tüm dünyalara ışık getirir.

Üç muhakemenin—emirler, günah ve izin— anlamı budur. Emirler kutsallık, günah *Sitra Ahra'nın* yeridir, izin ise ne emir ne de günahdır. Daha ziyade kutsallığın ve *Sitra Ahra'nın* üzerinde savaştığı yerdir.

Kişi izni olanları yerine getirip, onları kutsallığa atfetmediğinde, tüm bu yer *Sitra Ahra'nın* hükmü altına girer. Kişi güçlendikçe ve elinden geldiğince birleşmeyi sağlamak için izni olanları kendine bağlandıkça, bu izni kutsallığın hükmü altına sokar.

Bu nedenle, atalarımızın şu dediğini yorumladım, “Öyle anlaşılıyor ki, hekime şifa izni verilmiştir.” Bu demektir ki, şifa kesinlikle Yaradan'ın elinde olmasına ve insana ait taktikler O'nu Yerinden kıpırdatmamasına rağmen, bu yerin kutsallık ve günah arasındaki yer olduğunu ve buna izin verildiğini bilmesini sağlamak için kutsal Tora bizi “ve onun tamamıyla iyileşmesine sebep olacak” sözüyle bilgilendirir.

Öyle anlaşılıyor ki, biz kendimiz bu “izni” kutsallıkta fethetmeye mecburuz. Fakat bu nasıl olacak? Kişi doktora gittiğinde ve doktor ona binlerce defa kullanılmış ve test edilmiş ilacı verdiğinde iyileşiyorsa, inanmalıdır ki hayatı önceden tamamen kararlaştırılmış olduğundan, doktor olmasa da Yaradan onu iyileştirecekti. Bu nedenle, Yaradan'a şükreder ve böyle yaparak, *izin verilenleri kutsallığın hükmü altında fetheder*.

“İzin” bütün meselelerinde bu böyledir. Bununla kutsallığın sınırlarını öyle genişletir ki, birdenbire kendini ve tüm varlığını kutsallıkta yaşarken görür. Aslında kutsallığın sınırları o kadar genişler ki, ulaşması gereken yere ulaşır.

Yukarıda söylenenleri sana pek çok kez açıkladım çünkü bu konu İlahi Kader ile ilgili net bir algısı olmayan pek çok insan için bir engeldir, “bir köle efendisi olmayan bir yaşamda kendini rahat hisseder.” Kişi çalışma yapmak yerine daha fazla güvenmek ve inancından kaynaklanan soruları daha fazla uyandırmak ve doğüstü kanıtlar elde etmek ister.

Bu nedenle, daha önce açıkladığım gibi, *Adam HaRişon'un* günahından bu yana Yaradan bu günah için *HaVaYaH* ve *Elokim* birleşmesi formunda bir ıslah planladığı için günahlar cezalandırılır ve ölüme mahkûm edilir.

“Alnının teriyle ekmek yiyeceksin” sözünün anlamı budur. İnsan doğası gereği kişi elde ettiklerini kendi çabasıyla elde ettiğinden, ona bunun Yaradan'ın bir hediyesi olduğunu söylemek çok zordur. Bu nedenle İlahi Kadere tam olarak inandığını göstermek için çalışmaya gelir ve çalışması olmasa bile buna ulaşabileceği hükmüne varır. Bu yolla günahı hafifletilir.

Dolayısıyla, sen bunu bilip, Doğa'nın Yaradan'ın bir koşulu olduğunu anladığında, neden “aşmak için geldi” koşulunu “aşmak için gelecek” yararına zaman zaman bozduğun için bir kez daha düzeltmiyorsun? Yaradan'ın gerekliliklerini bozan kişi kesinlikle başarısız olacaktır çünkü *HaVaYaH* ve *Elokim*'i birleştirmemiştir ve “Ben günah işleyecek ve tövbe edeceğim” diyen kişinin tövbe etmesine izin verilmez.”

Ayrıca, uygulanabilir eylemler varken, neden deneysel olsun? Senin İlahi Kaderi kanıtlamaya gerek olmadığını düşünmeye nasıl geldiğini anlıyorum, bununla ilgili olarak seni pek çok defa uyarmıştım.

Bedeni sürdürmenin pişmanlığı cümlesiyle ilgili yazdıkların kesinlikle olması gereken bir şey. Eğer gün içerisinde ve daima güçlü bir insansan, irdeleme sırasında hiç leke bulmazsın. Bu demektir ki, sen de bu çalışmanın tamamlanmasına biraz yardım etmişsin.

Kıskançlık, kibir gibi hislerde olduğu gibi, öfke sırasında da bu aşağı yukarı böyledir. Tüm bu lekeler, sahip olduğum niteliklerin gücü ve elimin kudretinden dolayı olduğu fikrinden gelir. Ancak iyi eğilimi kötü eğilimin üzerine getiremediği ve ihmalkarlık nedeniyle “Eğer ben kendim için değilsem, kim benim için” diyemediği için çalışmada düşmekten kaçınmak, büyük ustalık gerektirir tıpkı şöyle yazdığı gibi, “Ve aptal kendinden emindir ve övünür.” Ancak, Baal Şem Tov adına yazığım gibi, yukarda olan her şey sabit, değiştirilemez ve ebedi yasalardır.

O'nun düşüncelerinin bizim düşüncelerimiz olmadığını anlamak zorundayız. Yaradan söz konusu olduğunda realitede zıtlık yoktur; bu sadece bizim beş duyumuzun algısıdır.

Ayrıca anlamalıyız ki, bütün harfler ve onların kombinasyonları bizim tarafımızdan oluşturulmuştur, oysa üst olanın içinde dünyadaki her düzeni çevreleyen iki form vardır— memnuniyet ve kızgınlık. Memnuniyet huzuru ve onun tüm hazzını içerirken, kızgınlık eylemin tüm gücünü içerir. Her, ama her an, yaratılışın yenilenmesidir ve bu “Işığı Yapan ve karanlığı yaratan” sözünün anlamıdır.

Yehuda Leib

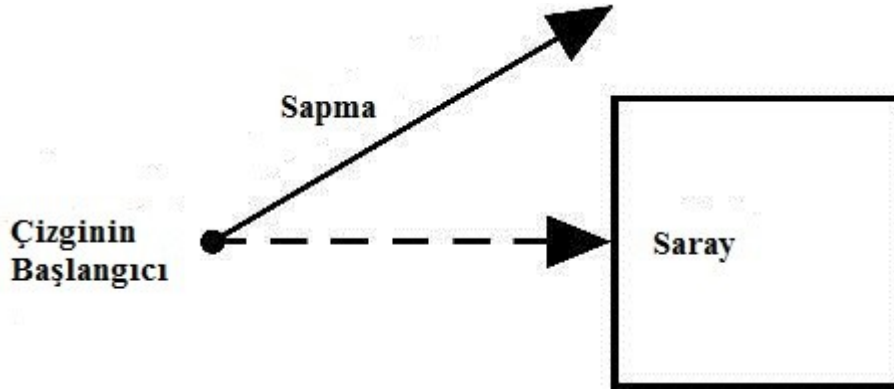
MEKTUP - 17

1926

Sevgili,

İzin ver Tanrı çalışmasındaki orta çizgiyle ilgili olarak, o daima sağ ve sol çizgi arasındaki hedefin olacağından, seni bilgilendireyim. Bu böyledir çünkü kişi tembel tembel oturandan daha kötü bir yerdedir. Kralın sarayına varmak için yürümesi gereken yol çok ince olduğundan, yoldan çıkacak olan da odur.

Çizginin başlangıcında yürümeye başlayan kişi bir saç teli inceliğinde bile olsa, sağa ya da sola sapmamak için çok dikkatli olmalıdır. Bu böyledir çünkü sonrasında düz gitmeye devam etse bile, eğer başlangıçtaki sapma bir saç teli kadarsa, şu açıktır ki gerçek çizgiden çıkmış olduğu için kralın sarayına artık ulaşamaz, şöyle olduğu gibi:

Bu gerçek bir benzetmedir.

İzin ver sana “Tora, Yaradan ve İsrail birdir” sözünün manası orta çizgiyi açıklayayım. Bedene girdiğinde ruhun amacı, bedenle kıyafetliyen köküne geri dönmeyi başarmak ve O’na tutunmaktır, tıpkı şöyle yazdığı gibi “Yaradan’ı sevmek için O’nun bütün yollarını yürümen, emirlerini yerine getirmen ve O’na tutunman gerekir.” Görüyorsun ki konu “O’na tutunmak” ta bitiyor, yani bedenle kılıflanmadan önceki gibi.

Ancak, bunun için büyük hazırlık gerekir ki bu da O’nun yollarında yürümektir. Yine de Yaradan’ın yollarını kim bilir? Aslında bu “613 yolu olan Tora” sözünün anlamıdır. Bu yollarda yürüyen kişi sonunda arınır, ta ki bedeni, onla O’nu Yapan arasındaki demir duvar olmaktan çıkana kadar, şöyle yazdığı gibi, “Ve taştan kalbi etinden çıkaracağım.” Sonra O’nu Yapan’a, ruhun bedenle kıyafetlenmesi öncesinde olduğu gibi tutunur.

Öyle anlaşılıyor ki burada üç unsur söz konusudur: 1) **İsrail**, kendini köküne geri dönmeye zorlayan kişi; 2) **Yaradan**, kişinin özlem duyduğu kök; 3) **Tora’nın 613 yolu**, onun

vasıtasıyla kişinin ruhunu ve bedenini arındırması. Bu **şifadır**, şöyle yazdığı gibi, “Kötü eğilimi ve şifası için Tora’yı, Ben yarattım.”

Ancak, bu üç unsur gerçekte bir ve aynıdır. Sonunda Yaradan’ın herhangi bir hizmetkârı onları tek ve birleşmiş olarak edinir. Üç bölünmüş olarak görünmesinin sebebi, kişinin Yaradan çalışmasında bütünlük içinde olmamasındadır.

İzin ver şunu açıklığa kavuşturayım: Yaradan onu sana getirene kadar, onun tamamını değil ucunu görürsün. Bilinir ki, ruh Tanrı’nın bir parçasıdır. Bedene girmeden önce ruh köke bir dal gibi bağlıdır. *Yaşam Ağacının* başlangıcında, O’nun dünyaları böyle yarattığını görürsün çünkü O, “Merhametli” ve “Bağışlayıcı” gibi O’nun kutsal adlarını açığa çıkarmak ister. Bu konu çok derin bir konudur.

Ancak kalemimin izin verdiği kadarını yazabilirim, “Bütün Tora Yaradan’ın isimleridir.” Edinimin anlamı şudur, “Edinemediğimizi adlandırmayız.” Kitaplarda yazılıdır ki, tüm bu isimler bedene girmeye mecbur edilen ruhun ödülüdür çünkü ruh beden vasıtasıyla Yaradan’ın adlarını edinir.

Ruhun değeri edinimine göredir. Bir kural vardır: **Manevi herhangi bir şeyin devamlılığı onu bilmenin faziletine bağlıdır.** Dünyasal bir hayvan sadece kendini hisseder çünkü akıl ve maddeden meydana gelir.

Bu nedenle, manevi his kesin bir bilgidir ve manevi önem bilginin değeriyle ölçülür, şöyle yazdığı gibi, “Kişi aklına göre değerlendirilir.” Ancak, **hayvan bilir ama asla hissedemez.** Bunu derinliğine özümse.

Ruhların ödülünü iyi anla: Ruh bedene girmeden önce, bir dalın ağaca tutunması gibi köke bağlı olsa da, küçük bir noktadan başka bir şey değildir. Bu noktaya ruhun kökü ve onun dünyası denir. Ruh, bu dünyaya beden içinde gelmemiş olsaydı, kendi dünyasında yani kökün içinde kendi kısmında kalmış olacaktı.

Ancak ruh Yaradan’ın adlarına geri dönmesini sağlayan Yaradan’ın yollarında ki bu Tora’nın 613 yoludur, daha fazla yürüdükçe, değeri de edinmiş olduğu adların seviyesine bağlı olarak o kadar fazla büyür. “Yaradan her bir erdemliye 310 dünya verir” sözünün anlamı budur.

Yorum: Ruh iki erdemliği barındırır. Üst Erdemlik ve Aşağı Erdemlik, tıpkı bedenin *Tabur’dan* (göbek) yukarı ve *Tabur’dan* aşağı ayrılması gibidir. Bu nedenle, yazılı ve sözlü Tora’yı edinir ki bu iki defa 310, *Gematria’da* 610 olmak demektir. Bunlar Tora’nın 613 *Mitzvot’u* ve *Rabanan’ın* (yüce Rabbilerin) yedi *Mitzvot’u*dur.

Yaşam Ağacı’nda şöyle yazılmıştır, “Dünyalar yalnızca Yaradan’ın adlarını ifşa etmek için yaratılmıştır.” Bu nedenle, görürsün ki, ruh bu murdar maddeyle kıyafetlenmek için indikten sonra, bu dünyaya gelmeden önceki köküne, kendi dünyasına daha fazla tutunamaz. Tersine değerini, kökündekinden 620 defa daha fazla arttırmak zorundadır. *Yehida’ya* 620 sayısını

ifade eden *Keter* denildiği için *Yehida*'ya kadar uzanan tüm *NRNHY'nin*, tam mükemmelliğin anlamı budur.

Böylece 620 adın anlamı, Tora'nın 613 ve *Rabanan'ın* yedi *Mitzvot*'unun, gerçekte ruhun beş niteliği yani *NRNHY* olduğunu anlayabilirsin. Bu böyledir çünkü *NRNHY'nin* kapları yukarıdaki 620 *Mitzvot*'tan gelir ve *NRNHY'nin* ışıkları her bir *Mitzvah*'daki Tora ışığıdır. Öyle anlaşılıyor ki, Tora ve ruh birdir.

Yaradan, yukarıda bahsettiğimiz 620 *Mitzvot*'taki Tora'nın ışığını giyinmiş *Ayn Sof* ışığıdır. Bunu iyice anlamalısın çünkü atalarımızın “Bütün Tora Yaradan'ın adlarıdır” sözünün anlamı budur. Bu demektir ki, Yaradan bütündür ve 620 ad kısımlar ve parçalardır. Bu parçalar, ışığını bir defada değil yavaşça birbiri ardına edinen ruhun adımları ve dereceleridir.

Tüm bu söylenenlerden, ruhun tüm 620 kutsal adı, bedene inmeden öncekinden 620 defa daha fazla edinmesinin kaderinde yazılı olduğunu anlayabilirsin. Ruh, Tora'nın ışığının kılıflandığı 620 *Mitzvot*'ta, Yaradan ise Tora'nın kolektif ışığında belirir. Böylece “Tora, Yaradan ve İsrail'in” aslında bir olduğunu görürsün.

Bu sözleri dikkatlice çalış çünkü onların yalın bir açıklaması var. Bu onların şöyle söylemesiyle ilgilidir, “Kelime anlamını açıklamayacağım” ve sen önünde olanı anlamaktan memnun olmalısın.

Şimdi Yaradan çalışmasının tamamlanmasından önce Tora, Yaradan ve İsrail'in üç anlayış olarak ortaya çıkması konusuna geri dönelim. Bazen kişi ruhunu tamamlamak ve İsrail olarak addedilen köküne geri dönmek ister. Bazen de Yaradan'ın yollarını ve Tora'nın sırlarını anlamak ister, “Kişi Yüce Olanın emirlerini bilmiyorsa, O'na nasıl hizmet edecek?” Bu Tora'dır.

Bazen kişi Yaradan'ı edinmek ister, yani tam bir bilme ile O'na tutunmak ister. Kişi temelde sadece bundan üzüntü duyar ve Tora'nın sırlarını edinme mücadelesinde olmaz. Aynı zamanda kişi ruhun köküne yani bedenle kıyafetlenmeden önceki haline dönmesiyle ilgili olarak da mücadele vermez.

Bundan ötürü, Tanrı çalışması için hazırlanmış olan çizginin üzerinde yürüyen kişi, eylemin sonu başlangıcıyla eşit olduğundan, üç üst cepheyi eşit olarak arzulayıp arzulamadığını görmek için sürekli olarak kendini test etmelidir. Eğer kişi birini ikincisinden ya da üçüncüsünden daha fazla isterse, o zaman gerçeğin yolundan sapar.

Bu nedenle, “Üst Olanın yollarını ve Tora'nın sırları olan emirlerini bilmeyen, O'na nasıl hizmet edecek?” olduğu için, sen de Yüce Olanın emirleri için özlem duyma hedefine tutunmalısın. Üçü arasında orta çizgiyi garantileyen tek şey budur.

“Tövbenin kapısını bana bir iğne deliği kadar aç, Ben sana at arabasının geçtiği kapıyı açayım” sözünün anlamı budur. Yorum: Bu açıklık giriş veya çıkış için değil, ipliği geçirmek ve çalışmak içindir.

Benzer şekilde, sen sadece Yüce Olanın emirlerine, çalışmasına özlem duyarsan, sonrasında Ben sana hole açılan bir kapı açarım. “Yaşadığım sürece her amel (İbranice Hol gibi telaffuz edilir) ve yeryüzü Yaradan’ın ihtişamıyla dolacak” ayetinin anlamı budur.

Yehuda Leib

MEKTUP - 18

Varşova

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın;

...“Kişi düşündüğü yerdedir,” zamansız darbenin acısından uzak dur. Dolayısıyla, kişi bereket eksikliğinde olmadığına emin olduğunda, çabasını Tora’ya odaklayabilir çünkü “kutsanan kutsanana tutunur.”

Fakat güven eksikliği çaba gerektirir, çaba *Sitra Ahra*’dadır ve tüm çabasını sadece Tora sözlerine odaklayamadığında, “lanetlenen kutsanmışa tutunamaz.” Yine de kişi uzak denizlere açılmak isterse, bu şeylere asla kafa yormayıp, kıvılcımlarını henüz birlik olmamış zamana ve yere dağıtmamak için sanki arkasından koşan biri varmış gibi olabildiğince çabuk normale dönmelidir.

Bilin ki, şimdi olduğu gibi, zaman ve yer haricinde, aşağıda olanlara hiç bir darbe gelmez. İster yardımı dokunsun ister sıkıntı yaratsın ya da Tanrı korusun şimdiki anda ümitsizlik yaratsın, şunu söylemek isterim ki bu “tüm zamanlarda ve dünyadaki tüm yerlerde sonu hızlandırmaktır.” “O’nun öfke anı ” ve “Öfkesi ne kadar sürer? Bir an,” sözünün anlamı budur.

Dolayısıyla, kişinin şimdiki ve gelecek anlarını O’nun yüce adına sunmasından başka bir seçeneği yoktur. Zor olduğu ve tüm zamanlar onun için değerli olmadığı için

O’nun huzurunda anı reddeden kişi, aptallığını açıkça ortaya koyar çünkü kişinin çalışması kesinlikle değişen zaman ve olaylarla değişmesine rağmen, O’nun çehresi bunlarla kıyafetlenmemiştir. Bu nedenle mantık ötesi inanç ve güven bizim için hazırlanmıştır, kişi bunları zor zamanlarda çaba sarf etmeden ve bıkmadan kullanabilir.

“Bu şekilde altı gün boyunca O’nun çalışması kolaylaşır,” sözünün anlamı budur. Yaratılışın kökü *Hey* harfi, hafiftir, onun seviyesini yükseltme çabası asla yardımcı olmaz çünkü o “mantık yok, amaç da yok,” sözünde olduğu gibi bir kenara atılır. Dolayısıyla cennet krallığının yükünü üstüne alan kişi, Yaradan’a tapınmada çaba harcamaz, O’na gece ve gündüz, karanlıkta ve aydınlıkta tutunur. Yağmur—gelecekte ve şu anda yaratılan—onu

durduramaz çünkü *Ein Sof* olan *Keter* her şeyi eşit olarak aydınlatır. Aptal—arkasından ve önünden üzerine gelen engellerin altında yürüyen— herkese *Dvekut* (birleşme) eksikliğini, bozukluk ya da kendi adına kötülük olarak hissetmediğini söyler.

Eğer hissetmiş olsaydı, kesinlikle az veya çok *Dvekut* eksikliğinden kendisini kurtaracak bir yöntem bulacaktı. Bu yöntem sıkıntıda bir insandan, saklandığı yerde Yaradan'a yakaran bir hırsızdan bile ister "inancın düşüncesi" ya da "güven" ister "duasının yakarışında," olsun onu arayandan asla kaçamaz. Bu sebeple dalın kökten ayrılmasını engelleyecek *Mohin de Gadlut*'a gerek olmaz..

"Eğer bu üçünü onun için yapmazsa," o halkın arasına, insanların köleliği altına, "bedava, parasız" olana "çekilir" çünkü boş şeylerle çalışmasında ona bir şey verilmez. Bu şöyle yazıldığı gibidir, "Böyle yapanlar, onlar gibi olur," ve tapınılan tarafından yaratılan—kendi çalışmasına hürmet eden—onlardan ne alır? Dolayısıyla, *yukarıdan kısıtlama aldığını söyleyen kişi, Efendi'si adına yalan söylemiş olur*. O kötü niyetle bunu yapamadığını iddia eder çünkü onun eksikliği *Ketarim*'ine güçlü bağlarla bağlı olduğundan, Yaradan'a tutunma arzusu yoktur. Bu demektir ki, tüm kalbiyle bu eksiklikten sonsuza kadar ayrılmak istemez.

"Satın alacak, yiyecek paran yok. Gel, parasız, bedelsiz şarap ve süt al," sözünün anlamı budur. Diğer bir deyişle Yaradan'a tek duamız bize O'nun ilmini ve ihtişamını vermesidir çünkü O, bizim O'nun önünde kendimizi bu arzularla donatmamızı ister tıpkı "Arzu, arzuyu çeker ve arzuyu getirir," sözünde olduğu gibi.

Örneğin, bir talep olmadan kralın önüne gelmek nezaketsizlik olduğundan, hediyein kendisiyle hiç işimiz olmasa da az veya çok O'yla *Dvekut*'ta olma arzusuyla O'na geliriz.

Bu nedenle kalbindeki büyük özlemle krala tutunmak isteyen bir köle, soylu davranışlar sergilemeye çalarak, kendisi için bir takım istekler hazırlar. Fakat kral onu reddeder. Eğer akıllıysa krala kalpteki noktasının samimiyetini anlatır—hediyenin peşinde olmadığını, az da olsa kral ona pay verirse ne koşulda olursa olsun krala bağlı olacağını. Sonra birdenbire kral ona bunu bayağı olanın gözünde hor görülen yani dua, inançla günün yirmi dört saati bir an bile olsa asla istenmeyecek olan ve değeri daima kalpteki noktanın arzusuyla ölçülen *Dvekut* formunda ifşa eder.

Oysa bayağı olan —kalpteki noktasında— Kralın kendisiyle *Dvekut*'a değil, O'nun hazla beraber güç ve nitelik dağıttığı sayısız hediyesi karşılığında kalbinin derinliklerinden akan kıvılcımlara özlem duyar. Bu sebeple onlar O'yla *Dvekut*'u karşılığında alacakları ve "ne olacak ki?" açısından yorucu bulurlar.

Ancak, "altının meyveleri..." sözünü bilen kişi, eksikleri olduğunu söyledikleri için onlara aptal diyen kalbi eksik olanlara güler.

Fakat "Ataların vaadi bitmez," ve "Arınmaya gelen yardım alır." Sabah ilk iş uyanır uyanmaz O'yla *Dvekut*'un anını kutsamalı ve aklına boş bir düşünce gelmesin diye yirmi-dört saat boyunca kalbini Yaradan'a açmalı ve bunu doğa üzeri ya da imkansız görmemelidir.

Aslında demir ayırımı yapan doğanın imajıdır ve kişi hissettiği doğanın ayırımını iptal etmeli ve önce bu ayrımların O'ndan gelmediğine inanmalıdır. Sonra kendi doğal arzusunun üzerinde olsa da kalbinin derinliklerinden dua etmelidir.

Bilin ki daima, formlar Keduşa'dan olmadığı zaman bile size engel olur ve hatırladığınız anda da dururlar. Bütün gücünüzle kalbinizi açın böylece Yardan O'nla Dvekut'u engelleyenlerden sizi korur. Aşamalı olarak kalbiniz Yaradan'a alışarak genişler ve O'na tutunmaya özlem duyar ve Tanrı'nın arzusu sizin tarafınızdan yerine getirilmiş olur.

Yehuda Leib

MEKTUP - 19

1927

Sevgili ruh eşim, öğrencim ve tüm dostlar,

Bütün mektuplarınızı aldım, dileyelim onlar Yaradan'ı memnun etsin. Ancak, "Babanın Tanrı'sını bil ve O'na hizmet et." **Bilmek** demek, **farkında olmak** demektir, çünkü bilmeyen bir ruh iyi değildir. Bu demektir ki, eğer kişi efendisini bilmiyorsa, bir ruha sahip olsa ve O'na hizmet etmeye büyük özlem duysa bile, bu iyi değildir.

Bir ruha sahip olsa bile, "öz yükseklerden ona akana kadar" O'nu bilmeye hazır değildir. Ancak, kişi kulak kabartmalı ve ataların sözlerini dinleyip tüm kalbiyle onlara inanmalıdır.

Şöyle yazılmıştır: "Şüphesiz iyilik ve şefkat tüm hayatım boyunca beni izleyecek." Baal Şem Tov bunu şöyle yorumlar: "Yaradan senin gölgen." Tıpkı kişinin her hareketini izleyen ve ulaştığı her yere uzanan bir gölge gibi. İşte Yaradan'a göre insanın yaptığı da budur. Bu demektir ki, Yaradan sevgisi uyandığında kişi Yaradan'ın da yoğun bir özlemle ona doğru uyandığını görmelidir. Rabbi Akiva'nın şu sözlerinin anlamı budur: "Ne mutlu sana İsrail, seni arandıran ve önünde arındığının huzurunda olduğun için."

Bu nedenle, kişinin Yaradan'a yaklaşmasının başlangıcında ona çembere benzeyen bir ruh verilir. Bu demektir ki, Yaradan kişiyi özlem ve arzu içinde olduğu her an uyandırır. Bu şairin söylediği şeydir: "Şüphesiz iyilik ve şefkat tüm hayatım boyunca beni izleyecek." Kral Davud tüm İsrail'in kolektif ruhudur. Bundan dolayı, kişi daima O'nunla Dvekut'a (bir olmaya) ulaşmak için özlem duyar.

Ancak, kişi kalbinden bilmelidir ki, Yaradan onu, onun Yaradan'ı izlediği gibi izler. Kişi büyük özlem içindeyken bile asla bunu unutmamalıdır. Kişi, Yaradan'ın da kendisinin gibi bir yoğunlukta ona bağlanmak için kişiyi izlediğini ve özlediğini hatırladığında, sonrasında özlem ve arzu dolu sonu gelmeyen Zivug (birleşme) ile ruhu mükemmelliğe doğru gittikçe güçlenir. Sonunda kişi sevgiden tövbeyle ödüllendir, yani *Vav*, *Hey'e*, Şehina da (Kutsallık) Yaradan'la birlik içinde olmaya geri döner.

Ancak, Efendisi'nin bilgisinden ve farkındalığından yoksun bir ruh, özlem belli bir dereceye yükseldiğinde büyük bir düşüşe geçer. Bu böyledir, çünkü kişi şimdi Yaradan'ın onu sevmediğini düşünür. Yazıklar olsun bu utanca ve gözden düşmeye! Sadece arzusunu ve özlemini ebedi sevgiyle dolduramamakla kalmaz, aynı zamanda sadece onun Yaradan'a özlem duyduğunu düşündüğünden, "Bu mücadeleciden, bir dedikoducu çıkar," aşamasına gelir. Yaradan'ın da aynı ölçüde onu dilediğini ve ona özlem duyduğunu söyleyen atalarına inanmaz.

Kalbi atalarımızın inancıyla dolmayanlar adına ne yapmalıyız? "Etimden Tanrı'yı görecekmiyim?" Size pek çok defa bu dünyanın teminatının *Otiot* (harfler) olduğunu ve maneviyatta *Otiot* olmadığından, kişinin onların maneviyattaki asıl yerini kopyalaması gerektiğini ispatlamıştım.

Ancak, kapların kırılması nedeniyle, tüm *Otiot* maddesel şeylere ve insanlara verilir. Kişi kendini ıslah ettiğinde ve köküne ulaştığında, onları teker teker toplayarak köküne, kutsallığa geri getirmelidir. "Kendine ve tüm dünyaya erdemlik tarafından hüküm vermeli," sözünün anlamı budur.

Yaradan ve Şehina'nın birleşmesi meselesi, kişinin özleminin giderdiği, maddesel bedeninin doğumuna neden olan, en alt Zivug gibidir. Bu da diğeri gibi, belli ölçüdeki özlem ve arzunun belli ölçüde yoğunlaşmasının bir sonucu olarak olur. Sonra, o bir ok gibi *Nefeş* (ruh), *Şana* (yıl) ve *Olam'a* (dünya) ulaştığı için kişinin tohumu da kutsanmış olur. "Orada nasıl tövbe olur," sözünün anlamı budur. *Hey Tata'a* (alt Hey) *Nefeş, Şana ve Olam'ı* içerdiğinden, aynı yerde, aynı zamanda, aynı kadınla.

Nefeş, özlem ve arzunun ölçüsüdür. *Şana* değişen teşviktir, tam Zivug, geçmiş ihtişamın tamamen yenilenmesidir. Bunun anlamı şudur, onlar maddi dünyada ayrı düşmeden önce köklerinde *Dvekut* içindeydiler. Ancak kişi "tam birleşme," denen bu yüce Zivug'a hemen hazır olamaz. Daha ziyade, "Yalnız iyilik ve merhamet beni izleyecektir."

Dolayısıyla, "acı çeken erdemli" sözünün anlamı Zivug'un başlangıcındaki teşviktir. Yaradan'ın kişinin *Dvekut'u* için arzusu yoktur, bu nedenle kişi "aynı şey" ve "aynı yer" ihtiyacındaki özlem ve arzuda sevgiyi tadamaz. Bu nedenle o kendini, *Oneg* (mutlu) olmak zorunda olan *Nega* (ıstırap) denilen acı aşamasında bulur.

Ancak, "zaman aklın yapmadığını yapar." Yaradan tüm uyarıyı sayar ve onları planlanan gün için, yoğunlukları ölçüsünde, tam ölçüde toplar. "Feryat etmesin diye sesi uyandır," diyen şairin kastettiği şey budur. *Tekia* (vuruş, borazan sesi) Zivug'un tamamlanmasıdır, ruhun bu dünyanın reenkarnasyonu ile kıyafetlenmesinden önce, bu, Yaradan ve Şehina'nın, yukarıdan aşağıya doğru Zivug'udur.

Bundan sonra, kişi köküne dönmeye hazırlanırken bir seferde, tam bir Zivug başlatamaz, fakat *Nefeş* derecesi olan teşviki yaratır, devirler yoluyla Şehina'yı, tüm gücüyle titreyerek ve terleyerek izler ta ki tüm gün ve gece sürekli olarak zirveye tırmanana kadar.

Bu kitaplarda yazılanlar gibidir. Kişinin ruhu *Nefes* derecesini tamamlarken, daha da yaklaşır ve böylece acısı ve özlemi büyür. Bu böyledir, çünkü tatmin olmamış arzu, arzunun ölçüsüne göre arkasında büyük bir ıstırap bırakır.

“Ses” sözünün anlamı budur. Şair bize şunu söyler, “Uyandır,” yani sen Şehina’nın içinde teşvike sebep ol. “Ses” senin için başka hiçbir şeye benzemeyen büyük bir ıstırapa sebep olur ki bu “o inledi” sözünün anlamıdır, çünkü “Kişi üzgün olduğunda Şehina ne diyecek?” Ve neden sen böyle yapıyorsun? Bu “feryat etmesin,” diyedir.

Bu demektir ki, “Erdemlinin erdemi, onu günah gününde kurtarmayacaktır.” Tüm sırları bilen O, kişinin kalbindeki O’na yakın olma arzusunu bilir ki bu kesintiye uğramış olabilir. Bu nedenle, O, Kutsanmış Olan, O’nun teşvikini, yani Zivug’un başlangıcını artırır, eğer kişi O’nun sesini “Senin gölgenin Tanrı’sı” yoluyla sözündeki gibi dinlerse, teşvikin artan ıstırapı nedeniyle düşmez. Çünkü kişi görür ve duyar ki, Şehina da artan özlem nedeniyle acı çekmektedir. Bu nedenle, kişinin özlemi güçlenir ve bu her defasında, kişinin kalpteki noktası açılmayan sıkı bir düğümle bağlanana kadar gittikçe yoğunlaşır.

Idra’da Rabbi Şimon Bar-Yohai bununla ilgili şöyle der: “Ben en sevdiğim içimim ve O’nun arzusu üzerimdedir. Tüm bu zamanlar bu dünyaya bağlıydım, Yaradan’a bir düğümle bağlıyım ve bu nedenle, şimdi, O’nun arzusu benim üzerimdedir. Şöyle ki, “Tüm sırları bilen O, onun budalalığa geri dönmeyeceğine şahitlik edene kadar.” Bu nedenle, kişiye ebediyen, Hey’den Vav’a dönüş, yani tam bir Zivug ve geçmiş ihtişamın tam bir yenilenmesi garanti edilir, bu “büyük Tekia,” anlamına gelir.

Tüm bunlar, (borazanı) üflemenin erdemi ve gücüyle feryat etmeyi engeller ve kişi aptallığa geri dönmez. Sonra kişi, “bilme,” denen, sonu gelmeyen Zivug’da tam bir bilince ulaşır. Buna ilave olarak, kişi görür ki, ona gelen zorluklar, “bilmek” içindi. “Aynı zamanda” sözünün anlamı budur, yani “sırları bilen O’na, bilinen” yani sonsuza kadar erdemli kalması için, o zaman, bu gücü onun içinde yaratmıştır.

“Aynı yerde”, geçmiş ihtişamın, azalmadan önceki haline dönmesidir, benden pek çok defa duyduğunuz gibi, Yaradan ıslahın sonunda yeni bir şey yapmaz. Daha ziyade, “istiyorum” dediğin zaman, “Ve sen eski dükkânda uzun süre tutulanları yiyeceksin.”

“Aynı kadınla...” “...Zarafet aldatıcı ve güzellik boşunadır; fakat Tanrı’dan korkan bir kadın kutsanacaktır.” Bu demektir ki, hazırlık sırasında güzellik ve zarafet ortaya çıkar ama kişinin özlem duyduğu mükemmelliğin özüdür. Ancak, sadece korku ve özlem arzulan mükemmelliğin özü olduğu için ıslah sırasında yeryüzü “Yaradan’ın bilgisiyle dolu olduğunda” “Zıt bir dünya göreceğim.” Sonra kişi hazırlık sırasında kendine yalan söylediğini hisseder. Bu “mutlu olan bir erdemli” sözünün anlamıdır, yani büyük Zivug garantisi verilen kişi için, bu tam bir oluşur. Bu tam bir erdemdir.

Tüm dostlara bu sözlerimi göster, sözlerimle sizi erdemlinin kitapları ve yazılarıyla kutsamış olacağım.

Yehuda Leib

Sıkıntılarım pek çok, size olan özlemimden bahsetmeyeceğim fakat yaklaşan kurtuluştan eminim. Mektuplarınızdan beni mahrum etmeyin, en azından haftada bir mektup yollayın. İnanın ki, bana yazdığınız sürece cevap hemen gelecek.

Dostumuz.... Hiç mektup almadım, belki de O'ndan korkanlara gerek yoktur? Beni haberdar edin, ondan ve onun evinden haber almayı özledim.

En iyi dileklerle, Tanrı'nın izniyle, iyi konuları uzun uzadıya konuşuruz.

Yehuda

MEKTUP - 20

1927, Londra

Ruh eşim ve öğrencim, mumun sonsuza kadar yansın,

...Gittikçe güçlenen dostların *Dvekut*'undan (birleşme, yakınlık) neden beni haberdar etmedin? Bu senin öğretme başarının, bizim geleceğimizin esası.

Pek çok sorunumdan dolayı her birinizin arzusuna göre hareket etme enerjimin olmadığını itiraf etmekten utanmıyorum ama gece ve gündüz kalbimdesiniz. Sizin esenliğiniz ve bütünlüğünüzün susuzluğuyla yanıyorum ve sizin için ne kadar çabaladığımı Tanrı bilir fakat tüm bunların boşa gitmeyeceğinden eminim, Tanrı'nın sözü sonsuza kadar kalacak.

Fakat neden *Şavout* bayramında "Benim sevdiğim ceylan gibidir" ayetiyle ilgili olarak öğrettiğim "Yüzü arkaya çevirmek" konusuna ilişkin yüzün, kaçma ve saklanma esnasında gizlilik ve uzaklık için duyulan acının ölçüsü, *Ahoraim (arkadaki)* formunda, yapılandığını unuttunuz? Aslında bu *Ahoraim*, fiilen *Panim*'dir (yüz/ön), tıpkı atalarımızın yüzün arkada olmasıyla ilgili söylediği gibi, "yüzü arkaya çevirmek." Bu, "Ben, Tanrım, değişmem ve sen, Yakup'un oğulları yok edilmezsin" sözünün anlamıdır, yani şöyle yazıldığı gibi, "Ben'i arayanlar, Ben'i bulacak."

Şofar'ın üfleme gayesini sana neden üflediklerini bilmen için yazmıştım. "Gün Tanrı'mıza kutsal olduğu için." *Şofar*'ın sesini duyarken sözlerimin sana ulaşmayacağını bilmeme rağmen, "Onlar duymadan önce, Ben cevap vereceğim," dediği için bunu yazdım.

Sen de mektubumu tüm dostlara göster ve belki sözlerime kulak kabartırlar.

... Bugünden itibaren dilerim ki, tozdan Kutsallığa yükselmek için “öfke ve kibri yükselterek” tıpkı ağır yük altındaki bir öküz ve eşek gibi, Tora ve *Mitzvot*’ta güçlenelim, o zaman günahlar erdemlik olur çünkü O’nun ihtişamı tüm yeryüzünü doldurur.

Yehuda Leib

Kurtuluşumuzun yakın olduğundan ve Yaradan’a beraberce bolluk içinde hizmet etmekle ödüllendirileceğimizden eminim, Tanrı’nın dileğini başaracağız.

MEKTUP - 21

1927, Londra

Ruh eşim,

Mumun sonsuza kadar yansın.

Ocak ayının on üçünde yazdığın mektubunu aldım. “Dışsallığımı ıslah etmek için nefsi köreltmeye ne kadar ihtiyacım olduğunu fark ettim,” demenle ilgili olarak şunu söyleyebilirim ki, ne buna ne de dışsallığını ıslah etmeye ihtiyacın var. Bu kuralı sana kim öğretti? Önceki gibi bana bağlı olmadığın için başka yollar öğreniyor olmalısın.

Bil ki, bütün yaşamında benden başka güveneceğin başka biri yok ve ben sana dışsallığını değil, içselliğini ıslah etmeni tavsiye ediyorum, çünkü yalnızca içsellik ıslah edilmeye hazırdır. İçselliğin, günahların çoğalmasına bağlı olarak bozulmasının asıl nedeni gösteriş ve kibrin işareti olan kirliliktir. Kirlilik, nefsin körelmesinden korkmaz. Tersine ondan zevk alır çünkü kibir ve gösteriş nefsin köreltilmesiyle güçlenir ve artar.

Eğer günahlarını temizlemek istersen, nefsin köreltilmesi yerine kibrin iptali ile uğraşmalısın yani dünyadaki en kötü ve aşağılık insan olduğunu hissetmeye başlamalısın. Bunu anlamak eğitim ve öğrenim gerektirir ve kendini kandırıp kandırmadığını anlamak için her sefer bunu test etmelisin. Dostların önünde kendini eğmen de buna yardım eder.

Ancak, aklında tutmalısın ki, sadece doğru insanların önünde kendini eğmelisin. Eğer bununla fiilen meşgul olmak istersen, Tanrı korusun yabancıların önünde değil, grubumuzun önünde kendini iptal etmelisin. Ancak kesinlikle bilmelisin ki, dünyanın en kötü ve aşağılık insanı sensin çünkü gerçek bu.

Aslında benim tavsiyem açık ve kolay, bedenin gücünü tüketmediği ve tam bir arınmışlık olduğu için en zayıf insan bile bunu yerine getirebilir. Bundan daha önce bahsetmememin sebebi benimle aynı yerde beraber olduğundan buna ihtiyacın olmadığı ve öğrenmeye ve iyi ameller yerine getirmeye gerek olmadan kendi düşüklüğünü aşamalı olarak fark ettiğin içindi.

Fakat şimdi benimle beraber olmadığından, kibrin iptaline yukarda bahsettiğim şekilde bağlanmalısın.

Ve en önemlisi Yaradan'ın seni tam bir tövbeyle ödüllendireceğiyle ilgili güvenini güçlendirmek ve ebediyet için tek bir bağla O'na nasıl tutunacağını bilmek için yoğun bir şekilde dua etmelisin. Bu en önemlisidir ve bu Yaradan'a hizmet edenle etmeyen arasındaki farktır. "Rahat etme ve O'nun rahat etmesine izin verme" ta ki O, bütün günahlarını ve suçlarını affedene ve seni O'na ebediyen yakınlaştıran kadar.

Aynı zamanda bana da sanki bulunduğumuz yer bizi ayırmıyormuş gibi tutunmalısın. Atalarımız şöyle der, "Kutsal yağla yağlanmış kişiye tutun, sen de kutsanırsın." Baal Şem Tov'un öğretilerindeki en önemli prensip budur, erdemli olanla eşleşmek ki bunu anlayacak kadar bilgesin.

İnan bana benim tarafımda bir engelleme ve ağırlık yok. İsrail'de beraberken senin için yapabileceğim daha fazla şeyin olduğunu bilseydim kesinlikle seni bırakmazdım. Fakat gerçekte senden uzaklaşmam özellikle senin yararına oldu. Ayrılışım sadece senin iyiliğin için.

Yehuda Leib, Rabbi Simcha Ashlag'ın oğlu ve öğrencisi.

MEKTUP - 22

1927, Londra

Ruh eşim, mumun sonsuza kadar yansın,

Ocak ayının on dördündeki mektubunu aldım. Fakat dostum neden senin için düzenlediğim kuraldan memnun olmayıp, yeni kurallar soruyorsun? Sana daha önce ilkinde alışmadığın sürece, basit olsun veya olmasın diğer kuralları yerine getirme izninin olmadığını söylemiştim. Fakat şimdi bunu unutmuş görünerek, yeni kurallar için kapımı çaluyorsun. Bu eğilimin kışkırtıcılığı olmalı.

Sana hatırlatmalıyım ki söylediğim ilk kural sadece O'nla *Dvekut*'la ödüllendirilene kadar yukarıya çıkman içindir, aşağıda olduğu gibi:

1. Yaklaşık olarak gece yarısından çok değil, iki saat sonra (yani *Arvit*'ten (akşam duası) sekiz saat sonra) O'nun çalışmasına hazırlan.
2. İlk iki saat "gece yarısı *Tikkun'una*" bağlan, İsrail'in sürgünü ve günahlarına bağlı olarak Kutsallığın acısıyla ilgili ıstırap duy, sonra onuncu saate kadar dua et ve yakar.

3. Onuncu saatten duaya kadarki zaman *Bereşit Hohma*, benzerleri ve ARI'nin yazılarını çalışma zamanıdır. Çalıştığın her şeyi içselleştirdiğinden ve anladığından emin ol. Eğer tam anlayamazsan, kalbini açana ve anlayana kadar O'na rahat verme çünkü bu çok önemlidir, bilgeliği Yaradan verir.
4. Tanrı korusun, aylıklığa izin vermeden Tora için zaman ayır. Birbirini izleyen beş saatten az olmayacak şekilde kendini buna ada. Gün içerisinde istediğin zaman arasında konuşmak için ara vermediğin sürece bunu yapabilirsin, bu çalışma arka arkaya yapılmalıdır. Çalışmada hiçbir şeyi unutmamaya dikkat et, olabildiğince tekrar et. Ayrıca öğretmen olmayı öğrenmek senin için çok yardımcı olur.

Bu beş saat içerisinde istediğin kişilerle bir grup içinde öğrenebilirsin, fakat çalışmayla ilgisi olmayan şeylerden konuşma, ibadet için bile olsa. Eğer partnerin sadece iki ya da üç saat çalışmak isterse, beş saati tamamlamak için daha sonra çalışabilirsin. Günün geri kalanı işini yapabilirsin.

Böylece senin olanı alırsın, şimdi acele et ve Yaradan'ı yanına al, böylece sana yazdıklarımı ve Rashbi'nin *İdra Zuta*'daki şu sözlerini anlar, başarıya ulaşırsın; “Ben sevdiğim içinim, bu dünyaya bağlı olduğum her gün, ona tek bir bağla, Yaradan'ın bağıyla bağlıyım. Bu nedenle üzerimde ‘O’nun aşkı.”

Birkaç ay sonra, bu düzene alışarak ilerlediğinde, bana haber ver sana Yaradan'ın yollarında ilaveler yapayım.

Doğrusu maneviyatta zaman ve yer hiç engel oluşturmadığından, senden çok da uzak değilim. Neden *Şavuot* Bayramında “Sevdiğim ceylan gibi,” ayetiyle ilgili söylediklerimi hatırlamıyorsun? Atalarımız şöyle der, “Ceylanın kaçarken arkasına bakması gibi, Yaradan'da İsrail'den ayrıldığında, Yüzünü çevirir.” Daha önce yorumladığım gibi, yüzün *Ahoraim*'de (Arka/sonra gelen) olması, İsrail'e bir kez daha tutunma özlemi ve arzusunda olmaktadır. Bu Yaradan'a tutunma özlemi ve arzudur, özlem ve arzunun derecesi gerçekte yüzün kendisidir, tıpkı Rabbi Yehuda HaLevi'nin “Ruhumu Kutsa” kitabında yazdığı gibi, “Sen Yaradan'ı görmek için koştuğunda Ben'im yüzüm senin duandır.”

Dolayısıyla, en önemlisi bu özlem ve arzuyu arttırmaktır böylece yüz belirir, Amin, dileyelim öyle olsun.

Bana daha çok mektup gönder, bu senin için iyi olur.

Yehuda Leib

MEKTUP - 23

1927, Londra

Ruh eşim, mumun sonsuza kadar yansın,

...Senin konunun dünyaların basamaklandırılmasıyla kıyaslanmasını dostlarının onaylamamasına ilişkin olarak diyebilirim ki, onlar benden önce üst dünyaları anlamak zorunda olduklarını öğrendiler çünkü düzen budur—önce yukarıdan aşağıya sonra aşağıdan yukarıya. Bu böyledir çünkü maddi bir pınar yalnızca maddeselliğe neden olur ve baktığı her şeyi cisimleştirir. Manevi bir pınar ise tersine sadece manevi imgeleri yayar ve baktığı her yer kutsandır.

Kaynaklarını hissettikleri zaman maddesel imgeler bile, tam olarak maneviyata döner, benzer olarak ya da benzeyerek değil, gerçek anlamda maneviyatta olurlar, şöyle yazıldığı gibi, “O mührün altındaki kil gibi değişti ve her şey bir giysi gibi durdu.”

Benden istediğin şey, birleşme konusunu tekrarlamam çünkü bunu yazarlardan almakla ödüllendirilmediğine göre merak ediyorum da kitaplardan nasıl alacaksın?

Şiirsel sözlerin şöyle başlıyor, “Vecizelerimi sürdüreceğim ve şöyle diyeceğim, ‘*Omer*’le (sayma) ölçülmüş kelimeler.” Gerçekten de kelimelerini *Omer*’le ölçüyorsun fakat *Omer* kutsamasına şükretmek için daha çok çaba göster çünkü “bir omer, ephah’ın (ölçme birimi, aynı zamanda “nerede”) onda biridir. *Ephah* demek, senin “*Ephah* sağ taraftır ve *Asirit* (onda bir) *Asurot* (yasaklanmış) kelimesinden gelir” yazdığın gibi, büyük akıl karışıklığı demektir, çünkü gelenekler için bir kaynak, Pentateuch için bir kaynak vardır, tıpkı “Kral senin saç örgünle tutsak edildi” sözünde olduğu gibi.

Ölçü, inanç ve güven yoluyla kalbin karışıklığının tutsaklığını belirtir yani bütün karışıklık kaybolur. Bu *Omer* ölçüsüdür. Bu nedenle ona şükretmeliyiz ki mektubunda bunu bulamadım.

Şöyle denir, “Açgözlü adam Tanrı’yı lanetler ve reddeder.” Bu demektir ki, dua için yarısını yapar ve bütün olanın dua edecek bir şeyi olmadığından, kendisi için dua eden bütün değil ikiye bölünmüştür. Bu nedenle atalarımız ödül almak için değil, bütünlük için çalışmamız konusunda bizi uyarırlar. Bu yüce bir sırdır ve bunu sadece kendileri için olmayanlar anlar.

Bu nedenle atalarımız şöyle der, “Ev sahibi böler, misafir şükreder” yani kişi kendine ev sahibinin ona bütünlük verdiği yalanını söylememelidir. Daha ziyade gerçeği olduğu haliyle, kesin bir duyarlılıkla hissetmelidir. Bu nedenle şöyle denir, “Ev sahibi böler,” yine de misafir şükretmelidir.

“Misafir” kelimesi “Yaradan korkusuyla kokan” sözünden gelir. Bölme sırasında kişi sanki tamammış gibi ev sahibinin verdiği şeyi aldığı için her durumda şükreder. Kişinin şükürünün ölçüsü hediye aldığındaki neşenin ölçüsüdür ve bu sadece “Onun hazzı Yaradan korkusuyla olacak” vasıtasıyla mümkün olur.

Atalarımızın söylediği şudur, “Eğer bir ölçü buğday çalar, onu öğütür, yoğurur, pişirir ve bölerse nasıl şükredecek? Şükretmez, fakat lanetler.” Hırsız soyduğu kişiye ona bir şey vermediği için teşekkür etmez. Daha ziyade kendi arzusu dışında zorla ondan almıştır.

Kişinin hak kazandığı bölme ve ödül ilk kötülükten doğar çünkü “Günah, günaha neden olur.” “Başlangıçta o bir örümcek ağyken sonunda halat gibi olur .” Her şey başlangıca akar.

Ama yine de, Üst Olandan zarar gelmeyeceği açık olmasına ve tüm eksikliğin ve bölünmenin Yaradan tarafından yapıldığına inanmasına rağmen, ilk kötülükle ilgili böyle düşünmez. Öyle görünüyor ki, o Yaradan’ın arzusuna karşın O’ndan çalan gerçek bir hırsızdır.

“Bilgi ağacı buğdaydır,” şöyle yazdığı gibi, “Bir ölçü buğday çalan.” *Se’ah* (ölçü), tıpkı “*Se’ahse’ah*’da (tam ölçü), Sen onu gönderdiğin zaman onla Mücadele Edeceksin ” sözünde olduğu gibidir. Buğday ilk günahdır. Dolayısıyla, “o öğütüp, pişirmesine” rağmen, o günahtan gelen bir *Mitzva* olduğu için şükretmez ve lanetler, yani onlar halat haline gelirler ve sonra kişi mantık ötesi yücelik ve ayırımı ima eden, “Bu tamamen Yaradan içindir” sözünü, *Challah’ı*, *Hulin* (dünyevi) kelimesinden ayırır. İlk kötülük için olmasaydı bu yüce *Mitzva* gerçekleşmiş olmayacaktı.

Bütün bunlar kişi hırsız olduğu içindir, bir erdemlinin af dileyip, şükrettiğini görmez bu nedenle tüm kalbiyle şükretmez ve sevgiden tövbe etmez, sonrasında günahlar ona erdemlik olarak görünür. Buğday ölçüsünün kendi elinin gücü değil, Yaradan’ın hediyesi olduğunu bilmez.

Bu sebeple atalarımız şöyle der, “misafir” değil, “Ev sahibi böler,” yani buğday ölçüsü de Yaradan’ın ölçüsüdür, “O’nun anlaşmasını yerine getirmek ve O’nun emirlerini hatırlamak” için. Misafir, ev sahibinin sadece onu memnun etmek için Kendini sıkıntıya soktuğuna inanmada yeteri kadar güçlendiğinde, tüm kalbiyle O’na şükreder. Öyle görünüyor ki, bu bölünme yukarıdan aşağıya Yaradan’ın kutsamasından sonra kendi içinde gerçekten bütün bir şeydir.

Fakat önce, kişinin aşağıdan yukarıya kendi bereket pınarı konusunda güç kazanması gerekir. Bu demektir ki, “Tanrı korkusuyla kokan” ve “Annesinden ve babasından çalan ve ‘bu suç değil’ diyen kişi yıkıcı olanın dostudur” sözlerinde yazıldığı gibi, kokuyla güç kazandığı ve çaba gösterdiği için ona “misafir” denir. Diğer bir deyişle, ilk kötülük annesi ve babası nedeniyle bedeninde köklenir, bu nedenle kişi, yukarıda bahsettiğimiz gibi bu Yaradan’ın hediyesi değildir diyerek bir hırsız haline gelir. Bu nedenle annesinden ve babasından çalmış ve sonra suça günah ilave etmiş olur çünkü şöyle demektedir, “Bu suç değil.” Bu demektir ki, Tanrı korusun yıkımın *Mitzva*’sından gurur duyar.

Omer kutsamasının, kişinin buğday ölçüsünde bile olsa, kokuyla Yaradan’ın hediyesini hissetme ihtiyacında olmasının anlamı budur. Bu sırada neşesi tüm çalışmasında bütün olur ve bununla ödül tekrar bütün ve “Tanrı erdemlinin yolunu bilir” olur.

Yehuda Leib

MEKTUP - 24

1927, Londra

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın;

Ocak ayının on dördündeki mektubunu aldım ve çok memnun oldum. Senden dostlarla bağ kurma çabası içinde olmanı istemiştim, dilerim Yaradan seni amacına ulaştırır.

Hepiniz Tora çalışmasının eksikliği içinde olduğunuzdan, lütfen dostum hem açık hem de saklı Tora'nın çalışmasında güçlen çünkü kötü eğilim sadece ilmin eksikliğinde olan kalbe yerleşir.

Ayrıca tembellik yapmamaya çok dikkat et çünkü “tembellik kirişi çökertir” ve o bu dünyadaki en sert *Klipa*'dır (kabuk). *Klipa* tamamen eylemlerin miktarına göredir: Tembelliğin işareti üzüntü, tetikte olmanın işareti neşedir.

Eğer bu kadar zor olmamış olsaydı, ruh için iyi olduğundan hoca olmak için çalışmanı önerebilirdim. Fakat en önemlisi dua et ve yapmak istediğin her şeyde Yaradan'a güven, bu sana başarman için yardımcı olacaktır.

Bildiğin gibi dua ve güven el ele gider. Yaradan'ın her ağzın duasını, özellikle Kutsallıkla ilgili olanı duyduğuna tam bir inançla inanmalıyız. Bu inançla güven elde ederiz ve sonra dua tam olur, güvenle korunduğumuza ve tüm gün neşe ve güven içinde olmakla ödüllendirileceğimize inanmalıyız.

Sana söylediklerimi unutma—kalktıktan sonraki ilk saatte düşünce vasıtasıyla kalbini “gece yarısı *Tikkun*'una (ıslah)” bağla. Kutsallığın ıstırapıyla, eylemleri nedeniyle acı çeken kendin için üzül. Ancak, bunu bir saatten fazla uzatma. Sonrasında kalbini inanç ve güvenle bütünlük içinde Yaradan'ın yollarına yükselt, Tora'ya bağlan ve tüm gün memnuniyet içinde ol. Eğer dilerse uykuya gitmeden önce de yarım saatliğine kötü eğilime bağlanabilirsin.

Ancak, Yaradan çalışmasına bağlandığımızda bizi özellikle üzme isteyen kötü eğilimin tuzaklarına dikkat et. Böyle zamanlarda kötü eğilime şöyle de, “Haklı olsan da, bekle, kralın huzurunda olduğum zaman değil, senin için belirlediğim saatte ortaya çık.” Bu nedenle rahip mihrabı bereketlendirmek için özel giysiler giyer.

Aklını benim bu sözlerimle doldurursan, O'yla *Dvekut*'a yaklaşmakla ödüllendirilir ve Yaradan'ın arzusunu yerine getirmede başarıya ulaşırsın.

Yehuda Leib

MEKTUP - 25

1927, Londra

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın,

...

Sana yazmış olduğum Tora'daki yenilikleri anlamadığını söylemenle ilgili olarak diyebilirim ki, tüm bunlar senin için netleşmiş olmalı. Çalışma şeklini düzelttiğinde kesinlikle anlayacaksın. Bu yüzden sana onlardan bahsettim.

“Günahlar ona ödül olur” sözüyle ilgili olarak şöyle bir açıklama yapmışsın; kişi Yaradan'ın huzurunda tövbe ettiğinde açık bir şekilde görür ki, onu bu kötülöklere Yaradan zorladı ama yine de sanki kendi kötülöklerymiş gibi onları ıslah etmek için isteyerek ruhunu çalışmaya verir. Bu şekilde günahlar ona ödül olur. Fakat bu hedefin merkezine ulaşmaya yetmez çünkü sonunda kötülüğü değil zorlamayı ödüle çevirmiş olur.

Ayrıca, *Adam HaRişon*'un günahını yorumladığında, onun ruhunu mecburi sürgüne mahkûm ederek ve zorlamayı hata olarak göstererek yoldan uzaklaşmış oluyorsun. Senin açıklamana göre bir bebeğin kendini kirlletmesi veya babasının amelleri nedeniyle kirlenmesi arasında fark yok çünkü sonunda bebek kirlidir ve yıkanması gerekir, merak ediyorum da kir nasıl olur da saf olandan yayılır?

Son sözlerin içten çünkü sana ait olmayan bir yere girmişsin, kendine ait olmayan kıyafetlerle kendini saklama alışkanlığın nedeniyle özellikle senin için yazmış olduklarımı iyi anlamamışsın. Dilerim ki bu sözler, senin başkalarının alanına girmene engel olur, tıpkı Zohar'da yazdığı gibi, “Kişi olmaması gereken yere bakmamalıdır.”

Yazdıklarınla ilgili şöyle yazılmıştır, “Sen'in insanların, İsrail'in ihtiyacı sayısız.” Bir diğerinin benzeri gibi olan başka bir zaman yok, kapıdan kapıya, oradan buraya gidenler için kapılar açılmayacak. Durumlarındaki değişimlerin de sonu var. Tora'nın sözlerini yazarak onlara diyorum ki, bu şekilde en azından birkaç ay ve iyi zaman kazanmış olurlar. Fakat iyi zamanlar azsa ya da bozuk olan ıslah olandan fazla ise ve sözlerim unutuluyorsa ben ne yapayım?

Elbette insan aklı sözlerimi hiçbir surette anlamaz çünkü onlar kalbimin harflerinden oluşturulmuş ve söylenmiştir.

Girdiğin ve nasıl çıkılacağını bilmediğin düşünle ilgili olarak diyebilirim ki, meseleyi incelemekten yorgun düşmüşsün, genel olarak sevgiden tövbe eden kişi tam bir *Dvekut*'la yani en yüksek dereceyle ödüllendirilir ve günahları için hazır olan kişi cehennemdedir. Bunlar realitenin birbirine en uzak iki ucudur.

Öyle görünüyor ki, her şeyin önceden düzenlenmiş olduğunu göstermesi ve her bir ruhun zaten onun ışığında, iyiliğinde ve sonsuzluğunda yapılandırılmış olması haricinde, “bütünlük” olarak adlandırılması gereken “tövbe” kelimesiyle ilgili olarak çok dikkatli olmalıyız. Utanç ekmeği nedeniyle çamurdan bedenle kıyafetlenene kadar ruh kısıtlamaya gider ve sadece bu şekilde yaptığı tüm kötü eylemlerden elinde kalan ödülle beraber *Tzimtzum*’dan (kısıtlama) önceki köküne döner. Ödül genel olarak gerçek *Dvekut*’tur yani ruh utanç ekmeğinden kurtulur çünkü onun alma kapları ihsan etme kaplarına döner ve formu O’nu Yapan’la eşitlenir, bunu sana sık sık anlatmışım.

Düşme yükselme amacıyla olursa, düşünüş değil, yükseliş olarak kabul edilir. Gerçekte düşünüşün kendisi duanın harfleri bereketle dolu olduğu için yükseliştir, kısa bir duada harflerin eksikliği nedeniyle bereket az olur. Atalarımız şöyle der, “Eğer İsrail günah işlememiş olsaydı sadece Musa’nın beş kitabı ve Joshua’nın kitabı onlara verilmiş olacaktı.”

Bu neye benzer? Genç bir oğlu olan zengin bir adama. Bir gün bu zengin adam uzun yıllar sürecek bir geziye gitmek zorunda kalmış. Fakat oğlunun o yokken servetini iyi yönetemeyeceğinden korktuğu için varlığını değerli taş, mücevher ve altınla değiştirip, tüm bunları saklamak için toprağa derin bir mahzen kazdırmış ve oğlunu da buraya koymuş.

Sadık hizmetkârlarını etrafına toplamış ve oğlunun yirminci yaş gününe kadar mahzenden çıkmasını engellemeleri emrini vermiş. Her gün ona yiyecek ve içecek götürecekler fakat asla ateş veya mum vermeyeceklermiş. Ayrıca güneş ışığının girmemesi için mahzenin duvarlarını sık sık kontrol etmelerini ve her bir çatlağı sıvayla kapatmalarını emretmiş. Sağlığı için ise her gün onu bir saat dışarıya çıkartmalarını, şehirde yürütmelerini fakat kaçmaması için çok dikkatli olmalarını, yirminci doğum gününde ise ona mum verip, camı açmalarını ve dışarı çıkmasına izin vermelerini tembihlemiş.

Doğal olarak oğlanın ıstırapı dayanılmaz olmuş, özellikle kaçmaya çalıştığında acımasızca dövüldüğü ve kendisi gün ışığından birkaç dakika yararlanıyorken, diğer çocukların belli bir saate bağlı kalmadan ve yanlarında gardiyanları olmadan sokaklarda yediğini içtiğini gördüğü zaman.

Fakat en çok da öz babasının emirlerinin bu ıstırapa neden olduğunu duyduğu zaman üzülmüş. Doğal olarak babasını yaşadığı tüm acının sebebi olarak görmüş.

Yirminci doğum gününde babasının emrettiği gibi hizmetkârlar ona mum indirmiş. Oğlan mumu yakıp etrafına bakınmış. Aman tanrım bir de ne görsün? Çuvallar dolusu altın ve her türden değerli mücevher.

Ancak bundan sonra babasının gerçek merhametini, tüm bu zorluğun onun iyiliği için olduğunu ve hizmetkârların onu mahzenden çıkaracağını anlamış. Mahzenden çıktığında başında ne gardiyan ne de zalim hizmetkârlar varmış. Tersine, dünyadaki insanların en zengini soylu bir adam haline gelmiş.

Gerçekte burada yeni bir şey yok çünkü başlangıçta da bu kadar zengindi fakat algısında kendini tüm bu günler boyunca çukura sıkışmış bir halde yoksul ve sefil olarak gördü. Şimdi ise tek bir anda muazzam zenginlikler elde etti ve çukurun dibinden çatının tepesine çıktı.

Bu hikâyeyi kim anlar? “Günahın” bir kişinin dahi dışarıya çıkmaması için dikkatle gözlemlenen derin mahzen olduğunu anlayan kişi. Senin anlayıp anlamadığının da merak ediyorum.

Çok basit: Mahzen ve dikkatli gözlemin hepsi “imtiyazlar” ve babanın oğluna olan merhametidir. O olmadan oğlanın babası kadar zengin olması mümkün olmaz. Fakat hatalar değil, “günahlar” asıl günahdır. İlahi irade onları buna zorlamaz. Daha ziyade zenginliği tekrar elde etmeden önce bu his kelimenin tam anlamıyla hüküm sürer. Fakat bir kez zenginliğini geri kazandığında, görür ki tüm bunlar babasının zalimliği değil, merhametidir.

Şunu anlamak zorundayız ki, baba ve biricik oğlu arasındaki tüm sevgi bağı, babanın oğlu için hissettiği mahzen, karanlık ve dikkati gözlemlenmiş şefkatin farkındalığına bağlıdır çünkü oğul babasının merhametinde büyük çaba ve yüce bir bilgelik görür.

Kutsal Zohar tövbeyle ödüllendirilen kişiye Kutsallığın, günlerce oğlunu görmediği için ıstırap çeken yumuşak kalpli bir anne gibi göründüğünü yazar çünkü her ikisi de büyük tehlike içinde olduklarından birbirlerini görmek için büyük çaba harcamıştır, fakat sonunda beklenen özgürlüğe kavuşur ve birbirlerini görmeye başlarlar. Sonra anne oğluna sarılır, öper, onu rahatlatır ve bütün bir gün ve gece onunla usulca konuşur. Ona olan özleminden, bugüne kadar deneyimlediği yolların tehlikelerinden, nasıl daima onunla beraber olduğundan ve Kutsallığın asla değişmediği halde nasıl onunla beraber acı çektiğinden fakat oğlunun bunu göremediğinden bahseder.

Bunlar Zohar’ın sözleridir: “O (anne) oğluna şöyle der: ‘Burada uyuduk; burada hırsızların saldırısına uğradık ve kurtulduk; burada derin bir çukura düştük,’ gibi. Hangi aptal bu huzur veren hikâyelerdeki hazzı, mutluluğu ve büyük sevgiyi anlamaz?’”

Gerçekte Kutsallıkla yüz yüze gelmeden önce, ölümden daha zor olan ıstırap hissedilir. Çünkü bu sırada, *Ayin* (harf), *Nega* (ıstırap) kelimenin sonundadır, oysa huzur veren hikâyeler anlatıldığında *Ayin* harfi kelimenin başlangıcında olur ve onu *Omeg* (haz/memnuniyet) yapar. Ancak onlar aynı dünyayken sadece bir kez parlayan iki noktadır. Şimdi günler ve yıllarca birbirini endişeyle bekleyen bir baba ve oğul hayal et. Sonunda birbirlerini gördüklerinde oğul sağır ve dilsizdir ve birbirlerinden kesinlikle haz alamazlar. Öyle anlaşılıyor ki, sevginin özü krallık hazzının içindedir.

Yehuda Leib

MEKTUP - 26

1927, Londra

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın,

Aralık ayının beşinde yazdığın son mektubunu aldım, mektuplarımın azlığına şaşırmanla ilgili olarak sana diyebilirim ki, pek çok sıkıntım var ve bu nedenle Yaradan'ın beni görmesi için dua ediyorum.

Ona yazdığım mektupta “Ev sahibi keser, misafir şükreder” sözünü anlamadığımı yazan dostumuzla ilgili yorum yapmamana şaşırđım. Zamanın yıkıcı etkisine bağlı olarak Tora'nın ve *Mitzvot*'un yüküne layık olmaya özlem duymaktan yorgun düşmüşsün gibi görünüyor.

Bu kadar uzaktan sana ne diyebilirim ki, sesimi ve sözlerimi duymadan, sadece yaşam ruhu onlara üflenene kadar sana kuru ve yavan gelen mektuplarıma bakıyorsun. Yaşam ruhu çaba gerektirir ve sana göre çaba da zaman ister.

Şöyle yazılmıştır, “Altın bir çan ve nar, cüppenin kenarlarında asılı...o kutsal bir yere girdiğinde onların sesi duyulur.”

Ephod (cüppe) kelimesi, *Ei Po Delet* (kapı nerede) kelimelerinden gelir çünkü *Delet* (kapı) kapalıyken, açıklığın olduğu yerde durur. Maddesellikte kapıyı, açıklığı gördüğün gibi görürsün. Oysa maneviyatta sadece açıklığı görürsün. Fakat açıklığı bütün ve saf bir inanç olmadan göremezsin. Sonra kapıyı görürsün ve o anda kapı açılır çünkü O birdir ve O'nun adı “Birdir.”

Bu güce, atalarımızın sözlerine önemsemeye “inanç” denir. Bu bir seferde değil ancak eğitim, uyum sağlama ve çalışma ile gerçekleşir. Bu bir çocuğun eğitilmesine benzer, onu yetiştiren bir öğretmen olmadan insan işlenmemiş bir taş gibidir. Genel olarak bu çalışmaya, insan kavrayışının ötesinde, kalın bir örtü gibi olduğundan “cüppe” denir.

Eğitim sırasında, kişi açıklığı arayan herkes gibi “ileri ve geri” aşamasındadır. Yürüyüşün son anında açıklığa yaklaşmışken yorgun düşer ve arkasını döner. Bu ilerleyişe *Ze Hav* (bana bunu ver) sözlerinden gelen *Zahav* (altın) denir, Zohar'da yazıldığı gibi ilerleme, O'nla *Dvekut* için duyulan özlem ve arzu vasıtasıyla gerçekleşir ve kişi bunu hissettikçe *Ze Hav*, *Ze Hav* der.

Aynı zamanda ona “çan” denir çünkü kapıyı açma gücü yoktur ve ona arkasını döner, bu nedenle ileri geri giderek zamanını harcar, açıklığı arar. Ayrıca ona *Rimon* (nar) da denir çünkü aklın-üstünde olanın *Romemut'u* (yücelik/ululuk) onu her taraftan sarar. Bu nedenle ona *Rimon* denir aksi takdirde tamamen düşer.

Zamanla büyük kötülük ve endişe, kenarları olmayan *Ei Po Delet* (kapı nerede) etrafında hem çan hem de *Rimon* (biraraya gelen) formunda “cüppenin her tarafında” toplanır.

Fakat neden Yaradan, Yarattıklarına böyle yapar? Bu böyledir çünkü kişi kutsal bir yere girdiğinde “Tanrı’nın ağzının” (Po Delet gibi hecelenir) açığa çıkması için O, sözcüklere ses verir.

Git ve bu dünyanın harflerinde tıpkı bir kemanın tellerinde hissedilen gerginliğin yarattığı sesleri öğren. Tellerin gerginliğe bağlı olarak havada bir titreşim oluşur ki bu sestten başka bir şey değildir. Benzer şekilde her insan kulağında doktorların “kulak zarı” dediği bir çeşit kıvrım vardır. Başkasının ağzı havaya yayıldığında, kulak zarı ona gelen her bir vuruşla farklı titrer ve bu seçilmiş olanın, konuşan türün en büyük faziletidir. Bu yüzden “her şey onun ayaklarının altındadır.”

“Titreşim coşkusu” sözünün anlamı budur. Atalarımız şöyle der, “Coşku olduğu yerde, titreşim olur.” Bu anlaşılması zor bir ifadedir çünkü kısa ve öz olarak şöyle demeliydiler, “Neşe ve titreşim biraradadır.”

Bu bize titreşim olmadan neşe olmadığını anlatır. Bu atalarımızın söylediği gibidir—nerede neşe ve memnuniyet varsa orada titreşim vardır.

Bunu sen kendin de demirden bir kabın içindeki tokmağın (çanın içindeki metal çubuk) çıkardığı sesle deneyebilirsin. Eğer elini kabın içine koyarsan, ses bir anda kesilir çünkü kaptan çıkan ses kabın titreşimidir, elini koyduğunda kabı güçlendirmiş ve titreşimi engellemiş olursun, bu nedenle de ses kesilir.

Bu şekilde sesi, ses ve titreşimin aynı olduğunu öğrendin. Ama yine de tüm sesler önceki formun, yani titreşimin kulağa hoş gelme niteliğine uygun değildir. Örneğin, gök gürültüsü korkutur ve insan kulağına hoş gelmez çünkü titreşim büyük miktarda vuruş gücü içerir ve ayrıca çok uzun sürer. Vuruş gücü az olsa bile yine de kulağa hoş gelmez çünkü uzun sürer.

Buna karşılık kemanın sesi dinleyen kulağına hoş gelir çünkü o vuruş gücü ve özellikle zamanın uzunluğuyla orantılıdır. Zamanı bir dakikalık küçük bir an için bile olsa uzatan kişi hoşluğu bozar.

Tanrı’nın sözlerinin seslerini anlamada da bu aşağı yukarı böyledir. Bu kıymetlidir ve yedi dereceye bölünmüş vuruş gücüyle ilgili büyük hassasiyet gerektirir. Küçük bir parça bile ziyan etmemek adına zamanla ilgili olarak da bu böyledir çünkü orada kibir vardır tıpkı şöyle yazıldığı gibi, “Sen benim ayağımı dölün içine koydun.” Sonra bilirsin ki melekler şarkılarda yükselir ve neşenin olduğu yerde önce titreşim vardır.

Bu nedenle, her gerginlik iyi değildir fakat Tanrı’nın sözü için endişelenen kişi tüm gerginlikleri bir yere toplar ve neşeyi sıkıştırır. Bu “Hadi suları bir yere toplayalım” sözünün anlamıdır yani Allah korusun gerginlikleri değil neşeyi toplayalım.

Atalarımız şöyle der, “Bir keman Davut’un yatağının üzerinde asılı. Geceyarısı olduğunda, bir kuzey rüzgârı gelir ve ona üfler ve o kendi kendine çalar.” Tanrı sözü için endişelen kişiye, kuzey rüzgârı yani Rimon yerine, endişe gelir. Bu sebeple “ev sahibi keser.”

Gece bölünür tıpkı “Bir dua yarısını yapar” sözünde olduğu gibi. Bu nedenle o yatakta uzanır çünkü “O asla erdemlinin düşmesine izin vermez.” Bununla ilgili şöyle yazılmıştır, “Ve o orada yere uzandı.” Atalarımız bunu şöyle açıklar, “*Chaf-Bet* (yirmi-iki) adet harf vardır, *Bet* (iki) harfini tutan *Chaf* (aynı zamanda kaşık) —daha önce bahsettiğim realitedeki en uzak noktalar.

Yatağının üzerinde Rimon vardır. Alttaki nokta belirlediğinde, Yaradan Cennet Bahçesinde erdemliyle beraber dolaşır çünkü kapı açıktır ve Kutsallık kendi şarkılarını ve övgülerini dile getirir. Bu nedenle Davut’un kemani, kuzey rüzgârının titreşimi haricinde hiç bir beste olmadan kendi kendine çalar.

Eğer bu konular yine de açık değilse, git ve alfabeyi çalış— dünyanın onla yaratıldığı *Bet* harfi, *Anochi’nin Alef’i* (I) haricinde hiçbir şeyin eksikliğinde değildir. Bu *Bet’in* kuzey rüzgârındaki çatlağıdır. Bu nedenle “Kuzey rüzgârından kötülük ileri çıkacak” denir ki büyük bir kırıklıktır.

Dolayısıyla, “Kuzeyden altın görkem gelir.” Çanlarla başlar ve iki harf birleştiğinde Yaradan’ın ağzı belirir. Bu nedenle endişe bir yerde toplanmalıdır, sadece Tanrı’nın sözü için endişeli olmak ve sonra kişi “altın bir çan ve bir nar, hepsi cüppenin kenarlarının etrafında” için hazırlık yapar.

Benzer şekilde, kırık olmaktan yavaşça kurtulur ve Tanrı korkusuyla kokar ve “Evsahibinin Kendini sıkıntıya sokması sadece benim için” sözünü hisseder. Titreşen rüzgarın yedi parçasını görür ve bilir, yani Tanrı korkusunun rüzgarına ilaveten Yaradan’ın Mesihi üzerinde esen altı adet daha vardır, şöyle yazıldığı gibi, “Ve ruh huzura erecek... ilmin özü ve anlayış...”

Atalarımız bununla ilgili şöyle der: “Ev sahibi keser.” Bu demektir ki, evsahibi kesse bile misafir bütünmüş gibi o dilime şükreder. Böyle yapmayanla ilgili şöyle denir, “Soyguncular girer ve onu kirletir” tıpkı şöyle yazdığı gibi, “o benimle beraber kraliçeyi de alacak mı” oraya kibir ve öfke yükselterek, saygınlıktan daha çok kırılmış olanla, ahmaklıkla gelmek.

Bu Pinehas *Shalom’un* (barış, veda) kesilmiş *Vav*’ının (*Vav-Yod-Vav*) anlamıdır, kırılmış olanın önünde durduğu için veba durdu. İnsanlar kırılmış olanın üzerinde duran Musa’nın büyük kutsallığında onunla birleşti. Onun ödülü Yaradan’ın Musa’ya şunu demesiydi, “Sonsuza kadar sürecek olan kutsallık anlaşması.”

Onun oradaki “bu anıtı” İbrahim için açıklığa kavuşmuş olur böylece kişi kendini kaptırılmış olduğu meselerin detaylarını dikkate almaz, çünkü bu eğilimin ve *Sitra Ahra*’nın aklındır, ama

sadece genelde. “İnsanın bütün çalışması sadece Kutsallığı başlangıçtaki yılanın beslendiği tozdan yükseltme amacı için olmalıdır” sözünün anlamı budur.

Kitlelerin fikrine kendini adayan, onun önünde eğilen ve onlar vasıtasıyla elde ettikleri bölünmüş refahla yetinen ve “Paylaşılan zorluk, bölünmüş zorluk” diyenler için ben ne yapabilirim? Bu nedenle ödül elde etmek için çalışırlar. Fakat eğer yolları en sonunda on metrenin üzerine çıkarsa, kapıyı görürler çünkü o geniş bir şekilde açılmıştır. Sonrasında, kapı *Yod* (on) üzerinde olduğundan, artık aynı yerde ve aynı zamanda iki zıtlık olmaz.

Şöyle yazılmıştır, “Alaycılarla alay etmesine rağmen, O yoksula merhamet eder.” Bir hikâye ile devam edeceğim umarım anlarsın.

Yüce, cömert bir kralın tek arzusu halkını mutlu etmekmiş çünkü kendisi için yapılmasını istediği bir şey yokmuş. Aksine onun tek arzusu halkı için bir şeyler yapabilmekmiş.

Ancak, onun vereceklerini alanların farklı seviyeleri olduğunu biliyormuş—ona olan sevgileri ve onun yüceliğinin değerinin farkındalığı ölçüsünde değişen seviyeler. Kral sonsuz bir bollukla halkını ama özellikle de buna değer olanları memnun etmek arzusundaymış, böylece diğerleri kralın onu gerçekten sevenlere ödül vermekten kaçınmadığını görecekmış. Kral onları hazırladığı sonsuz hazlarla donatmak istemiş. Kralın sonsuz biçimde yağdırdığı hazlara ilave olarak, bu insanların başka bir özelliği daha varmış— diğer insanların arasından seçilmiş olduklarını hissetmeleri. Bu da kralın onu sevenlere vermek arzusunda olduğu şeymiş.

Diğerlerinin yakınmalarından korunmak için onların da kralın sevdikleri arasında olduklarını ama yine de ödülleri engellendiği yalanını söylemiş ya da kendilerini farklı göstermişler. Kral, mükemmelliği nedeniyle kendisini bunlardan uzak tutmuş ve dolayısıyla planlarını tam olarak hayata geçirebilmek için taktikler geliştirmiş.

Sonunda aklına parlak bir fikir gelmiş: Ülkedeki hiç kimse dışarıda kalmayacak şekilde herkese, bütün bir yıl kral için çalışmaya gelmelerini isteyen bir ferman göndermiş. Bunun için sarayında bir yer ayarlayıp buranın dışında bir yerde çalışmayı yasaklamış.

Ödülleri çalıştıkları yerde olacakmış. Onlar için büyük şölenler düzenleyip, dünyanın her türlü leziz yiyeceğini hazırlayacakmış. Yılsonunda hepsini kendi masası etrafında toplayacak ve böylece kralın yüzünü görenler arasına katılarak, krallıktaki en yüce insanlar olacaklarmış.

İlan bütün ülkeye yayılmış ve halk gardiyanlarla ve duvarlarla çevrili olan kralın sarayına gelmiş. Bir yıl için kendilerini oraya kapatmışlar ve çalışma başlamış.

Kralın onların çalışmasını, kimin ona hizmet ettiğini kimin etmediğini görmek için gözcüler koyacağını düşünmüşler. Fakat kral saklanmış ve etrafta hiçbir denetleme yokmuş. Herkes kendi için uygun gördüğünü ya da uygun görüneni yapmaya başlamış. Ancak, kralın

muhteşem taktiğinden haberleri yokmuş—muhteşem lezzetlerin ve tatlıların içine kötü tadı olan tozlar, bunun tersine çalışma yerine şifalandırıcı tozlar koyduğunu kimse bilmiyormuş.

Denetim kendi içinde açıklığa kavuşmuş: Onu sevenler ve ona gerçekten inançlı olanlar— bu yerde denetim olmadığını gördükleri halde —krala olan sevgileri nedeniyle onun emirlerini dikkatlice yerine getirmiş. Görevlerini onlara söylendiği gibi yerine getirip, belirlenen alanın dışına çıkmamaya çok dikkat etmişler. Bu nedenle şifa veren tozu bedenlerine çekmişler, yemek zamanı geldiğinde tatlıları ve diğer lezzetleri tadıp onlarda daha önce hiç tatmadıkları ya da hissetmedikleri binlerce tat bulmuşlar.

Bu nedenle kralın yüce masasında yiyebildikleri için krala yürekten şükretmişler.

Fakat diğerleri kralın niyetini kesinlikle anlamamış —adanmışlık ve inançla sevildiklerini— ve kralın emirlerini layıkıyla yerine getirmemişler çünkü etrafta bir denetleme olmadığını görmüşler. Çalışma için belirlenen alanı önemsemeyip, kralın mülkü içinde kendileri için uygun gördükleri yerlerde çalışmışlar. Yemek zamanı geldiğinde tatlıları tattıklarında yukarıda bahsettiğimiz acı tozdan dolayı acı bir tat almışlar. Kralı ve çalışmalarını karşılığında onlar için hazırladığı masasını lanetlemiş ve aşağılamışlar. Türlü lezzetler ve hazlar yerine onlara acı veren kralı, en büyük yalancı olarak görmüşler.

Böylece hissettikleri açlık nedeniyle şehirdeki yiyeceklerden yemeğe başlamışlar. Sonra acıları iki misli artmış, hem çalışmalarını iki katına çıkmış hem de kralın sarayında önlerindeki türlü tatları hiç bilmemişler.

Buradaki ders şudur ki, Tora iki bölüme ayrılır: bir bölüm, örneğin *Tefillin*, *Şofar* ve *Tora* çalışması Yaradan'a sevgisi için, bir diğer bölüm insanlarla çalışmak için, örneğin soyguncular, dolandırıcılar, iftira atanlar.

Doğrusu, insanla insan arasındaki bölüm gerçek bir çalışmayken, insanla Yaradan arasındaki bölüm ödül ve kralın masasından yayılan hazlardır.

Ancak, “Tanrı çalışmasının tümü, O’nun içindir” böylece insanlarla çalışma bölümü kralın sarayında olmalıdır, yani “Kutsallığı tozdan yükseltmek.” Burada Yaradan ve insan arasındaki mesafe ölüm iksirine şifa veren bir toz vardır.

Tora ve *Mitzvot*'taki insan ve insan, insan ve Yaradan arasındaki “O yoksullara erdemlik verir” sözünün anlamı budur, “...Ben'i sevenler ve Ben'im emirlerimi yerine getirenler için”—belirlenen alanda bütün çalışmayı yapanlar. Onlar kutsallığın erdemidir ve “onlar topraklarında iki misli kazanacak” çünkü onlar sadece insan için çalışmadıkları için tüm yaşamları boyunca Yaradan'ın lütfuyla onurlandırılacaklar.

Ancak, “Alaycılarla alay eder.” Onlar Allah korusun kralın sarayını küçümser çünkü kutsallığı bir çeşit şaka gibi deneyimlerler. Dolayısıyla kötü olan kötülükten bir şey elde etmez, öyleyse ayrıcalıklı olmayı umarken kötülükten uzaklaşırsa kişi ne kaybeder ki?

Yehuda Leib

MEKTUP - 27

1926, Londra

Saygıdeğer öğrencime, mumu sonsuza kadar yansın,

...

Sizinle beden ve ruh olarak şimdi ve gelecekte bağ kurmayı gerçekten isterim. Ancak sadece ruh ve özle çalışabilir, ruhlarınızı bildiğim için onlarla bağ kurabilirim oysa sizler benim maneviyatımı bilmediğinizden sadece bedenle çalışabilirsiniz. Eğer bunu anlayabilirsen, sana karşı bir uzaklık hissetmediğimi fakat kesinlikle fiziksel bir yakınlığa ihtiyacımız olduğunu da anlayabilirsin. Ama bu benim çalışmam için değil, sen ve senin çalışman için gerekli, böylece bana sorduğunuz pek çok soruyu cevaplandırabilirim.

Yaradan'a, gerçeğin yolunda yürürken sana yol göstermesi, yol boyunca tüm engellerden koruması ve yaptığın her şeyde başarıya ulaşmada yardım etmesi için dua ediyorum.

Kalp ve akılla, özlem ve duayla ilgili sana göstermiş olduğum yolu titizlikle izlemelisin, sonrasında Yaradan kesinlikle bizi başarıya ulaştıracak ve çok yakında ruh ve beden olarak bu dünyada ve gelecekte birleşeceğiz.

Hanukah'ın (2 Aralık, 1926) ikinci günü yazmış olduğun mektubunda ışığın içinde çalışma değil haz olduğundan, dünyanın çalışma için yaratıldığını ve Yaradan'ın karanlığı bu çalışma için —üzerinde çalışma yapılacak bir şey— yarattığını yazmışsın. Bununla ilgili şunu soruyorsun, “Karanlığı ışık olarak hisseden sağın *Klipa*'sı (kabuk) neden vardır ve ayrıca yaratılan varlık karanlığı ışık ve sanki karanlık ona ait değilmiş gibi kendinden ayrı olarak hissediyorsa, o zaman bir ömür boyu bunu nasıl sürdürür? Böyle bir insan neden dünyaya gelir?” Buna tam bir cevap istemişsin ama senin ihtiyacın olan büyük ışıklar değil, bir ruh kadar derinlere işleyen riyakârlığın utancını kendinden uzaklaştırmak. Ve ayrıca...”gerçek yolunu bulur” ve “beşinci yıl” sözleriyle ilgili yorum yapabileceğin sonucuna varmışsın.

Aslında sözlerin kafa karıştırıcı ve ben bu gerçeği bilmiyorum. Noktayı şöyle koymuşsun: Dünya çalışma için yaratıldı. Eğer öyleyse çalışma ebediyen olmalı mı? Oysa bilinir ki, sonsuzluk sükûnet içindedir! Ayrıca, içindeki karanlığı bilmeden ışığı karanlıkla takas eden yaratılan varlıkla ilgili sorunla ilgili olarak diyebilirim ki, sağı soldan nasıl ayıracağımızı bilmek zorundayız, karanlık ve ışık, fitil ve mum gibi olduğundan, sen henüz karanlığı görmekle ödüllendirilmedin. Dolayısıyla, mumu görüp ışığından haz aldıktan sonra soldan sağı öğrenebilirsin.

Peki neden *Klipot*'a büyük güçler atfeden Yaradan'la ilgili soru soruyorsun? Bunula ilgili daha önce ayrıntılı bir açıklama yapmışım, öncelikle Yaradan Kendini, O'na tutunanın O'ndan şüphe duymasından korur ve O'nun sonsuz gücü nedeniyle bu asla gerçekleşmez, burada ayrıntıya girmek istemiyorum.

Fakat sözlerini “yoksul için dua” olarak kabul ediyorum ki bu sitem dolu bir duadır. Ve bu dua diğer duaların hepsinden önce kabul edilmeye en yakın olandır. Bunu Zohar'daki şu ayetlerde görebilirsin, “Yoksul için dua,” “Davut yoksuldur fakat yoksulun duası sistem doludur.”

Ayrıca, endişeli olman iyiye işaret, öyle görünüyor ki tek yol olan bütünlük ihtiyacı içindesin. Bu iyi çünkü beş yıl önce bundan şikâyetçi değildin. “Ve onlar Rephidim'den gelir” Tora'nın ediniminin tek yol olduğunu sana daha önce söylemişim. Fakat bil ki sözlerim senin endişeni gidermez ve seni rahatlatmaz çünkü ilk yılın sonunda şimdikinden daha yüksekteydin. Ama yine de merhamet istemekten vazgeçme.

Yaratılış amacıyla ilgili yazılardan delil sunuyorsun: “Tanrı'n senden, Tanrı'ndan korkmanı ve Tanrı'na hizmet etmeni ister.” Gerçekte iki amaç vardır: Biri insanın gözü önünde olmalı diğeri Yaradan'ın Kendisi için olmalıdır. Yazılar, yaratılanın gözleri önünde ne olması gerektiğinden bahseder.

Bu konu *Pirkey Avot*'da (Babaların bölümleri) yazıldığı gibidir: “Ne çalışmayı bitirmek senin elinde ne de aylaklıktan uzaklaşmak.” Bu demektir ki, bütünlük çalışmanın amacı ve sonucu olduğundan, *Sitra Ahra*'nın yaklaşması, kişinin buna muktedir olmadığını anlaması ve onu çaresizliğe getirmesi için açık bir taraf vardır çünkü bilmeliyiz ki çalışmayı sonlandırmak kesinlikle bizim değil Yaradan'ın çalışmasıdır. Dolayısıyla, Yaradan'ın Allah korusun Çalışmasını bitirip bitirememesinin ölçüsünü sen nasıl biliyorsun? Bu küstahlık ve sapkınlık!

Yaradan senin işi sonuçlandırmadan çalışmanı istese bile “Ve sen aylaklıktan özgür değilsin.” Bu “Tanrı'n senden ne istiyor?” sözünün anlamıdır. Bu demektir ki, yaratılan varlık sadece şunu bilmelidir: Yaradan ve O'nun çalışmasını, dolayısıyla O'nun arzusunu tüm kalbinle yerine getirmek, tıpkı “Tövbe için Bana bir iğne ucu kadar bir delik aç” sözünde olduğu gibi. Bu şekilde kişi *Sitra Ahra*'nın ona yaklaşmasından korunmuş olur. Eğer kişi bunda tamamlanmış olursa, Yaradan'ın O'nun çalışmasında kişiyi sona ulaştıracağından emin olur “Ve arabaların geçebileceği bir açıklığı sana açacağım.”

Eğer kişi O'na, çalışmanın tamamlanması ve kapının açılması ile ödüllendirilmeyecek şekilde bile hizmet etmeye hazır değilse, ne dalkavukluk etmek ne de yalanlar kişiye yardımcı olmaz. Zohar'da yazılanı sana daha önce açıklamışım, “İki tanığın deliliyle...ölecek olan kişi ölüme mahkum edilecek” bu demektir ki, bu SAM'dır ve başlangıçta kişi ölüdür ve ölü olan sağın *Klipa*'sına sahip olsa da, bu sert *Klipa* Yaradan huzurunda minnettarlığın çoğalmasıyla iptal edilmiş olduğundan, ölü olanı öldürmek zor değildir.

Sözlerimin seni tatmin edip etmediğini bilmiyorum, beni haberdar edersen buna göre cevap verebilirim çünkü “Kanıt nedir?” sorusu eğer çalışan biriye bilge olan kişinin sorusudur.

Yehuda

MEKTUP - 28

1927, Londra

Öğrencime...mumu sonsuza kadar yansın,

Mart ayının başında göndermiş olduğun ve ondan önceki mektubuna şimdi cevap vereceğim.

... *NHYM*'e ilişkin soruna cevaben diyebilirim ki, onunla ilgili sağ, sol ve ortayı açıklamayacağım çünkü o aynı zamanda *Ohr Hozer*'in (yansıyan ışık) niteliğine aittir ve *Ohr Hozer*'in niteliklerinin ıslaha ihtiyacı olduğunu daha önce kitabımda anlatmıştım.

Sana kaç defa manevi niteliklerin dünyasal niteliklerden asla daha iyi olamayacağını açıklamış olmama rağmen yine de arınmışlıktaki köleliğin tadını hissetmediğini ısrarla söylüyorsun.

Memnuniyeti geciktirmeye ve tükenmiş berekete kölelik dendiğinden, bana göre kölelik için arzu duyulan yerde zaten kayıp vardır... tıpkı atalarımızın dediği gibi, “Bir hizmetkâr kötü hislerin rahatlamasına izin verir” Dolayısıyla, efendisinin köleliğinin yükü altındayken ona “hizmetkâr” ve “hizmet eden” denir.

“Kabala İlmine Giriş” kitabında yazılana göre, ödül *Ohr Hozer*'den yayılırken, çalışma ve uğraş, üst ışığa fazlasıyla gıpta ettiği için onu geciktiren *Masah*'tan yayılır. Bu nedenle, *Malhut Keter* olmak için geri döner ve esaretten çıkarak kurtuluşa *Keter* olan saf *Rahamim*'le (merhametler) ulaşır.

Bilindiği gibi, *Ohr Hozer*, *ZA'nin NHYM NHY*'si ve *Hakaa*'da eşleşen *Malhut* olarak tanımlandığından, atalarımız şöyle der, “Yediği ekmeğe layık olmayan hizmetkâr.”

Eğer hizmetkâr yediği ekmeğe layık olup onu *Galgalta*'ya (başına) yükseltirse, o zaman kurtarılır. Ama hizmetkâr yalnızca karnının yukarısında buna layıktır, bu demektir ki geciktirme niyeti, *Behina Dalet*'teki *Masah*'ın katılığına değil, alma arzusuna sahiptir. Öyle anlaşılıyor ki, *Masah*'ı geciktirmesi, *Keter*'in arzusunun Allah korusun *Malhut* olduğu geciken bir *Kli* değil, alma kabı olacaktır. Bu nedenle yalnızca midesi ve yediği ekmeğe *Keter*'den eklenir bu nedenle bir köle olarak kalmaya devam eder.

Keter'in *Masah*'ı ve midenin *Masah*'ı arasındaki bu anlayışa, midesindeki alma kaplarının mutlak nefreti ve hatta ondan yayılan haz vasıtasıyla gelir. Bu ona, acıyan bir yeri kaşıyan

birinin hazzı gibi gelir ki acının aşikar olması sebebiyle bu herkes için nefret uyandıran bir hazdır.

Doğadaki bu nefret uyandıran güç vasıtasıyla, kişi içindeki hazlardan gerçekten nefret eden ikinci bir doğa edinir. Bu şekilde kişinin *Masah'ı Keter* olmak için geri dönen *Behina Dalet* gibi geciktirici güçten yardım alır.

Fakat arınmışlık ve nefret duyulan şeylerle, hatta dünyasal doğalarıyla ilgili bu kadar dikkatli olmayanlarla ne yapabiliriz? Onlar için üzülmeziz çünkü onların perspektifinden onlar zaten arınmış ve nefret edilmesi gerekenden zaten nefret etmeye gelmişlerdir. Ancak, maddeselliklerine bağlı olarak, olmaları gerektiği gibi dikkatli olmadıkları için nefret uyandıran şeyleri iyi ayırt edemezler.

Bu, dünyanın çalışma için yaratıldığı yanlışı üzerine kurulu senin sorunun cevabıdır. Ben Kudüs'e gelmeden önce kendini ıslah etmelisin.

Yehuda Leib

MEKTUP - 29

1927, Londra

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın,

Mart ayının yirmi ikisinde yazdığın mektubunu aldım. Yeniliklerinin üzerinde düşünme ve dikkatle inceleme zamanının olmamasından hoşnutsuz olmanı anlıyorum, bundan ben de üzüntü duyuyorum hatta senden daha fazla. Ama yine de umalım ki Yaradan kalbini güçlendirsın.

Yazdıklarınla ilgili olarak diyebilirim ki, şimdi alçakgönüllü olma zamanı değil çünkü kitabın büyük bir bölümü basıldı, bu nedenle ifşa olması gerekenler zaten ifşa olmuş sayılır. Dolayısıyla kitabı dilediğin gibi yayınlatabilirsin.

Ben ise Tora'daki yenilikleri yasaklayanları ve ondan eskisinden önce yeniyi çıkaranları bilmek istiyorum. Kitabımı iki şekilde yorumladılar: ilk olarak, her şey zaten ARI'nin yazılarında var olduğundan ki bu gerçekten de öyle, kitapta hiçbir yeniliğin ya da ilavenin olmadığını söylediler. İkinci olarak, neden söyledikleriyle ilgili atalarımız tek kelime bile yazmamış diyerek, söylediğim her şeyin benim kendi görüşüm olduğunu söylediler. Bu durumda sen olsan atalarımızın daha önce belirtmediği şekilde yeni bir Kabala metodu yaratmaya istekli olan ve bunun için onların temiz olmayan geçmişlerini gerekçe gösteren böyle birinin sözlerine güvenebilir misin?

Gerçekte, belki bu dünya topraklarındaki Yaradan'ın iyiliğini görürler diye ARI'nin yazılarına tek bir ilave bile yapmadım. Dolayısıyla, diğerlerinin gözlerine maruz kalmadan önce kitabımda ustalaşmak için acele edersen iyi olur böylece onlara zaten ARI'nin yazılarında var olan her şeyi gösterebilirsin.

Kitabımdaki tüm açıklamaların özü ve ana fikri *Ohr Hozer*'in (yansıyan ışık) ifşasıdır. Bu konu ARI'den önce Safed'e gelmiş olan ilk kabalistlerden bu yana tüm kabalistlere yeteri kadar ifşa olmuş olduğundan, ARI'nin bununla ilgili açıklamaları kısa ve özdü. Bu nedenle bu konuyu detaylandırmamış ve ayrıntıya girmemişti.

Ancak, Dördüncü Bölümde ve *Yaşam Ağacı* sayfa 104 de bunu “*ABYA Düzeni*” olarak açıklıkla ifade etmiştir. Burada, *Ohr Yaşar*'ın (direkt ışık) beş *Behinot*'uyla ilgili yaptığım tüm değişiklikler, *Ohr Hozer* konusu olarak sunulmuştur.

Aslında kitabımda belirtilen *Ohr Yaşar*'ın beş *Behinot*'unun, ARI'nin Kabalasının yeniliklerinin kalbi olduğunu bil. *Yaratılış Kitabındaki* “On, dokuz değil, on, on bir değil” ayetiyle desteklenen bu konu onun çağdaşlarıyla arasındaki tek itilaftı.

Ama yine de şunu söylemeliyim ki, onun sözlerini anlamak kafa karışıklığı yaratan bir şey, çoğu yerde beş *Behinot* yerine on *Sefirot* yazar. Rav Haim Vital'in de kendindeki engelleri ve kötülüğü atabilmek için bunu bilerek böyle yaptığından eminim. “Genel Önsöz” de bu nitelikten bahsederek, her ikisinin de Tanrı'nın sözlerini ispatladığını zaten belirttim.

Rav Haim Vital'in on *Sefirot*'u ve beş *Behinot*'u eşit olarak göstermeye dikkat ettiği “Giriş Kapı” kitabında ve “Bilgi” makalesinde bunu görebilirsin. Ancak bunlar öğrenciler için yeterli değildir ki bu nedenle bu sözleri sadece kendi adıyla imzalamıştır.

Hakaa'nın Zivug'u ile ilgili olarak diyebilirim ki, benim ayrıntılı ARI'nin kısa ve öz yazması, RAMAK'ın (ARI'nin Safed'e gelişinden önceki kabalist; Rav Moşe Kordova) öğrencileri arasında meselenin fazlaca ifşası sebebiyledir. ARI bununla ilgili olarak, *Zivug de Hakaa*, *ABYA*'nın dışsallığı gibi sadece *Atzilut*'tan önceki dünyalara ait olduğundan, RAMAK'ın tüm sözleri, *Tikkun* (ıslah) dünyası ile ilgili değil, *Tohu* dünyasıyla ilgilidir der. Oysa *Tikkun* Dünyasının başlangıcında açıklamış olduğum gibi, *ABYA*'nın içinde *Hakaa* yoktur ama *Piusa*'nın (uzlaşmanın çiftleşmesi) *Zivug*'u vardır. Fakat *Yesodot*'un içinde bu konu her yere uzlaşma formunda uygulanabilir.

“Rashbi'nin Makalelerine Giriş” kitabındaki Zohar'la ilgili açıklamanın, *Şemot* (Çıkış) bölümünün başlangıcına bak: iki erdemliyle ilgili olarak—ona giren erdemliye Yusuf, ondan çıkan erdemliye Benyamın denir— “Ve bilge olan semanın parlaklığı gibi parlayacak...üst *Zivug*'da ışıdayacak” yazar. İlkine, *Ohr Yaşar*'ın (direkt ışık) dokuz *Sefirot*'unun yayılımı olan “aydınlatan” denir. İkincisine, “Ebediyen yaşayan kişi” olan “parıldayan” denir. Oraya baktığında sözlerime yeni başlayanlar için konuları düzenlemem haricinde hiçbir şey eklediğimi göreceksin ve bu yalnızca Rav Nathan Neta Shapiro ve Rav Şmuel Vital'i ilgililendirir ve bu konuda kılı kırk yaracak bir durum yok.

Bazen, *Tikkun Dünyasına* ait bir makalenin ortasında duruyorum çünkü öğrencinin aklını karıştırmamak, onu güvenli ve inançlı yola yönlendirmek istiyorum. *Partzufim*'i, dünyaları ve genel olarak *Mohin*'i kısa ve öz olarak açıkladıktan sonra başa dönüyor ve Rav Haim Vital'in yaptığı gibi makaleleri muhteşem bir düzende açıklayabiliyorum.

Kendine sıkıntı veren her ikisi de Tanrı'nın sözü olduğundan onun rahatlığını görmeye ödüllendirilir. Her ikisi de bir olduğu için üzüntünün derecesi, huzurun ölçüsüdür. Tek fark O'na *Dvekut*'tadır çünkü *Dvekut* sırasında yargı merhamete dönüşür. Bunun işareti şudur, ölüme mahkûm edilmiş olsa bile kral tarafından görülmüş biri, affedilir ve yaşamla ödüllendirilir. Dolayısıyla, *Dvekut*'ta olmayan bu iki *MaT* (düşmüş) arasındaki fark, *Gematria*'da 98'dir (*Tzach-saf*) çünkü sonrasında "erdemli insan kötünün önünde düşer" ve "erdemli bir insan yedi defa düşer ve tekrar yükselir."

Hamursuz sırasında, özellikle çalışmamın ortasında olduğumdan Londra'da olmak benim için çok zor. Umutlu olmama rağmen, iyi bir geleceği çekme yolu olan şimdide olmak edindiğim tek alışkanlık. Bu nedenle özlem duyacak çok şeyim var.

Hamursuzdan sonra Kudüs'e dönmeyi planlıyorum ve seni kralın sarayında hazır ve istekli görmek istiyorum çünkü *Matzot* (mayasız ekmek) tatilinin neşesiyle giriş ve çıkış açıklığını arayan herkesten ayrılmış olacaksın.

Söylendiği gibi *Matza*'ya *Vav*'ı çekmek, *Matza*'yı *Mitzva*'ya (iyi amel/ıslah) ve dilimi bütüne döndürmek için parçalara ayırma kurallarıyla daha ne kadar meşgul olacaksın? Atalarımız şöyle der, "Ödül almak için öğretmene hizmet eden hizmetkâr gibi olma" çünkü fiili alıştan önce bu onları tatmin etmez. İnsanların kullandığı bir atasözü vardır: "Tüm kemiklerini kıran kişinin bir kemiği kırılmaz," fakat tersine verenin elindeki kırılma nedeniyle güçlenir.

Sonra "Ve erdemli olan onların topraklarının iki katını devralır" sözünün anlamı olan her iki yarımından biri bütün hale gelir çünkü burada kırık yoktur, her ikisi de tam ve bütündür. Öyle görünüyor ki, ikisinden biri kırılmaz ve kişi ekmeği ikiye katlar çünkü *Malhut Keter* olmak için geri döner. Bu Elisha'nın, peygamber Elijah'a sorduğu şeydir: "Bana göre senin ruhun iki katı olsun," yani verenin ruhu.

...Atalarımız şöyle der, "İnsan Punim'de kendini bilmeyecek kadar içmiş olmalıdır." Bu demektir ki, insan güzel eş, güzel ev ve güzel araçlar vasıtasıyla bilginin büyümesi ile ödüllendirilir, tıpkı Zohar'da yazdığı gibi "Ve İsrail oğulları Şabat'ı yerine getirir..."

Fakat sarhoşluk ve çavdar vasıtasıyla aklını büyütmeye ödüllendirilen de vardır, tıpkı şöyle yazdığı gibi, "Çavdarı kaybedene, şarabı kötü kalpli olana ver." Aslında, bu yalancılık üzerinedir çünkü sarhoşluk durumunda kişi sanki tüm dünya onunmuş gibi mutlulukla yalan söylerken kalbin genişletilmesi ona ne verir ve ne ekler? Bu nedenle onunla ilgili yalancı ve asılsız olmanın memnuniyetiyle insanlarla ilgili dalga geçtiği için şöyle yazılmıştır, "Şarapşakacı."

Bu Nuh'un günahıydı ve yönetici melekler içmiş olduğu için onunla alay etti.

Fakat "Amalek'in *Klipa*'sı" denilen bayağı ve değersiz bir *Klipa* (kabuk) vardır ki bu sözleri havada bırakır. Bu demektir ki, kişi o kadar materyalisttir ki on üç akit ve Persimonun on üç nehriyle bile uzlaşmaz çünkü onları da havaya atar ve şöyle der, "Onlara ne verdiysen al."

Elisha'yla ilgili olarak, o on iki çift öküzü sürüyordu ve on ikincisiyle beraberdi yazılmasının anlamı budur. Bayağı olanın çalışmasına "sürmek" denir ve o zaten en alt derecededir yani on ikincidir.

Yılın derecelendirmesinde Mart ayına "on ikinci ay" denir. Peygamber Elijah verenin örtüsünü tutmakla sonsuza kadar ödüllendirildiğinden, örtüsünü atar ve onu Yaradan'a adak olarak sunar.

Adar (Mart), *Adir* (büyük/devasa) kelimesinden gelir, bu nedenle olağanüstü güce *Adar* denir. *Adar*'a bu güç yalnızca Tora vasıtasıyla gelir. Orada ne ilim ne anlayış ne de düşünce olmamasına rağmen Amalek yine de zayıflar, bozulur ve yok olur ve onun yerine bir varis gelir.

Konu şudur ki yalnızca ona bağlantısı olanlar ve onu deneyimleyenlerde tapınma iptal olur. Rüzgâra baltayla vurmak imkânsızdır. Daha ziyade rüzgâr, rüzgârı ya da demir demiri geri püskürtür. Amelek'in özü, bilgi olmadan sadece alay üzerine kurulmuş maddesellikteki her şeyi bozan şakacı olduğundan, bilginin özülü onu dünyadan çıkarmak mümkün değildir. Tersine o mantık ötesi yani Tora'nın şarabı vasıtasıyla çıkarılabilir.

Tora'nın ışığının bütününden geriye bu devasa güç kalır. Onun vasıtasıyla anlarsın ki, şarap çavdarla dolu değildir, Amalek'in tohumunu ("onları rahatsız edip yok etmek için," "göze göz," "tersine döndü," yazıldığı gibi) Kraliçe Ester festivalinde yok etmek için iyi bir çaredir yani atalarımız der ki, Punim'de kıyafetlerle misafirleri karşılamada değişmeye izin verilir.

Bu atalarımızın dediği gibidir, "İnsan Punim'de sarhoş olmalıdır," yani şöyle derler, "Tora'ya hizmet etmenin onu çalışmaktan daha yüce olduğunu sana öğretmek için, 'öğrendim' değil 'dökme su' der." Onlar aynı konunun iki zıt ucu olduğundan, kişi çalışarak değil hizmet ederek iki katıyla ödüllendirilir. Bu nedenle onlara "iki katı" denir, kilitleyen bir anahtar aynı zamanda açmaya da uygun olduğundan, yasaklama müsaadedir.

Purim'de birbirine hediyeler göndermenin anlamı budur çünkü *GAR*'ı olan biriyle, *VAK*'ı olan biri arasında uzaklık olmadığından, iki hediye arasında da fark yoktur. Zohar'da Şarkıların Şarkısında yazılmıştır, "Senin aşkın şaraptan daha iyi," yani *Hohma*'nın olmadığı yerde bile kişi Yaradan'ın mutlak bütünlüğüne tutunmuş olduğundan, dostluk Tora'nın şarabından yayılır. Bu Tora'nın kendi ilminden değil, Tora'nın bereketinden çıkan Tora'nın şarabından gelir.

“Ve onların anıtı, onların tohumlarından (erkeklik) kaybolmaz” sözünün anlamı budur, kötüye baktığı anda onlar kaybolur ve artık burada *Ahoraim* olmaması ifşa olur ve Purim’in bu günleri hatırlanır ve yerine getirilir. “Ve Mordehay krallık giysileriyle kralın önünden ayrıldı.” Her şey, Ester’in teşhiri bile erkeğe bağlıdır.

Kısa ve öz olmaya çalıştım çünkü bu konulardan daha önce pek çok kez bahsetmişim. Yukarıda anlatılan konularla ilgili eksikliğini Yaradan’ın tamamlamasını umarım, ne kadar zaman daha Yaradan’ı test edeceksin, eğer O’na inanıyorsan bu kadar sık arkayı dönmemelisin.

Ve neden Yaradan Rashi’nin arkasını dönmeyeceğinin inancı taşıyordu? Özellikle “Ben sevdiğim içinim”, “Bu dünyaya bağlandığım her gün, tek bir bağda Yaradan’na bağlandım, dolayısıyla şimdi ‘O’nun sevgisi benim için” dediğinde.

Ancak insan gözleri, Yaradan kalbi görür çünkü ağız ve kalp aynı şey değildir ve bunun şifası Tora’dır.

Aslında sayende Tora’yla ilgili çok şey öğrendim. Sen boş sözler yazdıkça karşılığında ben Tora’nın sözlerini kullanmış oldum.

Senin materyalizminle savaşıma gücüm yok, öğretilerimin ışığı seni, hatta önceki nesilleri bile aydınlatmaya yeter ama sen kendin materyalizminin tersine çalışmadın ve Yaradan’ın ve O’nun hizmetkârlarının yüceliğinden, O’nun kutsal Tora’sından hiç etkilenmedin. Bir süredir seni bununla ilgili olarak uyarıyorum, bu uzun süredir seni benden ayıran kalın bir duvar; tozun içinde solup giden bu güzelliğe yazıklar olsun.

Bil ki, bu çalışmayı dışsal bir çalışma olduğu için ben oraya gelmeden önce yapabilirsin, her kim kralın önünde giysilerini temizlerse saygı kazanmaz. Dolayısıyla kendini zamana göre ayarla böylece oraya girebilirsin çünkü sende “O’nun dünyasına ‘Yeter’ diyen kişi” den başka bir yanlış görmüyorum. Zaman kısa ve Tora açısından yapılacak çok çalışma var, acele et ve yaşam ışığı vasıtasıyla Rephidim’den ışığa doğru git ve beraberce atalarımızı kurtaran ve bizi kurtaracak olan kurtuluşla kutsatmış olalım. Amin, dileyelim ki böyle olsun.

Yehuda Leib

MEKTUP - 30

1927, Londra

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın,

Sonunda yayımlanan kitapla ilgili tavsiye istediğin mektubunu aldım, ne mutlu sana, alçakgönüllülük erdemi kişinin yapabileceklerini saklamak içindir. Bu atalarımızın dediği

gibidir, “Herkes neden gelinin *Huppah*’ya girdiğini bilir” çünkü bütün önemli ve büyük işler alçak gönüllükle gelir. Gizlilikteki ifşayı bilen Rabbi Aba ile ilgili Zohar’da yazar ve tüm bunlar yeteneğe bağlıdır. Fakat yine de yeteneğin haricinde alçakgönüllülükte erdemlik yoktur fakat başlangıçtaki alçak gönüllük vardır ve bu kişiye sonsuza kadar kutsama getirir.

Yehuda Leib

MEKTUP - 31

1927, Londra

Öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

...Aynı arzuyla yazılmış olduğundan, her ikinize birden cevap vereceğim. Tatil yaklaşıyor ve bildiğiniz gibi böyle zamanlarda zaman kaybetmek değil kendimi meşgul etmek isterim.

Matzot ve şarabı önceden temin etmiş olduğum için tatil ihtiyaçları için fazladan bir harcama yapmama gerek kalmadı, *Tishrey*’den (yaklaşık olarak Eylül ayı) bu yana tüm gebelik ayları boyunca yaşadıklarımın yeni doğan bebeği ayrı tutmakla oldukça meşgulüm. Bu çocuk benim için çok değerli, mutluluk kaynağı ve bu nedenle kalbim onun ve onun ihtiyaçları için çarpıyor.

Önceki mektuplarınızda Yaradan’ın özlemi ve arzusu için kendinizi hazırlayacağınızı belirtmişsiniz, Yaradan’ın arzusuyla ilgili olarak zaman ve yer bizi ayıramayacağı için, eğer arzu ederseniz ben oraya gelmeden önce zaman buna çok uygun olduğundan bu günlerde bunu yapabilirsiniz. Maddeselliği mi? Arkanızda bırakın, biz biriz.

Atalarımız merak edip sormuş, “Tora’daki Ester nereden gelir?” Şöyle cevap vermişler, “Ben şüphesiz gizli tutacağım.” Konu şudur ki, kişi *Lo Lishma*’dan (Tora için değil), içindeki ışık vasıtasıyla ıslah olacağı *Lishma*’ya (Tora için) gelir. Dolayısıyla şunu sormakla haklıydılar, “Orada kişi için nasıl bir gizlilik olabilir ki?” Kişinin kötü olduğunu söyleyen bile eğer Tora ve *Mitzvot Lo Lishma*’ya bağlanmışsa içindeki ışık onu ıslah eder.

İki gizlilik olduğunu söylerler, tıpkı “Ben şüphesiz gizli tutacağım” sözünde olduğu gibi. Birinci gizlilik ayın küçülmesiyle ilgili, “ışıklar” kelimesi eksik yazıldığında *Ohr* (ışık) kelimesinde *Vav* eksik olur yani *Ohr*’da *Vav* harfi olmaz. İkinci gizlilik, *Adam HaRișon*’un günahıyla ilgilidir, eşine pislik atması *Moor* (aydınlanma) yerine *Mar* (acı) yarattığından, ilkinde de eksiklik içindedir.

Yaratılış çalışmasında, O, ilacı darbeden önce vermiştir, her iki gizliliğe de yeterli olması için ışıkla ilgili şöyle yazılmıştır, “Işık olsun” ve “Ve orada ışık vardı.”

İkinci ışık, yılanın kışkırtıcılığı ile lekelenir, *Vav-Reiş* harfleri onda kalır. *Vav* zaten ilk ışıkta yoktur, yılanın ve onun eşlikçisinin başında fırtına yaşatarak “bütün kötülerden daha *Arur* (lanetlenmiş) olan sen” olur. İlkinde *Alef-Reiş* ve ikincisinde *Vav-Reiş* kalır.

Bu nedenle onun ayakları kesilmiştir ve karnının üzerinde yürür. Bu konuda daha fazla ayrıntıya girmek istemiyorum. İslahın sonunda erdemli için gizlenmiş olan yaratılışın yedi gününü kullanmanın anlamı budur.

Ancak, tüm ıslah ışığın alıcıları içindedir. Üst ışığı almaya uygun olmadıklarından, ışığa karşı isyankârdırlar çünkü ışık ihsan etmektir, ışık edinildiğinde buna kişinin alma kaplarının giyinen ıslah eden içsellik olan “aydınlanma” denir. Üst ışık tüm duaların harflerini giydirir ve “O ve O’nun Adı ‘Bir’ olur” ki bu kirliliğin kırk-dokuz kapısında Mısır’ın putlarından gelen çamura ve balçığa batmış babalarımızın anlamıdır. Sonra Kralların Kralı, Yaradan, onlara görünür ve onları kurtarır.

Duanın tüm harflerini keşfetmek zorunda olmalarının sebebi budur çünkü Yaradan onları bekler. Ancak, dualar sona erdiğinde, O, onlara doğru koşar ve onları kurtarır “Ve O’nun ayrılığı ve O’nun eli birdir.”

Erdemli Mordehay Hadassah’ı getirdiğinde, Ester ile ödüllendirildi çünkü o amcası Avihail’in kızıydı. “Tanrı ateşinin ihtişamının görüntüsü dağın zirvesinde yanan ateş gibidir” olmasına rağmen, Ester’in iyi bir otlağı, Mordehay’ın yağı vardı, tıpkı şöyle yazdığı gibi, “Sağında onlara doğru uzanan ateşten bir yasa vardı.” Erdemliğinin ışığıyla bunu anladı ve Ester’e erdem ipliğini uzattı. Bu uzatmayla “çizgi” niteliğini, yukarda bahsedilen iki küçülme sebebiyle on dört gün için (çünkü “çizgi” niteliği *Hesed*’dir (merhamet)) kutsallığa uzattı tıpkı şöyle yazıldığı gibi, “Ve babası Ester’in yüzüne gerçekten vurdu.” Son olarak, Mordehay “Ve Ester onu gören herkesin gözlerinde—hatta dünya uluslarında bile— iyilik buldu,” ile ödüllendirildi.

Ester önce *Ahoraim*’de ıslah oldu yani yilandan gelen “acı” sebebiyle Ahasuerus’un kucağından kalkıp, “saf mür gibi değerlendirilen” sözündeki gibi erdemli Mordehay’ın kucağına oturdu (Mordehay’yı Tora’nın (Aramik diline) çevirisi olarak açıklamalarının sebebi budur). Ahasuerus Ester’e kirlilik bıraktı (“Tüm kardeşlerine” değil, “Çoğu kardeşine” sözünün anlamı) ve “O ve Ben dünyada olamayız” sözündeki *Alef*, Ester’deki aydınlanmadan uzaklaştı, çünkü insan yılanla aynı yerde bulunamaz. Mordehay Ester için arındı ve ödüllendirildi çünkü ona bilgisini desteğini sundu. Ama yine de aydınlanmada eksiklik vardır, yani ayın küçülmesine bağlı olarak *Vav*’ın eksikliği vardır.

Ancak, bunun karşılığında daha sonra “Krallık giysisiyle” ve altın taçla ödüllendirildi, şöyle yazıldığı gibi, “İki yüce ışık.” Sonra şöyle yazdığı gibi, “Tora’dan gelen Mordehay,” “akıcı mür” yani kutsal dilde ölüm meleşinden özgürleşmekle ödüllendirildi.

Bu böyledir çünkü bütün ıslah *Ahoraim*’in içindedir ve mutlak özgürlük kutsal dildedir. Kırk-dokuz arı yüz ve kırk-dokuz kirliliğin yüz ayın küçülmesinden gelir. Bu sebeple ilk ıslah arınmış

kaplardan çıkar, ikinci ıslah Tanrı'nın ağzının belirleyeceği yeni bir addır, "Onun adı *HaVaYaH* (Tanrı)" ve "Her yerde tüm sunaklar Ben'im adıma sunulur."

Şimdiye kadar *Mitzva*'nın acılığının tadını size vermeye çalıştım, *Tohu*'nun iki *Alef*'inin olmadığı "Ve yaşamlarını acılaştırdı" sözünün anlamı budur. Yılanın kötülüğü sadece ilk ışıktaki olmasına rağmen, Mordehay bozukluğu üst-olana atfeder—ayın küçülmesi nedeniyle *Vav*'ın eksikliği, orada *Alef*'in olmadığını da kanıtlar. Onları ışık (*Ohr*) ve Kli olarak giydirir, aydınlanmanın yağı ve ışık "aydınlanmanın" *Alef*'ini aydınlanmadan ve *Ohr*'dan (*Vav* zaten olmadığı için) aldığı anda, *Ohr*'un *Alef*'i onları biraraya getirir. Bu nedenle *Marror* (acı) yapar, yani iki *Reish*'in *Tav* olduğu yer, ölüm meleği olur.

"Akıcı mür" ile ödüllendirildiğinde, Yaradan gelir ve ölüm meleğini yok eder ve o bir kez daha kutsal melek olur. Burada kırk-dokuz ve kırk-dokuz, yirmi-iki harf olan erdemlik ölçüsü ve eksiklik ölçüsü yoktur. Daha ziyade, "O birdir ve Adı 'Bir'dir" çünkü "Düşman onu kandırmaz, kötülüğün oğlu ona üzüntü vermez," "Kötülük bozulur ve gider."

Dolayısıyla, ayın onunda Tora'ya tutunmak için önce Mısır tanrıları hapsedilmelidir, "bunu tercih etmez...fakat nefret edilenin oğlu, ilk doğana iki misli pay vererek onu onaylar." Bu, ilk doğanın, nefret edilenin oğlunun kirliliği için hazırlık demektir.

Mısır tanrılarını yatağın ayaklarına zincirleyerek, onların üzerine yüce ışıklar çekerler. *Yaccir* (tanımak), *Yakir* (değer vermek) gibidir, orada akış olmadığından "gitmek" değil, "tercih" vardır, tıpkı şöyle söylediği gibi, "Benim sevgili oğlum Efraim, mutluluk çocuğu" ve o "ellerini kapatır" ve sağ elini Efraim'in başına koyar.

"Kudretli Olan Yakup'un elleri" sözünden gelen "Babalarının evi için bir kuzu" sözünün anlamı budur. İlk-meyvenin ilk dört gününde, yasaklayan ağızda (iki kez in anlamı, *Yaccir* (tanımak) ve *Yakir* (değer vermek)) ve on dördünde katledilir. Bu "Yaradan benim için ve gece ışık gibi olacak" ışığındaki izin verilmiş ağızdır.

Sonra, "ev için bir kuzu" ve "O günde Tanrı'nın tüm evsahipleri öne çıktı," "Ben, ulak değil," yatağın ayaklarının dibindeki "Ve sen eşikteki kana batacaksın." "Ve sen noktaya ve iki *Mezuzot*'a değeceksin" yani "zanaatkârın inancı" ve "inançlının inancı" sözünde dendiği gibi "bundan" ve "bu" kelimelerinden gelen iki *Mezuzot* olan yukarıda bahsedilen iki küçülmeyi dolduran *Tikkun* (ıslah). Size daha önce yorumladığım gibi, eğitmiş kız çocuğu onun annesidir. Sonra, o tam anlamıyla kan bağı olduğundan "Sen noktaya dokunacaksın." Artık daha fazla açıklama yapmaya vaktim yok, zeki olanlar anlayacaktır.

Sizden kurtuluş ifadesini ve şükürünü duymaya ne kadar özlem duyuyorum bilemezsiniz, "*Nisan*'da kurtuldular ve *Nisan*'da kurtulacaklar" ve "Bizi kim kurtaracak." Bu demektir ki, geçmiş ve şimdi bir olarak birleşir çünkü kişi yüzüne bakarken arkasını görür.

Bu size şaşırtıcı gelebilir. Her şeyden evvel bir kutu haşere (kötü şöhret) her birinin arkasında sallanır, öyleyse önünüzdekiyle kendinizi nasıl eşitleyebilirsiniz?

Ancak, sonsuzluk şimdide olduğundan geleceği şimdiye ve geçmişe eşitlemek yalnızca şimdidedir yani gerçeğin ışığıyla ödüllendirilmiş olanlar yalnızca tek ve birleşik bir arzuyla kılıflanırlar. Tek arzudan daha fazlasıyla ilgili şöyle denir, “Aşırılık gitmiş sayılır.” Bu *HaVaYaH* ışığıyla dolu olan kalbin farkındalığından taşan gerçek *Dvekut* birleşmesidir.

Kalbini cennete yönlendirse bile, kişi arzunun birliği ve gerçek bütünlükle birleşmek, Tanrı'nın sarayının yüksekliğindeki *Dvekut* derecesinin içsel farkındalığı için çok dikkatli olmalıdır çünkü O'nun eli kısa olmaz tıpkı şöyle yazıldığı gibi, “Doğrusu, Ben varım ve Tanrı'nın ihtişamı tüm dünyayı doldurur.”

Bu İsrail'in kuruluşunun anlamıdır, tıpkı “Ben Yaradan, Ben ne bir ulak ne bir melek ne de Serafim'im.”

Pek çok arzusu olan kişi için Yaradan'ın pek çok ulaşı ve derecesi vardır. Kabbalistler *Assiya'nın Nefes'*inde bile 125 derece olduğunu yazar. Fakat tek kalbi ve tek arzusu olan kişi öngörüye ve Serafim (melek), hayvanlar ve kutsal Ofanim (farklı bir melek) tarafından yapılan derecelere sahip değildir. Daha ziyade “Ve o Bana güvenir” çünkü Yaradan'ın hizmetkârı, yaptığı hizmetten hoşnuttur. Bu Yaradan'ın sadık hizmetkârının memnuniyetinin en açık işaretidir ki tersi olmasından Allah korusun.

Bu nedenle, tek yapmamız gereken kalbi O'yla beraber olmak için coşkulu kılmaktır, coşku sadece O'nun için olduğundan, hiç bir surette üzüntüye sebep olmaz. Ayrıca tek niyeti babasını memnun etmek olan bilge bir oğul babasının ondan hoşnut olup olmadığını anlamak için daima babasının yüzüne bakar.

Bu, “Şimdi bu Yakup'a ve İsrail'e söylenmeli, ‘Tanrı neyde çalıştı?’” sözünün anlamıdır. Atalarımız der ki, melekler ve Serafim Yaradan bilgisini İsrail'den öğrenir. Bu “‘Ve o çok iyiydi’ o SAM'dir” sözünün anlamıdır, o bir olarak olgunlaştığı zaman kutsallık gücü ondan alındığında “Ve tüm yapabildiğinle” içimizde gerçek olur. Ölünün canlanmasıyla gelen Elijah'ın ifşasıyla ödüllendirilmenin anlamı budur. O dörde gider ve sonra çalışma ve cesaretlendirilme gücü içimizdeki birde inşa edilir, yani çok yakında gerçekleşmesini istediğimiz şey. Amin.

Zaman kısıtlılığı sebebiyle bu mektubu kısa yazdım. Fakat ben oraya gelmeden önce kendinizi hazırlamanız çok iyi olur. Sonra, sebzelerin olduğu masada, et ve balık da olur çünkü tüm yukarıda söylediklerim O'nun ışığını benim aracılığım ile almaya hazır olmanız gerektiğinden bahseder ki bu Yaradan'ın arzusudur.

Aklınız şaşırsa bile, Allah korusun kendimi övme niyetinde olmadığımı inanmak zorundasınız çünkü Yaradan faydası sizin faydanızdır. Kendi gözünüzde hala küçükseniz sizi Yapan'a bakın—bu muhteşem zanaatkar düşük ve bayağı şeyler yaratmaz. Ahmaklık, kendini düşük ve bayağı olarak görmek ve Yaradan'ın yanında ve ona eşit olduğunu hissetmemek, pislik atan yılından gelir. Gördüğüm kararıyla söylemeliyim ki, Yaradan yakında sizin yanınızda olacak.

Önsözün ilk sayfasının ikinci paragrafında yazmış olduğum “dışında” yerine, “fakat” ya da “yalnızca” yazılmasıyla ilgili düzeltme yapmanız bu kelimeyle ilgili mumu sonsuza kadar yansın, benimle tartışmaya giren....dostumuz sebebiyle olmalı. Bu tartışmada ben sessiz kaldım. Fakat şimdi gördüm ki Krallar 12 de şöyle yorumlanmış “Judah’ın kabilesi haricinde Davut’un evini izleyen kimse yoktu” ayrıca Krallar 2, 24 de “Toprakların en fakirleri haricinde kimse kalmadı” yazar.

Birçoğunuzun borçların ödenmesiyle ilgili sorduğu soruyla ilgili olarak şunu soruyorum, “Sizden istemiş olduğum her hafta bana bir mektup yazma borcunuzu bana neden ödemiyorsunuz?” Gerçekte tüm borçlar aynı Mitzva’dan doğar.

Yehuda

MEKTUP - 32

1927, Londra

Saygıdeğer öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

Dün *Pticha*'nın (Kabala İlmine Giriş) 200 kopyasını, bugün sizin mektubunuzu aldım. Zaman almasına rağmen detaylı olarak yazmış olduğum mektuplarımın kısa olmasıyla ilgili hepiniz hemfikir olmuşsunuz ama her yüce şeyin doğasını anlamak zaman alır.

Rav ....’ın mektubumun ilklerden oluşması nedeniyle mektubumu anlamamasıyla ilgili olarak öyle anlaşılıyor ki, kendisi bilmediğini hala bilmiyor çünkü gerçekte onlar kelimelerin başı değil, sonu çünkü her geçen gün Yaradan’ın bizi sona erdirmesini bekliyorum çünkü biz O’ndan kopmaktan özgür değiliz.

Yazımla ilgili olarak, eğer benim yazılarımla ödüllendirilirlerse bunun onlar için bir mucize olacağını ve O’nun ışığını benim vasıtamla almak zorunda kalacaklarına hiç şaşırılmayacağını yazmış. Bu böyledir çünkü kendinin de kabul ettiği gibi yazılarımı hiç anlamamış. Öyleyse mucizeyi nasıl anlayacak? Oysa benim sözlerimi test etmesi ve deneyimlemesi benim gözümde bir mucize olacak.

İsrail’e yerleşmem konusuyla ilgili onunla hemfikirim. Ben de ecdadın erdemiyle beraber olma taraftarıyım çünkü ataların akdi sona ermedi ve bu konu çok önemli.

Mektubuma yorum olarak .... *Gematria*’da *Dror* (özgürlük), *Kodesh*’tir (kutsallık) yazmış, oysa tersini söylemeliydi—*Kodesh*, *Dror*’dur. Evime ne zaman döneceğimi bilmek istemesiyle ilgili olarak, acaba kendisi beni görmeye ve benle beraber olmaya hazır mı bilmek istiyorum. Tanrı’nın arzusuyla vakti geldiğinde bunu kendisine bildireceğim.

Ayrıca Rav...’den bir mektup aldım. *Yaccir* (taniyacak, farkına varacak) ve *Yakir* (değer verecek) haricinde, tam olarak desteklemedikleriyle ilgili yazdıklarına istinaden bilmeli ki kendisi bütün mektuplarının merkezinde ve eğer bunu anlamadıysa diğerlerini de gerçek anlamda anlayamayacaktır.

RASHI, *Chayei Sarah (Sarah’ın Yaşamı)* bölümünde yazılıdır: “Sarah yüz yaşındaydı, ceza için yirmi gibi,” “Havva’nın önündeki herşey insanın önündeki maymun gibiydi.” Bunlar iki imadır, fakat basitçe ele alırsak, *Chaf*, *Kof*’la yer değiştirir çünkü onların telafuzu aynıdır. GICHAK, bu nedenle “Ephraim, benim sevgili oğlum,” şu şekilde yorumlanabilir, oğul babaya değer verir ya da oğul babayı tanır (bilir), çünkü onlar gerçekten aynı sözdür: Değer veren, tanır (bilir) ve tanıyan (bilen) değer verir, ikisi de aynıdır.

Yaradan’ın insanla nasıl oynadığını—kişinin Yaradan’la nasıl oynadığını kalbinde görmesi—bilmemiz için Baal Şem Tov açık bir işaret vermiştir. Bütün mesele budur, tıpkı “Tanrı senin gölgen” sözündeki gibi. Bu nedenle değer vermek ve bilmek arasında farklılık hisseden kişinin kalbin birliğine ihtiyacı vardır çünkü Yaradan’ın perspektifinden ikisi de aynıdır.

Bu çok derin bir konudur, Yaradan gerçekten İsrail’den olan herkesin kalbindedir. Fakat bu O’nun açınsındandır, öyleyse insanın neye ihtiyacı vardır? Sadece bunu bilmeye—bilmek değiştirir, bilmek sonlandırır. “Tanrı senin gölgendir” sözünün anlamı budur.

Sorduğu soruyla ilgili—hangisi önce, Elijah’ın ifşası ya da ölünün canlanması mı, ya da her ikisi aynı anda mı gelir—bunlar aynı şey değildir ve orada pek çok derece vardır. Bunu açıklamak çok detay gerektirir, bu nedenle konuya eklenecek başka bir şey yok.

Rav ... iyi yaptı, fakat öyle görünüyor ki sen de kitapçığı olması gerektiği kadar dikkatli okumamışsın çünkü yazdığım her şeyin *Yaşam Ağacı* kitabında yer aldığını, referans vermeye gerek olmayan ARI’nin yazılarına, *Malhut*’un alma arzusu olduğunu açıkça yazmaktan başka tek bir kelime dahi ilave etmediğimi onlara gösterememişsin. Bu açıkça *Zohar* ve *Tikkunim*’de anlatılmıştır, bunun haricinde hiçbir değişiklik yoktur.

Kitabımın *Kralın Vadisi kitabı* ile kıyaslamasıyla ilgili olarak, o kitabı ilk defa burada gördüğümü söylemeliyim. Ancak bu kitabın tüm yapısı *Geonim*’in (dahi) Kabalası tarafından düzenlenmiş ve yenilenmiştir, kitap *Tzimtzum Alef*’den (ilk kısıtlama) başlar ve onu sırasıyla *Malhut* dünyası, *Avir Kadmon*, *Tehiru* ve *Atzilut* izler. Ancak bu konular ARI’nin sıralamasına göre yapılmasına rağmen gerçekte benzer değildir çünkü *Sekiz Kapı* kitabında ve tüm yazılarında belirttiği gibi ARI, çizgi ve *Tzimtzum* ve sonra *AK* ve *Akudim*, *Nekudim* ve *Atzilut*’tan daha fazlasından bahsetmemiştir.

ARI’ye atfedilen *Atzilut* çalışması kesinlikle ARI’ye ait olmayan *Kralın Vadisi* kitabından alınmış kısaltmalardır. Bu nedenle ARI’yi izleyen Kabalistler bu kitaptan hoşlanmaz.

Sana kendi kibirlerini onlara göstermen için önce kitapçığı okuman gerektiğini söylemiştim çünkü gerçek anlamda her şeyi *Yaşam Ağacı* ve *Sekiz Kapı*’da bulabilirsin, özellikle *Panim*

Meirot'ta bölüm 3, 4 ve 5'e bakarsan. Bölüm 3, *Ohr Hozer*'i (yansıyan ışık), Bölüm 4, *Ohr Yaşar*'ın (direkt ışık) dört *Behinot*'unu ve Bölüm 5 ve 6, *Ohr Hozer'in Histaklut*'unun (bakmak) yerine getirildiği *Masah'in Hizdakchut*'unu (arınma/temizlenme) açıklar ve böylece onun ne söylediğini bilmek zorunda olan birine bunları ispatlayabilirsin. Eğer böyle yaparsan, kesinlikle haklı olduğunu göstermiş olursun.

Haham Mas'ud'un bana hediye olarak verdiği Kabala kitapları arasında Rav Haim Vital'ın, *Benim Arzum*, *Yaradan'da* kitabı da vardı. O kitaba çok ihtiyacım var, senden onu bana mümkün olduğunca çabuk göndermeni istiyorum.

Yehuda Leib

MEKTUP - 33

1927, Londra

Değerli öğrencilerime...Yaradan onlarla olsun,

İki gece önce başıma muhteşem bir şey geldi: Bir adam benden evine gelip aralarında Kabala kitaplarının da olduğu kitaplarına bakmamı istedi.

Orada yaklaşık 180 sayfalık *Kralın Vadisi* başlıklı en yüce Kabalistlerden Rav Naphtali Ashkenazi tarafından yazılıp,1648'de Amsterdam'da basılmış bir kitap ve iki basılı kâğıt buldum. Yazar *Yaşam Ağacı* kitabındaki gibi *Tzimtzum*'dan (kısıtlama) başlayıp alt dünyalar *BYA* ile bitirerek, gerçeğin ilmini tam bir düzende ortaya koymuş. ARI'nin düzenini temel olarak açıklamalar yapmış ve Rav Yaakov Kafil'in yaptığı gibi *Genonim* ve *Rishonim*'in Kabalasından da destek almış.

Atzilut Çalışması adlı sayfalara baktığımda ise içinde ARI'nin ya da *Rishonim*'in hiçbir kitabında yer almayan pek çok yapının ve konunun olduğunu gördüm.

Bu beni şaşıttı. Kitabı dikkatlice inceledim ve ARI'ye atfedilen *Atzilut Çalışması* adlı bu kitabın tamamen yanlış ve uydurma olduğunu anladım. Bir kopyacı *Kralın Vadisi* kitabını kısaltarak onu bizdeki *Atzilut Çalışması* adlı kitaba dönüştürmüştü.

Dahası, Kabala hakkında hiçbir şey bilmeyen bu cahil kopyacı kitabın sayfalarını korkunç derecede karıştırmış. Her on sayfanın yarısını ya da üçte birini alıp kelimesi kelimesine kopyalayarak tek bir konuda bir araya getirmiş.

Sonuç olarak, *Atzilut Çalışması* kitabında bir konu, *Kralın Vadisi* kitabındaki farklı on konunun birleştirilmesinden oluşmuş. Bu yüzden kitap çok kafa karıştırıcı, bu meseleyi açıklığa kavuşturmak çok zamanımı aldığından, bu aptala olan kızgınlığımı yazıya bide dökemiyorum. Bu kitaba gerekenden çok fazla zaman harcadım.

Aynı şeyin tüm yüce hocalarımızın başına da geldiğini anladım, dolayısıyla şunun bilinmesini istiyorum 1) kitap ARI'nin yazılarından oluşmamış, 2) kitap yasaklanma noktasında kafa karıştırıcı ve bozuk. Gelecek nesillerin önünde engel oluşturmaması adına bir kenara atılması gerek. Konuların yüceliğini anlamayı arzu eden kişi hepsinin çok iyi anlatıldığı *Kralın Vadisi* kitabına bakmalıdır. Yazacağım giriş bölümünde konuyu izah etmek niyetindeyim.

Bu kitap (*Kralın Vadisi*) çok değerli. Muhtemelen 300 yıl önce sadece bir kez basılmış ve bu benim onu ilk görüşüm. *Atzilut Çalışması* kitabını yanıma aldım fakat kaderin cilvesiyle okumak istediğimde bulamadım. Ödünç alabileceğim her yere baktım fakat hiçbir yerde bulamadım. Sonunda çok şaşırarak çantamın içinde buldum.

Kişisel sorularla ilgili olarak, onun başarılı olması için dua ediyorum, pek çok sıkıntım olduğundan bu günlerde özel konularla ilgilenemiyorum. Dolayısıyla O'nun ışığında, biz ışığı göreceğiz.

Yehuda Leib

MEKTUP - 34

1927, Londra

Değerli öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

Tora'nın sözlerini size tekrar yazmaya gerek olmadığını düşünüyorum çünkü elinizde çokça basılı yazı var. Fakat "O, İyiliğinde yaratılış çalışmasını her gün ve daima yeniler," olduğundan, bu sözlerin size bilgi olmayacağını kim bilir. Dolayısıyla, kişi yalnızca bilgiden etkilenmeli ve ona şükretmelidir.

Hamursuz bayramından önce Tora'daki yenilikleri yazdım, tıpkı şöyle dendiği gibi, "Tora'yı çalışmak için iyi bir gün." Bu şekilde atalarımızın cennet korkusuyla ilgili olarak, "tüm dünya yalnızca buna hükmetmek için yaratıldı" demesini anlayabilirsiniz. Burada bir düzeltme yapmamız gerek: *Halachah* (yasanın kodu) olan *Malhut* ve cennet korkusuna "o", Yaradan'a "bu" denildiğinden, orada "buna" yerine "ona" denmeliydi ("bu" eril formda ve "o" dişil formda kullanılır).

Ancak, dikkatli olanlar bilir ki erkek ve dişiden aynı anda bahsettiğimizde, onu eril formda telaffuz ederiz ve Yaradan'a "bu" deriz. Atalarımız şöyle der, "Gelecekte Yaradan erdemliyle dans edecek ve her biri parmağıyla işaret edip soracak, 'İşte, bu bizim Tanrı'mız...umutla beklediğimiz Efendimiz.'" Fakat erdemliyle dans etme ıslahından önce, *Machol* (dans) kelimesi *Mechila*'dan (özür, af) geldiğinden, on dördü iyi ve on dördü bunun tersi olan yirmisekiz döngü nedeniyle, şöyle denir "O hiç bir zaman kutsal yere giremeyecek." Daha ziyade "Bununla Aaron kutsal yere gelecek," yani "o" denilen iyi on dörtle gelecek.

Atalarımız şöyle der, “Tüm dünya yalnızca buna hükmetmek için yaratıldı,” yani “bu” denilen Yaradan ve O’nun Kutsallığının birliği için. Bu demektir ki, buraya yükselene kadar alma arzusunu ihsan etme arzusuna dönüştürerek, yüceliğin korkusunda yükselmeliyiz, döngünün üzerinde ihsan eden, kesinlikle her seferde, on dördün tersinde bile ihsan eder çünkü detaylıca açıklandığı gibi ihsan etmede kesinlikle kötülük yoktur.

“Sen’in halkının kalbinin eğilimi için onu sonsuza kadar yerine getir” sözünün anlamı budur. Yaradan’la tek düşünce gibi değil de iki düşünce gibi birleşmekle ödüllendirilmediğimizde, şunu isteriz “Onu yerine getir ” ve “Onunla Aaron kutsal yere gelecek,” sözünü yerine getirip, kutsal yere ulaşma gücünü bize ver. “Tek bir söylemde söylenmiş olanı yerine getir ve hatırla ” ve bununla o gerçek birlikle birleşmek için yükselir, kutsanır ve O’nun adıyla sonsuza kadar yücelir.

Şöyle yazılmıştır, “Durup dinlenme ve O, yerleştirene kadar O’na rahatlık verme, çünkü O, Kudüs’ü bu yeryüzünün kutsal yeri yapar.” Bu nedenle davamız için acele etmeli, kapıyı çala çala, yorulmadan, sonu gelmeyen bir şekilde çalışmalıyız, O, cevap vermese bile zayıf düşmemeliyiz. İnanıyoruz ki, O bizim dualarımızı duyar ve bizi bekler, “Tanrı’nın eli kısa olmayacak,” olduğundan, bereketi almak için *Kelim* (kaplar) sahibi olduğumuzda, bir defada her duamız için cevap alırız.

“Hiçbir kusuru olmayan çocuklar... ve kralın sarayında durma gücüne sahip olanlar.” Bu size öğretir ki, kötülükler için—erdemlik haline gelen, içinde kötülük olmayan— af ile ödüllendirilmiş olanlar bile, kralın sarayında durabilmek için daha fazla güce ihtiyaç duyar, yani durmak ve dua etmek için yorulmadan beklerler ta ki Yaradan’dan tam arzuyu alana kadar.

Bu nedenle kralın sarayına girmeden önce bu alış verişini öğrenmek zorundayız yani Yaradan’dan arzuyu alana kadar gücümüzü toplamayı ve demirden bir sütun gibi durmayı, şöyle yazıldığı gibi, “Durup, dinlenme.” Yaradan sessiz kalmış gibi görünse de, sen sessiz kalmayı aklından bile geçirme. “Durup, dinlenme.” Yaradan’ın sessizlikle amaçladığı şey, hiçbir kusur olmadığında sana kralın sarayında durma gücünü vermektir. Bu nedenle, “O’na rahat verme.” Doğal olarak, tüm çalışma kişiye sarayın dışındayken öğretilir çünkü sonrasında bu çalışmaya adanmak için zaman olmayacaktır.

Bütün öğrencilere selamlar. Endişelerim nedeniyle sorularınızı tam detayıyla cevaplandıramadım ama Tanrı ve O’nun hoşnutluğunu umut dua etmekteyim.

Yehuda Leib

MEKTUP - 35

1927, Londra

Değerli öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

....'in, yayımlamak istediğim *Kralın Vadisi* kitabı için gösterdiğim gayret ve heyecana şaşırmasının sebebi beni anlamamasıdır. Heyecanım *Kralın Vadisi'nin* yayımlanması için değil, onu *Atzilut Çalışması* adı altında kısaltıp ARI'ye atfeden kopyacı nedeniyledir.

Kitabı kopyalarken iki konuda büyük zarar vermiş: 1) Yazdıklarına bizi çekerek kafa karışıklığına sebep olan bu kopyacı, bizim gibi kalbindekileri arayanların zamanını boşa harcatarak, korkuya neden olmuştur. 2) Kitaba ARI'nin yazılarından derlenen *Kralın Vadisi* kitabının yazarı bilge kişinin sözleri de aktarılmış. Bu büyük kafa karışıklığı yaratmıştır. Bu nedenle kaybettiğim zamandan dolayı kızgınım.

Yukarıda bahsedilen kitabın (*Kralın Vadisi*) yazarı hiç şüphesiz çok yüce ve kutsal bir insan. Ancak, yazılanlar bana göre kendisi gibi hocası ARI'nin sözlerini iyi anlamamış olan MAHARI Sruk'a dayandırılmış.

Rav Sruk'un sözleri tüm kutsallara yayılmıştır çünkü nihayetinde ARI'den duyduklarını yazıya geçirmiştir, MAHARI Sruk'un aklının yüceliği ve edinimi tahmin edilemeyecek boyutlarda olduğundan, onun sözlerini ancak yüksek edinim derecesine sahip biri anlayabilir.

Bu sebeple, *Kralın Vadisi* yazarı, bu kitabı Rav Haim Vital'in kısa ve karışık düzendeki sözlerine ve diğer Kabalistlerin kurduğu yapıya dayandırmış. ARI'nin ispatlayıp, MAHARI Sruk'un da kabul etmiş olduğu Rav Haim Vital'den bize gelen ARI'nin Kabalasını düzenlerken kitaba kendi sözlerimi koyma sebeplerimden biri de bu.

Şaşırtıcıdır ki, HIDA kendini MAHARI Sruk'a adanmış olmasının dışında, ARI'nin Kabalasıyla ilgili asla yalan yazmayan *Makor Haim'in* (Yaşamın Kaynağı) kararsızlığından *Kralın Vadisini* kurtarmak için uğraşmamış. Diğer tüm Kabalistler için durum aşağı yukarı bu şekilde.

Bana göre MAHARI Tzemach, MHARAM Papash, MAHARAM Shapira ve MAHARAM Di Lozano da büyük ölçüde MAHARI Sruk'a güvenmiş, bu durumda dostumuz neden onlara kızmıyor?

Bana gelince Tanrı'nın izniyle umuyorum ki, bugüne kadar ARI'nin sözlerine bağlanmış olanların edinimlerini ve isimlerini işin içine katmadan onun sözlerini sadeleştirmeliyiz, böylece zamanla tüm yüce Kabalistler bunu kabullenerek, ARI'nin kurduğu yapıyı diğerleriyle kıyaslamak zorunda kalmazlar.

İlginçtir ki, ..., RASHASH'dan bahsetmememe şaşırmış. Ben *Akudim*'in ortasında dururken, RASHASH'ın kitabına *Nekudim* dünyasından başlamasıyla ilgili neden bir şey dememiş? Ayrıca, *Atzilut'un beş Partzufim*'ine ait *The Sun*'daki bazı bölünmüş sözler dışında bu konularla ilgili tek kelime bile etmemiş.

Yaşam Ağacı kitabının ikinci basımındaki *Keter* yorumlarına ilişkin iddiasıyla ilgili olarak benim adıma ona de ki, oradaki açıklamayı anlamamış. Orada yazar *Ohr Yaşar*'ın (direkt ışık) on *Sefirot*'unu içeren *Sefira Keter*'den ve *Ayn Sof* ve *AB-SAG-MA-BON* arasında fakat onun dışında ifşa olan manevi *AK*, *Ohr Hozer*'in (yansıyan ışık) on *Sefirot*'undan bahsediyor. Benzer şekilde, her *Partzuf Keter*'i içerir, örneğin yirmi *Sefirot*'u içine alan manevi *AK* gibi, bu nedenle *Zohar* onlara “yirmi” der. *Yaşam Ağacı* kitabı onun *Ayn Sof* ve “yayılan” olarak adlandırılabilceğini yazar, ki her ikisi de Tanrı'nın sözüdür.

Oysa ben yalnızca “orta” olarak değil, *Ayn Sof* ve *Yayılan* olarak adlandırılacak olan *Ohr Yaşar*'ın on *Sefirot*'unun *Keter*'inden ve *HB TM*'un dört *Yesodot*'un (yapı) kökünden bahsediyorum. Bu böyledir çünkü *Ohr Yaşar*'ın *Bina*'sının *Sefira*'sının ifşasından önce, *Kli* için bir kök yoktur, Bölüm 1'de açıkladığım gibi, potansiyel *Kli* ve ifanın hepsi yayılandan gelir.

Igulim'in iç ışığıyla ilgili olarak yazdıklarımı iki niteliğe ayırdığım için— saran ışığın aydınlığının, saran *Ayn Sof*'tan geldiğini ve iç ışığın, *Igulim*'in kendi başına aldığı ışık olduğunu söylediğim için—kafası karışmış.

Orada, üçüncü *Behina*'da, iç ışığı yorumladım: Onlara gelen ışığa *Ohr Pinimi* denir. Buna “*Reşimo*'nun ışığı” denir. Bu demektir ki, “*Tzimtzum*'dan önceki büyük ışıktan geride kalan *Reşimo*” denilen sınırlı aydınlık haricinde *Reşimo* yine de *Ayn Sof*'tan ışığı çekme ve emme gücüne sahiptir.

Tersine, *Reşimo*'nun sanki kutsal ışığın bir parçasıymış gibi ışığın ayrılmasından sonra bir yere tutunmuş olarak kaldığını düşünenler büyük hata yapar çünkü her ışık köküne tutunur. Kökünden aralıksız olarak yayılan ışığın ayrılışından sonra geride kalan hem büyük hem küçük ışığa *Reşimo* denir.

Behina Dalet'te saran ışığı şu şekilde yorumladım: “*Ohr Ayn Sof* (*Ayn Sof* ışığı) kendi yerinden ihsanı aydınlatır.” Bununla demek istediğim ışık, sınırlı olan ve *Ohr Pinimi* gibi ölçülen *Tzimtzum* niteliği ile gelmez. Daha ziyade o sınırsızca aydınlatır ve büyük ve küçük ışık arasında ayırım yapmaz.

Bu konular *Kapılar için Önsöz* ve *Giriş Kapı* kitaplarında açıklanmıştır. Onunla benim aramızda ifade değil ama mananın dışında başka bir anlaşmazlık yok. Bende diyorum ki, *Reşimo*'nun ışığı *Ohr Pinimi*'dir fakat bir yanlışlık olmaması için onu bu şekilde yorumladım.

Niyetimiz olan arzulanan hedefe doğru yönelmediğini yazmasıyla ilgili olarak ona de ki, pek çok hata içerdiğinden benim bütün niyetim önsözlerin düzenlenmesi çünkü *ARI* ve *Haim Vital* bunu yapmamış. Bu sebeple, pek çok hatanın olduğu on *Sefirot* açıklamasındaki kurduğum yapıyı ve *AK*'ın *Partzufim*'in düzenini açıklığa kavuşturmak zorundayım.

Atzilut Partzufim'ini ve derecelerinin yükselişini doğru şekilde açıkladıktan sonra büyük tezatlıklar içeren *Huzur Nehri* kitabını açıklığa kavuşturacağım çünkü kitap RASHASH'ın çocukluğunda söylemiş olduğu ama daha sonra bundan pişman olduğu yazılarından derlenmiş. Oysa onları kendi düzenlemiş olsaydı kesinlikle gerekli düzeltmeleri yapardı.

Ancak, o evde yokken girip bu yazıları ondan çalmışlar, bundan dolayı büyük üzüntü duyduğu bilinir. Onun sözlerini yorumlayan başka yazılar da gördüm fakat *Bir Bilgenin Öğretileri* kitabı haricinde bunlara bakınca RASHASH'ı anlamaya dahi başlamadıklarını görürsün. Tanrı'nın izniyle tüm bunlar açıklığa kavuşacak.

Ancak, RASHASH'ın gelecekte ifşa edeceğim *Yaşam Ağacı* kitabındaki gerçek yapıyı ortaya koymadan önce benim için tartışılmayacak olan onun sözlerine bugüne kadarki tüm yazarlar karşı gelir.

Ayrıca, *Sekiz Kapı*, *Yaşam Ağacı* ya da *Kapılara Önsöz* kitaplarında açıklanan ve yazılanlara hiçbir yorum eklemediğim *Panim Meiroth uMasbirot* (Parlak ve Işıldayan Yüz) kitabındaki tüm sözlerim için bir indeks ilave edeceğim. Buna Rav Haim Vital'in *Arzum Onda* kitabından da bazı şeyler ilave ettim ancak kurduğum yapıya, derleyicilerinin arınmışlığından emin olmadığım için, ARI'nin diğer yazılarından bir şey ilave yapmadım.

İlklerin Kabalası, Genious ve tüm diğerleri için de durum aynı. Maimonides'in *Yaratılış Kitabı* yorumunu ilmin yapısı için değil, maddesellikten arınmanın yapısı olduğu için referans verdim. Bu konuda Rav Haim Vital de ondan alıntı yapmıştır ve ben de Maimonides'ten yaptım.

Duyman gerekenleri açık fikirle ve dikkatlice dinleyebilmen için ayrıntılar üzerinde durmanı gerekli görüyorum çünkü bilgelerin sözleri sükûnette duyulur. Her bir ifadeyi görebilmeniz için Tanrı'nın izniyle kitaba indeks koyacağım.

Şimdilerde kitabın giriş bölümünü yazmakla oldukça meşgulüm, sonrasında indeks, sözlük ve kısaltmaları ilave edeceğim. Sıkıntılarım beni geciktiriyor, özellikle bu tip çalışmaya alışkın olmadığım için zorlanıyorum.

Yeni sinagogla ilgili olarak çok memnun olduğumu söylemeliyim, Eski Şehir'de yapmayı umdukları diğer sinagogların durumunu da öğrenmek istiyorum.

Sevgiler

Yehuda Leib

MEKTUP - 36

1927, Londra

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın,

Kıyafetlerin temizlenmesiyle ilgili yazdıklarına tamamen katılıyorum. “Direkt Işığın On Sefirot’u” ile ilgili olarak, edinilen ışık nedir ve *Kli* (kap) kavramı nedir? Bu kitapta açıklanmıştır—*Masah*’la (perde) beraber *Behina Dalet* (dördüncü anlayış/idrak) *Kli*’dir fakat o alma kabı değil, ihsan etme kabıdır. Bu şekilde o *Keter* olmaya geri döner.

Yukarıda bahsedilen dört *Behinot*’a göre, *Direkt Işık*’ta hepsi eşit olduğunda, tüm ilim yalnızca Yansıyan Işığın ölçüsünden bahsettiğinden, Işık kavramı bu ilmin bütünüdür. Yansıyan Işığın alttaki dokuz Sefirot’unun, Direkt Işığın Kelim’ine bağlandığı yazılıdır.

Bu hafta göndereceğim dördüncü kitapçıkta, *Panim Masbirot*’taki (Mutlu Yüz) *AHP*’ın girişi madde onbirde, boylamın Direkt Işığa, enlemin Yansıyan Işığa atfedildiğini göreceksin. Böylece Yansıyan Işığın öncelikle, Yansıyan Işık olmadan yayılana uzanmayan *Partzuf’daki Atzmut*’un (öz), ışığının yayılma miktarıyla algılandığını anlayacaksın. Bu nedenle ona “çizginin aydınlığı” ve “ince çizgi” denir.

Yehuda

MEKTUP - 37

1927, Londra

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın,

Tüm mektuplarını aldım. Güçlü ol, büyüyerek güçleneceğiz; korkma ve yılma. Başarı yaklaştığında korku ve yılgınlığın artması senin için bir işaret.

Amerika’ya gidip gitmemenle ilgili soruna karşılık şunu söyleyebilirim ki, Yaradan çalışmasında senin niyetini nasıl ölçeceğini bilmiyorum. Muhtemelen düşmanların bunu O’nun çalışmasında seni zayıflatan yumuşak bir nokta olarak görür.

“İyi amellerin temsilcileri zarar görmez” olmasına rağmen, kişi—*Mitzva* (iyi amel/emir/ıslah) için gereken zamanı harcamadığında—eğer *Mitzva’nın* talep ettiğini yerine getirmede kaytariyor ve zaman kaybediyorsa, *Klipot*’un tutunmak için bir yeri olur.

Dolayısıyla, kendini test et: Hazırlıklar ve materyal ile başla ve dayanma gücünü gör ve ölç. Çalışmada değilken düşüncelerinin sana zorluk vermesinden ziyade Yaradan çalışması için yapman gerekenlerin akabinde gelen dünyasal meseleleri ret edebiliyorsan, o zaman bilirsin ki güçlüsün, öyleyse Yaradan seni gönderdiği için git, O, yolunu ve çalışmanı kutsayacaktır.

Fakat bağ sırasında ve gerekmedikleri zaman gelen yoğun düşüncelerden uzaklaşamıyorsan, o zaman bu yüce amaç için Yaradan’ın seçtiği kişi sen değilsindir. Tersine merhametli olanın

temsilcilerine olması gerektiği gibi arınmaya ve yardımcı olabilecek her şeye tutunmaya ihtiyacın var demektir.

Yehuda

MEKTUP - 38

1927, Londra

....'ya, mumu sonsuza kadar yansın,

Mektubunu aldım, aldığın sertifika (hahamlık sertifikası) için seni kutlarım. Bu ilerleyişindeki ilk engeldi. Umarım bugünden itibaren kralın sarayına girene kadar gittikçe güçlenir ve başarılı olursun.

Başka bir sertifika daha almanı isterim fakat acele et ve zamanının önemli bir kısmını bedenini güç ve cesaret toplamaya hazırla, tıpkı “ağır yük taşıyan bir öküz ve eşek gibi.” Hiç vakit kaybetme çünkü “yol uzun ve erzak az.”

“Bu hazırlık nedir?” diye sorarsan, Kalshin’li ADMOR’dan duyduğumu sana aktarayım, kişi önce “kralın kızına hizmet eden yedi genç kız,” denilen yedi dışsal öğretinin yanı sıra rezil utancı da elde etmek zorundadır. Yine de Yaradan’ın gözünde pek çokları bunu başaramamıştır. Fakat bizler ARI’nin çalışması ve Baal Şem Tov’un çalışma-yoluyla ödüllendirilmiş olduğumuzdan, bu mümkündür ve bahsedilen hazırlıklara gerek kalmaz.

Eğer bu ikisinde ilerlersen, Yaradan’ın lütfuyla edinmiş olduklarımızı, bir babanın oğluna yakın olması gibi ağızdan ağıza almaya hazır olduğunda kesinlikle sana aktarırım.

Fakat en önemlisi çalışmadır, yani sıradan bir çalışmanın önemsenmediği, yalnızca “emek” denilen sıradanlığın ötesindeki O’nun çalışması için özlem duymak. Bu tıpkı doymak için bir somun ekmeğe ihtiyacı olan bir insanın durumuna benzer. Tüm yedikleri, “doyurucu yemek” hedefine ulaşmaz ama somunun son lokması ulaşır. Bu lokma tüm küçüklüğüne rağmen, yemeğin yeterliliğini belirleyen şeydir.

Benzer şekilde, her hizmette Yaradan yalnızca sıradanın ötesineki parçaları çeker ve onlar O’nun yüzünün ışığını alacak olan harfler ve *Kelim* olur.

Yehuda Leib

MEKTUP - 39

1927, Londra

En ünlü *Hassid'e*, mumu sonsuza kadar yansın,

Sevgilerimle,

Şunu söylemeliyim ki, kitabımın dışarıdan birilerine istedikleri gibi suiistimal etmeleri için elden verildiğiyle ilgili çok üzücü bir mektup aldım. Bunun saklı kalması için yaptığım uyarının ve bugüne kadar kitapçığı göndermememin sebebini şimdi daha iyi anlayabilirsin. Korktuğum buydu bu yüzden de onu önce MARAN'a ve rav'a göndermek istedim.

Aslında korktuğum başıma geldi, kim olursa olsun sırrımı kimseye açmamalarını istememe rağmen, bu cahiller bana ihanet etti. Ve şimdi neslin gözünde beni küçük düşürüp, Yaradan'a memnuniyet verme çalışması yolunda beni başarısız kılmaya çalışıyorlar. Bu yaptıklarını kim affeder? O'nun yüceliğini bu nesle yaymak için tüm gücümle harcadığım çabaya Yaradan tanıklık eder.

Ama *Sitra Ahra*, başkasına fayda sağlamak için döndüğüm her yere engeller koyup, daima kendi insanlarına, onun misyonunu yerine getirenlere hizmet eder. Ben ise şunu söylüyorum, "Bizimle olanlar, onlarla olanlardan daha fazla" ve Yaradan ödülünden beni yoksun bırakmaz. Bugüne kadar azar azar, bazen az, bazen çok, yolumu daima ödülle beraber döşedim ta ki O'nun yüce adının yardımıyla Yaradan'ın tüm düşmanlarını alaşağı etmekle ödüllendirilene kadar.

Sana gelince aptalların korkusundan korkma. Benim küçük parmağım iftiracıların belinden daha büyük. Yaradan'ın arzusu ve beni yaratma nedeni budur, kim O'na ne yapması ve ne yapmaması gerektiğini söyleyecek? Benim yaşamın erdemi onların babalarının erdeminden büyük. *Psikta*'da (bir Midrash) yazıldığı gibi, Peygamber Amos'un çağdaşları onu aşağılayıp, Yaradan, Kutsallığını akıtmak için bu kekemedi başkasını bulamadı dediler.

Ancak yazılıdır ki, "Doğruyu söyleyen dudak ebediyken, yalan konuşan dil sadece anlıktır," çünkü en sonunda doğru insanlar kazanır. Amos peygamber sonsuza kadar var olacak oysa düşmanlarına ne olduğunu kim biliyor?

İşte böyle. Konuşanlar sadece kendine zarar verir, öyle görünüyor ki kötünün başında fırtına eser ama gerçek yaşar ve yalanlarla zayıflamaz. Tersine, onlarla daha da güçlenir tıpkı gübre ile güçlenen bir tarla gibi. Yaradan'ın izniyle onların sayesinde tarlanın bereketi artacak ve çoğalacak.

Öğretinin dağıtımıyla ilgili onlardan gelecek zararı hissetmediğimden, ışığı getirme yolumu nasıl hesaplayacağımı ve onu yılandan nasıl koruyacağımı bilmiyorum. Ama yine şu kesin ki hiç zarar görmesem de, bu bir Tora yasası olduğu için onlardan öcümü alacak ve onlarla zorla savaşıacağım. Ama elbette korktuğum Yaradan olduğu ve O'ndan başka bir güç olmadığı için bunu gücüm dâhilinde yapacağım.

Bilmelisin ki, kitabı derlemem kendim ya da zaferim için değil. Daha ziyade bu sadece O'nun için. ARI yüce ilmin derinliğini kendi yazıp düzenlemediği için yazılarında büyük düzensizlikler dikkatimi çekti, Rav Haim Vital onun sözleri duyup, yazıya geçtiğinde, köküne bağlı bu sözleri edinmek için henüz gereken bütünlük derecesinde değildi. ARI ile çalıştığı zaman gençti, otuz yaşında, tıpkı *Reenkarnasyona Kapı*'da yazdığı gibi, "Şimdi yıl 1571 ve ben yirmi-dokuz yaşındayım..." O sırada zaten ARI'nin hizmetindeydi ve Rav (ARI) 21 Temmuz 1572'de hastalandı. Ertesi Salı Temmuzun yirmi beşinde vefat etti.

Dolayısıyla görürsün ki, vefat sırasında Haim Vital sadece otuz yaşındaydı ve ARI otuz-sekiz yıl yaşadı.

Vefatı sırasında Rav Haim Vital, ARI'nin yanında değildi. Bunlar onun sözleri: "Rav Itzhak HaCohen bana dedi ki, ben odadan çıktıktan sonra o (Rav Itzhak) içeri girip ağlamış ve şöyle demiş, 'Dünyaya büyük iyilik, Tora ve ilmi getirebilme umudu var mı?' ARI ona şöyle cevap vermiş: 'Eğer aranızda tam bir erdemli bulmuş olsaydım zamanından önce aranızdan ayrılmazdım.' Bunu söylerken beni (Haim Vital) sormuş. 'Haim nereye gitti? Böyle bir zamanda beni terk mi etti?' Hüzünlenmiş. Rav Itzhak onun sözlerinden bana söylemek istediği bir sır olduğunu anlamış, bu nedenle ona şöyle sormuş: 'Bundan sonra ne yapalım?' ARI cevap vermiş: 'Benin adıma dostlara de ki, bugünden itibaren doğru anlamadıkları için öğrettiğim bu ilme bağlanmasınlar. Sadece Rav Haim Vital yalnız başına, gizlenerek bu ilme bağlanabilir.' Rav Itzhak sormuş, 'Fakat hiç umut yok mu?' Demiş ki, 'Eğer niyet ederseniz, gelip size öğretilir.' Rav Itzhak şaşırarak: 'Bu dünyadan ayrıldığınızda nasıl gelip bize öğreteceksiniz?' Cevap vermiş: 'Gizli olanın bilgisinin size nasıl geleceğiyle ilgili hiçbir şey bilmiyorsunuz', sonrasında vefat etmiş."

Rav Haim Vital'in *Reenkarnasyona Kapı* kitabının sözlerini ayrıntılı bir şekilde kopyaladım, böylece görürsün ki, ARI, Rav Haim Vital ondan duyduklarını doğru şekilde anlamadığı için bunları başkalarına öğretmesini yasaklamış. Bu nedenle, o hocasından öğrendiklerini düzenlememiş bile, bunu mirasçıları, üçüncü nesil—Rav Yaakov Tzemach ve Rav Shmuel Vital—yerine getirmiş.

Yazıları düzenleyenlerin elinde hiçbir zaman ARI'nin yazılarının tamamı olmamış çünkü Rav Haim Vital zamanında yazıların altı yüz sayfası çalınmış. Geriye kalan yazılardan Rav Yaakov başka derlemelerle beraber *Yaşam Ağacı*'nın büyük bir kısmını derlemiş. Rav Haim Vital kalan sayfaların onunla beraber mezara gömülmesini emretmiş ve onlar da bunu yerine getirmiş. Üçte birini oğlu Rav Shmuel Vital'e miras bırakmış ki bundan da ünlü *Sekiz Kapı* kitabı derlenmiş.

Uzun bir zaman sonra, Rav Yaakov'un bir araya topladığı öğrenciler mezarı kazıp yazıları çıkarmışlar. Bu yazılardan *Ebedi Kurban*, *Yaşam Ağacı*'nın birinci ve sonraki sürümü derlenmiş.

Görüyorsun ki derleyicilerin elinde yazılardan yalnızca tek bir yapı ve varlık oluşturacak bir bölüm kalmış. Bunun yeterli olmasını isterdim ama ne yazık ki yazıların küçük bir bölümüne

sahip olduklarından ilmi derinlemesine anlamamışlar ve onları nasıl düzenleyeceklerini bilmedikleri için konuları çok kötü bir şekilde karıştırmışlar.

Şundan kesin emin ol ki, ARI'nin zamanından bugüne kadar ARI'nin metodunu tam olarak anlayan hiç kimse olmamıştır, ARI'nin iki katı kutsal ve yüce bir aklı edinmek, henüz edinim içinde olmayan ilk yazandan son düzenleyiciye pek çok kişinin elinden geçen bu metodu anlamaktan daha kolaydır. Bu nedenle her biri konuları ters-yüz edip karıştırmıştır.

Ve şimdi Yaradan'ın izniyle, iyi amellerim nedeniyle değil fakat yüce olanın arzusuyla, ARI'nin ruhunu idrak etmekle ödüllendirildim. Ölümünden bugüne kadar hiç kimseye nasip olmamış bu olağanüstü ruh için neden benim seçildiğim ise beni aşan bir konu. Bundan daha fazla söz etmeyeceğim çünkü bu olağanüstü şeylerden bahsetmek benim yolum değil ama seni yatıştırmak benim görevim çünkü onlar hizmetkârlardan efendilerine akan suların geriye kalan çamur ve kirdir, henüz hayvansal ruhu manevi olandan nasıl ayıracaklarını tam olarak bilemediklerinden, hayvansal ruhlarının çalışması içine düşerler. Bilmelisin ki, kişi tüm kutsallığı yıkıp geçecek olan bu güçlerden korkmamalıdır, Yaradan bizi bunlardan korur.

Abartmak, uydurmak ya da saygı kazanmak ya da bugüne kadar tolere edip savaşmak için bile arzu duymadığım aptallar arasında bir isim sahibi olmak asla benim yolum olmadığından, bana inanacağına inanıyorum.

Sitra Ahra'nın orduları nedeniyle kafa karışıklığı yaşamamanı sağlamak, kimin gerçek ve erdemli, kimin olmadığını ve ayrıca erdemli olmaya değer ve bu nedenle de saygıyla davranılması gerekenleri bilmen için ARI'den edindiğim çok açık bir işareti sana söyleyeceğim. Kimin Yaradan'a hizmet edip, kimin etmediğini bilmek için yazı-tura mı atmak zorundayız? Oysa işaret ve para bunu belirlemez, bu nedenle ihtiyacımız olan kura değildir, Tanrı korusun.

Rav Haim Vital'in ARI'ye bunu sorduğunu bilmelisin, bu konu *Kutsal Özün Kapısı* ve ARI'nin *Sekiz Kapı* kitabının birinci sayfasında açıklanmıştır. Kelimesi kelimesine onun sözleri: "Hocamın bana verdiği işaret, kişinin tüm sözlerinin gerçekleştiğini ya da sözlerinin Yaradan için olup olmadığını görmektir, tek bir sözünde bile hatalı olmamalıdır. Ayrıca Tora'nın sırlarını ve onları nasıl açıklayacağını bilmelidir, sonrasında kesinlikle ona inanırız." Bunlar Rav Haim Vital'in sözleridir, "Sözlerine bakarak kişinin yüceliğini ve erdemini bilgisi ölçüsünde bilir ve anlarız."

Önceden yazıldığı gibi kişi erdemli ve Hassid olduğunda, Tora'ya bağlanıp, dikkatle dua ettiğinde melekler ve kutsal ruhlar ondan dolayı yaratılır. Bu, "Bir *Mitzva* yerine getiren kişi kendisi için bir koruyucu edinmiş olur" sözünün anlamıdır. Kişinin ağzından çıkan aptallıklar, ona Tora öğretmek için inen ilk erdemlinin ruhuna taht olur.

Ayrıca orada der ki, eğer *Mitzvot* (emirler) eksik kalırsa, "anlatıcılar" denilen melekler ve ruhlar da eksik kalır. Eğer Tora ve *Mitzvot* eksiksizse kişi tam bir edinimle ödüllendirilir ve

Tora'nın sırlarını nasıl açıklayacağını bilir. Eğer bunun eksikliği içindeyse yani sadece bazılarını açıklamayı biliyorsa çalışması kesinlikle eksiktir.

Aslında sözlerimi anlamadıkları için düşmanım olanlar nasıl erdemli olarak kabul edilecek? Bu nedenle bana açık bir işaret verildi.

Sana daha önce kitabımın desteğe ihtiyacı olduğunu yazmıştım çünkü ARI'nin sözlerine tek bir kelime dahi ilave etmedim ve her bir kavram için bir index hazırlayarak ARI'nin yazılarındaki yerleri gösterdim, aslında ARI'nin bizim neslimizin onayına ihtiyacı yok. Bunu *Sitra Ahra*'nın yollarını görerek, bilerek yaptım. Benim çalışmamı ve iki yorumda yaptığım ilaveleri bilmeleri hiç kolay değil. Dolayısıyla bu kitapçığa karşı nasıl bir kampanya yürütecekler? Eğer çalışmam ve ARI'nin yazılarında onlardan daha fazla usta olmamla ilgili şikâyetleri varsa, bu tartışmaya açık bir konu değildir. Boş şeylerle zamanlarını harcamasınlar, ARI'nin sözlerini çalışmak için zaman kazansınlar, aylaklıkları yüzünden şimdi kendi etlerini yiyecekler.

Sana, ... ve ...'na sevgilerimi iletiyorum. Ona, niyeti iyi ama amelleri iyi olmayan biri gibi olduğunu söyle, her şey eylemi izler. Fakat onun için ne yapabilirim? O benim etim ve kanım. Dolayısıyla, hikâyenin başından sonuna kadar tüm detaylarıyla nasıl geliştiğinden beni haberdar etsin, ben de ona cevap veririm.

Ayrıca bu mektupla ilgili düşüncelerini bilmek istiyorum çünkü Yaradan çalışması basit bir mesele olmadığından, zırhı korumak için tüm detayları bilmek zorundayım.

Yehuda

MEKTUP - 40

1927, Londra

Değerli öğrencilerime,

Bu hafta *Shlach* ve Korah bölümleriyle ilgili iki mektup aldım. Geçen hafta hiç mektup almadığımdan bugün için bana yazmayacağınızı düşündüm çünkü Korah bölümünün üçüncü günü sizden ayrılışımın birinci yılı tamamlandı.

..., “Siz hiç imge görmeyeceksiniz” sözüyle ilgili Süleyman'ın erdemliğinin bile böyle bir soruyu cevaplamaya yetmeyeceğini yazmış olduğundan, ona atalarımız sözleriyle cevap vereceğim: “Onun ayakkabılarını giyene kadar dostunu yargılama.” “Ve o Tanrı'nın imgesindedir” denilen Musa'nın erdemine sahip olsaydım bile, o maneviyatta form olduğunu düşündüğü için dişlerini dahi köreltirdi.

Bunu, “-den” ve “imge” kelimelerini bir olarak yorumlayan aptalların görüşüne istinaden yazdım. Fakat sana şaşırdım—benim insanlık için buğday öğüttüğüm yerde, sen vahşi bir hayvan gibi çiğnemek için unu tekrar buğdaya çeviriyorsun.

Yaratan ve yaratılan arasındaki tek farklılık form ve formun uyumsuzluğu konusunda oldukça fazla çalıştım. “Yaratan” ile değil, “yaratılan” ile ilgili olarak bazı anlayışlar edinmemiz gereklidir ve ben ona bağlanabilmek ve ondan bahsedebilmek için bu anlayışa bir “isim” verdim.

Bu nedenle ona “form uyumsuzluğu” ve “form eşitsizliği” dedim. Bazen ona “büyük *Dvekut* (birleşme)” ve “küçük *Dvekut*” dedim. Bu konunun açıklanması için başka isimler de kullanılabilir.

Kitabındaki konuları pek çok sayfaya bakarak analiz ettiğimizde, onun onları tekrar buğdaya çevirdiğini ve elleri ve ayakları umutsuzca bu imgeye bağlanıp onu dünyevi imgeyle kıyafetleyene kadar formu materyalize ettiğini görürüz. Tora’da yazılıdır, “Sen hiç imge görmediğin için,” burada bir form, form uyumsuzluğu ya da eşitsizliği olduğundan bahseder. Sözlerini dışsallığa doğru eğilimi ölçmek için dikkatlice inceledim çünkü kişi eylemlerine göre değerlendirilir.

Benim Arzum Tanrı’da kitabında *Ein Sof* ve “*Ein Sof ışığı*” ile ilgili Rav ...’nın yorumu şu; “Tüm bu dünyaların herbiri ve *Malhut* üst dünyalara dahildir. Ayrıca *Keter*’e ve tüm dünyaların içindeki *Ein Sof*’a dâhildirler ve herşey tek birliktir ve hepsi *Ein Sof*’tur” bunlar kelimesi kelimesine onun sözleri.

Onun “Işık ve bereket zaten O’nun Kendi özüne dâhildir,” sözü, *Ein Sof*’daki en alt dünyaların *Hitkalelut*’uyla (karışma/dâhil olma) ilgili söylediklerimle bir bağlantısı yok. Orada ben özellikle nerede olursa olsun değişmeyen *Ohr Paşut* (basit ışık) konusunu ve Yaratan ve yaratılan arasındaki farklılığın gerçekte karanlıkta olduğunu açıkladım. Bu sebeple çok açık bir şekilde bir ismi olmayan “O’nun özünde” sözünü yazdım. Orada *Ein Sof* ışığını bile ima etmedim, Tanrı korusun.

Seni hala anlayamıyorum, söylediğini hissetmeden nasıl bundan bahsedebiliyor ve bir konuyla diğerini bir fıçıyla yiyeceği kıyaslar gibi kıyaslıyorsun. Bu çok yükümlülüğe ve çoklu yükümlülük arzusuna bağlı olmalı.

Ve bir “düşünce” gibi dolaşan şeyin—nereye ait olduğunu bilmek, *Bina* ve *ABYA* düzeninde—*Atzilut*’ta olduğu söylenir ve *Tikkuney Zohar*’da yazdığı gibi, “Üst *Hohma*’ya ‘bir düşünce’ denir.”

Aslında bu yüce ve gizli sırlardan gelir. *Rashbi’nin Makalelerine Kapı* kitabında görürsün ki, “Musa, *Tifferet*’teki *Daat* demektir ve Rabbi Akiva “Varoluş” denilen *Bina*’dır. Tora, *Bina* kısmından verilmiş olsaydı, *Klipot*’un Tora’da kılıfı olmazdı. Fakat Yaradan onlara

Hohma'daki ilk kıvılcımların 320 kıvılcıma yükselmesine benzer bir idrak ve bir pay vermeyi arzuladı. Bu, "Böylece o Düşüncede ortaya çıktı" sözünün anlamıdır.

Burada *Bina* olan Rabbi Akiva'nın "varoluş" olarak adlandırıldığını görürsün fakat bunu anlamak zordur çünkü bilinir ki "varoluş" *Hohma*'nın adıdır. Ama yine de *Panim Masbirot*'un ikinci bölümünde *Malhut*'un *Bina*'ya yükselişini görürsün. Şöyle açıklar, *Behina Dalet Hohma*'ya yükselir ve *Üst İma* olarak yapılanmış olan *Behina Dalet*'in *Hohma*'sına *Nukva* olur. Bu nedenle *Behina Bet* olan *Bina* çekilir yani *Sium'una Parsa* denilen *Behina Dalet*'in altına iner çünkü bu *Bina*'dan *Parsa*'nın altında iki *Partzufim YESHSUT* inşa ediliyor.

Bu şekilde anlayacaksın ki, yukarı çıkan *Malhut* gerçekten *Hohma*'ya çıkar ve orada *Üst İma*'yı talep eder ve ona "varoluş" denir. Aynı zamanda ona "bir düşünce" de denir ve orası *Dinim*'in *Rahamim*'le kaynaşmasıdır. Bu nedenle *Behina Dalet*'ten gelen 320 kıvılcımın yükseldiği yerdedir.

Ancak, asıl *Hohma*'ya değil daha ziyade *Hohma* olan *Üst İma*'ya yükselirler. Orası onların kökü olduğundan, bu "Herşey düşüncede netleşir" sözünün anlamıdır.

Bazen *Bina*'ya *Hohma*'nın *Nukva*'sı denir ki bu nedenle *Malhut*'un *Bina*'ya yükseldiğini söyledim, yani "bir düşünce" ve "yokluktan varlık" denilen *Üst Bina*'nın formunu alır. Bu yazarların üzerinde kısaca geçtiği en derin konudur.

Panim Masbirot, sayfa 6'da şöyle yazdım, "dokuz *Sefirot*, *Toh* ve *Roş*" ama kitapçıkta böyle değil, "*Toh* ve *Sof*" olarak yazıyor.

Rav .... adına demeliyim ki bu buhar makinesinin çalışmasına benziyor. Buhar makinasına kayışla bağlanan herhangi bir motor güçlenir. Bu nedenle ihtiyacımız olan sadece *Dvekut*'tur.

Yehuda Leib

MEKTUP - 41

1927, Londra

Değerli öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

Mektubunuzu aldım, şimdi size giriş bölümünü gönderiyorum. Yazım düzenlemesini yapmadım ama onu nasıl düzelteceğinizi bileceğinize inanıyorum. Nakit yetersizliğinden buradan size kâğıt gönderemiyorum.

Giriş bölümü indeks ve referanslarla beraber muhtemelen bir buçuk sayfadan oluşuyor, sekiz sayfalık iki tam kitapçık olacak.

Giriş bölümü bütün halinde bölümler yok çünkü konular çok önemli, gördüğünüz zaman siz de anlayacaksınız. Bayrama yetişmesi için mümkün olduğunca çabuk hareket etmelisiniz.

Ve umalım ki her şey Yaradan ve bizim yararımıza olsun. Kırılmış olanı düzeltmek için yalnızca O'nun yasına ve O'nun çalışmasına bağlanmalıyız.

Cevaplarımın özlemi içinde olmanızı anlıyorum. Bana gelince, çok yakınınızdaymışım gibi kendimi size gerçekten yakın hissediyorum. Neşenizi ve üzüntünüzü paylaşıyorum tıpkı aynı evde sizinle berabermişim ve karşılıklı konuşuyormuşuz gibi. Fakat siz iki ben bir biliyorum bu nedenle söyleyecek sözüm az.

Lütfen giriş bölümünün bütünlüğü ile ilgili yazdıklarına göre hareket edin.

Yehuda

MEKTUP - 42

1927, Londra

Saygıdeğer ..., mumu sonsuza kadar yansın

Şu sözlerle kalbimi sana açıyorum: Dostların yaklaşan eve dönüşümün özlemi içinde olmadıklarına çok şaşırımdım. Fakat her şeye rağmen aralarında en iyinin sen olduğunu düşünüyorum çünkü bana yazmıyorsun, böylece diğerlerinden daha fazla yüz-yüze konuşma ihtiyacı içindesin. Beni onlardan daha fazla özlediğini düşünüyorum bu yüzden sana yazıyor ve kendimi iyi hissediyorum.

...Ama öte yandan benimle beraber olduğun günlerde elde ettiğin kazanımlara bakalım. Kimin suçlanacağı çok net olmasa da, umudum azalıyor ve üstesinden gelmek güç gerektiriyor.

Hatanın asla benim değil, bilgi eksikliği ya da inanç zayıflığına bağlı olarak yalnızca senin olduğunu bilmem haricinde sana bunda yardım edemem. Bu nedenle dualarım sana yardım edemez çünkü bunu hala nasıl yerine getireceğini bilmiyorsun.

Dolayısıyla, üzerinde düşüneceğin ve seni daha iyi hissettirecek olan bir açıklama yapmama izin ver: Yaradan kişiden hoşnut olduğunda ve onu O'na tutunması için çağırdığında elbette kişi tüm kalbiyle buna hazır ve isteklidir; aksi takdirde O, onu O'nun yemeğine davet etmezdi. Eğer kişinin kalbindeki inanç yıkılmayacak kadar sağlamsa, bu çağrıyı anlar ve sonsuza kadar yerinin farkına varır. Sonra gelir, yemeği yer ve kralın yüzünü görür. Ve bu onda eksikliğe sebep olmaz ve inancı tam olur.

Atalarımız şöyle der, “Bilge öğrenciler de dâhil, Tanrı’dan korkun.” Bu söz gerçek birlik içinde olanları da kapsar, ne mutlu bunu böyle yaşayanlara.

Kelimelerin senin içindeki yansımasını kendin görebilirsin. Zamanı gelip de bağlanmaya uygun olduğunda evime gelmeni beklemekle zaman kaybetmeyecek ve ben sana geleceğim. Fiziksel olarak beni görmesen de sevgimi ve kutsallığın yüceliğini kalbinin derinliklerinde hissedeceksin.

Sonrasında sana kalan acele edip beni sevgiyle karşılamam. Çok isteyen karşılığını alır ve görevini yerine getirir. Sen de öyle yaptın, sevgi hissini, yüceliği ve coşkuyu evinden, tepeye kadar bana tutkuyla gönderdin.

Fakat tepeye tırmanıp beni karşıladığında coşku ve sevgi azalmaya başladı. Bu bana olan inanç eksikliği nedeniyle oldu, senin bana olduğu kadar, benim sana olan içten sevgim tıpkı suyun yansıması gibi. Bu seninle benim aramdaki ilk çatlak oldu çünkü bu düşünceyle benden hemen ayrıldın ve o ölçüde uzaklaştın.

Aslında manevi şeylerin doğası budur—meseleler şimşek hızında örülür ve gebelik ve doğum yaklaşır. Dolayısıyla, için korkuyla dolduğunda, “Hemen bir saman doğurursun.” Bu demektir ki, benimle ilgili abartılı hoş ve güzel düşüncelerinden şüphe duyup, sonra “elbette öyle değil.” dersin. Bu nedenle senden ayrıldım ve tüm çalışmamı ve çabamı daha iyi bir zaman için sakladım.

Doğru zamanda sana önceki gibi döndüm ve sen de önceki eylemlerini tekrarlayarak bana döndün. Bununla ilgili benden dostuyla konuşan biri gibi daha açık sözler duymayı istedin. Fakat ben bunda iyi değilim, şöyle yazdığı gibi, “Ben konuşmada ve dilde yavaş olduğum için.” Dil ve kulaklarınla beraber dünyevi bedenini maneviyat derecesine kurban etmedikçe, sen de bunu gelecekte umut etmemelisin.

Fakat bunu anlayamazsın çünkü gizli olanın algısına sahip değilsin. Fakat ben, tüm bana izin verileni kesinlikle esirgemem, tıpkı “buzağının yemek istediğinden daha fazla...”

İzin ver yukarıda bahsettiğim konuyla ilgili bir hikâye anlatayım: Bir adam yolda giderken çok güzel bir bahçe görmüş. Bahçede yürüyen kralın ona seslendiğini duymuş. Heyecan içinde bir adımda çiti atlamış ve bahçeye girmiş. Heyecanı ve telaşı nedeniyle kralın onun önünde yürüdüğünü hissetmemiş, oysa kral hemen onun arkasındaymış.

Adam bir taraftan yürürken bir taraftan da kendini kralla karşılaşmaya hazırlayıp krala teşekkür ve şükrediyormuş. Kralın onun yakınında olduğunu hiç fark etmemiş.

Birdenbire yüzünü çevirmiş ve kralı hemen yanı başında görmüş. Doğal olarak, neşeyle dolmuş. Yapabildiği kadar yücelterek ve onurlandırarak kralı izlemeye başlamış, kral onun önünde, o kralın arkasında yürümeye devam etmişler.

Yürüyüp kapıya yaklaşmışlar. Adam kapıdan çıkıp önceki yerine dönerken, kral bahçede kalıp kapıyı kilitlemiş. Adam oradan ayrıldığını ve kralın onunla beraber olmadığını anladığında, çıktığı kapıyı aramaya başlamış. Oysa artık böyle bir kapı yokmuş, sadece bahçeye ilk girdiğinde kralın onun arkasında onun da kralın önünde yürüdüğü anın hissi kalmış.

Şimdi de böyle olmalı fakat bu büyük bir ustalık gerektirir. Bu hikâyeyi anla ve çalış çünkü bizim aramızdaki durum da aynı. Bir araya geldiğimizde geçmişe kıyasla içinde doğan soğukluğu hissettim, her şeye rağmen sanki sana olanlardan hiç haberim yokmuş, kalbinden bana doğru geliyormuşsun gibi bana bakmamak için yüzünü benden gizlemeliydin.

Bu “Ve onlar Tanrı’ya ve O’nun hizmetkârı Musa’ya inandılar” sözünün anlamıdır çünkü karşılığında “Musa yüzünü sakladı” ve o “Tanrı’nın imgesi onda durdu” ile ödüllendirildi. Bu demektir ki, sana olan duama inanır ve bendeki tüm övgü ve yüceltmeyi duyarsan, hiç şüphe yok ki sıcak yerine soğuk olmaktan utanacaksın. Ve eğer gerçekten utanır ve pişman olursan, Yaradan’ın merhametiyle ödüllendirilirsin ve sonra az veya çok heyecan sana geri döner ve sonsuza kadar sağlam bir direk gibi birlik içinde olmakla ödüllendirilirsin.

Yehuda Leib

MEKTUP - 43

1927, Londra

Saygıdeğer... mumu sonsuza kadar yansın,

Atalarımız şöyle der, “Öğretmen korkusu Tanrı korkusuna eşdeğerdir.” Öğrencinin yüceliği hocasının yüceliğini hiçbir şekilde aşamayacağı için öğrencinin kutsallıkla elde ettiği yüceliğin ölçüsü budur.

Rijnaar’ın bununla ilgili övücünü—o, neslinin bilgilerinden daha yüksek bir dereceyle ödüllendirilmişti çünkü tüm çağdaşlarından daha fazla inanca sahipti— anlamak zorundayız çünkü inanç ödünç alınacak bir şey değildir. Böyle bir inanç, O’ndan korkanlarla O’nun ilmini paylaşan hocaların ilminden gelen ilhamın ve yüceliğin hissi olarak elde edilmemiş olsaydı altı yaşındaki çocuklar tarafından da elde edilirdi.

Daha önce söylediğim gibi, Kenan *Klipa*’sının hükmü burada olduğundan, en büyük *Masah* (perde) İsrail topraklarının oğulları içindir ve her bir öğrenci, dostları daha fazla olmak üzere toprak seviyesi kadar alçaktır, pek çoğu böyledir.

Alegorik olarak, atalarımızın şu sözünü söyleyebilirsin, “Ben’i bırak ve Yasalarımı yerine getir”—“Ben’i terk etmelerini dilerim.” Bu demektir ki onlar yücelikten gurur duyuyorlardı. “O ve Ben aynı yerde olamayız” olmasına rağmen, yine de, “Yasamı yerine getir,” sözü

bilgeliğin inancına bağlanan erdemliye atfedilir. Sonra erdemlinin öğrenciyi ıslah etmesi ve onu Yaradan'ın huzurunda olmaya uygun erdemlik derecesine getirmesi için bir umut doğar. Eğer O'nun duası ve yasası için onlara rehberlik edecek ve onları Tora ve ilme yönlentecek erdemli bir hocaları yoksa Yaradan Balçığını onlardan ayıramadığı için bayağılıklarından ne yayılır?

Bililir ki, bir babanın kızını eğitimsiz bir adamla evlendirmesi yasaklanmıştır. Bu şekilde yavaşça Tanrı korusun kemik gibi kururlar. Dikkatlerini çekene kadar zaman zaman böyle sözleri tekrarlamaktan başka onlar için daha ne yapabilirsin ki?

Yazılıdır ki, "Musa çadırı götürecektir" Neden çadırını kampın dışına kurdu? Aptalların inancına göre o günahattan dolayı *Hochma* akışını durdurmuş oldu. Günahattan sonra eskisinden binlerce defa daha fazla Tora ve *Hohma* akışına ihtiyaçları olduğundan, bu akıl almaz gibi görünebilir, tıpkı atalarımızın dediği gibi, "İsrail günah işlememiş olsaydı, onlara yalnızca *Musa'nın beş kitabı* ve Joshua'nın kitabı verilmiş olacaktı."

Ancak, durum bunun tersidir. Sepetinde ekmek olan birinin, ekmeği olmayan biriyle aynı olmaması gibi, Musa'nın kampın içinde özlemi arttığı için çadırını kampın dışına kurması, ilmin çeşmesinin inançlı bir kaynağa açılması için en iyi yoldur. Bu nedenle, Musa'nın ruhuyla ödüllendirildiler ve böylece "bilginin nesli" olarak adlandırıldılar.

Senden ayrılmadan önce *Şavuot* festivalinde "Koş Sevdiğim, bir ceylan gibi ol," ayetiyle ilgili şöyle demiştim: "Ceylanın koşarken yüzünü arkaya çevirmesi gibi." *Panim* (yüz) için başka bir yol olmadığından, bu taktiği uyguladılar—*Panim*'i *Ahoraim*'e(arka) getirmek. Ayrılık hissi, *Ahoraim* ve *Keduşa*'nın (kutsallık) *Panim*'ini alamama, *Ahoraim Panim* olana kadar özlem kıvılcımlarını büyük ölçüde arttırdığından, bu şöyle yazıldığı gibidir, "Yaradan Yüzünü arkaya çevirdiği zaman böyledir." Bunlara bundan sonra daha çok dikkat edersin.

Yehuda

MEKTUP - 44

1927, Londra

Sevgili öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

...Çoğu öğrenciden kendimi daha çok yakın hissettiğim Rav ...'a, varlığı için şükrediyorum, kısa bir süre ondan uzaklaşmama rağmen büyük ölçüde bana bağlanma ile ödüllendirildiği için Yaradan'a şükretmeli. Bu Yaradan'ın bir armağanı.

Sorularına özel olarak cevap vermememle ilgili şunu söylemeliyim ki, benim önemli konulardaki yöntemim, *Sitra Ahra*'ya tutunacak bir yer bırakmamak için hitap edilen kişiyi

değiştirmektedir. Böylece herkes muhatabı dikkate almadan tüm harfleri anlamak için kendini zorlamış olur.

Sözlerinin kalbime kazanmadığından şüphe duyma. Tersine, tüm çalışmasının, sıkıntısının ve acısının yükünü onunla beraber taşıyorum.

Şu gerçek ki birkaç aydır bana içindeki büyük acıdan bahsediyor. Ona hemen Tora’da bulabileceği bir çözüm yazmak isterim fakat bundan önce benim yöntemim daima şu olmuştur; kendi başına bunu edinebilmesi için Yaradan’a yakarmak. Bunu o kendi başına edindikten sonra ben de şu sözleri yerine getirecek, “Judah ve daha çoğuna seslenmek için” ve ona çözümü açıklayacağım.

Bu sebeple, birkaç hafta sonra “Ve Musa çok alçakgönüllüydü,” sözüyle ilgili olarak cevabını —eşsiz bir akılla keşfetmiş olduğu kurtuluşun *Hohma* edinme ve Tora’nın sırları meselesi olduğu—aldıktan sonra çok mutlu oldum. Bunun için Yaradan’a şükrettim.

Fakat üzgün olduğunu anladığım mektubundan sonra, “Bırakalım sözünü söylesin,” içini kaplayan acıdan dolayı Tora’nın sırlarını edinmeden önce kurtuluş yolları aramış.

Dolayısıyla, ona buradan hatırlatırım ki Tora ve *Mitzva*’nın tadını edinmeden önce ebedi ve tam bir kurtuluşun tamamlanmış olmayacağına kendisi zaten karar vermiş, dolayısıyla Tora’yı edinmenin haricinde başka bir şey için üzülmemeli.

Bililir ki, Yaradan Kızını eğitimsiz bir adamla evlendirmez, tıpkı atlarımızın dediği gibi, “Kızını eğitimsiz olanla evlendiren kişi tıpkı onu bağlayıp, aslanın önüne atan biri gibidir.”

Bililir ki, kadın daima erkekten sonra adlandırılır: Tıpkı *Tikkuney Zohar*’da yazdığı gibi, o (erkek) bir *Melech* (kral), o (kadın) bir *Malkah* (kraliçe); o (erkek) *Haham* (bilge), o (kadın) bir *Hohma* (akıl); o bir *Navon* (akıl/anlayış), o bir *Bina’dır*(akıl/anlayış). Dolayısıyla kişi kralın onurunu nasıl koruyacağını bilmeyen eğitimsiz bir aptal olduğunda, karısına da “akılsız” denir.

Kötü eğilimin değişmez mekânı Tora olmayan kalptir. Fakat Tora ve *Hochma* kötü eğilimi azar azar kalpten çıkarır. Ve kişi aptal olduğu için akılsız kadın ona verilir—Havva’yı ayartan *Klipa Noga* (Noga kabuğu).

“Öfke aptalların kalbindedir” sözünün anlamı budur. Kralın kızını eğitimsiz adama vermemesi için mükemmel bir neden. Ruhun, Yakup’un karısını gerçekten arzulamadıkça, dışsal olanların yaptığı gibi ona hediyeler veremezsin. *Hamaor*’un (Shechem’in babası) tersine, eksiksiz olarak Tora ve *Mitzva’nın* tadını edinmek için gayret et, sonra onun ve karısının arzusu denkleşir ve birbiriyle birleşir ve sevgi yardım almadan kendiliğinden tamamlanır.

Yehuda

MEKTUP - 45

1927, Londra

Değerli öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

Eve dönmeye kendimi hazırlarken, sizi Yaradan'ın sözlerini doğru şekilde duymaya istekli ve hazır bulma özlemi içindeyim.

Dostların en yüceleri ve iyileri arasında olan, ... ve .... için utanç duyuyorum ve şimdi öyleler mi, kim bilir? Belki de, mumu sonsuza kadar yansın ..., onlardan daha çok bana yakınlaşıyordur, eğer tam inançla ödüllendirilirse yükselir ve parlar, tıpkı şöyle yazdığı gibi, "İçsel ve kapalı olan gerçeği bilmeme izin ver." Bu demektir ki, inanç vasıtasıyla, aşağıda ve yukarıda, tüm dünyaların ilmi bir araya toplanır ve ifşa olur ve bu edinim için gereken tek şey, kendini-sevmeye isteksiz ve kendini tamamen O'nun adına adanmış saf bir kalptir.

Dolayısıyla, ... ve ....'nın, onu çok yönlülük eksikliğinden dolayı küçümsemesinden kesinlikle etkilenmeyerek iyi yaptı. Tersine, bırakalım kalbi Yaradan yolunda gururlansın, büyük ve küçük ordadır.

Bu yükümlülükten (çalışma) tamamen hoşnutsuz, kör ve bilgisiz insanlardan daha iyi ve akıllı olduğundan emin ve çirkin yüzlü kardeşinden daha da çirkin olması meselesi haricinde benden her şeyi öğrenmek isteyen ... için başka ne yapabilirim? Bana yazmaktan utanmadığı halde benim de ona teşekkür edeceğimden çok emin. Bana öyle geliyor ki, kendi faydası için bu yükümlülüğe yeterli zaman ayırmak zorunda.

Ama yine de, benim niyetim bayağının en bayağısı gibi değil, yani taşın taş olduğuna yemin ederek kibrin kendisinden daha kötü olan biri olduğu için bayağılığı arayan bayağı gibi değil. Onun altın olduğunu düşünen asıl kendisi. Ancak, bilmeli ve inanmalı ki, tüm yaratılanlar, "Çömlekçinin elindeki kil gibidir—O dilediğinde uzatır ve dilediğinde kısaltır."

Ayrıca kötülere kızmamalı, tersine kendine merhamet ettiğinden daha fazla onlara merhamet etmeli. Yüce merhametle ödüllendirilmediği sürece neye öfkeleneyeceğini nerden bilecek? Tersine, onların üzerindeki merhamet daha da artar çünkü acılarını hafifletecek bir şeyleri yoktur.

Tıpkı hasta olan iki oğlundan birinin ilaç alacak parası varken diğerinin olmadığı bir baba gibi. Şüphesiz babanın kalbi ilaç alacak parası olmayan oğlu için merhametle doludur çünkü diğeri isterse iyileşebilir, istemezse iyileşmez. Oysa babanın ve onu gören herkesin merhameti diğerinin kalbine akar.

Dolayısıyla, neden çirkin yüzlü kardeşini küçümsüyor ve kendisinden daha fazla ona merhamet eden dünyaya öfkeleniyor? Benim fikrime göre, o saf olduğu için ondan daha çok

saygıyı hak ediyor. Bu dünyanın doğasıdır, hala göremediyse kaderinde yaşar, bunu anlamak zor değil.

Geçen hafta ...'dan öğrendiğime göre, ona çok şey yüklediğim için benden vazgeçmeye ve benim iznimi almadan Londra'ya gelmeye karar vermiş. Bunun benimle ilgisi ne? Ayrıca, okuldan kaçan küçük bir çocuk bile bilir ki, Tora ve yüce sırlarla kendini oyalayıp büyük bir memnuniyetle hocanın yanında oturmak, bayağı meselelerde hocanın yoluna bağlanmaktan daha kabul edilebilir bir şeydir. Bu şekilde kişi bir ahmak olarak bile dua etme eksikliğinde olduğundan, büyük zorluklarla karşılaşabilir.

Kuşkusuz, özlem ve susuzluk duyarak benimle beraber olan kişiyi cevaplandırır ve onu faydalandırırım. Dahası onu Kutsallığın kanatları altına getirmekle ödüllendirildiğimde, bırakalım iyi amelleri benimle olsun çünkü sonra şöyle düşünebilir, Yaradan sadece Musa'yla mı konuştu? Yaradan benimle de konuşur. Ben de üst dünyalarla donatarak masa kurdum, hocamın bedensel yükümlülükleri önünde kendimi neden iptal edeyim?

Yaradan'la eşit olmanın onuru ve korkusu, öncelikle kişinin kalbinin içinde sonsuza kadar var olan Kutsallıkla ödüllendirildiği zamana bağlı olduğundan, hocanızın dünyevi meselelerinin gerçekten ruhun yükümlülükleri olduğuna inanmak zorundasınız. Bu sebeple atalarımız şöyle der, "Hizmet etmenin öğrenmekten daha yüce olduğunu belirtmek için 'çalıştı' değil, 'akıttı' denir."

Bir öğrenci kelimenin tam anlamıyla hocasına karşı gerçek bir iptal içinde olmalıdır, sonrasında onunla birleşir ve kendi adına kurtuluşu ifşa eder. Bir öğrenci hocasının ruhuna ediniminin üzerinde olduğundan, tutunamaz, şöyle yazdığı gibi, "Benim Tanrı'm."

..., mumu sonsuza kadar yansın, erdemlinin bedeninin herhangi birinin ruhu kadar yüce olduğuna inandığını yazmış. Ne dediğini kendisi de duymadığından, mektubunu Amerika yolculuğumla hemfikir olduğunu yazarak bitirmiş. Eğer dediği şeyi duymuş olsaydı, bu kadar kolay razı olmazdı. Ancak, doğrudur ki gerçek bir erdemlinin bedeni, Üst Olanın azizlerinin ruhuyla ödüllendirilen erdemlinin ruhu kadar yücedir. Dolayısıyla, benim bedenime tutunmakla ödüllendirildiğinde, kesinlikle bu yaşamda üst dünyayı görür. Bu nedenle atalarımız, öğrencinin hocasına olan bağı *Dvekut*'a (birleşme) yakın olduğu için hizmeti över.

Onun adına yaşadığım onca sıkıntıdan sonra— *Yüzün Işığı* kitabımı onun için yaptığım çeşitli süslerle ince kağıda, belirgin bir yazıyla, giriş, önsöz, indeks ve kısaltma listesiyle beraber düzgün ve şık bir kompozisyonla derlemiş olmam—bunun nasıl olduğunu anlamakta zorlanıyorum. Bunlar doğru şekilde aydınlatan ve açıklayan iki büyük ışık oldu.

Ayrıca hemen hemen her hafta, bazen aynı hafta iki defa parmaklarım el verdiği için ona uzun ve detaylı mektuplar yazdım. İyi bir misafir olduğuna şüphe duyduğumdan, şöyle diyemeyecektir, "Ev sahibi yalnızca benim için kendini sıkıntıya soktu." Ama yine de onu kutsal duvarla çevrilmiş bir halde otururken buldum, duvarın dışında hiç oturmadığından, kendini kesinlikle bu kuru geleneği yürüten eğilimiyle eşitlemeyecektir.

Korkarım ki, bu davranışının yanı sıra, tüm dostlardan daha fazla bana bağlı ve yapışık olduğunu kendine söylüyor oysa kalbin niyeti sözü izler ve Yaradan kalbi arar. Kalpteki noktası bana tutunduğundan, eylemleri tekrarlamaktan başka bir şeye ihtiyacı yok. Diğer yapılanlar başka bir yolu olmayan az bilgi sahibi olanlar için gerekli ve uygundur. Onun gibi yakışıklı bir Yahudi için iyi bir kalp her şeyi yener, bu nedenle bundan böyle niteliksel veya getirisi olan hiçbir eylem ortaya koymaya ihtiyacı yok.

Şu bir gerçek ki, *Yüzün Işığı* kitabımla ilgili gönderdiğim her bölümde kalbinin derinliklerinden bana övgü ve takdirlerini gönderen ... hariç, dostların hiçbirinden henüz bir yorum duymadım. Dolayısıyla, inanıyorum ki kitabım ...'na yardımcı olacak, az veya çok insanın ve onun çalışmasının değerini hissedecek. Bu nedenle onun kalbi en azından etkilenen bir insan kalbi, tıpkı ayetin yorumunda yazmış olduğum gibi, "Sevgili oğlum, Efraim." *Yakir* (sevgili) *Yaccir* (bilmek/tanımak) gibidir ve *Yaccir*, *Yakir* gibidir yani onlar birbirine bağlı ve birdir.

Bana utanmadan *Yakir* ve *Yaccir* konusu haricinde mektubumu iyi anladığını yazan ...'ını hatırla, o iğne deliğinden fil geçirmek zorunda (çok çalışmak). Erdemlinin bilgisine ve önsözüne daha çok ihtiyacı olduğuna atıfta bulunmuş. Bu sebeple son mektubunda bana kitaplarımda bilmediği ve anlamadığı gizli bir kilit olduğunu yazmış.

Ona ne cevap verebilirim ki? Dolayısıyla aklın yapmadığını zamanın yapacağına karar verdim, zamanla bilmenin değer vermeye bağlı olduğu onun için netleşecek. Bu demektir ki, gerçek iyilikten ilham alarak kendini iptal etmelidir. Kıymeti ve yüceliği koruyan ve yükselten budur, sonra kıymetin yükselmesiyle farkındalık onun içinde birikir. Böylece eksikliğin giderilmesi ve yanlışın düzeltilmesi ile ödüllendirilene kadar, gerçek ve tam bir birleşme için kutsallık merdiveninde yükselir.

O mektupta *Yaccir* ve *Yakir*'in bir ve aynı olduğunu yazdım, tıpkı şöyle yazıldığı gibi, "Ve onlar Tanrı'ya ve O'nun hizmetkarı Musa'ya inandılar." Üst irade (arzu), değer verilen ve hakikate dayanan konularda aynı olduğundan, şöyle yazılmıştır, "Hocasından şüphe duymak, Kutsallıktan şüphe duymak gibidir."

Benim uzaklarda, sizin de İsrail topraklarında olduğuna inananlara ne diyebilirim?

Kutsal Tora benim adıma Musa'nın *Masa'ey* (Seyahat) bölümünde emrettiği şeye tanıklık eder: "İsrail oğullarına kumanda et... çünkü o topraklara geldin." Bu ayetlerde Musa İsrail topraklarına gelen hiç kimsenin şüphe etmeyeceği şekilde İsrail topraklarının sınırlarını açıkça gösterir ve işaret eder.

Şöyle der, "Negev tarafı sizin için olacak." "Negev" kelimesi *Negiva* (temizlemek/süpürmek) kelimesinden gelir çünkü "Tanrı'nın kurtuluşu ıslak bir bahçe gibidir." Dolayısıyla, O'nun ışığından ayrılmaya "Negev" denir. "Olacak" Yaradan'ın selametini belirterek, coşkuyu ima eder. "Negev tarafı sizin için olacak," demek, Negev'in geçerli bir yön ve sınır olduğunu biliyorlardı demektir.

Şöyle yazılıdır “Ve sen yakında yok olacaksın” yani Edom tarafından Zin çölünden yok olacaksın. “Zin” *Tzinim* ve *Pachim* kelimelerinden gelir çünkü Edom karışır karışmaz Yaradan “Ben ve o bu dünyada bir arada olamaz” der.

Bu nedenle şöyle der, “Negev sınırı sizin için olacak.” “Sınır” yukarıda bahsedilen temizliğin bittiği yerdir, “Ölü Denizin sonundan doğuya doğru” demek, cennet krallığına dokunmaya başlar başlamaz demektir. “Doğuya doğru” tıpkı “önceden olduğu gibi” dir. (İbranicede her iki dünya içinde aynı harfler kullanılır), ıslah biter ve O’nun gücünün bereketi senin önünde görünmeye başlar.

Şunu da ekler “Ve senin sınırın Negev’den dönecek.” Bu demektir ki, güneşin doğuşunun başlangıcı, “silme/ıslah” ve “sınırlarının içinde” den sonradır, sınırlı olan dışarıya doğru döner ve çapraz olarak kuzeye kıvrılır, tıpkı RASHI’nin yorumladığı gibi, Akrahim’in Yükselişi’ne (akrepler) yönelir. Diğer bir deyişle, akreplerin senin önünde olmasının sebebi budur.

“Ve Tzina (Tzin) boyunca ilerle.” Berbat Tzina (soğuk) Zin çölünden çıkarak doğuya doğru kemiklere yayılır çünkü o (erkek)Tzin ve o (dişi) Tzina’dır. Şöyle tercüme edilir, Akrahim’in “güneyden yükselişe doğru.”

“Ve Tzin’e ilerle,” atalarımızın dediği gibi, “Bir yılan bacağından bağlansa bile, durmayacaktır.” Oysa herkes bilir ki, akrep durur. Dolayısıyla “Ve onun elde ettikleri güneyden Rekam Ge’ah’a (Kadesh-Barnea) kadar olacak,” çünkü kişi Rekam Ge’ah olan Kadesh-Barnea’ya gelene kadar, haset akreplerin önündeki ateş gibi onu yakıp kül eder.

Diğer bir deyişle, düşünceleri olağanüstü bir kibir örtüsüyle kılıflanır ta ki “Ve ileriye Hatzar-Addar’a gidecek,” kadar, bu örtüyle övünmesine ve krallıktaki ilkler gibi günaha sebebiyet vermemesine rağmen yine de kendini dışarıda mahkemede duruyormuş gibi hisseder. Bu sebeple bu yere *Hatzar Addar* (mahkeme) denir, yani onlar birbirlerine zıttır.

“Ve Atzmonah’a ilet,” Atzm-on-ah. O (erkek), *Etzem* ve *Atzmon* ve o (dişi) *Atzmonah*’tır, bu nedenle o sertleşir ve kırılmayan *Etzem* (kemik) olur. Benzer şekilde, filin kemiklerinde eklem olmadığı için başını arkaya çeviremez. Hayvanların doğasını bilenlerin aşına olduğu gibi, fil arkaya bakmak istediğinde bedenini tamamen döndürmek zorundadır.

O sonuca varır ve şöyle der “Ve sınır (senin için) Atzmon’dan, Mısır nehrine doğru dönecek,” yani Atzmonah, Atzmon olmaya geri döner. Bu nedenle Yaradan şöyle dediği için, “Bundan böyle sen o yöne dönmeyeceksin,” için Mısır nehrine doğru döner. Ancak, bu fiili bir Mısır sürgünü değildir, daha ziyade sürgünün kıyısıdır.

“Ve o denize akacak.” Bu demektir ki, Mısır nehrine döndürüldüğünde, ilmin ileri çıkmasıyla ilim denizinde dolaşmakla ödüllendirilecek. RASHI bunu şöyle yorumlar: “Kuzeye çıkan bu sınır Kadesh-Barnea’dan Atzmon’a kadardır ve oradan Mısır nehrine doğru kısalır.”

Onun bu sözlerinin yorumu: ARI'nin *Semanın Parlaklığı ve Girişe Kapı* kitabında da yazıldığı gibi, dünya başlangıçta *Bet* harfiyle yaratıldı. Bilinir ki *Bet* harfinin ortasında bir nokta vardır ve buna *Hohma* (bilgelik) denir ve harfin kuzeyi açıktır. Sonrasında *Bet* harfindeki bu *Hohma Vav* gibi yayılır ve *Bet*'in kuzeyine geri döner ve harf kapanarak, *Mem* gibi olur.

Atalarımızın şu dediğinin anlamı budur, “Fakat o tek sesle yaratılabilirdi,” çünkü *Mem* tek sestir.

Ancak, *Hohma* yayılmaya muktedir değildir çünkü *Mem* her yönden kapalı bir harftir, bu nedenle *Hohma* ve *Vav* bir kez daha *Bet*'in ortasındaki nokta olarak kısıtlanmış olur.

Bu sırada *Hohma*, erdemli olana bir ödül olarak verilmek için yayılır ki bu nedenle “On seste yaratılmış olan dünyaya zarar veren kötülerden öç almak için dünya on sesle yaratılmıştır,” denir.

Sınır Atzmon'dan Mısır nehrine döndüğü için, şöyle yazılmıştır, “Kötülerin gömüldüğünü gördüm” ve ayrıca “Ben huzurluydum ama O beni mahvetti. Ve O, beni boynumdan yakaladı ve parçalara ayırdı. Ve O Hedefi olarak beni seçti.”

Bunların hepsi, *Yod*'un, *Vav*'ın içine *Bet*'in kuzeyine doğru yayılması nedeniyledir ve sınır Mısır nehri için zorunlu olarak kısaltılır. Bu nedenle İsrail'in tüm düşmanları burada kaybolur ve İsrail oğulları ilmin (*Hohma*) çeşmelerini önceden olduğu gibi dünyayı yenilemek için denize akıtır, bunun anlamı şudur, “On seste yaratılan dünyayı inşa eden erdemliye iyi bir ödül ver.”

Yazı şöyle sona erer, “Batı sınırında Büyük Denize ulaşacaksın.” “Büyük Deniz” denilen yüce *Hohma*'yla ödüllendirilmenin temel kaynağı budur. Buradan Yaradan'ın bize vermeye söz verdiği İsrail toprakları başlar.

Buna doğru gitmemiz için metin şöyle tekrarlar, “Bu sınır sizin batı sınırınız olacak.” Bu demektir ki, ilim denizden gelen her şey buradadır yani burası İsrail topraklarının denizi, Büyük Deniz, *Mohin de Gadlut*'tur!!! Tüm bu on sınırı katletmedikçe onlarla ödüllendirilmek imkânsızdır. Bu “ve kazancımı on kez değiştirdi,” sözünün anlamıdır ki sonrasında kişi bal ve süt akan güzel, geniş ve bereketli İsrail topraklarına yerleşmekle ödüllendirilir.

Bekle, size atlar verdim. Eğer onların üzerine sürücü koyarsanız sonsuza kadar güzel, geniş ve bereketli topraklarda yaşarsınız. O zamana kadar İsrail topraklarına seyahat ettirmiyemezsiniz. Tersine bunda ihmalcisiniz ve benimle beraber burada olmaya özlem duymuyorsunuz.

Size şu bölümü yazıyorum; “Bir ağaca ‘Sen benim babamsın’ ve bir taşta ‘beni sen doğurdun,’ diyen, Yakup’un evi ve İsrail evinin tüm aileleri, ‘Bana arkalarını döndüler, ...

kendiniz için yaptığımız tanrılar nerede? Zorluklardan sizi kurtarabiliyorlarsa hadi kalkıp, yapınlar,’ diyen Tanrı’nın sözünü duyun.”

Tapınak zamanında, ağaca ve taş a “Baba ve Anne” diyen kutsal babalarımızın aptal olduğu düşünne bilinir mi? Sadece başkalarına aptal diyen aptallar babalarımızla ilgili böyle düşünebilir.

Gerçekte, ağaç yaşam ağacı, taş bilgi ağacıdır. Bu demektir ki, kişiye ifşa olan şey Yaradan’ın niyeti olarak test edilmiş ve sınanmıştır çünkü bu ağaç ve niyetle kişi “yaşam ağacı” denilen üst yaşamın ışığını artırır. İnsan aklından ve taktiklerinden—O’nun tarafından kabul görmek için, Efendisi’nin gözünde iyi bir ağaç olup olmadığından hala şüphe duyan— gizli olana “İyi ve kötünün bilgi ağacı” ya da *Even* (taş) kelimesinden gelen *Avin* (anlayacağım) denir yani iyi bir niyet olup olmadığını anlayacak ve göreceğim.

Uzun zamandır oturan ve pişman olana *Meducha* (havan/durum) denir, tıpkı atalarımızın dediğı gibi, “Peygamber Hagai, *Meducha*’nın üstüne oturdu.” Ona *Meducha* denir çünkü aptalların kemiklerini kırması ve ezmesi için hazır bekler, şöyle yazdığı gibi, “Eğer bir aptal havanda döversen, aptallığı ondan ayrılmaz.”

Sormalıyız, “Bir aptal havan tokmağının altına yerleştirildiğı halde, aptallığından neden vazgeçmez?” Aptalın böcek gibi ezildiğini kendi gözleriyle görmesine rağmen, neden kendi kötülüğünden ayrılmaz? Çünkü aptal havanın içindeyken bile kendisi için bir sebep bulur ve memnuniyet içindeymiş gibi görünür.

Buna şaşırmanın gerekir, çünkü bu konularla ilgili “Onun ayakkabılarını giyene kadar dostunu yargılama” yazılıdır. Bu nedenle bu tanrıya “taştan tanrı” ya da “figüratif tanrı” denir, çünkü o, kendine adanmışlıkla tapanları ödüllendiremez ve ona tapanları sıkıntılı zamanlarında kurtaramaz.

Taştan tanrıların karşısında, kendileri için kurtarıcı olacak zayıf ışığa tutunan ağaca tapanlar vardır. Sıkıntılı zamanlarında Yaradan’ın eli onları kurtarmaya yetmediğinden, gördükleri ağaçtan ayrılmazlar, ağacı zaten yaşamın babası olarak test edip denedikleri için onlara ev sahibi de kendi kaplarını oradan kurtaramamış gibi görünür. Bu nedenle kutsallığın azaldığını değil, arttığını ya unuturlar ya da unutmuş görünürler.

Bu kutsama ve kutsallığın işaretidir, şöyle yazdığı gibi, “İlk günler bunlardan daha iyiydi’ deme, çünkü o bilgelikten gelmez,” başka tanrıya hizmet edenler bereketsizdir, meyve vermez ve festival meyvesi gibi yok olur giderler. İlim olmadan ölecek ve daima “ilk günler bunlardan daha iyiydi,” diyecekler.

“Onlar bir ağaca ‘sen benim babamsın’ diyorlar” diyen hırsızın ayıbı gibi, tüm yukarıda söylenen tuhaflıklara ilgilendikleri için, Peygamber onlarla ilgili şikâyet eder. Bu demektir ki, o ağaç onlar için yaşamın babası olduğundan, sanki ateşten kurtulmuşlar gibi kendi paylarından hoşnuturlar.

Kendi paylarını aldıktan sonra, peygamber onları havanla tokmak arasındaki insanlarla kıyaslar. Şöyle sorar, “Kendiniz için yaptığınız tanrılar nerede? Hadi kalkıp sıkıntı zamanında sizi kurtarsınlar.” Bu demektir ki, “Size verilen bu tanrıların sayısını ve sizi zorluklardan ne kadar kurtardıklarını bir düşün.”

Şöyle devam eder ve sorar, “Şehirlerinizin sayısı kadar tanrınız var.” Bu demektir ki, her uyanışta, ağacın ya da taşın tarafında olanlara kıyasla bu yakaranlar direnç gösterir. Sonunda, doğunun ve batının tüm kralları senin çalışmana engel olmaz ve her şehir sana Tanrı sözü gibi Tanrısal gelir.

Bana yazın ve bu uzun mektuptan ne kadarını anladığınızı, ne kadarını anlamadığınızı açıklayın. Özellikle, kısa ve öz olarak anlatmaya çalıştığım tüm on sınırlamayı detaylandırarak, yorumlayın.

Ve en önemlisi anlamadıklarınızı ve yorumlarınızı bilmemden utanmayın çünkü sonra “buğdaya, şaraba ve yağa,” cevap vereceğim, hiçbir sözünüz eli boş dönmez.

Yehuda

MEKTUP - 46

1927, Londra

.....,

Mektubunu aldım, ...'nın sağlığının iyi olduğunun işareti el yazısını görmekten memnun oldum. Rav'ı bir Kabalist olarak görmediğiyle ilgili—benim de düşündüğüm gibi—söylenenlerle alakalı olarak, bunu kim söylüyor ve kim ravın Kabalist olduğunu düşünüyor bilmiyorum, sanırım saygıdeğer rav Tora sözlerimi desteklemesi için onun onayına özlem duyduğumu düşünüyor. Daha önce yazdığım gibi, bunu sadece kitapları basmak için fon elde etme adına istiyorum çünkü burada önemli ve tanınmış birinin desteğine sahip değilim.

Bu sebeple, saygıdeğer ravın benimle ilgili daha fazla şey öğrenmek ve bu konuda benimle tartışmak istediğini düşünüyorum. Bu konuda uyumlu olmaya istekli ve elimden gelini yapmaya hazırım, özellikle orada konuşulanlardan sonra. Bu konuda tarafsız ve kurallara uyan bir öğrenci olacak ve her şeyi sırasıyla cevaplayacağım.

- 1) Bu zamanda Kabalist birini göremediğini yazmasıyla ilgili olarak, merak ediyorum da bir insan belli bir yerde oturup dünyaya oradan bakarken, kimin Kabalist olup olmadığını nasıl görür? Şu bir gerçek ki, ben de benim dönemimde değerli bir Kabalist görmedim ama İsrail'in yalnız kalmayacağını ve İbrahim, İshak ve Yakup benzeri olmadan bir neslin olamayacağını biliyorum. Ayrıca, “Görmedik” demek bunun kanıtı değildir.

- 2) “Ruhunun çift payı benim üzerimde olsun,” sözündeki gibi, bir Kabalistle ilgili bana söylediği şeyi kim sordu ve o ne cevap verdi? Hem alıcı hem kabul edilmiş olarak istendiğini açıkladı “Ve bu nedenle ona şöyle cevap vermiş, ‘Benden aldığını, senden alıyormuşum gibi görüyorsun?’” Kabul etmeliyim ki, sözlerinin özünü anlayamıyorum. Bu, dostundan hediye isteyen birisinin durumuna benzer, dostu ona şöyle cevap verir, “Eğer sana hediye verdiğimi görürsen, o zaman hediyeyi almış olursun,” Her ne kadar bu bir cevap olmasa da, en azından orada yazıldığı gibi iki yönlü bir mecburiyet gerektirmez.
- 3) “Hocalarım ... ve ...’ın bu dereceye sahip olduklarını gördüm,” bunlar onun sözleri. Bana göre, hiç şüphe yok ki kişinin kendisi bununla ödüllendirilmediği sürece, hocasının derecesini de bilmesi imkânsızdır. Atalarımız bununla ilgili şöyle yazmıştır, “Kişi kırkına gelmeden hocasını anlayamaz,” hatta insanın kendi mülkiyetinde olmayan bir şeyi dostunda da bulması imkânsızdır. Bununla ilgili saygıdeğer ravın ne dediğini duymak istiyorum.

Şimdi alıcı ve kabul edilenin bir olduğuyla ilgili sözleriyle biraz oynayacağım. Bu sözler ancak kelime anlamıyla anlaşılabilir, yani Yaradan’dan bereket alan kişi Yaradan’ın taçlarını edinmekle övünürken, Yaradan’ın da onu O’nun verdiklerini almaya hazır bulmasıyla ilgili övücünün hissiyle ödüllendirilen kişiye “Bir Kabalist” denir. Bu kesinlikle yüksek bir derecedir, şöyle yazdığı gibi, “Ben Hizmetkârımı buldum, Davut; onu Ben’im kutsal yağıyla yağladım.”

“Çift pay” sözünün anlamını açıklayacağım. Bu demektir ki, “O, sevilenin oğlunu tercih etmez,” “O, ona çift pay verdiğini bildirecek.” Rabbi Ber’den öğrendiğimize göre “çift pay” içinde ataların özünün gizlendiği ağızdır, bunu *İdra*’da görebilirsiniz. Bunu aşağıda açıklayacağım, böylece yukarıda söylenenleri anlayacaktır.

Biliniz ki, iki erdemli vardır—ona (dişi) giren ve ondan çıkan erdemli, tıpkı “onun ruhu çıkar çıkmaz” sözündeki gibi, *Zivug*’larının (çiftleşme) durması. *ZON*’un *Zivugim*’den biliniz ki, gelecekte onların *Zivug*’u tam olacak ve sonra ona(dişi) “çift pay” denecek. Bu sebeple Elijah, onun nereye kadar uzandığını ima ederek şöyle der, “Zor bir şey sordun.” Bu demektir ki, “Senden alındığımı görürsen,” alınmak, *Kubutz*’un (kesme işareti) içindedir ki bu senden alınan demektir yani bugüne kadar benim senin sahibin olduğum ve senin benden alındığını düşünüyor olmamın tam tersi. Tersine ben senden alınırım ve sonra “Sana da böyle olacak,” çünkü sonra “çift payla” ödüllendirilirsin. Bu nedenle Elisha’nın bununla ilgili ona başka şey sorma gücü yoktur. (Bu bir şekilde, onu hocası olarak gören dindar (Hassid) adamlarla ilgili yazılanla benzerlik gösterir.)

Fakat sonunda bununla ödüllendirilir, şöyle yazıldığı gibi, “Ve Elisha görür ve yakarır, ‘Babam, babam, İsrail’in *Merkava*’sı (at arabası/temel) ve onun binicisi.’” Bu demektir ki, ondan alınan ışıkların, efendisi Elijah’a nasıl dahil olduğunu görür. Bu nedenle bunu çok zor bulur, şöyle yazdığı gibi, “zor bir şey.” Diğer bir deyişle, *ZON*’un dibinin üst *AVI* gibi olduğu yer olan çift payı “Babam, babam” diye yakarana kadar tolerans göstermez.

Bu nedenle, sadece kendisini gördüğünden, “onu artık görmez.” Bununla ilgili çok sıkılır; bu nedenle “kıyafetleri tuttu ve onları iki parçaya ayırdı.” Açıklama: “İsrail’in *Merkava*’sı ve onun binicisi,” “kıyafetleri” sözüyle genel olarak ışıklar ima edilir, şöyle yazdığı gibi “Ve o Elijah’ın üzerinden düşen örtüyü kaldırdı.” Bu örtüyü bugüne kadar bayağı ve dışsal olarak kabullendi fakat şimdi anladı ve onu yerinden kaldırdı ve sonra gerçekten çift payla ödüllendirildi.

Bundan sonra, Elijah’ın örtüsünün düşüşünü MAN yükseltmek için bir örnek olarak gördü. “Ve ondan düşeni aldı ve şöyle dedi ‘Elijah’ın Tanrısı dahi nerede” sözünün anlamı budur. “dahi” *Nefeş’in* (ruh, öz, Nefeş’in ışığı) *Kli*’sidir (kap), şöyle yazdığı gibi “Ve O, onun burun deliklerine yaşam nefesini üfledi ve insan yaşayan bir ruh oldu.” Bu “ve Elisha dahi giti” sözündeki gibi, onun için yapılan kıyafetleri yırtmasıyla ilgili olarak belirtilen düşüştür, tıpkı “Ve şöyle dediler, ‘Elijah’ın ruhu Elisha’nın üzerinde dinlenir,” yani efendisi Elijah’ın tüm dereceleri, Elisha’ya bağlanmıştır.

Bununla ARI’nin *Tora’dan Çeşitlemeler* kitabında yazılanı anlayabiliriz, Elisha, hakkında şöyle yazılan, “onun verdiklerini O kabul etmedi,” Kabil’in reenkarnasyonudur. Aslında Elisha, *Eli Sha’ah* (Tanrım kabul etti) harflerinden oluşur yani bizim “çift pay” dediğimiz şey.

(Mektubun geri kalanı kayıptır)

Yehuda

MEKTUP - 47

1927

Sevgili,

Sonsuza kadar,

Mektubunu bugün aldım ve onda tek bir şey gördüm: Bir saç teli kadar bile olsa senden uzaklaşmamın büyük korkusu.

İnsanın doğasında gerçek bereketi diğer tarafa çekmek vardır. Korkunun bereketinin seni etkilediği yerde, daima ve sonsuza kadar kalbinin içine bak—kendini benden bir saç teli kadar uzaklaştırmamak için— ve kalbimin senden uzağa çekilmemesi için bu korkuyu bana yönelt. Sen kırık olan yerinde kalırken, asla kırılmamış, değişmez olanı düzeltmeye çabılıyorsun. Biliyorum ki sözlerim sana anlaşılmaz gelecek, nereden geldiklerini anlamayacak ve Tanrı korusun coşku zamanında bunu daha çok düşüneceksin.

Sevgili dostum, hiçbir şekilde insan bedeninin 613 organının yükümlülüğünde olmayan bir gerçeği ağzından akıtmak istiyorum. Bunu benden kaç kez öğrendin? Yine de ne zaman sana gerçeği sunsam benimle tartışıyorsun.

Aslında, maneviyatın doğası böyledir: Yaradan'a yapışan kişi kendini yapışmamış gibi hisseder. Bu konuda endişeli ve güvensizdir ve tek yapabileceği tüm gücünü *Dvekut'la* (yapışma) ödüllendirilmek için kullanmaktır. Memnuniyet ve doyum içindeki kişi ise Yaradan'a tutunmayan birinin tam zıddını hisseder ve “bir aptal hissetmez,” olduğu için özlemin *Mitzvot*'unu (emirler) yerine getirmenin haricinde endişe duymaz. Ve tıpkı kişinin görme eksikliği nedeniyle doğuştan kör olan birine görme gücünü vermesinin haricinde bir şey öğretememesi gibi, bu konu da böyledir.

Daha önce yazdığım gibi, senden uzaklaştığımı söylerken hatalısın. Tersine, senin *benden* uzaklaştığını anlamam gerek. İnan bana, zaman ve mekânda hiçbir uzaklık hissetmeden gözlerim ve kalbim daima seninle. Bunu bilmek senin için bu gerekli değilse, en azından tanıklık etmelisin.

Oysa tersine, fiziksel uzaklık seni çabuk etkiliyor. Bunun böyle olmamasını umuyor ve ummak istiyorum.

Kudüs'te olduğumda ve özellikle şimdi ayrıyken, seni özellikle yargıladığım da bir gerçek. Bu nedenle, tutunabilmen ve geriye dönmemen için yöntemler oluşturdum.

Bunların içinde en önemlisi dostlara tutunmak. Yürekten söz veriyorum ki, bu sevgi mümkündür. İhtiyacın olan her iyi şeyden seni haberdar edeceğim. Her şeye rağmen kendini bunda güçlendirirsen, daha önce söz verdiğim gibi kutsallığın merdivenlerinde gittikçe güçlenirsin.

Bu konuda seni nasıl bağışlarım: Toprağa yerleştirilen merdiven boş; hiç kimse ona tırmanmıyor, sen bugün yerine “yarın” diyorsun. Söyle bana, bağışlamamdan ne elde edeceksin? Bilmemi sağla, sana cevap vereyim.

Ben hükümlerin ya da yasaların yapıcısı değilim, bunu sende biliyor olmalısın. Kayıp gitmekten korkmadıkça, yolumdan ayrılmayacağım. Fakat zaman kaybına üzülüyorum ... ruhum gerektiğinden çok daha fazla acı çekiyor fakat senin Tanrı korusun düşmenden çok daha az. Gördüğüm şey bu ve bir an önce onarmayı diliyorum.

Dolayısıyla, her şeye rağmen dostları sevmenin geçerliliğini sana hatırlatmama izin ver çünkü var olmamız ve yaklaşan başarımızın ölçüsü buna bağlıdır.

Bu nedenle, tüm hayali yükümlülüklerden vazgeç ve kalbini, sizi gerçek anlamda birbirinize bağlayacak ve bir yapacak taktikleri bulmaya ve düşünmeye doğru yönlendir, böylece “Dostunu kendin gibi sev,” tam anlamıyla içinde gerçekleşir ve tüm günahları örtecek olan

sevgi düşüncesiyle arınırsın. Bunu bende test et ve gerçek anlamda sevgiyle bağlanmaya başla ve sonra göreceksin ki, “damağın tat alacak” ve diğer insanlar senle beni ayıramayacak.

Ve duaya gelme ihmalkârlığınla ilgili olarak, senin üzüntünü hissediyor ve biliyorum. Zararın amacın doğruluğuyla eksildiğini görmedikçe, tek kelime bile etmeyeceğim.

Yehuda Leib

MEKTUP - 48

1927, Londra

Öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

Bütün mektuplarınızı aldım, ... aşağılanmasıyla ilgili olarak acısını ve ıstırabını paylaştığıma ve onu desteklediğime inanmalı. Bilmeli ki, kendinden daha fazla onun acısını hissediyorum.

Eğer kendini güçlendirir ve dürüstlikle, “Yaradan bana acı verenlere izin verir,” diyerek Yaradan’ın hizmetkârı gibi hareket ederse, Yaradan onu iki misli yüceltir. Kendini bunda güçlendirmesini tavsiye ederim, bu ona her şekilde yardım edecektir.

Mektubu ve Tora sözlerini dostlara gösterip gösteremeyeceğini sormasıyla ilgili, “Sen yalnızca neşe içinde olacaksın,” elbette onu tüm dostlara gösterebilir.

Mumu yansın, ...’ın mektubunda bu konuda yapmasını istediğim şeyi yerine getirmeye zaten başladığını görmekten memnun oldum.

Ve ...’nın evime gelmenin haricinde başka bir yol göremediğini yazmasıyla ilgili, onunla hemfikirim, düşüncelerim yol için gerekli olanları hazırlamakla ve mümkün olduğunca eve dönüşü çabuklaştırmakla zaten dolu. Bununla ilgili yapacak çok şeyim var, beni burada daha uzun alıkoymak için karşıma çıkan engellere karşı durmaya çalışıyorum.

Bunu oğluma sormalı ... neden bununla ilgili tam uzlaşmadan bana bahsetmedi?

Ve Sukkot’un beşindeki dostlar toplantısıyla ilgili verdiği bilgiden dolayı ...’ya teşekkür ederim, dostlar arasındaki meselelerle ilgili olarak bununla ilgili yapmamız gereken fazla bir şey olmadığını zaten yazmıştım çünkü O, O’nun adının ihtişamı için çalışan için bunu sonlandıracaktır.

Yehuda Leib

MEKTUP - 49

1927, Londra

Öğrencilerime, Yaradan onlarla olsun,

Tora ve Mitzvot'da dile getirdiğim her ifadeyi bağlılıkla inceleme kararlılığınızı yerine getireceğinize güvendiğimden, sizden birbirinizi bütün gücünüzle sevmenizi, mümkün olduğunca dostların acısını ve neşesini paylaşmanızı rica ediyorum. Umuyorum ki, bu sözlerimi dinleyecek ve bunu tam anlamıyla yerine getireceksiniz.

Tüm mektuplarınızı aldım fakat şu sıra bunlara tek tek cevap veremem. Daha önceki mektuplarda her birinize zaten cevap verdiğimden, bundan sonra daha detaylı yazacağıma söz veriyorum.

Yukarıda bahsettiğim ricayla ilgili olarak, özellikle dostlar arasındaki sevgiden bahsediyorum çünkü şöyle yazılıdır: "Senin dostun." Dışarıdaki insanlar için bu çok daha fazla çalışma gerektirir çünkü kendini-sevme ve maddeselliğe tutunmalarına bağlı olarak orada kazançtan çok kayıp vardır, dostlar arasında ise bu asla kabul edilemez; çok dikkatli olun.

Yaklaşan kurtuluşu bekliyorum...

Yehuda

MEKTUP - 50

1927, Londra

Değerli öğrencilerime, Yaradan sizinle olsun,

Bugün almayı umduğum ...'nın mektubu haricinde, Tora'daki edinimler ve *Shoftim* (Yargılar) bölümüyle ilgili tüm mektuplarınızı aldım.

Yaradan çalışmasında edindiklerinizle beraber konuyla ilgili sorularınızı bana yazarsanız çok iyi olur. Size cevap vermem ve yorum yapmam ya da hiç yazmamam ve yorum yapmamam, vakti geldiğinde sizi Yaradan'ın huzuruna getirecek olmama rağmen fark etmeyecek, çünkü her sorunuz yarı cevap niteliğinde. Bunu gerektiği şekilde anlamamanıza şaşırımdım.

Sizden bir ricam var: Bana Tora'daki edinimleri yazdığınız zaman, bahsettiğiniz yolların zaten sizin mülkiyetinizde ya da en azından sizin derecenizde olup olmadığını yani onları yerine getirip getiremeyeceğinizi ya da derecenizin üzerinde olup olmadığını kesinlikle anlamıyorsunuz. Bunun yerine onları nasıl yerine getireceğinizin anlayışını Yaradan'ın bahşetmesi için bekleyin. Benzer şekilde, onunla henüz ödüllendirilmemiş olmanızın özrü

olarak, bunu daima Yaradan'a bir dua olarak yorumlamaya dikkat edin, böylece edinmiş olduğunuz ya da bir ima edilen yeniliklerle ödüllendirilirsiniz.

Özlenenin başlangıcı, mutlu gelecek bize yaklaşıyor ve beden ve ruh olarak bana yakın olmanızın özlemi içindeyim (yani imkânsız ve aynı zamanda manasız olduğundan, ben sizi değil, siz bana kendinizi yakınlaştıracaksınız).

Geçen yıl *Tishrey* (ilk ay) ayında çok elverişli olmasına rağmen yanımda olmadığınız için özür dilemeliyim. Tüm ay boyunca ...'yı aradım ama yakınımında bir yerde değildi ve sadece bir ya da ikinizi gördüm. Doğal olarak, tüm yıl boyunca bundan üzüntü duydum.

Bunun sebebi içinize sokulan kibir, kendini-sevme ve grubumuzdan olmayan materyalist dostlara tutunmaya bağlı olarak aranızdaki nefretti. Açıkça eğer grup içinde birinden nefret ediyorsanız, bu benimle tam bir sevgi içinde olmadığınızın açık işaretidir.

Kötü eğilim size dostunuzun yatağını gösterse yani eylemleri Yaradan'a karşı kötü ve günahkâr olsa bile, onun adına Yaradan'a dua etmelisiniz, böylece Yaradan, benim öğrencim olduğu için ona kesinlikle yardım eder.

Eğer o dostunuza ihtiyacı olduğunda Yaradan'ın ya da dualarımın yardım edemeyeceğini düşünürseniz, o zaman yargı nefret edene nefreti geri yansıtır. Şimdi bu tuzağa düşmemek için dikkat kesilin.

...Ayrıca eğer fiili ve sözel olarak bir dostu uzaklaştırırsam, buna dikkat edin ve onu gerçeğe doğru şekilde yargılayın.

Size gerçeği söylememe izin verin: Ayrılışımda, yakınlaşmamdan daha büyük bir birlik var. Bu tıpkı yaptığı şeyi en iyi şekilde tamamlamak için uğraşan bir zanaatkâra, işinin tam ortasında bir yabancının, zanaatkârın kendi kadar yüce olmasının dışında, çalışmasını anlamayacağı için bakmaması gerektiği gibi.

Ruhunuzun buna bağlı olduğunu anlayabilmeniz için bunun üzerinde ayrıntılı olarak çalıştım.

Özel rehberlik sunma eğiliminde olmasam da, yine de birçok kez sizi uyarmış olduğum konuda yorum yapmak zorundayım. Hiç kimse hiçbir şekilde edindiği "Tora edinimlerini" paylaşmamalı ve "uyarı" yapmamalıdır. Bunu yapmayı istemek bile berbat bir düşüştür.

Uzaktayken bana izin verilen şey—Tora'daki yenilikleri kişinin kendi eklemeleri olmadan başkasıyla olabildiğince kusursuz ve doğru olarak paylaşma—bunun dışındadır.

Ayrıca söylediğim fakat o dostun benim ağzımdan duymadığı Tora sözlerinden konuşmamalısınız. O kişi dikkatli ve akıllıca eğitilmelidir.

Bunlarla ilgili sizleri uyarmayı gerekli gördüm çünkü kendinize vermiş olduğunuz çizgiyi esnettiğinizi hissediyorum. Şundan emin olun ki, bunu yerine getirerek, Yaradan'ın huzurunda Tora'daki yenilikleri söylemek ve kendinizi uyarmakla ödüllendirileceksiniz. Fakat bunlarda kendi niteliklerini harcayan kişi Yaradan'ın gözünde kabul edilmez. Bu konuda bir gram bir kiloya eşittir ve Yaradan gerçeğin kapısına ulaşmanızda size yardım ve rehberlik eder.

Yehuda Leib

MEKTUP - 51

1927, Londra

İnançlı ruh eşlerime,

Kutlama zamanımızın yaklaştığını burada işaret etmek isterim.

Şöyle yazılmıştır, “Sen bütünüyle neşeyle dolacaksın.” Sanki şöyle söylenmeliydi, “Sen mutlu olacaksın.” Pek çok kez açıkladığım gibi, O'na tapınmadaki tüm zorluk, ibadet edendedir, aynı konuda daima zıtlık olduğundan, O'nun yalın eşsizliği, iki zıtlığı beden ve ruhu barındıran insan bedeninde kılıflanmak zorundadır.

Dolayısıyla, kişinin edindiği herhangi bir manevi anlayışın içinde, derhal iki zıtlık yaratılır—beden açısından bir form ve ruh açısından bir form. Doğa gereği insan bedeni ve ruhu iki özne olarak çalışamaz. Daha ziyade o Yaradan tarafından bir olarak yani bir özne olarak yaratılmıştır.

Bu, Yaradan İbrahim'e şunu söylediğinde İshak'ın bağlanmasına benzer, “İshak'ın içindeki tohum senin olduğu için” ve “Ona orada adaklar sun.” Yaradan'ın perspektifinden şöyle yazıldığı gibidir, “Ben Yaradan değişmem.” Fakat alıcının perspektifinde onlar zıttır.

“‘Yalnız’ ve ‘tek’ eksiklik,” olduğundan, şöyle yazılıdır, “Sen bütünüyle neşeyle dolacaksın” ve bayram coşkusu kesinlikle bütünlük gerektirir. Ancak, her ikisini de bayram coşkusu olarak alıcı idrak etmelidir.

Ayrıca şöyle yazılmıştır, “Kim Hizmetkârım kadar kör ya da gönderdiğim Ulağım kadar sağır?” Ayrıca şöyle de yazılmıştır, “Sağır duydu ve kör görmek için baktı.” Bunun gibi pek çok söz vardır yani atalarımızın dediği gibi, “Sen de kulaklarını dik,” sanki asla bir duyma meclisinde olmamış gibi, her ikisi de Tanrı sözü olduğundan, kimin suçlu kimin suçsuz olduğunu bulmak için seçim yap. Bununla ilgili şöyle yazılıdır, “Ben Yaradan değişmem,” O'nun perspektifinden burada tek form vardır.

Bu, “Otur,” *Mitzva*’sının anlamıdır, tıpkı “bir yerde yaşamak” gibi, Kral Davut’un sorduğu gibi, “Yaradan’ın hoşnutluğuna tutunmak için tüm yaşamım boyunca O’nun evinde yaşayabilirim.” “Tanrı’nın evi” kutsal İlahiliktir tıpkı “Erdemli olanlar başlarındaki taçla oturur,” sözünde olduğu gibi. En iyisiyle ödüllendirildiklerinde, Sen onlar için daimi ve ebedi bir ev gibi olacaksın.

Yaradan Hizmetkârlarına şöyle söylemek ister, “Değişmez evden çıkıp, geçici evde otur,” yani sadece O’nun gölgesi altında. Bu Yaradan’ın gerçek gölgesi olan ahır ve şaraphanenin atığının gölgesi altında kişinin oturması, *Sukkah*’ın (kulübe) *Mitzva*’sı denilen “ışık *Mitzva*,” nın anlamıdır. Birbirleriyle çelişiyor olsalar da—çünkü dünyasal gözlerle ve ellerle hisseder ve görürüz ki, gölge atıktan gelir, gerçekte bu Yaradan’ın Kendisidir. Ancak, alıcı açısından bu iki zıt form kişinin içinde tanımlanmalıdır.

Konu şudur ki, karmaşık insan yaratılmadan önce orada hiç atık yoktur. Fakat insan yaratıldığında ve atık ve yargı hissedildiğinde, organlar arasında tartışma başlar. Bu atalarımızın dediği gibidir, “Ot, saman ve çöp aralarında tartışıyorlarmış. Biri demiş ki, ‘Bu tarla benim için ekildi,’ öbürü şöyle demiş ‘Bu tarla benim için ekildi.’ Oysa Hasat zamanı geldiğinde herkes tarlanın kimin için ekildiğini bilecek.” Tüm bu tartışma ve atışma günlerce devam eder çünkü onlar yüzünden üç kitap açılır: erdemli, bayağı ve orta seviye.

Yargıdan aklananlar temize çıktığında, Kefaret Gününde bir buğday gibi beyazladığında ve kötüler “rüzgârla savrulan saman,” gibi ölüme gittiğinde, herkes tarlanın kimin için ekildiğini bildiğinde şu emre varacağız, “Değişmez evden çık ve geçici evde otur.” Bu demektir ki, bunun geçici bir oturma ve “sürgün edilen ondan uzaklaştırılmış olmayacak,” olduğunu bil. Şöyle denildiği gibi, “Tüm dünya sana erdemli olduğunu söylese bile, sen kendi gözünde bayağı ol.” Bu aynı zamanda “Sen bütünüyle neşeyle dolacaksın,” sözünün anlamıdır.

Bu nedenle hasat bayramına (*Sukkot*), kişinin tıpkı kralın evindeymiş gibi *Sukkah*’ın gölgesinde neşe içinde oturması gerektiğini hatırlatmak için “çoşku zamanı” denir. “Otur” hiç fark olmadan “yaşamak” gibidir.

Ama yine de *Sukkah*’ın gölgesinde oturduğunu bilmelidir, yani ahır ve şaraphanenin atığının gölgesinde. Ancak, kişi O’nun şu sözlerini “Değişmez evden çık, geçici evde otur,” duyduğundan, “O’nun gölgesi altında oturmaktan hoşnudum” der. Sonra çıkışı kişiyi girişi kadar mutlu eder, tıpkı yukarıda bahsedilen “Sağır duydu ve kör görmek için baktı,” sözünde olduğu gibi.

Diğer taraftan, o bize doğru olmadığından, kör gibi duvarları tırmalayan, gölgenin gölgesinin altında yani iki yönlü karanlıkta oturanlar için *Sukkah*’ın bir gölgesi bile olmaz. Onlarla ilgili şöyle denir, “keçi boynuzunu miras alacaklar,” (Keçiboynuzu, Tzaltzal=Tzel (gölge) kelimesinin tercümesidir), onlar halen daha *Tohu* ve kapların kırılması aşamasında olduklarından, onların samandan damları *Roş*’u (baş) olmayan ya da içinde atık bulunan kırık kaplarına kirliliğin kabulü için uygundur.

Bununla görürsün ki, kişi *Sukkah*'ın *Mitzva*'sını, birliğin derecesi olan “Güneş onun kınındadır” sözünün anlamı *HaVaYaH ADNI* ile ödüllendirilmeden önce yerine getiremez.

Dünya uluslarıyla ilgili açıkça şöyle denir: “Gelecekte Yaradan güneşi kınından çıkardığında ve herkes *Sukkah*'ını tekmeleyip, terk ettiğinde bu İsrail'i de parçalar mı?” Şöyle açıklarlar, “Onlar tekmelemez.” Şöyle açıklanır, eğer kişi damının altında güneşle ödüllendirilmezse, *Sukkah*'ın *Mitzva*'sını da zaten yerine getiremez. Bu Gematriada 91 olan “Değişmez evden çık” sözünü ima eden *HaVaYaH ADNI*'nin anlamıdır.

Bu “Benimle bir gün daha kal,” sözünün anlamıdır, *Atzeret*'in(sekizinci günde toplanma) yemeğindeki ve bayram coşkusundaki “bütünüyle neşe dolu” sözündeki gibi—aynı konuda iki zıtlığı kabullenmek ve birinden önce diğerini iptal etmemek—kişi sekizinci günle ödüllendirilir. Bu, o günle ilgili olarak, “Tanrı'nın günü olarak bilinecek bir gün, ne gündüz ne gece, ve gece ışık olacağını bilecek” yazılan, “benimle bir gün daha kal” sözünün anlamıdır.

Açıklama: Gün erdemlinin çalışmasıdır, gece bayağının çalışmasıdır, tıpkı *Midrash Rabah*'da “Ve Tanrı dedi ki, ‘Işık olsun’” yazıldığı gibi: “Yaradan'ın hangisini seçtiğini hala bilmiyorum—’Ve Tanrı erdemli olanın çalışmasını seçtiğini göstermek için ışığa ‘gün’ dedi’ yazıldığında, erdemlinin çalışmasını mı, kötünün çalışmasını mı seçti.

Dolayısıyla, ıslahın sonunda, “Sürgün edilen ondan uzaklaştırılmış olmaz,” sözünde olduğu gibi şöyle yazılmıştır, “Tanrı'nın günü olarak bilinecek bir gün, ne gündüz ne gece,” yani yukarıda bahsedilen seçim. Fakat ahır ve şaraphane atığını taşıyan gece olduğunda, sekizinci günün sayesinde “orada ışık olacak.”

Bu sebeple, tıpkı zeytinden çıkan yağ *Otzrin* (bir araya gelmek) gibi, ona bir günün “tek” esaretinin özü “*Atzeret* bayramı” denir yani öğütücünün altında ezilerek “yağ çıkması.” Hepsi bütünüyle Yaradan için olduğundan, “Gerçek yeryüzünden fıskırarak ” “Ve Tanrı tüm yeryüzünde kral olacak,” çünkü “tek” bir kısımdır—yarı izin verilen, yarı yasaklanmış, “yarısı senin için, yarısı Yaradan için.” Fakat sekizinci gün, *Atzeret*'de o bütünüyle Yaradan için olacak.

Yehuda Leib

MEKTUP - 52

1928, Londra

...’ya, mumu sonsuza kadar yansın,

Mektubunu aldım. ..., “O’nu bulabiliyorken ara; O’na yakınken O’nu çağır,” ayetini benim için yorumlamış. Bu kafa karıştırır. Eğer Yaradan zaten kişiyle beraber ve ona yakınsa, neden

O'nu arama ve seslenme ihtiyacı olsun ki? Ayetin Yaradan'la zaten daimi yakınlıkla ödüllendirilenlerden bahsettiğini söylemiş. Onlar için artık aranacak ya da çağırarak bir şey yokmuş gibi göründe de, atalarımız asla bu şekilde düşünmemeleri gerektiği konusunda onları uyarır çünkü bu ekilmiş olanı kesmek gibidir. Tersine kişi daha çok aramalı ve daha yüce edinimler için Yaradan'a yakarmalıdır.

İstersen bunu bizim açımızdan yorumlayayım. Şüphesiz, O'nun yakınlığıyla ödüllendirilmiş birinin bütün dileklerini Yaradan yerine getirir tıpkı birbirlerinin ihtiyaçlarını becerileri ölçüsünde gideren dostlar ve sevgililer gibi. Yaradan'la dostlukla ile ödüllendirilen kişi mutlaka bir ruh ve bedenden oluşur. Dolayısıyla kişi onlarla Yaradan'ın huzurunda olur.

Yine de, “Sevgi tüm günahları örter” ve özellikle O'nun önünde ne günah ne de aykırılık yoktur, tıpkı şöyle yazıldığı gibi, “Hiçbir pislik Sen'i lekelemez; ateş yaratan ateş Sen'i yakamaz.” Dolayısıyla, kişi ve Yaradan arasındaki benzersiz sevgiyle şu açıktır ki, insan aynı zamanda O'nun önünde bedensel arzuları da ifşa eder.

Açıkça, Yaradan'ın yapabilirliği O'nun arzusuna bağlı olduğundan, Yaradan, Sevdiklerinin doğru veya yanlış her arzusunu yerine getirmede başarısız olmaz. Fakat Yaradan kişinin arzusunu doyurduğunda, görünüşte kişinin kendisi Yaradan önünde aşırı arzusundan dolayı üzüntü duyar ve bundan anlarız ki Yaradan zaten onun kutsamış olduğundan alma değil verme vardır.

Dolayısıyla kişi yukarıda bahsedilen yanlışları şu nedenlerle onarmak zorundadır: 1) kralın önünde bedensel arzuları sergilediği ve Yaradan'ın onurunu düşürdüğü için 2) büyük ya da küçük Kralların Kralının hediyesini takdir etmede dikkatli olmadığı için.

Bu böyledir çünkü her hediyein iki önemi vardır. İlk önem hediyedir—büyük ya da küçük. İkinci önem verendir—önemli ya da önemsiz.

Doğal olarak, önemli bir insan küçük bir şey verse bile, verenin önemine bağlı olarak hediyein büyük değeri vardır. Bu atalarımızın, kişinin kralın sarayında ıslah olmaya gelmesi gerektiği ile ilgili söylediği şeydir. Kişi sarayın dışına çıktığında, edinimle ödüllendirilmiş olduğu tüm edinimlerini kaybeder çünkü Yaradan'ın hediyeleri “dünya, yıl, ruh” içinde birleşmiştir. Bu demektir ki, seçilmiş bir “ruh”, seçilmiş bir “zaman” ve seçilmiş bir “yer” olmak zorundadır. Ve kişi yerini, yılını değiştirdiğinden, ruhu da değişir ve sonra kişi büyük bir şaşkınlık yaşar.

Bununla ilgili atalarımız bizi uyarır: “Bulabiliyorken Yaradan'ı ara,” yani geri dön ve maneviyatta edindiğin her şeyi edinmeye devam et çünkü yalnızca ruhu ilgilendiren konularda Yaradan bulunabilir. Bununla ilgili yazılmıştır: O'nu bulduğunda, “O, yakınen O'na seslen.”

Atalarımız der ki, bedensel arzular için yakarmak yasaktır çünkü bedensel arzularla O'na gelmek kralı aşağılamaktır. Daha ziyade kişi O'nu sadece “o adla” “çağırabilir.” Bu demektir

ki, kişi Yaradan'a duayla geldiğinde, O'nun, kişinin bedensel arzularını yerine getirerek, cömertlikle verdiklerini duasında dile getirdiğinde ruhunu da doyurmuş olur.

Atalarımızın şu söylediğinin anlamı budur: "Benim ve senin arasındaki cennet, yakarışın için bir yol olacak." Bu sözler çok anlamlıdır. Bu sözlerde *Haftanah*'ın (her bir Tora kısmının son bölümü) geri kalanı açıklanmıştır—bu söz yabancıların bedensel meselelerle, hadım olanın ruhun meseleleriyle ilgilendiğini anlatır, zeki olanlar bunu anlayacaktır.

Yukarıdaki yorum son derece derindir; bunu kim anlar? Dolayısıyla bunu "Tora'nın yetmiş yüzüyle" açıklayacağım: Kişi iç-gözlem yapıp kendi berbat aşamasını hissettiğinde, Yaradan'a geri dönmek ve O'na tutunmak için büyük bir özlemle duasını eder. Tüm bu duaların ve uyanışların kendi gücüyle olduğunu düşünür ve oturup büyük ya da küçük Yaradan'ın onu kurtarışını bekler. Zaman geçtikçe ve Yaradan'dan bir işaret almadıkça çaresizliğe düşer çünkü tüm bu özlemden sonra Yaradan onu istemediğini düşünür. O'na asla dönmez.

Bununla ilgili şöyle yazılıdır: Yaradan Kendini sana sunduğunda, "Bulabiliyorken, Yaradan'ı ara." Sonra sen de O'nu mutlaka ara çünkü önce hareket etmek insanın yoludur. Diğer bir deyişle, Yaradan önce senin O'nu araman için sana kalp verir. Bunu bildiğinde, kral seni çağırdığından kesinlikle talebin ölçüsünde güçlenirsin.

Bu nedenle şöyle der, "O yakınken O'nu çağır." Bu demektir ki, Yaradan seni O'na yakınlaştırması için çağırdığında, bil ki O zaten sana yakın çünkü başka türlü O'nu çağırıyor olmazsın. Bu ayrıca şu ayetin anlamıdır, "Onlar çağırmadan, Ben cevap vereceğim," yani eğer O'nu çağırırsan o zaman bu demektir ki O, senin O'nu çağırman için zaten sana uyandırılış vermiştir.

"Onlar konuşurken, Ben dinlerim," yani Yaradan'ın dinlemesinin ölçüsü tamamen dua sırasında açığa çıkan özlemin ölçüsüne bağlıdır. Kişi aşırı özlem duyduğunda bilmelidir ki, o sırada Yaradan onu dikkatle dinlemektedir.

Açıkça bunu bildiğinde, ona dikkat kesilen dünyanın Kralı'ndan daha yüce bir öncelik olmadığından, kalbini daha güçlü açar. Bu atalarımızın şu söylediğine benzer: "Yaradan erdemlinin duasının özlemi içindedir" çünkü Yaradan, kişinin O'na yaklaşmasını ve O'na özlem duymasını ister, tıpkı "Yüz yüze bakar gibi, kalp kalbe karşıdır."

Öyle anlaşılıyor ki, dua ve duanın duyulması birikene ve kişi her şeyi talep edene kadar el ele gider. Bu "öz özü çeker, ve özü oluşturur," sözünün anlamıdır. Bu sözleri not al çünkü onlar Yaradan'ın yolundaki ilk temel şeydir.

Seni öğrenci olarak kabul edip etmeyeceğimi sormuşsun. Yeteri kadar öğrencim olduğu için senin talebinden hoşnut olmadığımdan şüphe duymuşsun. Fakat gerçeği söylemek gerekirse, seçkin bir soya sahip olduğundan senle olmak benim için diğerlerinden daha zor. Rabbi Elimech'in seçkin soydan olanları öğrenci olarak kabul etmediğini ve Rufshitz ravının ona

yalvardığını ve ağladığını fakat onun bu üzüntüsünün seçkin soyunun izini kaybedene kadar boşa olduğunu duymuşsundur. Bu onun Rabbi'ye söylediği şeydir, "Babamın seçkin olması neden benim suçum?" Rabbi onun sözlerinin içtenliğini duyduğunda onu kabul etti.

Babasının iyi amellerini gençliğinden beri gördüğü ve çocukluğunda edindikleri kalbine iyice yerleştiğinden, ev sahiplerinin gözünde seçkin birinin Yaradan'a sıradan bir insandan daha yakın olmasına şaşırma.

Konu şudur ki, daha önceki mektuplarımda belirttiğim gibi, O'nun çalışmasında her bir eylem için aynı konuda iki karşıtlık vardır çünkü alıcı iki zıtlık, beden ve ruhtan oluşur. Dolayısıyla, büyük ya da küçük her ediminde O, iki zıt form yaratır.

Yaradan çalışmasında iki anlayış vardır: 1) "dua ve yakarış" 2) "şükür ve övgü." Doğal olarak, her ikisi de en yüksek seviyede olmalıdır. Duayı tamamlanması için kişi Yaradan'ın ona yakınlığını mecburiyet olarak hissetmelidir çünkü sonra yakarır ve kalbini O'na açar.

Fakat tam bir şükür ve övgünün aksine, kişi Yaradan'ın ona yakınlığını artık ona ait olmayan bir ek, bütünleyici bir şey olarak hissetmelidir, çünkü "Sen'in bilmen gereken ve düşündüğün insanoğlu kim?" Sonra kişi kesinlikle Yaradan'a hizmet etmeye hazır olanların arasından onu seçtiği için bütünlük içinde O'nun yüce adına övgülerini ve şükranlarını gönderir.

Karmaşık insan için bu iki zıtlığı yerine getirmek büyük iştir, bu nedenle onlar kalbe sonsuza kadar tek seferde yerleşir. İkinci anlayış olan kendini bayağı ve uzak ve Yaradan'ın hoşnutluğunu ilave olarak hissetmek, ilkinden daha zor bir anlayıştır. Büyük ölçüde başarısız olanlar bu ikinci anlayışta bozguna uğrarlar.

Bununla bilirsün ki, seçkin soydan gelen biri, ikinci anlayıştan sıradan bir insandan daha fazla uzaktır çünkü Yaradan'ın ona olan hoşnutluğunu mecburiyet olarak düşünür.

Sonuç olarak, benim böyle bir şüphem yok çünkü zaten kendimi elimden geldiğince hizmet edebilmek için Yaradan'a adadım. O'nun adına yaptığım hiçbir şey benim için yük değil. Tersine, O'na memnuniyet verecek çalışmayı daima sevdim ve hoşlandım ve bunun delili de SAM'ın hükmünün en yüksek olduğu İsrail topraklarını çalışma alanım olarak seçmemdir. Sadece onu değil, yüce ARI'nin bile kurs açmaya korktuğu Kudüs'ü de seçtim. Ayrıca kursuma Kudüs'ün seçkinlerini de topladım, bununla çalışmadan korkmadığımı anlayabilirsin. Bu nedenle her şey sadece sana bağlı; bunu daima hatırla.

Zaman kısa ve iyi günler yaklaşıyor, bu nedenle seni bundan alıkoyamam. Fakat inan bana beni daha iyi anlamakla ödüllendirileceksin.

Yehuda Leib

MEKTUP - 53

1928, Londra

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın,

Aslında, öngörmemiş olduğum aranızda ekilen ve büyüyen nefret ve ayrılıkla ilgili olarak benim daha çok çalışmama neden oldunuz. Her bir öğrenci, ebediyen yaşasın, bedenimin bir organı gibi ve ne yazık ki günahıma bağlı olarak onlar arasında barış hüküm sürmüyor. Dolayısıyla, öğrencilerim arasında barış sağlayana kadar, önce kendimi yeni doğmuş bir bebek gibi ıslah etmeye başlamalıyım.

Gerçekte, evden uzaklaştıktan sonra eve döndüğümde daha önce hiç tecrübe etmediğim hatta yakınından bile geçmediğim insan zaaflıklarını ve sorunlarını üzerime almış olduğum tüm öğrencilerimi yetişkin olarak görmekle ödüllendirileceğimi umuyordum. Bu nedenle, gerçek anlamda her birinizin yüce ve muhteşem kurtuluşu ile ödüllendirildim, cennetin kapıları bize açıldı.

Ancak, tek kökü *Klipot'ta* (kabuklar) ve *Klipot'un* mayasında olan ayrılık ve nefret, yolumuzu engelleyerek bize karşı geliyor çünkü *Klipot* oradan bedene sızma ve kutsal kanalları bozma yolunu bulur.

Bununla sebep olduğunuz üzüntü ve özlemin ölçüsünü size açıklamak istemiyorum. Açık olarak kabul ediyorum ki, el yazması ortaya çıkana kadar grubu içinde ortaya çıkmış olan itilaftan dolayı üzüntü duyan ARI'yi şimdiye kadar anlamamışım. Şimdi görüyorum ki, tecrübeliden bilgisi yok. Ama yine de, her şeyi eve döndükten sonra düzeltmeyi umuyorum.

Peygamber sorar ve cevaplar, “Tanrı senden ne ister? Yalnızca adil olmanı, merhameti sevmeni ve Tanrı'nla beraber alçakgönüllülükle yürümeni.” Bu sözler çok anlamlıdır, kim onları bulacak?

Zohar'da yazar: “Yaradan'ın üç dünyası vardır ve bahsedilen üç dünyayla ilgili ‘Kutsal! Kutsal! Kutsal!’ denmesinin anlamı budur. Ve her biri, tüm yeryüzü O'nun ihtişamıyla doludur.” “Adalet ve yasa Sen'in tahtının temelidir.” Ayrıca şöyle de yazılmıştır, “Benim için adalet kapılarını aç,” ve bilinir ki adalet sana Tanrısallık olur.

Yehuda Leib

MEKTUP - 54

1928

Ruh eşime, mumu sonsuza kadar yansın,

Bugün, başına gelenleri ve *VaYechi*'nin (Yakup Yaşadı) dördüncü gecesiyle ilgili yazdığın mektubunu aldım: “Eğer ışık tüm bedenini sarmış olsaydı, tüm sıkıntılardan kurtulmuş olurdun.”

Öyle görünüyor ki, seyahatinden önce sana söylediklerimi tam olarak anlayamamışsın: “Tora’yı edinme haricinde başka bir kurtuluş yoktur.” *Sitra Ahra*'nın tüm *Merkava*'sı (yapı) başka şeylerle uğraşan insanları bu gerçekten mahrum etmek için kandırır. Bu tuğla ve harçla örülen Mısır sürgününün ve krallarının böbürlenmesinin anlamıdır, “Benim Nil’im benimdir, onu ben yarattım.”

O bölümde yazılanlar şöyledir: “Bu Ben’im sana gönderdiğim işaret olacak: İnsanları Mısır’dan çıkardığında, Tanrı’ya bu dağda ibadet edeceksin.” Bu demektir ki, Yaradan kişinin ödüllendirilmiş olduğu kutsallığı kanıtlamak istediğinde bunu o işaretle yapar ki böylece kişi hiç şüphe duymadan o yerde Tora’nın edinimi ile bir kez daha ödüllendirilir.

Bunu derinlemesine anla: Yaradan’ın yüzü tüm açıklığıyla Musa’ya görünmüş olsa da, o Tanrı’ya bakmaktan korkup, Tora’nın güvencesine ihtiyaç duydu çünkü başka türlü Yaradan kesinlikle bakmasına izin vermezdi.

Şöyle yazılmıştır, “Bulabiliyorken O’nu ara, Yakınken O’nu çağır.” “Bulabiliyorken O’nu ara,” demek, O yokken O’nu arayan kişiyi yoldan çıkararak *Sitra Ahra*’ya, O’nun olduğu yerde düşmezsin demektir. Aksi takdirde kişi çabasını boşa harcar. Bu nedenle atalarımız uyarır, “Bulabiliyorken O’nu ara,” yani O, Tora’nın olmadığı yerde olmadığından, O’nu orada değil, Tora’nın olduğu yerde ara.

Ayrıca şöyle de denir, “Yakınken O’nu çağır.” Yaradan sana aydınlık bir yüz gösterdiğinde, bu O’nu çağırma zamanıdır—Tora’nın mantığı (aynı zamanda tatları) ve sırları üzerinde çalışmak ve düşünmek—ve böyle olduğunda kesinlikle Yaradan Tora’nın bereketi ile ödüllendirilmesi için insanın kalbini açar.

Bu, “Yaradan, Tora ve İsrail birdir,” sözünün anlamıdır. Bununla Yaradan’ın Musa’ya verdiği ilk peygamberlikte ona Tora ediniminin işaretini vadetme nedenini anlayabilirsin.

“Kim Tanrı’nın dağına yükselecek ve kim O’nun kutsal yerinde duracak? Temiz kalbi ve temiz elleri, ruhunu sahte olana yükseltmemiş ve hilekârlıkla yemin etmemiş olan,” sözünün anlamı budur.

Denilir ki, insan anne rahminden çıkmadan önce yemin eder: “Tüm dünya sana erdemli dese bile, kendi gözünde sen bayağı gibi ol.” Bu konu açıklama gerektirir: Atalarımız şöyle söylemiştir, “Kendi gözünde bayağı olma,” tüm dünya erdemli olduğuna tanıklık etse bile, o kendini bayağı olarak görmeli midir, merak ediyorum. Ayrıca kişinin kalbinden gerçeği—yani erdemli olduğunu—bildiğini ima eden şu sözleri de anlamalıyız, “Kendi gözünde bayağı gibi ol.”

Konu şudur ki iki çalışma vardır: biri kalpte, diğeri akılda. Bu her ikisinin alma kaplarını, ihsan etme kaplarına çevirmek demektir. İnsan kalbinin alma kaplarını arındırdığı an akabinde aralıksız akan O'nun ışığına layık hale gelir. Bütün organlardaki *Nefişa'nın* (durağan) açılmasından sonra, bu ışığa *Nefeş* (ruh) denir.

Bu, “Kim Tanrı'nın dağına yükselecek ve kim O'nun kutsal yerinde duracak?” sözünün anlamıdır, yani ebedi bir seviye edin, bir daha düşmezsin. Bu özellikle “Ruhunu yükseltmemiş olan” içindir. Diğeri bir deyişle, Yaradan ona döndüğünde ve onu biraz yakınlaştırdığında, kişi kendini büyük ölçüde güçlendirmek, Tora çalışmasını ve onun sırlarını öğrenmek ve Yaradan bilgisini arttırmak için o ışığı almalıdır. Bu kutsal İlahiliğin gözlerini yükseltmenin anlamıdır, şöyle yazıldığı gibi, “Gözleri güzel fakat bedeninin geri kalanı inceleme gerektirmeyen gelin.”

Ve eğer kişi gözlerini yükseltmekle ilgilenmezse, *Nefeş* ışığını faydasızca taşır. Daha da kötüsü, hilekârlıkla yemin eder çünkü doğumu sırasında şöyle yemin etmiştir, “Tüm dünya sana erdemli dese bile.” Bu demektir ki, küçük dünyasının tüm organları ve tendonlarıyla tam bir erdemli olduğunu hissettiği *Nefeş* ışığı ile ödüllendirilse ve Cennet Bahçesine yerleştirilse bile, hiç bir şekilde buna inanmamalıdır ta ki *Keduşa'nın* (kutsallık) gözlerini yükseltene kadar.

Bu, kalp ve akıl için söylenen “Kim yükselecek” ve “Kim kalkacak” sözlerinin anlamıdır— özellikle her iki alma formunu ıslah etmekle ödüllendirilmiş olan “O temiz ellere sahip olan.” “Ve saf bir kalp” demek, Tora'nın tatlarını ve sırlarını edinmekle ödüllendirilmiş olan demektir, şöyle yazdığı gibi “Ve sen bugünü bilecek ve kalbine O'ndan başka Tanrı olmadığını söyleyeceksin.”

“Ruhunu yanlış yükseltmeyen” demek, Yaradan'ın onun için aydınlattığı *Nefeş* ışığını nasıl kullanacağını ve çalışacağını anlıyor ve “Ve hilekârlıkla yemin etmedi,” fakat yukarıda söylediğimiz gibi gözlerini kaldırdı demektir. Bu söylenenlerin derinine in çünkü onlar O'nun olmadığı yerde O'nu ararken, daima insanı kandıran *Sitra Ahra'nın* tuzağına düşmekten kaçınmanı sağlayacak gerçek ve içten sözlerdir. Bu nedenle her gün kişi kendine bunu hatırlatmalıdır.

Sözlerimi takdir etmen ve enerjini faydasızca harcamaman için ne yapabilirim? Bundan sonra beni duyacağını umuyorum çünkü sözlerim daima “ne eksik, ne fazla,” dolayısıyla onlar kalıcı ve dinleyen kalbi bekliyor.

Sözlerim zamanında söylenmiştir çünkü yukarıda bahsedilen “*Tikkun Şovavim TaT* (haylazın çalışması, *Tav-Tav* (kısaltma)) olarak kitaplarda bahsedilen bu hassas çalışma, bu günler için de geçerli.

Kitapların yalnızca kitlelere tamamen karmaşık gelen üstü kapalı bilgiler verdiğini söylemek isterim. Aslında, *Şovavim TaT*'ı *Talmud Tora'nın* kısaltması olarak işaret ederler ve *TaT*'tan başka bir ıslah yok yazarlar, “Üst Olanın yasalarını bilmeyen biri O'na nasıl hizmet edecek?”

Konu şudur ki, organlardaki *Nefiſa* alımına bağlı olarak, kiſiyi canlandırmak için ona yaklaſan üst iſığa *Nefeſ* denir. Ancak o *Ruah* (öz) olmadan, yani Tora edinimi olmadan var olamaz.

Bu sebeple tıpkı para dolu çantaya iki elini birden koyup, paranın ſeklini ve onunla ne yapacağını bilmeden atlayıp zıplayan bir oğlan çocuğu gibi, o insana “haylaz” denir. Öyle anlaşılıyor ki, küçük çocuğa para çantasını hediye eden kiſi ona iyilik yapmamıſtır. Tersine, onu yaramazlaſtırıp, deliye çevirir.

“O ruhumu haylaz yapacak,” sözünün anlamı budur. Diğer bir deyiſle, eğer Yaradan *Ruah*’ı değil, sadece *Nefeſ*’i verirse, insanı çıldırtabilir. Ancak, kiſi *Lo Liſma*’dan *Liſma*’ya gelir, yani sona geldiğinde, “O’nun adı için” olur yani *Liſma* ile ödüllendirilir.

Bu nedenle ſöyle denir, “Geri dönün, haylaz çocuklar,” yani *Ruah*’la henüz ödüllendirilmemiſ olanlar. Tora’nın ediniminin anlamı budur. Aynı zamanda, seyahatinden önce sana söylediğim gibi, bu Mısır kralı Firavun’un *Klipa*’sının anlamıdır ki bu o kadar kalın bir *Klipa*’dır ki, hiçbir köle onların eline düşenlere vermek zorunda oldukları iſıklar nedeniyle Mısır’dan kaçamaz.

Bu ſöyle yazıldığı gibidir, “Benim Nil’im benimdir ve onu ben yaptım.” Bu sebeple *Œemot* (Çıkıſ) bſlümünde kölelik Mısır sürgünüyle baſlar ve *Yitro* bölümünden önce bitmez, tıpkı Tora’nın edinimi sırasında “Bu size göndereceğim iſaret olacak: insanları Mısır’dan çıkardığımızda, Tanrı’ya bu dağda tapınacaksınız,” denildiği gibi.

Dolayısıyla, herhangi biri için ondan istenileni yerine getirmek mümkündür çünkü ſu sıralamada—*Œovavim*, *Teruma* (baęıſ/katkı), *Tetzaveh* (emretmek)—çalıſmasını yapar ve Tora’nın alımı için yolunu ıslah eder. Mısır *Klipa*’sı tarafından tutulan ruhunun tüm iſıklarını büyük özlem ve arzuyla Tora’nın yerine getirir. Tıpkı, “Elinle yapabileceğin bir ſey bulunduğunda, yap,” sözünde olduğu gibi dıſsal akılla çalıſtıęımızda kalplerimiz O’nun sırlarının derinliklerine ve O’nun yasına açılmakla ödüllendirilmiſ olur ve *Yitro* bölümünde açıklandığı gibi, Tora’nın alımı ile ödüllendiriliriz. Geri kalan sıralama *Mispatim* (hüküm), *Teruma* (baęıſ/katkı), *Tetzaveh* (emir) tabletlerin kırılması ve buzağının yapılması öğretisinden gelir.

Tikkun Œovavim, “gece boſalması” denilen boſa boſalmaya istinaden kitaplarda yazılmıſtır. Ancak, bunlar aynı konudur daha önce açıkladığım gibi kalbinin alma kaplarını arındırmayan kiſinin, aklının alma kapları da kirlidir ve inancı kusurludur çünkü gözlerinin görmediğine inanmaz.

Tıpkı böyle, kalbinin alma kapları bozuk olan zorunlu olarak günde bir kez buna kafa yorar ve gece boſalmasına gelir.

Aynı zamanda “bir torba boşalma” denilen sapkınlık düşüncesine de gelmek zorundadır çünkü kalbin alma kapları ve aklın alma kapları ele ele yürür ve sonra “Erdemlinin erdemliği günah gününde onu kurtaramaz.”

Öyle anlaşılıyor ki, elde ettiği ışıklar *Sitra Ahra*’nın eline düşer ve onun içine karışır. Tüm bunlar kişi *Nefeş*’le beraber *Ruah*’ın yayılmasıyla yani Tora’nın edinimi ile ödüllendirilene kadar devam eder.

Buna daha fazla devam etmeyeceğim, sözlerimi kalbine yaz. Bir ihtimal, O’nun arzusunu gerçekleştirene kadar, Yaradan özünü üzerimize akıtır.

Yehuda Leib

MEKTUP - 55

1932, Kudüs

Sevgili ...,

Bugün çocuklardan bahsettiğin mektubunu aldım, Yaradan onlarla olsun.

Genel olarak mektubundan hoşnut kaldım. Seni yönlendiren bedensel konulardan bahsetmekten sakınmamana rağmen, senin de yazdığın gibi burada dikkat edilmesi gereken noktalar var.

Bana iki yıldır bir şey yazmamış olduğun için kızgın ya da endişeli olduğumu söylemen senin hissettiğin bir şey. Benim buna cevabım şu ki, bu his genel olarak moral bozucu olmamasına rağmen, form olarak böyledir çünkü Yaradan’ın da bildiği gibi, sadece bedeni algılayanlardan bana zarar gelmez. Eskiden olduğu gibi şimdi de aynıyım: “Ne yazık tozun içinde kaybolmuş bu güzelliğe,” benim bütün neşem ve üzüntüm buradan gelir.

Bu girişten sonra, arzunu yerine getireceğim. Şöyle yazmışsın, “Senden Tora’daki yenilikleri bana yazmanı rica ediyorum.”

Her söyledikleri kor gibi yakan atalarımızın sözlerini dikkate almalıyız. Şöyle derler, “Bu dünyadaki bir saatlik tövbe ve iyi amel, gelecek dünyanın yaşamından daha iyidir ve gelecek dünyadaki bir saatlik memnuniyet, bu dünyadaki tüm yaşamdan daha iyidir.” Başlangıç ve son birbirine ters düşüyormuş gibi görünür çünkü eğer gelecek dünyanın bir saatinin bu dünyanın tüm yaşamından daha iyi olduğunu saptadırlarsa, bu dünyadaki *manevi* yaşamdan, yani tövbe ve iyi amelden bahsediyor olmalılar. Her şeyden önce Mishnah’ın, bayağı, aptal ve katı yürekli olanları gibi haz yaşamından bahsettiğinden şüphe duymamalıyız.

Atalarımız bize yol göstermişlerdir: “Bayağılara yaşamlarında ‘ölü’ denir.” Bu demektir ki, bayağuların sergilediği yaşam formu kendi içinde yaşamın ve mutluluğun tersi olan ölümdür. Bedensel hazzın yokluğu, ölüm olarak tanımlanan yaşamın zıttı olmadığından, bayağuların hazzın yoksunluğu olarak algıladığı ölüm, yanlış bir algıdır.

Daha ziyade, bayağı olanların elde ettiği ve bundan memnuniyet duyduğu bedensel hazların varlığı onları yaşamların yaşamından ayıran demir duvarı örmeye iter ve bu şekilde onlar ölüm dünyasına batarlar, şöyle yazdığı gibi, “O bir Satan; o kötü eğilim; o ölüm meleği.”

Buna göre, Mishnah’ın “bu dünya yaşamı” derken bu dünyadaki *manevi* yaşamı belirttiği açıktır çünkü bilgelerin söyledikleri şifa verir ve gerçek dışı bir şeyden bahsetmezler.

Şöyle dediklerinde, “Bu dünyadaki bir saatlik memnuniyet daha iyidir,” neden şunu ilave ederler, “Bu dünyadaki bir saatlik tövbe ve iyi amel, gelecek dünya yaşamından daha iyidir?” Tövbe ve iyi amel, sabır ve çaba gerektirdiğinden onları bu dünya yaşamından zorla ayıramayız. Bu nedenle ilk şunu söylerler, “Bu dünyanın bir saatlik mutluluğu” daha iyidir.

Ancak, hazdan yoksun çaba bu dünyadaki *manevi* hazdan daha iyidir çünkü o gelecek dünya yaşamından daha yücedir. Ancak, bu tip sözler yalnızca az bilgi sahibi olanlar için kabul edilebilir bir şeydir. Asla bir bilge tarafından kabul edilmez. Atalarımız kutsal *Zohar*’da zaten belirtmiştir: “Çabanın olduğu yerde *Sitra Ahra* vardır, çünkü *Sitra Ahra* eksikliktedir,” tıpkı onu izleyenlerin eksiklik içinde olduğu gibi. Fakat kutsallıkta bütünlük vardır ve kutsallıkta çalışanlar bütünlüktedir ve çaba harcamadan sadece haz ve mutluluk içindedirler.

Onların sözlerinin derinine inmeden önce, sana şu sözlerin—“bu dünya”, “gelecek dünya”—anlamını atalarımızın sözleriyle açıklayacağım. *Zohar*’da *Sefer HaBahir (Zeki Olanın Kitabı)* başlığı altında yazılıdır: “Rabbi Rechimai’ye sorulmuş: ‘Gelecek dünya ve gelecek olan nedir?’ Onlara şöyle cevap vermiş, ‘Gelecek dünyada, gelen’” Diğer bir deyişle, bereket gelecek.

Açıkça bu dünya ve gelecek dünya arasındaki farkı görürsün. Bu dünya şimdide ya da geçmişte edindiğimizdir. Gelecek dünya ise edinmediğimiz fakat gelecekte bir zaman sonra bize gelmesi gerektir. Ancak, ruhun beklenen ödülünün anlamı *Zohar*’da sadece “gelecekte” kelimesiyle belirtildiğinden, her ikisi de *kişinin bu dünyada edindiği ve aldığı şeyden* bahseder.

Diğer bir deyişle, ıslahtan önce bu dünya insanları onu almaya uygun değildir, bunu ancak bedenden yoksun ruhlar ya da dünya ıslahın sonunda *Atzilut* dünyasının yüce amacına yükseldiğinde edinir. Yine de, şimdilik bunun üzerinde durmamıza gerek yok.

Şöyle denir, “Başlangıçta atalarımız puta-tapanlardandı. Şimdi Yaradan bizi O’nun çalışmasına, İbrahim’in babası Terach’a yakınlaştırdı.” Terach’ı, İbrahim’in babasını referans veren bu sözün niyetini anlamalıyız. Bize iyi, özgür olduğumuz zamanları mı hatırlatmak için söylüyor?

Fakat bunu benzer bir şeyi kutsal Tora'da da görürüz, şöyle yazar, “Ve Terach Haran'da öldü. Ve Tanrı İbrahim'e şöyle dedi, ‘Ülkenden uzaklaş’” Yaradan'ın bir bütün olarak ifşa olacak olan bereket ve mutluluk umudunu ve başlangıçtan bu yana bütün erdemlilerin ve peygamberlerin dünyasının bereketini taşıyan İsrail'in ve tüm ıslahın özü ve kökü olan ilk atamıza ilk görünmesi olan bu yakınlık kafa karıştırıcı ve şaşırtıcıdır.

Bu böyledir çünkü kutsallıktaki ve maneviyattaki yasa şudur ki, kökün içinde gelecekteki tüm ürün mevcuttur, tıpkı *Adam HaRișon*'la ilgili olarak, bu dünyada var olacak tüm ruhları içerdiğinin söylenmesi gibi. Benzer şekilde ilk doğan, sonrasında doğan tüm çocukları içerir.

Bu nedenle, Terah'ın adı ve İbrahim'in ilk ortaya çıkışı arasında pek çok yazıda bölünme vardır çünkü yukarıda söylediğimiz gibi o her şeyin köküdür.

Burada putperestliğin temellerini sana açıklamam gerek. Ayette yazdığı gibidir, “İçinde yabancı bir tanrı olmayacak.” Bu demektir ki, Yaradan senin için ikinci bir kişi gibi olmamalı çünkü yabancıyla çalışmak ağır yükür. Bu nedenle, bu putperestliktir (Putperestliğin kelime anlamı “yabancı” çalışmadır.) Daha ziyade Yaradan'a tapınma sevgi ve coşkuyla, kutsallıkta yapılmalıdır.

Ayrıca, Baal Şem Tov adına şöyle denir, “Ben'im üzerime başka tanrın olmayacak,” çünkü *Elokim* (tanrı), Yaradan'dan başka güçler olduğuna inanan, putperesttir ve bu derin bir konudur.

Bu böyledir çünkü Yaradan'a inananın maddesel düzende herhangi bir değişikliğe ihtiyacı yoktur. O zaten güzellikle ve muhteşemlikle yaratılmıştır, tıpkı “Birliğin Şiiri” nde yazıldığı gibi, “Sen hiçbir dileğini ne unuttun ne de kaçırdın. Sen çıkarmadın ve eklemedin ve Sen onlarla hiç boşa çalışmadın.”

Maddesel düzen öyle yapılanmıştır ki, dünyadaki tüm insanlar O'nun çalışması için birleşir ve vasıflandırılır, tıpkı şöyle yazdığı gibi, “Yaradan için yapılan tüm çalışma O'nun içindir.” “O'nun huzurunda yeryüzü ve cennet yaratıldığı zamanki gibi bir coşku asla olmamıştı,” sözünün anlamı budur. Ayrıca şöyle de yazılıdır, “Ve Yaradan Yaptığı herşeyin iyi olduğunu gördü.”

Ancak, dünya böyle bir çalışmaya uygun ve muhteşem bir ödül olacak şekilde düzenlenmiştir, “Göz Sen'den başka bir Tanrı görmez.” Bu, maddesellikte, bu dünyada önümüze serili olan ödülün ve çalışmanın anlamıdır.

Burada çalışma sırasında hissedilen ıstıraba bağlı ödülde bahsediyoruz. Fakat çalışma sırasındaki çaba ve ıstırap değerlidir ve çaba ödemenin geciktirilmesine göre ölçülür çünkü ödemenin çalışmadan gelen acıyı kökünden sökmesi ve uzaklaştırması doğaldır. Bu demektir ki, az bile olsa bu ıstırap olarak algılanmaz.

Kendinden düşün: Bir ineği eşekle değiş tokuş yaptığında eşekten de inekten aldığın memnuniyetin aynısını alırsın. En azından, onun hazzından daha az değildir aksi takdirde eşekle değiştirmezdin.

Benzer şekilde, eğer mal sahibi, çalışanına onu tatmin etmeyen bir ödeme ve ödöl verirse, şu kesindir ki, kişi çalışmasını ödülle takas etmek istemez. Her şeyden önce, çalışanın niyeti ıstırabını daha fazla arttırmak değil takas sırasında memnuniyet almak ve kazanmaktır; bu basit ve açıktır.

Aslında, bazı istisnalar vardır ama çoğunluk böyle hareket eder çünkü çabanın fiyatı özel insanlar için değil, çoğunluk için geçerlidir.

Tüm yukarıda söylenenlerden sonra, sağduyu günün sonunda beden rasyonel hesap yapamıyor olmasını, çalışmayı az ya da çok borç olarak hissetmesini ve ödemenin var olan acıyı uzaklaştırmadığını görmesini inkâr eder.

Fakat gerçekte, hesaplama doğrudur çünkü beden bundan hoşlanmaz ve *şimdiden* değil, gelecekte dolaylı acı çeker. Dolayısıyla, şimdideki çalışmasına bağlı olarak mal sahibi çalışana ödeme yapsa bile, yani an ve an her hissi için ona bir kuruş ödese bile, hiç şüphe yoktur ki ödeme acıyı uzaklaştırmadığı için çabasını herhangi bir şekilde hissetmez.

Fakat işveren böyle yapmaz. Daha ziyade işin sonunda, bir gün, bir hafta ya da bir ay sonra ödemesini yapar. Bu nedenle gelecekle ilgili acı çeken ya da bundan hoşlanmayan hayvansal beden, acı çeker ve endişelenir çünkü hayvansal hissiyat için çabasını boşa harcar.

Öyle anlaşılıyor ki, ödeme alan beden asla çalışmaz ve çalışan beden bundan bir şey elde etmez. Ayrı olmasının sebebi budur çünkü sadece şimdiki andan haz alır ve gelecek hissi sanki yabancı bir beden gibi hissedilir.

Gel ve gör: Mal sahibi şimdide müşteriye hizmet ederken kendini sıkıntıya soktuğu her dakika, gerçek anlamda çabasını hissetmez. Tersine, ödeme sırasında memnuniyet duyar. Ödemeye bağlı çaba ondan uzaklaşmıştır. O ödemesini gece aldığı için çalışması sırasında mutsuzluk ve üzüntü hisseden bir işçi değildir.

Benim söylediğim şu, realitede herhangi bir acı ve ıstırap hissi çalışma sırasında ödemenin olmamasından kaynaklanır. Ayrıca, eğer daha yakından incelersen onlar arasındaki zaman boşluğuna bağlı olarak ıstırapın arttuğını görürsün tıpkı iki su damlasının aynı olması gibi.

Yukarıda söylenenlerden iki isim öğreniyoruz, “erdemli” ve “bayağı,” kişi bu dünyaya boşuna gelmediğinden, burada oluşuşumuz için bir sebebimiz olmalı—şükran ya da Allah korusun lanetleme. Bu demektir ki, Yaradan’a şükretmemiz gerektiğinin hükmü kendiliğinden yerine getirilir.

Benzer şekilde, fakir bir kişiye hediye veren zengin biri, yoksul insanın bunun için ona şükredeceğinden emindir. Onun söyleyeceklerine kulak kabartmasına gerek yoktur. Fakat eğer bir insan bir başkasına vurur ve onu lanetlerse, diğer kişinin de onu lanetlediğini bilir; bunun üzerinde düşünmesine gerek olmaz.

Tıpkı bunun gibi, Yaradan'ın dünyasında olmaktan hoşlanan kişi, memnuniyet verebilmek için onu yaratana kutsamak ister. Başka bir şey söylemesine ihtiyaç yoktur.

Oysa kişi Yaradan'ın dünyasındayken acı hissederse bunun tersini yapar. Kınanacak bir şey söylememesine rağmen, yine de *his* ona hükmeder. “Bayağı” isminin anlamı budur, acı hissettiğinde, ıstırap kendini his olarak açığa çıkardığı ve bunu açıkça göstermek istemediği için ister istemez suçlar.

Kişi şükranlarını sunsa bile bu dalkavukluk gibi olur, tıpkı ev sahibinin hizmetkârını döverken, hizmetkârın “Dövmek çok hoşuma gidiyor; bundan mutlu oluyorum,” demesi gibi. Böyle bir şeyle ilgili şöyle denir, “Yalancılık yapan, doğruluğunu ortaya koyamaz.”

Bu sözlerden “erdemli” sözünün anlamını idrak edeceksin. Bu söz Yaradan'ın dünyasında olan, iyi ve hoş hissiyat edinen ve sürekli haz içinde olan birinden bahseder. Bu sebeple onu daima böyle iyi ve haz dolu dünyaya yerleştirdiği için Yaradan'a şükreder. Hissiyatın kendisi Yaradan'a olan şükranı olduğundan, bu sözleri açıkça söylemek zorunda değildir tıpkı yukarıda anlatılan hikâye de olduğu gibi. Bu sebeple ona “erdemli” (aynı zamanda “adaletli”) denir çünkü Yaratılışı savunur ve onu olduğu haliyle hisseder, şöyle yazıldığı gibi “Ve Tanrı tüm Yaptığını gördü ve o çok iyiydi.”

Bu, “Bir erdemli inancıyla yaşar,” sözünün anlamıdır. Sıradan bir insana bu anlaşılmaz geldiği için, bu bize erdemlinin gücünü öğretir çünkü bir insan bu dünyadayken nasıl olur da acı ve ıstıraptan kaçabilir? Bu kafa karıştırıcıdır, çünkü erdemli sürekli memnuniyet içindedir. Mantağa aykırı gibi gözükür.

Ama yine de, yukarıda söylenenlerden anlayacaksın ki, yaşamdaki çaba ve ıstırap yalnızca çalışmanın karşılığındaki ödemenin alınmadığı için vardır. Dolayısıyla, ödeme ıstırapı kökünden çıkarsa bile, bu kişiyi çalışma sırasında etkilemez ve acıyı deneyimler.

Bu tıpkı çabasının ıstırapı tamamen çıkarılmış dükkân-sahibinin durumu gibidir. ıstırap, ödeme ve müşteriye hizmet sırasında kaybolur çünkü çaba ile ödül arasında zaman farkı olmadığından, onlar bir olur.

Şimdi *Zohar*'ın sözlerini daha net olarak anlayabilirsin, “Nerede çaba varsa, orada *Sitra Ahra* vardır, çünkü *Sitra Ahra* eksiklidir ve kişinin tüm çalışması eksikliktedir.” Bu böyledir çünkü tam bir inançla ödüllendirilen kişi için gelecek tamamen bugün gibidir, aksi halde bütün olarak kabul edilmez.

Örneğin, eğer güvenilir bir insan bana bir şey için söz verirse, bu hali hazırda onu elde etmişim gibi olur. Eğer benim hissim bir şekilde eksikse, yani o şeyi fiilen aldığım zaman daha mutlu olacağımı hissedersen o zaman karşımdakine inancım büyük ölçüde eksik demektir.

Dolayısıyla şu açıktır ki, tam inançla ödüllendirilen erdemli insan—atalarımızın şöyle demesi ölçüsünde, “Ev sahibinin çalışmanın karşılığında sana ödeme yapacağına güven”—*fiili olarak ödemeyi henüz almaya da*, Yaradan’dan aldığı ödemede, çabasının ıstırabının her gramını ister istemez hisseder. Fakat inancı onu vermenin kendisi en ufak bir memnuniyet bile ilave etmeye yer bırakmayacak şekilde aydınlatır.

Verme, vaat edilenden en ufak bir şekilde olsa bile daha az değerliyse, o zaman tam inanca ulaşmamış ve dolayısıyla *tam bir erdemli* olamamış demektir. Ancak, vaadin ona verme olarak hizmet ettiği yere bütünlüğüne ulaşmıştır ve bugün ve gelecek arasında hiç bölünme hissetmez. Bu nedenle, ödeme ve çaba bir arada gittiği için çabanın ıstırapı müşteriye hizmet ederken ortaya çıkmayan dükkân-sahibi gibidir. “Bir erdemli inancıyla yaşar,” sözünün anlamı budur.

Bununla *Zohar*’ın sözlerini anlayabiliriz: “Nerede çaba varsa, orada *Sitra Ahra* vardır ve sadece bütünlükte kutsallık vardır.” Bu açık bir işarettir; eğer kutsallığa tutunmakla ödüllendirilirse, kesinlikle tam inançla ödüllendirilir.

Dolayısıyla, çaba hissiyatını nereden aldı? Üzerindeki *Sitra Ahra*’dan olmalı çünkü inancı eksiktir. Bu nedenle ıstırap hisseder ve ona “bayağı” denir.

“Yaşamlarında bayağı olana ‘ölü’ denir” ve “Bayağı olan ‘kısa ömürlü ve öfke doludur’” ve “Bir erdemli inancıyla yaşar.” sözlerinin anlamı budur.

Şimdi Yaradan’ı sevmeyi emreden kutsal Tora’mızla ilgili filozofların sorduğunu anlayabilirsin. Doğa yasası gereği, sevgide emir ya da zorlama olmamalıdır. Daha ziyade o kendi aptallıklarında çabaladıkları için kendiliğinden gelen bir şeydir.

Yukarıda söylenene göre, Tora’nın ilk olarak tam inançla ödüllendirilen İsrail oğullarına verilmesiyle ilgili soruyu anlayabilirsin, şöyle yazdığı gibi “Ve onlar Tanrı’ya ve O’nun hizmetkârı Musa’ya inandılar” ve “Yapacağız ve duyacağız,”

Bu bağlamda tam inançla yerine getirmek için 613 Mitzvot’u t ediniriz, çünkü bilinir ki bu evin kapısıdır. Dolayısıyla “Ve sen Tanrı’nı seveceksin,” sözü kişinin kutsallık, güç ve sonsuz mutluluğun hazzının bereketini alma seviyesine gelebilmesi için elinden geleni yapmasına bağlıdır.

Bu aşamada, Doğa yasalarında olduğu gibi, sevginin ölçüsü ve onun buyrukları O’ndan sonsuz haz üstüne haz alabilme niteliklerimizle eşit hale geldiğinde kişi kendiliğinden sevgiyi edinir, tıpkı kutsallığın gittikçe artması gibi.

Bu kesinlikle bizim elimizdedir yani inancın ıslahı. Bununla, O'nun sevgisinin ışığı kendiliğinden gelir çünkü haz alma hissi kendi içinde verene şükran ve sevgi sunmaktır tıpkı mum ve onun ışığı gibi, bu kadar basit.

Yehuda Leib

MEKTUP - 56

1932

Sevgili,

Mumu sonsuza kadar yansın,

Mektubunu bugün aldım ve anladım. Ama yine de söylediklerinle ilgili düşüncelerimi, henüz tam olarak anlamamış olsan da bildiğine inanıyorum. Bu sebeple sözlerim seni memnun etmeyecek ama gerçek yolunu bulur.

Pek çoğu şöyle der, “Kim bana iyiyi gösterecek?” Ve çok azı onu bulur. Dolayısıyla, bu büyük ve sonu gelmeyen engelin pek çoğunu nerede acımasızca başarısızlığa uğrattığını anlamak zorundayız.

Sana pek çok defa kutsal kitaplardaki “aşağıdan uyandırılış” denilen çok bilinen yasadan ve çaba olmadan hiçbir şeyin verilmediğinden bahsetmiştim. Bu yasa olmadan “yukarıdan uyandırılış” denilen ihsan asla gerçekleşmez.

Bu sözler ve yasaları herkes duyar ama manasını bilmez ya da *bilmek* istemez. Bu sebeple çabanın —insan kapasitesinin üzerinde bir çaba gerektirmeyen— önünde *Sitra Ahra*'nın büyük mabedi durur. Kötü zamanlarda kişi O'nun rehberliğinin merhametini ve iyiliğini gösteren kitaplardan ve yazarlardan ilmi edinir. Bunun için önceden hazırlanmış binlerce örnek vardır, şöyle yazdığı gibi, “Yaradan, Yarattıklarını eleştirmez.”

Atalarımız Tora'ya SAM denildiğini söyler çünkü eğer kişi ödüllendirilmediyse, SAM'den, bayağı olandan Tora'yı öğrendiği ve anladığı için Tora'nın kendisi ona ölüm ilacı (Sam) olur. Onun sözlerini kalp hemen kabullenir ve gece, gündüz düşündükleri aklında kalır, Tanrı bizi ondan ve onu izleyenlerden korusun.

Onlar için ne yapabilir ve onlara nasıl ulaşabiliriz ya da aşağıdan uyandırılışa hazır olmadıkları zaman, onları nasıl yerlerinden edebiliriz? Söylemek isterim ki, Yaradan'ın yardımıyla bunu başararak ve üzerlerine bedeninin en yüce uyandırılışını çeksek bile yine de istemeyebilir ya da biz yukarıdan uyandırılışa ihtiyaç duyan aşağıdan uyandırılışın direnci nedeniyle bunu gerçekleştiremeyebiliriz. “O kırılmaz bir yasa vermiştir,” olduğundan, bu kadim zamanlardan bu zamana Yaradan'ın hiç bir şekilde izin vermediği bir şeydir.

Bununla ilgili şöyle denir, “Sen onu tam anlamıyla Gönderdiğinde, onla Savaşırsın.” Yaradan kişiyi bir seferde tek payla ölçer. Konuya atfen şöyle yazılmıştır, “Amorite’nin günahı henüz tam değil.” Amorite’nin günahı “yukarıdan uyandırılış” ya da “İsrail toprakları” denilen meyveyi saran ve onu saklayan *Klipa*’dır (kabuk). Bu *Klipa*, İsrail insan kapasitesinin üzerindeki çalışma ve çaba olan “ödül” denilen aşağıdan uyandırılışı tamamen tamamlamadan yerinden bir saç teli kadar bile kıpırdamayacaktır.

Kişinin yapabileceği herhangi bir şeye ancak “çalışma” denir; bu “çaba” olarak düşünülmez. İsrail bu noktaya ulaşır, üzerine düşeni tamamladığında onlara “Amorite’nin günahı tam” denir. Diğer bir deyişle, şu açıktır ki, İsrail toprakları ve Yaradan’ın ihtişamı onlara ait değildir.

Sonra, “Amorite” denilen *Klipa*’yı kırarlar ve Kutsallığı ne bir dakika erken ne de geç tozdan yükseltirler. Bu, kesinlikle ödün verilmeyen bu konuda büyük kesinlik gösteren rakamın, dört yüz yılın anlamıdır. Atalarımızın dediği gibi, İsrail için bir zorunluluk olan sona erişme meselesi bugüne kadarki tüm sürgünlere sebep oldu.

Ayrıca bilinir ki, genel ve özel ayıdır. Bu demektir ki, ruhla ilişkili İsrail’den olan herkesin topraklara geri dönmesi söz konusudur, tüm İsrail için söylenen her şeyde ve kişinin aşağıdan uyanmasında 400 yıl sayısı vardır, bu 400 ölüm, 400 yaşamdır. Kişinin tam çabasının ölçüsünde geri ödeme yapmaya izin verilen yere atıf yapan 400 yıllık köleliğe atalarımız ASEH(yap) der, çünkü orada bir saç teli kadar bile ödün yoktur.

Bu sebeple atalarımız şöyle der, “Çaba göstermeden buldum, buna inanma” ve ayrıca “Tora yalnızca kendini ölüme atan birinde mevcuttur” ve “Yaşamak isteyen kendini ölüme atar” ve daha buna benzer pekçok söz söylenmiştir.

Söylediklerinin zıttı olarak, “Çabaladım ve bulamadım mı? İnanma,” çünkü bilirler ki, Yaradan’ın kurtuluşunu *insan kapasitesinin üzerinde bir çaba olmadan* bulunmasının mümkün olduğunu gösteren kişinin ilmi, aşağıdan uyanmadaki tutunmasını engelleyen ve her geçen gün onu büyük boşluğa atan bayağı SAM’in elindedir.

Sonrasında, yanlışını anlayıp inancını ataların sözlerinde bulduğu zaman, aşağıdan uyanışın ve çabanın eksikliği onu tekrar cehenneme indirir ve dolayısıyla kendini güçlendirmek ister ve Yaradan’a ibadet etmeye kendini adar. Bu sırada yeni bir sapkın düşünceyle SAM’e geri döner.

Bu nedenle, çabanın bile yardımı olmaz çünkü Yaradan, Allah korusun, her ağzın duasını duymaz. Bu demektir ki, çabalayan ama asla bulamayanların olduğunu gösteren kanıtlar vardır. Bu nedenle atalarımız uyarır, “Çabaladım ve bulamadım, buna inanma.”

Bu nedenle sana içinde “çaba” kelimesinin manasında huzur bulamayan ruhların yargılandığı örümcek ağını göstermek istedim. Ancak ayetteki gerçeklik şudur, “Ben’i arayan, Ben’i bulur.”

Dünyada *Sitra Ahra* ağına gönülsüzce takılan pek çok kötülük görüyorum. Bu demektir ki, herhangi bir şekilde *Sitra Ahra* 400 yılın sayımına dâhil olmaz ve bunun için kalbim her şeyden daha fazla acıyor.

Bununla ilgili olarak insan kendini duayla güçlendirmelidir, “O dualarımızı kabul etsin ki boşa çaba harcamış olmayalım,” kişi dua vasıtasıyla bu konuda büyük başarı elde eder.

Ayrıca bilmelisin ki, dua sırasındaki insanın kalbindeki çaba ve çalışma hedefe ulaşmada realitedeki her şeyden daha fazla geçerli ve garantilidir.

Yehuda Leib

MEKTUP - 57

1932, Kudüs

Saygıdeğer öğrencime, mumu sonsuza kadar yansın,

Mektubunu aldım. Kaçırmadıklarından dolayı değil, kaçırdıklarından dolayı üzüntü duymalısın. Kural şudur: Yaradan’a bağlı olan her şey berekettedir fakat yalnızca bayağı olanlar alma kaplarını etkiler çünkü bu onların, O’nun beklediği *Keduşa*’daki (kutsallık) ve arınmışlıktaki çalışmasıdır. Bu bizim endişe duyduğumuz bir şeydir—çaba ilave etmek. Buna ilave yapan ve gereksiz yere endişelenen kişi çıkarıyor demektir. Bu sadece gereksiz değil, aynı zamanda zararlıdır da.

Dostunun sorduğu soruyla ilgili olarak, buna şu anda bir itirazım yok, “Mütevazı olan bilgiyle hareket eder.” Benden cevap beklediğin diğer sorularla ilgili olarak hepsine birden tek cevap vereceğim.

Bu dünyada insanın kendini çaresizlikte görmesinden daha mutlu başka bir durum yoktur. Bu demektir ki, çabalamış ve yapabileceğini düşündüğü her şeyi yapmış fakat bir şifa bulamamıştır. Ancak ondan sonra O’nun yardımı için tüm kalbinden duaya gelir çünkü şundan emindir ki, kendi çalışması ona yardım etmeyecek.

Kendinde biraz güç hissettiğinde, duası bütün olmaz çünkü kötü eğilim gelir ve ona şöyle der, “Önce yapabileceğini yap, sonra Yaradan’a layık olursun.”

Bununla ilgili şöyle denir, “Yaradan yüksektir ve bayağı olan görür.” Kişi çalışma için çabalayıp, hayal kırıklığına uğradığında, herkesten daha aşağıda olduğunu bilerek gerçek bayağılığa gelir ve bedeniyle ilgili iyi hiçbir şey yoktur. Bu sırada duası bütün olur ve O’nun cömert elini tutar.

Şöyle yazar, “İsrail oğulları çalışma nedeniyle iç çekti...ve onların yakarışı yükseldi.” Bu böyledir çünkü bu sırada çalışmadan dolayı çaresizliğe gelirler. Bu delik bir kovaya su çekmeye çalışan birine benzer. Bütün gün su çeker ama susuzluğunu giderecek bir damla su bulamaz.

Mısır’daki İsrail oğulları da böyledir: Atalarımızın dediği gibi, inşa ettikleri her şeyi toprak yutar.

Benzer şekilde, O’nun sevgisiyle ödüllendirilen kişinin tüm çalışması sanki ertesi gün tamamen yanacakmış gibi ruhunu her gün arındırmaktır. Her gün ve her an yeniden başlamalıdır sanki tüm hayatı boyunca hiçbir şey yapmamış gibi.

Sonra, “İsrail oğulları çalışma nedeniyle iç çekti,” çünkü açık olarak görürler ki çalışmalarıyla ürettikleri hiçbir şey için uygun değiller. Bu nedenle, iç çekişleri ve duaları olması gerektiği gibi bütündür ve bu sebeple “Yakarışları yükseldi,” çünkü Yaradan duayı duyar ve O sadece kalpten gelen duayı bekler.

Öyle anlaşılıyor ki, küçük veya büyük her şey sadece duayla edinilir. Yapmaya mecbur olduğumuz tüm çaba ve çalışma sadece gücümüzün eksikliğini ve bayağılığımızı — özümüzde hiçbir şey için uygun olmadığımızı— keşfetmektir, ancak bundan sonra O’nun huzurunda kalpten gelen duamızı haykırırız.

Bununla ilgili çelişkiye düşeriz, “Eğer hiçbir şey için uygun olmadığımı karar verebiliyorsam, neden bu kadar çaba ve uğraş?” Ancak, şu doğal bir yasadır ki, tecrübeliden daha bilgisi yoktur ve kişi yapabileceğini yapmaya çalışmadan önce gerçek bayağılığa erişme becerisini gösteremez.

Bu sebeple, *Keduşa* ve arınmışlık için emek sarf etmeliyiz, şöyle yazıldığı gibi, “Kendi gücünle yapabildiğin şeyi yap,” ve bunun gerçek ve değerli olduğunu anla.

Bu gerçeği sana güçsüzleşmemen ve af dilemekten vazgeçmemen için ifşa etmedim. Çabanın ölçüsü tam olduğu zaman hiçbir şey görmeden bile bu dua zamanıdır. Fakat o ana kadar atalarımıza inan: “Çaba harcamadım ve buldum, inanma.”

Çaban tam olduğunda duan da tam olacak ve Yaradan cömertçe bunu sana verecek tıpkı atalarımızın bize söylediği gibi, “Çaba sarf ettim ve buldum, inan,” çünkü kişi bundan önce duaya uygun olduğundan, Yaradan duasını duyar.

Yehuda Leib

MEKTUP - 58

1932, Kudüs

Işığ ı sonsuza kadar yanacak olan yüce rav'a...

“Yememeni emrettiğ im ağaçtan yedin mi?” ayetiyle ilgili soru şuydu “‘Tora’daki Haman nereden gelir’ sözü neyi ima eder?” Soru şöyledir, “Yaradan’ın, kişiyi kendi arzusunun dışında ıslah edecek Haman gibi bir ulak göndereceğ ini Tora’da nerede buluruz?” şöyle yazdığı gibi, “Üzerine Haman gibi bir kral getireceğ im ve sen arzuna karş ın tövbe edeceksin.”

“Ağaçtan yedin mi,” ayetiyle atalarımızın bize gösterdiği budur, çünkü sonrasında kötü eğ ilim —ölüm meleğ i— yaratılır ve insanı Tora’ya bağ lanmaya zorlar, şöyle yazdığı gibi, “Kötü eğ ilimi ben yarattım, Tora’yı da ş ifası için yarattım.” Eğ er kişi Tora’ya bağ lanmazsa, kötü eğ ilim onu ölüme mahkûm eder.

Öyle anlaş ılıyor ki, kişiyi ölüme getiren bilgi ağ acının günahının ifş ası, kişiyi arzusuna karş ın zorlayan ulaktır. Bu, “Üzerine Haman gibi bir kral getireceğ im ve arzuna karş ın sen tövbe edeceksin,” sözünün anlamıdır.

Eğ er kişi yılanın ağ ına yakalanmayıp, Şabat’ı beklemiş olsaydı ve bilgi ağ acından yemeden önce yaşam ağ acından yeseydi, Tora’nın ş ifası olarak kötü eğ ilimin *Tikkun*’u (ıslah) ile ödüllendirilmiş olurdu. Haman gibi yabancı bir ulağ ın zorlamasına ihtiyaç duymazdı, tıpkı, “Kötü eğ ilimi ben yarattım, Tora’yı da ş ifası için yarattım,” sözünde olduğ u gibi. Tersine kötü eğ ilim Tora için ş ifa olur ve ş imdi günah işlemiş olduğ undan, onu zorlayan bir ulağ a ihtiyacı vardır.

Yüce bir kaynağ a dayanarak ş unu da ekliyorum, Şabat akşam ı yemeğ i, kötü eğ ilimin ıslah olacağ ı yerdir. Bu ARI’nin ş arkılarında ima edilen şeydir, “Elmaların tarlasındaki açıklıktan girmek,” tıpkı “Bu Tanrı’nın kapısı,” sözündeki ve diğ er ş arkılardaki gibi.

Şabat’ta kutsal *Atik*’in yemeğ inde, en yüksek edinimi almak, “Sana hiç zarar gelmeyecek,” denilen *Atzilut* dünyasına yükselmek mümkündür, tıpkı “Tora ve Yaradan bir” sözündeki olduğ u gibi. Dolayısıyla eğ er *Adam HaRişon* Şabat’ta *Zivug*’yla beklemiş olsaydı, Rashbi’nin makalesi *Kedoşim*’de (kutsal olanlar) yazıldığı gibi, *Adam HaRişon* zamanında dünyalar çok yüksek olduğ undan, muhteş em bir derece “Tora ve Yaradan bir” ile ödüllendirilirdi.

Aslında, günahıtan sonra bile Şabat’ın yükseliş i vasıtasıyla *Atzilut*’a yükselir ve oradan inmezdi. Bu, “Elini uzatıp yaşam ağ acından da alsın, yesin ve sonsuza kadar yaş asın,” sözünün anlamıdır. Fakat Yaradan onu oradan kovar şöyle yazıldığı gibi “Ve O insanı kovdu.” Ş öyle sormalıyız, “Neden Yaradan insanın yaşam ağ acından yiyip, sonsuza kadar yaş amasını önemser?”

Buna cevap ş udur ki, Şabat’ta ifş a olan “Tora ve Yaradan bir,” sözünün muhteş em *Keduş a*’sı, bir kredidir. Şabat aş ağıdan uyandırılış olmadan yukarıdan uyandırılış tır. Fakat Tora yalnızca Tora ve *Mitzvot*’u edinerek aş ağıdan uyandırılış la tamamlanır. Dolayısıyla ş unu merak

etmeliyiz, eğer Tora'sı tamamlanmadıysa neden Yaradan tarafından bütünlükle ödüllendirildi?

Yaradan'ın "Onlar Ben'im güvencemi ödünç aldılar ve Ben geri alırım," sözü demektir ki, "Tora'nın bütünlüğünü onlara ödünç verebilirim ta ki 'Yaradan ve Tora bir' olmaya yetene kadar çünkü 'Ben geri alırım.' Bu demektir ki, artık 'Bayağı olana ödünç ver, o geri ödemez,' sözünden dolayı Ben'im korkum yok çünkü senin üzerine Haman gibi bir kral yerleştirdim ve arzun dışında tövbe edecek ve Tora'yı sevgiden elde edeceksin."

"'Geri ödemeye mahkûm olan, ödemiş addedilir.' Dolayısıyla, sana Şabat gününü ödünç veriyorum, şöyle yazdığı gibi, 'erdemli af diler ve verir.'" Bu nedenle Yaradan onun "elini uzattı ve yaşam ağacından da aldı," istemez, çünkü sonra *Adam HaRișon* aşağıdan uyandırılıştı Tora'nın ifşasını yerine getirmez ve bu borç olarak kalır.

Başlangıçtan bu yana bunun bir dayanağı yoktur çünkü tamamlanmamış bir Tora "Tora ve Yaradan bir," olma amacını gerçekleştirmez. Ancak, Yaradan onu zorladığı ve "Geri ödemeye mahkûm olan, ödemiş addedilir.' olduğundan, Yaradan borcu şimdiden geri ödenmiş gibi kabul eder. Bu nedenle, O kişiyi gerçekten zorlar: Borcunu ödemesi için "Ve O insanı kovdu."

Gerçekte, erteleme bilgi ağacından yemeden dolayıdır ve bu atalarımızın ayetle ilgili söylediğinin anlamıdır, "Günah insan için kötüdür," bilgi ağacının günahı, "Sen ona günahla geleceksin." Yukarıda söylenenlerden anlıyoruz ki, bu kişinin borcunu ödemesi için bir zorlamadır.

Bilgi ağacı "Senin üzerine Haman gibi bir kral yerleştirdim," idraki olduğundan, bu sözlerden Haman'ın Tora'dan geldiği imasını anlayabiliriz. Bilgi ağacı da tıpkı Haman'ın tüm Yahudileri kadın ve çocuk yok etmek, öldürmek ve bir gün içinde ortadan kaldırmak istemesi gibi hareket eder, "ondan yediğin gün kesinlikle öleceksin."

Günahın ifşası da Yaradan'ın onları ölüm derecesi Haman'ın hükmüyle sevgiden tövbe etmeye zorlaması gibidir, şöyle yazıldığı gibi, "Sana emrettiğim ağaçtan yedin mi?" bu insanı sevgiden tövbeye getirir tıpkı "Kötü eğilimi Ben yarattım, Tora'yı da şifası için yarattım" sözündeki gibi. Bu böyledir çünkü eğer kişi Tora'ya bağlanmazsa, kesinlikle yılan yüzünden ölür.

Dileyelim ki Yaradan borç aldığımız şeyi ödememize yardım etsin ve bizi tam kurtuluşla ödüllendirsin.

Yehuda Leib